POLIROM

Bogdan-Alexandru Stănescu

Copilăria lui Kaspar Hauser

EGO proză

Bogdan-Alexandru Stănescu

Copilăria lui Kaspar Hauser

POLIROM
2017

© 2017 by Editura POLIROM

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6838-0
ISBN PDF: 978-973-46-6839-7
ISBN print: 978-973-46-6761-1

Coperta: Laurenţiu Midvichi
Foto copertă: din arhiva autorului
Foto autor: © Cosmin Bumbuţ

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Recompensat în 2014 cu Premiul „Tânărul scriitor al anului 2014“, în cadrul Galei Tinerilor Scriitori, ediţia a V-a, BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU (n. 1979) este scriitor, eseist, traducător, editor, preşedintele Festivalului Internaţional de Literatură de la Bucureşti (FILB). A debutat cu cronică literară în revista *Luceafărul* (1999), pe când era junior editor al *Ziarului de Duminică*. În acelaşi timp, a publicat vreme de câţiva ani în *Ziua literară* şi *Adevărul literar şi artistic*. A lucrat pentru emisiunea TV „Parte de carte“, iar din 2006 este coordonatorul colecţiei Biblioteca Polirom, din cadrul Editurii Polirom. A publicat proză scurtă în majoritatea antologiilor „Prima mea…“ de la Editura ART. În 2010 a publicat împreună cu Vasile Ernu volumul *Ceea ce ne desparte. Epistolarul de la Hanul lui Manuc* (Polirom), iar în 2012 a debutat ca poet, cu volumul *Apoi, după bătălie, ne-am tras sufletul* (Cartea Românească), nominalizat la premiile revistei *Observator cultural* şi la premiile Radio România Cultural pe anul 2012. În 2013, a publicat la Editura Art volumul *Enter Ghost. Scrisori imaginare către Osip Mandelştam*, iar în 2014, cel de-al doilea volum de poeme, *anaBASis* (Cartea Românească), nominalizat la premiile Radio România Cultural. Din 2012 este doctor în literatură, cu teza *Emil Botta: Ars moriendi*. A tradus din Alberto Manguel, James Joyce, Tennessee Williams, William Faulkner, Sandra Newman, Edward Hirsch şi Paul Auster.

They fuck you up, your
mum and dad.
    They may not mean to,
but they do.
They fill you with the faults
they had
    And add some extra, just
for you.

Philip Larkin

Tătuţu

Şi, cum ieşeam din Parcul 23 August, printr-o spărtură făcută de băieţi în gardul de plasă mai înalt decât mine şi îmbrăcat într-o pătură de frunze, dădeam în Maior Coravu, bulevard mare, cu două sensuri separate de nişte petice verzi, cu flori, pe care-l traversam în fugă, iar eu mereu aruncam o privire plină de speranţă spre stadion, unde nu mă dusese niciodată, apoi intram pe altă stradă, perpendiculară, şi alergam aşa, ud, cu punga plină de peştişori în mână, până dădeam abia suflând în Vatra Luminoasă, acolo unde trăiau orbi, dar eu nu-i vedeam niciodată, ci doar semnele de circulaţie care-i înfăţişau ca pe nişte extratereştri, chiar ca pe cei din serialul pe care-l dădeau atunci bulgarii, *Invadatorii*, în care, dacă trăgeai în ei, se evaporau ca apa de pe pielea mea zbicită. Era mereu vară, parcă nu am fost niciodată iarna în Vatra Luminoasă, deşi ştiu că nu e posibil, tot aşa cum ştiu că Lumea Copiilor nu a fost întotdeauna afundată în zăpada pe care o văd acum în fotografia alb-negru, unde stau lângă Mama şi lângă un motan încălţat, din tablă. Pe Stoian Militaru, sâmbăta, când veneam pe la 12 de la şcoală, mereu ploua sau abia ce plouase, iar dinspre pomii ce mărgineau trotuarul, cu rădăcinile lor care se luptaseră cu asfaltul până izbutiseră să iasă la aer, înaintau armii de râme uriaşe, nişte şerpi încolăciţi printre care trebuia să faci slalom.

Aşa, deci alergam pe strada Ruşchiţa până dădeam în Vatra Luminoasă cea fără de orbi, apoi intram pe altă străduţă pavată cu piatră cubică (despre care tu îmi spuneai că face bine pneurilor, iar alţii, cum ar fi Bebe Escrocu, îmi explicau că distruge jantele), până în faţa casei cu două etaje şi poartă din fier forjat, deasupra căreia întotdeauna răsare tulpina subţirică a unui magnoliu înflorit, de unde-ţi rupeam un boboc. Iar de fiecare dată când deschideam uşa grea, geam îmbrăcat în metal ruginit-dar-negru, cu insule de vopsea veche, un antic verde scorojit, primeam în piept primul miros, cel de la întâia noastră descălecare, un amestec de putreziciune, floare şi pivniţă, peste care plutea, acoperindu-l, cel al prăjelii. Şi începeam să sar, ca atunci, la prima vizită, încercând să străbat holul întunecos, într-un picior, călcând fie doar pe negru, fie doar pe alb, cu ochii aţintiţi spre uşa din spate, care dădea în grădină. Holul era un drum anume

construit pentru a obişnui ochii cu penumbra grădinii acoperite de viţă-de-vie, din care în amintirea mea atârnă ciorchini de struguri cu bob mic, dar atât de parfumaţi, încât cerul gurii refuza, după ce-i mâncam, să mai perceapă izul acela de rânced blând al vilei bătrâne, de parcă gustul lor m-ar fi obligat să semnez un pact misterios cu bătrâna casă şi mirosurile ei secrete. Şi, cum păşeam în grădină, trecut prin carantina holului, îmi sărea în braţe, cu labele din faţă pe piept, Luluţa, căţeaua albă ca o iepuroaică, mereu albă, în ciuda dezmăţului ei prin pământul proaspăt stropit, deşi avea pete negre, mai ales pe burtă, şi mereu părea să fie un vârtej acolo când se arunca pe mine: alb-negru, alb-negru, alb-negru. Şi, după ce mă saluta aşa, începea o alergare fără noimă în jurul curţii, un dans ca un chiot de bucurie, cu un rânjet omenesc pe faţă, cu limba atârnându-i în colţul gurii şi cu un ecart imens între labele din faţă şi cele din spate, încât, în viteză, părea să mănture iarba cu burta ei arcuită.

Dar asta se întâmpla mai târziu…

Nu aveam mai mult de 9-10 ani când ai hotărât să te muţi cu noi, în Olteniţei, şi să promiţi că într-un târziu „vă duc în Vatra Luminoasă, Tătuţule, da' mai întâi tre' să fac curat acolo, că-i debandadă". Începusem să-ţi învăţ cuvintele preferate, micile tale plăci zgâriate prin care năşteai lumea şi-o băgai în burdihan şi, dintr-un loc întunecat şi sec, o vomai într-un bairam care puţea a must şi mici. Târziu aveam să-mi dau seama că ai venit într-un moment în care lumea mea era scufundată în tăcere şi singurătate, când mă ascundeam în cuplul acela fragil şi bolnav pe care-l făceam cu Mama, ca o pupă-n cocon. Ai apărut cu burta ta revărsată peste pantalonii de stofă, cu pantofii tăi mici, ca de pitic, şi cu părul tău blond, lins într-o parte, dar, mai ales, cu râsul, glumele şi afecţiunea ta pe care nu te sfiai s-o risipeşti în jur, mai ales mie, şi să ne faci pe fiecare să ne simţim specialii zilei. Nu prea cunoscusem aşa ceva, toţi cei din jurul meu păreau să joace într-un film mut, iar ceea ce ar fi putut ţine de zona misterioasă a sentimentelor şi de manifestarea lor trebuia împins într-un subsol întunecat – discreţia ţinea de demnitate, tandreţea arătată-n public era doar pentru beţivi şi uşchiţi. Nu auzisem, îmi dau seama acum, *te iubesc* din gura bunicii mele, nici din partea celor doi bunici de-ai tatălui şi nici micile gesturi de afecţiune nu aveau prea mare trecere. Erau mai curând gesturi indirecte, aluzii, o atitudine ţărănească, de om care nu înghite asemenea manifestări, aşa cum nu înghite nici animalele de apartament. Ştiam că bunica mă iubeşte pentru că în ajunul debarcării mele în Ion Maiorescu, în curtea vagon, pleca la vânătoare – cum spunea Unchiu şi de

sub mustaţa neagră-i ieşea strălucind un dinte de aur, care-i dădea înfăţişarea unui pirat tânăr şi frumos –, aşadar pleca la vânătoare de tachimuri, cum li se spunea atunci delicateselor de pui: gheare şi gâturi. După care pregătea cea mai bună ciorbă din lume, despre care ştia că-mi place. Era o femeie rea de gură, care-şi ţinuse din scurt soţul, mare petrecăreţ şi fumător înrăit, căzut pe stradă cândva, în al doilea meu an de viaţă, şi mort destul de repede încât să capete o aureolă din care-i şterseseră toate micile pete.

Îmi amintesc că Mama m-a luat la o prelucrare ideologică înainte de a mi te prezenta. M-a întrebat ce părere aş avea de un nou tată, mi-a explicat că o mamă singură nu se prea descurcă, mai ales în cartierul nostru de itebişti, adică ţigani care lucrau pentru RATB-ul comunist, că eşti un om bun şi, mai presus de toate, ai multe pile, ceea ce ne-ar asigura mâncare mai bună şi mai multă. Prelucrarea a avut loc în mai multe etape: prima a fost în parc, cu responsabila de prelucrare ideologică, doamna Colonel, „ia-l, mamă, că e băiat cu meserie bună, copilu' ăsta are şi el nevoie de-un tată", apoi celebra ieşire la terasa de la Băneasa, şi poate mi se pare mie acum că prin pădure se auzeau leii răgând, un zvon care venea ca prin vis dinspre zoo. Sigur era vară, Tătuţu mi-a părut atunci imens, imens era felul lui exuberant de-a fi, felul lui direct de a te înfia, când se aşeza parcă pe tine, ca o morsă, lipsa lui de greţuri şi felul în care m-a luat imediat în braţe, ca şi cum ne-am fi cunoscut de când lumea, o hărmălaie de orchestră fără dirijor care venea însă din gâtlejul unui singur om, rotund ca o minge de plajă, care pocnea pe la toate încheieturile şi care mă speria ca o ploaie torenţială pornită din senin. A şi plouat în seara aia, spre sfârşit, când am făcut toţi trei autostopul pentru că nu venea nici un taxi, se întuneca, iar leii lăsaseră poate locul păsărilor flamingo, animale viclene, învelite în pene roz, ascunse prin desişurile pădurii. Până la autostop, pe care l-am plătit în mere pe care le cumpăraseşi tu de la terasă, mi-ai făcut schema aia pe care nu am înţeles-o decât târziu, după treizeci de ani, m-ai cucerit ca pe o femeie. Eram pe vremea aia un copil exagerat de slab, cu oase subţiri, goale pe dinăuntru, ca de porumbel, iar toată familia muncea să mă îngraşe: dimineţile începeau cu uleiul de peşte, adus de prin URSS, cu un somon, poate, desenat pe sticlă, un somon cu tricou dungat, de marinar, care îţi întindea cu o privire lubrică lingura cu pedeapsă. Veneau apoi ficăţeii, certificaţi să îngraşe copilul îndărătnic, apoi reţetele sugerate de unul sau de altul (îmi amintesc perioada în care am încercat varianta „mâncare gătită la micul dejun" şi chinurile care începeau pe

la a doua oră de şcoală, când explodam de atâtea ciorbe şi tocăniţe de cartofi îndesate în burta mea de somalez), tonele de lapte de ţară, obţinut cu sacrificii inestimabile de toţi membrii familiei. Eram copilul experiment, care refuza să se îngraşe şi care se uită la mine dintr-o poză color de la mare, unde tu mă ţii la subraţ ca pe un exponat împăiat de la Antipa, poate vreo mumie adusă prin nu ştiu ce minune a istoriei de o triremă care s-a scufundat în furtunile Mării Negre şi care s-a conservat de-a lungul mileniilor în nămolul otrăvit de pe fundul apei. Dar să revin la tehnica lui de seducţie: pe masă apăruse ca prin minune un platou cu tot felul de mâncăruri care pe vremea aia erau raritäţi, inclusiv celebrul şi mult vânatul salam de Sibiu. Nu trebuie să mai spun că pe mine nu mă impresiona nimic din ce mi-ar fi putut intra în gură, cu excepţia aerului. Eram fascinat de logoreea ta şi nu înţelegeam de ce unele vorbe de-ale tale o făceau pe Mama să râdă în hohote, să se îmbujoreze aşa cum o văzusem foarte rar până atunci.

La un moment dat i-a făcut cu ochiul femeii pe care o vrăjea şi a încercat un triplu salt mortal, a mizat totul pe perechile de doiari cu optari:

— Bobiţă, uite cum facem, Tătuţule, punem un pariu. Eu pun pariu cu tine că n-ai tupeu să iei o felie de salam, s-o bagi în gură, după-aia vii şi mă pupi pe obraz şi fugi, fugi unde vrei tu, te ascunzi şi noi te găsim.

Am luat felia de salam, mi-am îndesat-o-n gură, m-am repezit la tine, te-am luat în braţe, te-am pupat repede pe obraz şi m-am repezit după copacii cei mai apropiaţi, unde m-am răzbunat (pentru sărut?) scuipând carnea tare şi sărată, piperată. Din spate se auzeau râsetele voastre şi am stat aşa, întrebându-mă de ce nu mă căutaţi. Apoi evenimentele se precipită, atât în memoria mea, dar cred că şi în scurgerea lor reală: o scurtă coabitare, la noi, în Berceni, apoi căsătoria şi săptămâna voastră de miere în Deltă, la Mila 23, unde nu m-aţi luat cu voi şi unde aţi plecat după o ultimă masă la Restaurantul Cina. A doua zi mi-a fost rău, am vomat încontinuu, sub privirea îngrijorată a doamnei Colonel, care-mi povestea că e normal, pentru că la Cina şniţelele sunt făcute din carne de om, toată lumea ştie asta şi numai nişte părinţi iresponsabili ar hrăni un copil, mai ales unul ca mine, într-un local ca ăla. Desfac dosarul cu şină în care ţinem fotografiile vechi şi le privesc pe cele de atunci, din Deltă, unde burta lui imensă pare să iasă mereu din cadru, iar Mama are în continuare zâmbetul acela uşor jenat, deşi alb-negru, ghicesc în obrajii ei roşeaţa merelor de la Băneasa, care avea

să dispară, să se retragă într-un colţ al timpului pe care încă nu-l găsesc. Mă bântuie imaginea celor doi tineri (erau tineri, Mama avea vârsta mea de acum, cred, iar el abia trecuse de 40 de ani) prinşi într-un joc al seducţiei la care eu primisem un rol destul de important, eram poate o tură sau un nebun de pe tabla de şah aşezată pe masa dintre ei. Încă nu pot pricepe de ce mintea mea a reţinut atât de limpede toate nuanţele, toate sunetele, toate mirosurile acelei zile de vară şi de ce tot ea a hotărât să şteargă evenimente pe care acum le cred importante, dar numai într-o altă poveste, ca într-un manual de istorie. Ştiu bluza Mamei, e un pulover de mohair şi acum îmi dau seama că nu putea fi vară, era în mod sigur toamna. În pozele din Deltă mâncaţi raci, or, racii nu sunt buni vara, abia de prin septembrie te poţi atinge de ei, asta o ştie şi un copil: racii sunt buni doar în lunile cu „r“.

Până să ne ducă în casa din Vatra Luminoasă, pe care aveam s-o numim, până în ’90, când a închiriat-o, Vila, îi învăţasem aproape toate ticurile verbale, toate bancurile şi poantele. Era un film care rula în buclă, un one-man-show care nu se putea opri: ştia să cucerească pe oricine, bărbat, femeie, Colonel sau pisică. Mâţele trăgeau la el ca la oala cu lapte, la fel toţi beţivii cartierului (sau din afara lui). Şi acum, după zeci de ani, pot reproduce celebrele lui poveşti cu Caisân, inginerul-şef de la Electroaparataj, care-şi teroriza subordonaţii. Mi-a rămas în minte scena în care Tătuţu, de după planşa de proiectare, imita din buze zgomotul făcut de desfacerea unei sticle, apoi al lichidului turnat în pahar.

— Tovarăşu’ Făgădău, da’ ce faceţi, bre, beţi?

Caisân se repezea pe după planşă, deschidea sertarele, se împiedica de piciorul postamentului în râsul înfundat al întregii secţii (câteodată cădea lat, alteori se răsucea doar, caraghios), căuta pe sub birouri, apoi se întorcea nemulţumit şi vigilent la masa lui de lucru.

Mai erau, apoi, celebrele pahare ale lui Vlad Ţepeş, zestrea ta, pe care mi le-ai prezentat prima oară la o beţie. Odată cu tine a intrat băutura în viaţa mea. Mă mai lovisem de ea, fără să fac legăturile însă, la reuniunile de familie din casa doamnei Colonel, când unchiul Dan devenea brusc violent, se transforma din băiatul ăla tânăr, cu mustaţă castanie, într-un străin care striga la noi şi mătura farfuriile de pe masă. La Tătuţu era altfel, poveştile se prelungeau până după miezul nopţii, când deveneam unicul spectator al piesei noastre greceşti. În final, întotdeauna scotea cele iniţial şase pahare de cristal, înalte, cu picior şi-mi spunea pe un ton conspirativ:

— Tătuţule, mânca-ţi-aş guriţa ta, Bobiţă, paharele astea au fost a lu’ Vlad Ţepeş. Astea nu se sparg, auzi cum sună.

La început ciocnea două dintre ele şi puteam auzi cum sunetul se zbătea, se izbea de pereţii bucătăriei până îşi găsea calea de ieşire şi evada înspre Parcul Copiilor. De multe ori adormeam noaptea imaginându-mi cântecul acela al paharelor cum străbate parcul, peste toate tiribombele şi trenuleţele electrice care dorm, pe lângă bărcuţe şi Casa Groazei, cum dă o raită pe la Tineretului, apoi se întoarce în bucătăria noastră şi se strecoară în cutia de carton unde se aflau instrumentele magice, sub masă, ţinute de bune.

Când beţia era mai cruntă, paharele deveneau incasabile:

— Tătuţule, paharele astea au fost a lu’ Vlad Ţepeş, astea nu se sparg nici cu ciocanul. Vrei să vezi?

Dădeam din cap, jumate pervers, jumate bucuros, pentru că ştiam ce se va întâmpla. Le ridica deasupra capului şi le trântea de gresia bucătăriei, strigând:

— Na, futu-vă-n gură!…

Şi invariabil un pahar sărea ca o minge de ping-pong, iar celălalt se făcea fărâme, aducând-o pe Mama alarmată la spectacolul nostru grecesc.

Avea o vorbă pe care n-am înţeles-o până pe la 20 de ani. De fapt, intuiam poanta, dar nu aş fi ştiut s-o explic unui străin. Când se referea la un eşec sau la ceva ce nu se găsea, spunea *Miei!* Acuma, poanta e că staţia de tramvai unde coboram spre Vatra Luminoasă se numea Staţia Mieilor. Numai că în anii ’80 nimeni nu prea mai văzuse picior de miel prin alimentarele din Bucureşti. De unde şi vorba: Ai mai găsit portocale? Miei!

Tătuţu avea talentul de a-şi face cuib oriunde. La noi s-a acomodat din prima: vară sau iarnă, umbla în nişte chiloţi largi care nu reuşeau să-i ascundă cu totul coaiele şi într-un tricou care se termina pe undeva pe deasupra sau sub buric. În gură avea o nelipsită mărăşască sau o carpată, pe care le suda în bucătărie, uitându-se pe geam şi comentând. Îşi găsea toate poveştile sau toate exemplele doar privind pe geam. Dacă luam o notă mică la matematică, se enerva şi-mi spunea, arătând demonstrativ spre parc:

— Uite-aşa ajungi dacă nu înveţi, ca bulache ăla cu bască, să dai cu pixu’ la rigolă.

Fugeam într-un suflet să-l văd pe bulache, pentru că eram curios să văd cum voi ajunge, dar bulache tocmai dăduse colţul sau se ascunsese în vreun tufiş, unde dădea probabil cu pixu’ la rigolă.

Îmi amintesc zilele-alea ca pe nişte imagini dintr-un film văzut la o grădină de vară, prin perdeaua unei ploi mocăneşti. Acum îmi pare că în copilăria mea ori ploua neîntrerupt, ori era caniculă, ori se aşternea zăpadă până la ultima treaptă a scării de bloc, prin care vecinii săpau tuneluri şi unde făceam cazemate şi igluuri cu prietenii mei itebişti. Probabil că n-a fost aşa: şi iarăşi mă întreb de ce memoria mea selectează doar extremele, cum decupează aceste cadre meteorologice şi le aşază peste alte imagini, până când copaci diferiţi îşi încurcă crengile şi păsările zboară în direcţii diferite, izbindu-se, intrând una-n alta şi croncănind fără noimă. Când l-am cunoscut pe Tătuţu, treceam în clasa a doua şi eram un băieţel mic şi în permanenţă terorizat, percepeam lumea cam cum îmi imaginez că o face un pârş, strecurându-se afară din bortă doar pentru a prinde insecte, mereu pe fază să nu fie prins de vreun răpitor. Viaţa era de o tristeţe molcomă, pare că nu ar fi existat diferenţe între zile, ci doar ritmuri, un sunet care puncta un sfârşit şi care nota un început. Fiinţele astea terorizate emană un miros, au o aură vizibilă doar agresorilor din toate regnurile: rădăcinile noduroase care spărseseră asfaltul de pe Stoian Militaru mi se încolăceau în jurul picioarelor, cădeam cu genunchii pe îmbinarea unsă cu smoală dintre două crăpături şi-mi juleam pielea, care se vindeca greu, rămâneau cicatrici urâte ce durau cu săptămânile. În spatele blocului, pe unde era intrarea-n scară, se întindea un imens şantier, un teren viran acoperit cu pământ, presărat cu macarale, camioane şi barăci de unde ieşeau fiinţe ciudate, bipede şi negricioase. Cum treceai de barăci, apăreau haite de câini care săreau numai la mine, de parcă ar fi mirosit frica – mă gândeam cu groază la clipa ieşirii din casă –, apoi, ajuns în şcoală, mă pândea molohul, tovarăşa învăţătoare Pop, care, mi-am dat seama mai târziu, avea boală pe mine.

— Ia să ne zică nouă elevul… – era preludiul unei aventuri… Urma: că doar mama e *doamna profesoară*.

Nu ştiam că aici se ascute lupta de clasă, că primeam nişte palme adresate Mamei, care îndrăznea să fie poate prea elegantă, prea frumoasă şi prea vulnerabilă pentru tovarăşa.

Tovarăşa purta căciuli din blană de iepure, de iepure sintetic, era prea grasă ca să încapă între tablă şi catedră, însă era un geniu malefic al politicii: reuşea întotdeauna să mă depuncteze destul de fin încât să ratez premiul I la mustaţă. Nu am avut niciodată premiul I, am încheiat prima clasă plângând, sub privirile dispreţuitoare ale tovarăşei şi cele miloase ale Florentinei, fata pe care o iubeam în secret încă din grădiniţă. Am în faţa ochilor celebra fotografie din clasa

I, cu harta lumii în spate, poziţie regulamentară de scris, cămaşă în pătrăţele şi o tunsoare oarecum câş, de sub care lucesc doi ochi ce trasează un triunghi isoscel răsturnat împreună cu gura strânsă într-un semirictus. Nu am buze, mi le rodeam până când sângerau şi-mi plăcea să simt gustul sângelui pe limbă, sângele meu, ştiut şi supt doar de mine. Mâna stângă e aşezată într-o poziţie defensivă, nefirească. În starea asta m-a găsit şi m-a sedus Tătuţu, şi pentru o vreme lucrurile au părut să se schimbe, familia s-a înconjurat de tot zgomotul acela, ca într-un balon de săpun, în care cu greu mai ajungeau câinii turbaţi de la Centrală sau căciula din blană de iepure a tovarăşei.

Până să ne invite în Vatra Luminoasă, a trebuit să trecem printr-o prelucrare mitologică, adică să cunoaştem, să putem recita miturile fundamentale, care puteau fi reduse la următoarele cuvinte, aruncate de câteva zeci de ori pe zi: „7 ani cu mama, 12 ani cu tata“. Mama murise de ceva timp, iar tata devenise Tataie, personaj fabulos, care era însă, aveam să aflu, mai mult decât puteau arăta cuvintele, cuvinte care reduceau la esenţă, prin repetiţie, o lume întreagă, colcăitoare, un ceaun aflat pe foc, de sub capacul căruia săreau stropi fierbinţi dintr-un sos pe care acum încerc să-l gust, să-l plimb prin gură până se răceşte, să-i deduc fiece nuanţă, să-l trec pe la fiecare papilă gustativă şi să separ toate aromele. Tataie paralizase în urma unui incident fondator care avea şi el să-şi pună amprenta asupra vieţii mele: răpirea lui Georgică. Fosta soţie a lui Tătuţu, misterioasa Gabriela („curva aia, Tătuţule“) fugise cu medicul ginecolog Flocea Florin („un bulache“). Asta se întâmpla pe vremea când noul şi viitorul meu tată era în interiorul celor „7 ani cu mama“ paralizată, pe care o îngrijea împreună cu Tataie. Gabriela a dispărut pur şi simplu, lăsându-i pe cei doi bărbaţi şi jumătatea de femeie pe care o spălau şi o hrăneau, cu un copil de 2 ani, George. Adică Georgică. Acum, povestea spune aşa: după trei ani, timp în care „7 ani cu mama“ murise, într-o după-amiază, când Tătuţu era ocupat cu pescuitul pe lacul 23 August, iar Georgică şi Tataie se jucau de-a cowboy-ii şi indienii, pentru a face jocul mai palpitant, Tataie s-a lăsat legat cu sârmă de un scaun, undeva la etajul vilei. De jos, de la parter, se auzea vocea micuţului Georgică – ăla se lovea cu palma peste gură şi hăulea în cel mai indian fel. Pentru ca, brusc, peste casă să se aştearnă liniştea şi inima bătrânului legat să tresalte. I-a luat ceva timp până să se dezlege de sârmele nepotului şi să-l caute prin toată vila, să alerge pe strada mărginită de magnolii, să strige cu vocea răguşită, să iasă în bulevard, să treacă în parc şi să-şi anunţe

fiul care pescuia o baterie de vin la o masă a restaurantului Riviera că i-a dispărut copilul. Se pare că vicleana Gabriela („curva aia“), împreună cu nu mai puţin vicleanul ginecolog Flocea („un bulache“) pândiseră momentul perfect pentru a-l răpi pe micuţ, ca nişte buni strategi care anticipează toate mişcările inamicului înainte de bătălie. Primul epifenomen a fost paralizia bătrânului, care a rămas la pat până la sfârşitul vieţii, dând startul, aşadar, celor „12 ani cu tata“.

Odată cu prima noastră vizită în vila din Vatra Luminoasă a început un Ev Nou şi fericit pentru toată lumea. Se puneau bazele unei cooperări pline de dragoste şi bună înţelegere, iar asta însemna, în primul rând, că trebuie să curăţăm casa aceea năpădită de amintiri şi de jeg, unde murea încet un bătrân murdar. Tataie zăcea la parter, în camera mare, în mijlocul unui pat soios, fără cearşaf („la ce bun, Tătuţule, că oricum se cacă pe el“), învelit cu o plapumă matlasată, care cândva fusese roz. Casa întreagă era învăluită în mirosul de urină, fecale şi mâncare proastă pe care i-o dădea în gură Tanti Maricica, vecina angajată să spele şi să aibă grijă de bătrân. „7 ani cu mama şi 12 ani cu tata“ însemnaseră lungi partide de pescuit pe lacul 23 August, acolo unde se întâlneau la barbut oameni frumoşi şi tineri, cum ar fi Mircea Sandu, Mitică Dragomir şi Bebe Escrocu, şi unde zilnic se beau navete întregi de Jidvei cu apă minerală („de vară, Tătuţule“).

Tataie nu mai putea vorbi, scotea nişte sunete obscure şi obscene, care-i ieşeau pe o jumătate de gură aşezată cam câş, scofâlcită, ca un balon pe care-l sugi în gură, în loc să sufli în el. Nu-şi punea dinţii decât la masă, pentru că în rest îl încurcau. Lângă pat era în permanenţă aşezată o cană murdară care purta un desen cu Mickey Mouse. În apă pluteau resturi de mâncare, iar alături stătea o farfurie cu sos uscat şi cu bucăţele de pâine înmuiată la suprafaţă, care se transformase în ciment roşiatic. Alături se afla un alt scaun, identic, verde, pe care stătea un televizor Sport roşu, cu antenă lungă, mereu aprins şi acoperit de o peliculă galben-verzuie, cam ca suprafaţa lacului 23 August primăvara. Ne-am aşezat tăcuţi, fiecare pe unde putea, eu am fost obligat să stau pe o margine a patului, în timp ce Tătuţu ne prezenta:

— Tataie, ea e Mirela, soţia mea!

— Hrrrrrrrr, ghihdiedhf, plf.

— Tataieeeeee!

Trebuia să urli, pentru că Tataie nu auzea deloc bine.

— Şi el e Bobiţă, băiatul Mirelei!

— Ghjhghkrgldklhnfg.

— Du-te, tătuţule, şi pupă-l, că moare după copii. I-a luat curva aia nepoţelu', cu bulache ăla al ei…

Nu voiam în ruptul capului, toate mirosurile îmi dăduseră o stare cumplită de ameţeală şi de greaţă, dar m-am apropiat, încet, dorindu-mi să nu ajung niciodată la ghearele alea întinse şi la ventuza rozalie care se rotunjea spre mine. Tataie încerca să spună ceva, părea mai articulat, numai că la suprafaţă ieşea doar un gâfâit, ca un abur de supă care-ncepe să se încălzească în oală. M-am apropiat de gura lui, am închis ochii şi am distins foarte clar, crezând că mi se pare:

— Georgică, Tataie, te-ai întors….

Restul îmi apare ca văzut de după pelicula aia gălbuie de pe ecranul televizorului Sport. Am stat pe lângă casă toată ziua, am încercat să mai rupem din buruienile care acoperiseră curtea din spate, m-am jucat cu Luluţa, fiinţa cea mai curată din casă, după cum îmi părea atunci, o alergam, încercând să ţin pasul cu ea în tururile pe care le dădea prin grădină, apoi în casă, unde urca scările în viteză, se întorcea, intra în camera lui Tataie, îi dădea o limbă pe faţă, îi mai lingea şi din farfurie, apoi o lua din nou la goană. La etaj i-am auzit discutând cu gravitate în baia cu o cadă mare, din fontă:

— Bobiţă, stai acolo, nu intra! Măi, Virgile, pe ăştia nu-i putem lua aşa, trebuie altă soluţie.

— Stai liniştită, Tătuţule, că i-am mai terminat odată.

A trecut pe lângă mine şi a coborât scările în goană, zdupăind ca un elefant.

Atunci am profitat de neatenţia lor şi am intrat. La început nu am putut înţelege nimic din ceea ce vedeam, apoi fundul negru al căzii a început să unduiască, aşa cum crezi că vălureşte pelicula încremenită de la suprafaţa unei mări liniştite. Am simţit un fior care pleca de undeva din adânc, mi-a trecut pe lângă coaie, a urcat pe coloană şi s-a oprit în cap. Mă usturau ochii şi tremuram şi pentru o clipă am simţit tentaţia de a mă arunca în marea aia neagră şi uleioasă de pe fundul căzii. Din peliculă au început să se desprindă însă antene, picioare, carcase chitinoase şi, abia când mintea a putut să perceapă detaliile picturii, am încremenit cu adevărat. Cada era plină ochi cu libărci, cu gândaci graşi şi negri, unii dintre ei cât pumnul, care se urcau unii peste alţii, alunecau pe suprafaţa căzii, se rostogoleau pe spate şi vălureau ca o mare fiinţă leneşă înaintea somnului.

— Na, ţi-am zis să nu intri. Acuma dă-te.

Tătuţu venise cu o sticlă de bere în care se afla un lichid incolor, pe care l-a turnat peste marginea căzii, împrăştiindu-l

uniform.

— Ieşi din baie, Tătuţule, că-i periculos.

M-a îndepărtat cu blândeţe, apoi a aprins un chibrit şi l-a aruncat în cadă. Flama s-a ridicat până-n tavan şi memoria se încăpăţânează să reţină mirosul dulceag, greţos, dar şi un zgomot sfâşietor, un scârţâit, un ţipăt ca de greiere, de cicadă, o turmă de cicade gigantice fugind îngrozite din calea incendiului. Am luat-o la goană în jos, pe scări, m-am ghemuit în iarba din curte, lângă Luluţa, care gâfâia la soare, am început să plâng şi să transpir rece.

În seara aia ne-am strâns toţi trei în camera lui Tataie, care fusese primenit, avea cearşafuri curate, şi pe care-l ridicaseră în capul oaselor, sprijinit de o pernă mare. Avea o căciuliţă glumeaţă pe capul chel, cam prea mică (fusese a lui Georgică), un fes cu moţ (moţul se mai ţinea într-o singură aţă) care atârna, iar pe marginea ei suflecată se avântau la vale schiori albi, fericiţi, precum cel de pe pachetul de ţigări Bucegi („moartea pe schiuri, Tătuţule“). La ora opt a început Telejurnalul şi, imediat după introducerea lui Cornelius Roşiianu, a apărut faţa lui Ceauşescu, care tocmai veghea la temelia unei noi construcţii sau dădea indicaţii unei echipe de ingineri cu căşti. Atunci l-am văzut pe Tataie cum prinde viaţă, cum dă din toate oasele pe care muşchii trenului superior îi mai putea mişca şi cum jumătatea lui de gură articulează, mai clar ca oricând, „Futu-ţi dumniezăii mă-tii de satană!“, iar prin aceeaşi gură izbucneşte, cu o forţă pe care nu i-o bănuiai în veci, o flegmă cât capul Luluţei, care se aşază direct pe faţa conducătorului, în centrul televizorului Sport, unde se uneşte în veci şi în absolut cu suratele ei de ieri, de alaltăieri, aducându-şi prinosul la pelicula aia galbenă, la filtrul care transforma micuţul televizor într-unul aproape color, sau măcar sepia.

Weekend-urile deveniseră apoi zilele în care mergeam regulat în Vatra Luminoasă, fie toţi trei, fie doar eu cu Tătuţu, care mă introducea în lumea misterioasă a pescarilor de Regina-Bălţii sau de roşioară. În cele din urmă, Mama a renunţat să mai facă drumul din Berceni. Pe vremea aceea încă nu dăduseră drumul la metroul de la Brâncoveanu, aşa că trebuia să mergem pe jos până la Şura Mare, apoi să coborâm la staţia Pieptănari, să schimbăm la Unirea şi, după aproape o oră şi jumătate, să coborâm la Piaţa Muncii, de unde mai mergeam pe jos până-n parc. Restaurantul Riviera, cu a lui cupolă ca de circ, era aşezat pe marginea lacului şi, după ce-mi punea prima râmă-n ac, sau primul viermuş („Tătuţule, un adevărat pescar muşcă din râmă“), mă lăsa să mă oglindesc în apa verzuie, să stau singur cu râmele mele, şi

se ducea la mesele de afară, unde mai mereu, sâmbăta după-amiază, se încingea un barbut sau un poker, udat cu baterii de Jidvei cu apă minerală („de vară, Tătuţule“). Iar toate zilele alea s-au strâns într-una singură, călduroasă, când apa lacului mirosea a lintiţă putrezită şi mă refugiasem sub coroana unei sălcii, departe de debarcader, pe pământ, când (am încercat să aflu, pe cât posibil, dacă aşa a fost), atinse de o nebunie sau de căldură, aproape sinucigaşe, Regina-Bălţii trăgeau la ac cu o frenezie pe care nu mi-o explic nici acum. Am umplut în două ore câteva pungi cu peştişori mici, ţepoşi, roşiatici şi, când am terminat momeala şi am aruncat la oha pentru ultima oară undiţa, în acul gol s-a prins o roşioară babană care nu voia să rămână singură în lac. Când m-am ridicat şi am început să strâng lucrurile, pe aleea din spatele meu treceau doi ţigani, erau mai mari ca mine, iar unul dintre ei îşi scosese penisul la soare, mergea cu el aşa, ieşit din prohab, şi mi s-a părut imens, semăna cu un cârnat polonez, din cei pe care-i mai procura Tătuţu câteodată pe sub mână. Cel mare mi-a prins privirea şi mi-a zâmbit, zâmbetul lui mi s-a părut urât, nu ştiam ce vrea de la mine, dar era ceva rău în acea grimasă, nu era zâmbetul oamenilor pe care-i cunoşteam, ăsta avea ceva ameninţător, mi-a ridicat părul pe ceafă, pentru că-l simţeam frate bun cu libărcile din cadă sau cu ventuza de sub nasul lui Tataie. Mi-am luat pungile şi am şters-o rapid spre terasă, unde Tătuţu nu-şi terminase parandărătul, dar l-am aşteptat cuminte, pe scaun, până când era deja aproape prea târziu. Am prins ultimul tramvai, pentru că nu ne-ar fi luat nici un taxi cu pungile de peşti din care curgea apa puturoasă a lacului. Tătuţu a adormit pe scaun, iar eu mi-am îngrijit peştii, abia aşteptam să-i arăt Mamei ce captură făcusem. Bineînţeles că Mama era înnebunită de îngrijorare, nici nu s-a uitat la peştii mei, dar l-a luat pe Tătuţu, care râdea prosteşte şi abia se ţinea pe picioare, l-a luat de ceafă şi l-a împins înspre baie, unde i-a pus duşul cu apă rece pe cap, aşa cum văzuse la tovarăşa Colonel că se face cu soţul sau cu fiul beţiv. Aveam să mai mergem de multe ori la pescuit, apoi mă lăsa să mă duc singur, el stătea în curtea din spate, unde-şi invita prietenii la bere şi şpriţ, iar eu soseam abia când soarele se dădea pe după Riviera, dar niciodată Regina-Bălţii n-a mai tras ca atunci. Şi nici pe băiatul acela cu penisul imens nu l-am mai văzut.

În primăvara lui ’89 au avut loc mai multe evenimente care ne-au îndepărtat de casă şi care au venit parcă să aştearnă o peliculă precum cea de pe televizorul Sport pe imaginea aceea din pădurea Băneasa: la prima vizită după

înflorirea magnoliilor, nu am mai găsit-o pe Luluţa. Am căutat-o până spre înnoptat pe toate străzile din jurul casei, prin Parcul 23 August, am strigat până am răguşit, iar la lăsarea întunericului a trebuit să rămânem acolo, fiind prea târziu pentru a străbate întreg oraşul până în Berceni. Am dormit sus, la etaj, în braţele Mamei, iar toată noaptea mai întâi m-am gândit la Luluţa, apoi la un Tataie bălos care mă alintă Georgică şi apoi am visat cum gândaci negri, mirosind dulceag, ies prin scurgerea căzii şi vin să-mi mângâie faţa, implorându-mi ajutorul, fără să ştiu că ei sunt răbdători şi că îţi privesc viaţa ca pe un film pe care-l pot derula înainte şi-napoi, alegându-şi momentul în care să se strecoare din lumea lor într-a ta, să-ţi intre prin nări şi pe gură, prin gaura curului şi prin buric, să roadă mărunt şi temeinic la bucata aia de carne pe care o simţi pulsând în piept.

Apoi, înspre vară, a murit Tataie, punând capăt celor 12 ani care au intrat astfel în legendă. L-a găsit tanti Maricica, cu fesul căzut de pe frunte şi cu gura larg deschisă, parcă pregătindu-se să trimită o nouă flegmă înspre aparţiile tovarăşului. Tătuţu a golit casa, a recuperat ce mai putea fi recuperat şi s-a mutat definitiv la noi. Până atunci trăiserăm într-un soi de provizorat, ca-ntr-o tabără, şi la fel de fericiţi. Sau poate eu eram singurul fericit. Zilele aveau calitatea calmă pe care o dă curgerea lor înlănţuită, ceea ce un băiat de vârsta aceea îşi doreşte, fără s-o ştie. Ei plecau la serviciu, la IMGB, la 6 dimineaţa, eu mă trezeam, îmi mâncam micul dejun, apoi plecam la şcoală, cu cheia legată de gât. Începusem s-o înţeleg pe tovarăşa Pop, aşa cum înţelegi un câine turbat care te pândeşte după colţul blocului: îi ocoleşti rutele, îţi calculezi fuga, îţi pregăteşti tonul vocii, încerci să-ţi ascunzi teama. Devenisem un adevărat maestru al camuflajului, puteam să iau culoarea băncii sau a colegului din faţă, încercam să nu-mi uit, lunea, cravata şi inelul transparent care-o ţinea prinsă pe piept şi să mă fac cât mai puţin remarcat. Dar, tot ca un câine turbat, tovarăşa avea o viclenie paranormală, mă surprindea în momentele de reverie şi sărea să mă muşte, ştia să mă facă să mă pierd, ca un arbitru viclean de la olimpiadă, care mereu le depunctează pe fetele noastre. Ca atunci când m-a scos pe negândite la tablă şi m-a pus să scriu, repede, Gheorghiţă. Pe care l-am scris Ghiorghiţă. Drept care m-a trimis, în ziua aia, să fac orele la clasa I. Eram cu un cap mai mare decât ceilalţi şi îmi amintesc ca şi cum ar fi fost azi figura copilului din faţă care s-a întors să mă întrebe dacă sunt repetent. Am ajuns acasă plângând şi, ghemuit în vârful patului, am dezlegat baierele unui sentiment pe care nu-l cunoscusem încă: ura. Am vomat

toate înjurăturile pe care le auzisem vreodată în spatele blocului, i-am dorit să moară în chinuri, m-am bălăcit în acel sentiment nou, dar atât de reconfortant, o armură de care aveam atâta nevoie fără s-o ştiu.

Era perioada cea mai neagră, din ce-i auzeam pe Mama şi pe Tătuţu şoptind seara în bucătărie, şi eu puteam citi deja semnele acelor vremuri. În fiecare seară, cu mici excepţii, mă aştepta „mâncărica de cartofi“, iar ciorba de gheare sau din capete de pui devenise o delicatesă. Tătuţu făcuse rost de o legitimaţie plastifiată a unui corp de control alimentar, iar seara mă lua cu el şi plecam împreună să colindăm măcelăriile şi magazinele unde se zvonea că ar aduce marfă. Spre toamnă, când a dat frigul, purta un palton negru, care fusese al bunicului meu, şi o căciulă din blană de nutrie. Arăta ca un pui de pinguin imperial, îşi ţinea mâna la piept, între doi nasturi, ca Napoleon, de unde se strecura în spatele tejghelei şi spunea şoptit: „Am şi eu asta!“, scoţând Legitimaţia. Dacă aveam noroc, gestionarul se intimida şi scotea din spate un pui sau, cum s-a întâmplat înainte de Crăciun, ne chema la uşa dindărăt, unde ne vindea un porc. Numai că un porc, mai ales în ’89, nu era porc destul dacă nu vedeau şi alţii, aşa că în seara aia ne-am plimbat cu animalul într-un sac de plastic din care se scurgea sânge, până la tovarăşii lui de barbut de la Big, unde-am jucat Brăila şi Parandărăt până s-a lăsat întunericul, iar Tătuţu nu se mai ţinea pe picioare, aşa că ne-au condus acasă doi dintre amicii de-acolo, cu promisiunea că o să bea la noi acasă vin de ţară („curat, Tătuţule“) din paharele lui Vlad Ţepeş. Mama s-a îngălbenit când ne-a văzut în prag, Tătuţu râzând aiurea, eu murdar şi nemâncat, cu un sac şiroind de sânge, cu încă doi negricioşi rânjind ca porcul din sacul de rafie:

— Uite, Tătuţule, a venit porcu’!

În noaptea aia s-au certat foarte tare, aşa cum nu mai auzisem de mult în casă şi, ca într-o oală cu capac care clocoteşte, toată spuma maronie a început să dea în foc. Mama a scos la înaintare nişte presupuse înşelătorii, apoi au început să-şi arunce în faţă tot felul de murdării, pe care le auzeam şi le înţelegeam parţial, din dormitor, acolo unde, ghemuit, aşteptam mierea. Odată cu venirea lui în casă, se rupsese ritualul de cuplu dintre mine şi Mama, adică dormitul împreună. La ora opt mă băgam în pat şi urmăream terorizat aşezarea umbrelor pe dulapul masiv de la capul patului, acolo unde o uşă nu se închidea niciodată perfect şi de unde-mi imaginam că vor ieşi fiinţele nopţii. Mă forţam atunci să urmăresc şi să număr benzile paralele de lumină pe care le aruncau pe tavanul camerei maşinile care treceau pe Şoseaua

Olteniţei. Erau binecuvântate însă serile când Tătuţu venea să se aşeze lângă mine, până adorm, când mă lua la pieptul lui şi-mi spunea:

— Hai, Tătuţule, bagă capul aici la subraţ. Am aicea miere care te adoarme.

Şi, într-adevăr, adormeam pe pieptul lui gras, cu mâinile strânse la piept, visând că mă aflu într-un camion zburător, pe care scria cu litere de tipar ROMAN şi în care stăteam aliniaţi, în pătuţuri înguste, toţi colegii de clasă. În serile alea şi eu, şi Tătuţu făceam un troc, niciodată pus în cuvinte, dar eram amândoi la fel de recunoscători pentru ceea ce primeam. Pentru un bărbat care, după ce venea din secţia mecanică grea de la IMGB, petrecea tot timpul în bucătărie, în faţa plitei pe care cocea vinete sau prăjea o miraculoasă ceafă de porc smulsă prin spatele măcelăriei, Tătuţu mirosea foarte bine. Era un om foarte curat în anii aceia, ba chiar imaginea lui e una care emană curăţenie, pentru că-mi place să mi-l amintesc aşezat la masa din bucătărie, cu o mărăşască între degete, scriind în „caietul lui“. Caietul era un obiect care cred că începuse s-o înlocuiască pe Mama, pentru că se retrăgea cu el după fiecare nouă ceartă, pe care o dezbătea şi-o analiza în scris, după care începea să deseneze caricaturi, una dintre pasiunile lui ascunse. Şi, cu tot fumul din jur, cu tot paharul cu vin de pe masă şi ţigara din scrumieră, mi-l amintesc bucălat şi curat ca un purcel de lapte, făcând pe deşteptul în caietul studenţesc de matematică: „Vând Libertatea!“, scria într-o bulă care ieşea, imediat după Revoluţie, din gura unui personaj burtos din caiet. „Adică, ai înţeles, Tătuţule?“ Dădeam din cap afirmativ şi încercam să reţin cum se desenează siluetele alea amuzante, cu nasul ca un castravete murat, cărora le ieşeau bule din gură.

În iarna lui ’89 a avut loc un alt eveniment important în noua noastră familie: Tătuţu l-a găsit pe Georgică. Se pare că cei doi membri ai neamului Flocea nu voiau altceva decât pensia alimentară, aşa că pe puşti îl abandonaseră la un soi de casă de copii (şcoală cu program prelungit), pe undeva prin Buşteni, un internat unde se transformase din micuţul indian prefăcut, care-l lega pe Tataie cu sârme, într-un sălbatic adevărat. Ne-am cazat la hotelul Alpin, cel de lângă telecabină, unde pe mine m-au lăsat în cameră, iar ei au plecat să recupereze copilul. Ceea ce n-a fost uşor, pentru că era fugit prin păduri, unde se pare că-şi petrecea mai tot timpul, umblând după ciuperci. Era un băiat înalt, blond, cu ochii albaştri, bine făcut şi în permanenţă înfometat. Nu-şi mai cunoştea tatăl şi cred că situaţia a fost destul de ciudată şi pentru el, dar mult mai puţin stânjenitoare decât era pentru

mine, care mă simţeam un privilegiat al sorţii, cu atât mai ruşinos cu cât organismul meu nu ştia să profite de aceste privilegii. Am mimat amândoi, aşa cum ştiu nişte băieţi de vârsta aia să mimeze, o prietenie spontană, tovărăşească, dar între noi a rămas din prima zi o neîncredere care ne-a însoţit până la sfârşit.

Ne-am despărţit duminică seara, cu lacrimi şi batiste fluturând, după ce Tătuţu şi-a folosit din plin Legitimaţia pentru a-i face rost de un pui întreg, fript, de la restaurantul hotelului, pe care i l-a lăsat în camera unde trăia cu alţi şapte băieţi. M-am gândit tot drumul la puiul ăla, cum a rămas singur, înconjurat de opt guri flămânde, de fapt, l-am visat şi m-am trezit doar când trenul trecea pe lângă acele turnuri medievale de apărare, din cărămidă, dinspre Gara de Nord.

La o lună după asta, timp în care Tătuţu l-a vizitat singur în fiecare sâmbătă, a venit Revoluţia, iar timpul pare că şi-a accelerat curgerea, la fel, tot ceea ce în mintea mea poate fi o peliculă pe care s-o opresc când vreau şi s-o citesc a devenit derulare rapidă. Prin martie am plecat în prima mea tabără, apoi imediat în a doua, cu o pauză de o zi între ele. În taberele alea două m-am îndrăgostit de două ori, am pus prima ţigară în gură şi am băut prima bere. În ziua când m-am întors din prima tabără, de la Timişul de Sus, el nu era acasă, doar Mama, şi nici nu am vorbit prea mult, pentru că mă îndrăgostisem de o fată mai mare decât mine pe care urma s-o revăd la mare, a doua zi. Acolo, la Eforie Nord, m-a sunat Mama să-mi spună că la întoarcere Tătuţu nu va mai fi acasă, că s-au hotărât să divorţeze.

— Oricum, el şi-a văzut interesul foarte bine, l-a recuperat pe fi-su, doar asta voia, şi-a încheiat ea povestirea, fără să-şi imagineze că acolo, în cabina telefonică de la Poşta din Eforie, o veche fotografie din pădurea de la Băneasa îşi pierdea contururile şi culorile, aşa cum se întâmplă când nu muţi hârtia fotografică destul de repede din revelator în fixator.

Şi, cum ieşeam din blocul de 4 etaje din Militari, acolo unde m-ai chemat „să ne mai vedem şi noi, Tătuţule“, după meditaţii, mi-am amintit strângerea aceea veche de inimă din Eforie. De data asta mai uşoară, aşa cum devin ele, strângerile de inimă, sub rulajul ca de şenilă de tanc a timpului, din ce în ce mai uşoare, mai pierdute în zgomotul lumii. Te-am privit în ochi, încercând să fac abstracţie de toţi cei din jur, de acei oameni care forfoteau prin casa ta, în timp ce negociai cu o tânără ţigancă „să i-o sugă lu’ ăsta micu’“. Am ieşit în fugă pe uşa deschisă (uşile tale deschise, mereu deschise, chiloţii tăi lăbărţaţi), am fugit fără să mă uit înapoi

înspre staţia lui 336, am fugit departe de tine şi de mierea subraţului tău.

Ion Maiorescu

Camionul oprea în faţa porţii şi omul de pe locul mortului urla din toţi rărunchii:

— Lemneeeeleeeee!!!

Atunci o tăiam dinspre poarta unde mâncam seminţe şi comentam ce se mai întâmpla pe stradă, spre ultima casă din curtea vagon şi mai mereu mi se lipea piciorul în smoala topită de soare, în dunga neagră dintre plăcile mari de beton şi cădeam, dar nu mai stăteam să verific, pentru că ştiam ce o să văd în genunchi, cunoşteam pata de plasmă, sânge şi mâzgă neagră, lucioasă, care se amestecau ca-n paleta unui pictor. Strângeam cu o mână uşa armonică, vopsită în stacojiu scorojit şi băgam capul în bezna răcoroasă a vestibulului, unde reproduceam pe cât puteam de bine strigătul omului:

— Lemneleeeee!

Bunica apărea repede din bucătărie, o auzeam zdupăind pe parchetul gros şi, odată ce ochii mei se obişnuiseră destul cu întunericul, încât puteam distinge micuţa bibliotecă cu glasvand flancată de două fotolii minuscule, o vedeam şi pe ea strângând sub bărbie baticul gros, de culoarea uşii, pe care-l înnoda peste cel verde, de casă. Mă lua de mână şi alergam amândoi în timp ce ea mă boscorodea pentru păţania căzăturii. Când ajungeam la poartă, oamenii începuseră deja să descarce remorca şi unul dintre ei nota cu un creion chimic cât îi revine fiecăruia din curtea vagon. Strada aia umbrită de castani se anima imediat, ajungea iute să semene cu un pasaj aglomerat, un bâlci familiar cu intrări şi ieşiri pe ambele laturi, din curte-n curte, pe unde apăreau, în halate decolorate şi în pantaloni de doc, angajaţii circului Ion Maiorescu. Spre stânga, în zare, se iţea silueta masivă, eroică, a ţăranului răsculat, cu pumnul noduros înălţat la cer, într-un gest de sfidare, dar plin de durere. La picioarele lui se afla trupul chinuit, noduros, al unui tovarăş mort, probabil împuşcat de soldaţii trimişi de împilătorii neamului să zdrobească răscoala de la 1907. Cei doi giganţi erau aşezaţi pe un soclu, o cupolă din piatră de râu, iar în spatele lor începea Parcul Obor, cu adăposturile lui pentru copii, cu broaştele lui ţestoase din tablă roşie, pline de căcat înăuntru, unde ne ascundeam când jucam „faţa“. În dreapta, privirea se pierdea

de-a lungul străzii, sărind din copac în copac, din capot în capot, din ţigară-n ţigară, lăsa pe stânga şcoala şi se îndrepta spre teritorii necunoscute unde nu mergeam niciodată.

Imediat lângă poartă, în curtea noastră, se afla casa cea mai arătoasă, care avea deasupra scărilor o marchiză din sticlă multicoloră, sub care stătea vara, aşezată în şezlong, madam Petculescu, care mai mult tăcea şi ne urmărea cu ochii ei apoşi cum inventăm jocuri sau cum ne certăm între noi. O găseai mereu în umbrarul acela de sticlă şi metal, fie că era vreme bună sau că ploua, aşezată într-un fotoliu din răchită, în capul scărilor, de unde analiza tot ce se întâmplă în stradă sau în curte. Trebuia să fii atent mereu la ce spui sau cum te porţi la joacă, pentru că madam Petculescu era vigilenţa întruchipată, chiar dacă în aparenţă moţăia, şi una-două te dădea-n gât. Era grasă şi chisată, cumva, ca un balot de carne acoperit în întregime de negi, cu faţa ascunsă de ochelari cu lentile heliomate şi de fiecare dată când treceam pe sub privirea ei mă gândeam că seamănă cu Sobolul bătrân care vrea s-o ia de nevastă pe Degeţica, un animal străvechi, cu solzi pe sub blană, mereu umed şi bălos, cu zâmbet amabil care-i dezveleşte caninii.

— Sărnaaaa, tanti Petculescu, behăiam în cor toţi trei şi ea dădea afabil din cap, plimbându-şi coada spinoasă printre picioarele şezlongului cu dungi albăstrii, acelaşi model pe care-l avea şi pijamaua lui Unchiu.

Cât timp stăteam sub ochii ei, vorbeam între noi ca la Telejurnal, rosteam corect „l“-ul de la finalul cuvintelor, cum ar veni: Aţi văzut filmul de aseară?

Imediat după asta venea casa lui Gabi şi a Mihaelei, care aveau un tată înalt şi frumos, nea Mircea, căruia după Revoluţie au trebuit să-i amputeze ambele picioare. Tatăl lor stătea pe trepte şi fuma amuzat ţigară după ţigară, când venea de la muncă, apoi, cum se însera, începea să bea, iar noaptea, mai ales când Unchiu nu venea acasă şi puteam dormi în camera lui, care dădea în stradă, îi auzeam cum îl duc cu forţa în casă, răgând cu foc muzică populară. Câteodată, în prag ieşea mama lor, mereu istovită, într-un halat negru cu trandafiri roşii, care nu-i ascundea pieptul slab, osos, cu faţa ca de ceară pe care cădeau şuviţe rare, blonde, şi-i striga la masă. Tatăl lor sosea pe la 4 şi câteodată se aşeza pe prag cu o sticlă de bere de un litru şi acolo rămânea până o termina, fumând una după alta „Moartea pe schiuri“, adică ţigări Bucegi. Li se spunea aşa pentru că pe pachet era desenat un schior alpin aflat în plină coborâre, se apropia de noi şi ţinea beţele paralel cu pământul, sau cu vârfurile uşor în sus. Pe cap schiorul purta o căciuliţă albastră. Nea Mircea era înalt şi

ciolănos (sau poate nu era înalt, ştii tu mai bine?) şi pe măsură ce bea din sticla înaltă de Gambrinus devenea vorbăreţ, se băga în jocurile noastre, ceea ce acum îmi dau seama că-i bucura pe Gabi şi pe Mihaela – ce făceam noi nu mai era joacă, se transforma într-o piesă de teatru în care eu aveam rolul de halebardier 3. Îmi convenea rolul, mai ales că reuşeam de fiecare dată să mă împiedic şi să cad pe umbrele de smoală, lucru care-i amuza pe toţi.

După casa lor, aşezată chiar la mijlocul curţii, stătea bunica lui Gabriel cel mare, care de fapt nu era chiar bunica lui, ci ceea ce acum numim bonă, numai că totul era pe şestache, secretele astea se spuneau doar în şoaptă. Între ea şi bunica exista o râcă mai veche, nu ştiu de la ce plecase, însă erau excesiv de amabile şi de politicoase una cu cealaltă şi, când venea Gabriel în vacanţa de vară, nu prea aveam voie să mă joc cu el. „Dă-i dreacu' cu banii lor", scuipa doamna Colonel printre dinţi, mai ales după ce bunica lui Gabriel construise în curte o poiată în care creşteau, ilicit, două găini slabe.

Toţi oamenii ăştia care se salutau de fiecare dată când se întâlneau, care-şi zâmbeau cu toţi dinţii şi-şi spuneau Doamnă sau Domnule se urau de moarte. În spatele acestor sentimente puternice se ascundeau modificări ale geografiei curţii mai importante decât, să zicem, despărţirea Europei de Africa sau a celor două Americi. Casa noastră avusese încă o ieşire în spate, care dădea în stradă, dar acolo se construise altă curte vagon, cu acordul celorlalţi locatari ai curţii noastre, de unde şi râca doamnei Colonel pe tot ce mişca în jurul ei. Apoi, se ştia că soţul lui madam Petculescu cea vigilentă fusese ofiţer de Secu, băgase oameni la pârnaie, umblase cu colectivizarea şi de acolo casa aia mare şi frumoasă, cu marchiză, că altfel de unde, din pensia ei de croitoreasă?

Iar tatăl lu' Gabi şi Mihaela? Despre el se ştia foarte clar că fusese la pârnaie, degeaba se dădea el marinar şi ne arăta sirena tatuată pe antebraţ, pentru că pe dosul palmei, între degetul mare şi index, avea tatuat, grosolan, zarul cu cinci puncte, despre care Tătuţu ne spusese că însemna *singur între patru pereţi, Tătuţule, toţi pârnăiaşii îşi fac semnul ăsta.*

Cât despre noi, aici beleaua venea de la Unchiu, care era cam pierde-vară şi-i plăcea şpriţul mai mult decât era cazul, dar nu asta ar fi fost problema, problema era că după ce bea devenea alt om, se înrăia şi tot zâmbetul lui sincer, care-i descoperea dinţii stricaţi de sub mustaţă, se prefăcea rapid în rânjet şi ieşea la suprafaţă toată ura pe care o ţinea în el şi toate resentimentele lui faţă de cei din jur, pornind chiar de la

Mama. Avea şi el veninul lui fondator, numai că în cazul lui era punctul de la care începuse sfârşitul, adică hepatita aia nenorocită care-l izbise când învăţa pentru admiterea la facultate şi care-l făcuse să se lase de baschet. Nu aveai atunci curaj să-l întrebi de ce nu mai încercase, de ce se angajase imediat pe şantier, pentru că ţi-era frică de el, avea o privire care-ţi spunea foarte clar că nu înghite nici un căcat din partea nimănui şi vocea lui tuna, blestema şi înjura cum nu auzisem nici la mine, în Berceni, şi doamna Colonel se agăţa de braţul lui, susurându-i în ureche cuvinte cărora nu le-am dat atunci importanţă, dar pe care le-am înţeles mult mai târziu: *Taci, măi, Dane, că ne-aud vecinii!* Era foarte important să le arăţi vecinilor de curte o faţă sobră, un zâmbet amiabil, plin de diplomaţie, şi să-ţi ţii pentru tine bolile, ura, chiar şi iubirea.

Câteodată însă izbucnea un conflict care lăsa în umbră marile conflagraţii ale lumii, o încălcare de teritoriu, cum a fost atunci când o găină de-a lui tanti Margareta a ieşit din poiată şi s-a căcat pe pragul uşii noastre, ei bine, atunci ieşeau la suprafaţă toate gândurile şi toate sentimentele ascunse ale locatarilor din curtea vagon, care începeau să zbiere unii la alţii din pragul uşii (doamna Colonel era avantajată, casa noastră fiind ieşită în afară un pic, putea urla fără să fie văzută) şi să-şi spună tot ce aveau pe suflet. Cu o astfel de ocazie am auzit-o pe madam Petculescu urlându-i bunicii, din partea cealaltă a curţii, că *s-a-nfundat canalizarea din cauza la vata lu' fufele alea cu care tot vine Dan acasă*. N-am înţeles atunci nici ce vată, nici ce fufe, dar din expresia bunicii am înţeles că primise o lovitură sub centură şi că trebuia scoasă artileria grea, fără nici o milă. *Aaaaa, că dom' Petculescu le futea pe curvili lui în deplasare, la Canal sau la Piteşti, nu-i aşa, madam?* Linişte, apoi s-a auzit trântindu-se uşa grea, din fier forjat, semn al capitulării în faţa unei asemenea mârşăvii.

După casa asta a lui Tanti Margareta, bunica-bonă a lui Gabriel, treceam în fugă spre a noastră, într-un loc unde curtea se îngusta, trebuia să ocoleşti zidul prin stânga, printr-un fel de gang, apoi ajungeai la uşa-armonică stacojie pe care întotdeauna o rulam cu zgomot, pentru ca bunica să ştie că intru în casă: vestibulul în care ajung este o cameră obscură, aici e mereu mult mai întuneric decât afară şi, cum stau acum, cocoţat pe zidul exterior, văd copilul slab, cu coate şi genunchi zdreliţi păşind încet, nu ştiu dacă înfricoşat sau doar în joacă, îl văd cum intră în întuneric, mijind ochii, lasă mâna stângă în urmă, pe clanţa veche, cu arc slăbit şi pune înainte piciorul drept. Aş vrea să-l opresc, să-i spun ce se va

întâmpla, cum va decurge tot acest film cu final amânat, dar ştiu că nu am voie să intervin, sunt un antropolog care se integrează în haita de hiene. În plin august, cerul se întunecă şi umbra aruncată de cornişă cucereşte din ce în ce mai mult spaţiu, până când începe să urce pe zidul unde stau cocoţat. Întunericul atinge frunza de iederă de sub picioarele mele chiar când primii fulgi se aşază pe uşa stacojie, picând razant pe deasupra capului meu. Atunci ştiu că trebuie să plec. Vestibulul era îngust şi răcoros, însă acolo-mi plăcea să stau cu orele şi să privesc fotografii vechi cu bunica tânără, cu Buiu, socialistul convins care murise când eu aveam un an, sau cu Mama micuţă, care mereu îl ţinea protector de mână pe Unchiu. În bibliotecă, de fapt o etajeră cu trei sertare în partea inferioară, mă opream mereu asupra aceloraşi titluri pe care le silabiseam, iar acest exerciţiu mă cufunda într-o stare de linişte vecină cu somnul, în care pluteau cuvinte ce prinseseră corp, carne şi oase: *Aventura Marelui Raid* sau *Viaţa lui Alexandru cel Mare*, *Papillon* şi, mai ales, *Piatra Lunii*.

Holul acesta bibliotecă e locul meu preferat din toată casa, chiar dacă acum, în decembrie, e mai frig decât în sufragerie. Bunica ţine uşile închise, ca să nu iasă căldura din camere, dar, atât cât pot rezista, rămân acolo, lângă micuţa bibliotecă cu glasvand, aşezat într-un fotoliu fragil şi cu albumul de fotografii în poală. Toate sunt alb-negru, cu excepţia unora polaroid, în care personajul principal sunt eu, într-o salopetă colorată, alături de o tricicletă roşie, iar în spatele meu clipesc globurile unui brad încărcat. E probabil sufrageria bunicului din partea tatei, în preajma unui Crăciun vechi, şi ştiu sigur că Mama şi tata sunt tot acolo, pentru că le văd picioarele retezate de un fotograf care a vrut să mă prindă doar pe mine în cadru. Sunt eu la un an, sau mai puţin, în preajma primelor sărbători de iarnă din viaţă şi mă îndrept neştiutor spre despărţirea părinţilor mei. E, cred, singura mea fotografie în care râd fericit, fără cancerul ăla din ochi care mă însoţeşte de atunci peste tot. Urmează fotografii cu bunicul din partea Mamei, care mă ţine în cârcă, cu puţin timp înainte să moară în timp ce venea de la cârciuma din colţul străzii Ion Maiorescu, unde fugea câte 20 de minute să bea o bere şi să-şi fumeze mărăşeştile. Şi multe alte fotografii învechite, cu marginile ca lama unui fierăstrău, de unde privesc fantome de mult împăcate, de mult dispărute chiar şi din poveşti.

Ridic privirea spre uşa închisă care dă în camera lui. E camera în care peste câţiva ani urma să ne adunăm cu toţii, duminică după-amiaza, să ne uităm la *Dallas* toată familia,

aşezaţi de-a latul patului ca nişte sardine. Tot de acolo, în lungile ore de somn obligatoriu, ascultam tremurând zgomotele curţii, filtrate parcă printr-o sită melancolică, zgomote care-mi făceau rău, un rău fizic, asemănător leşinului. Unchiu e plecat mai tot timpul, lucrează pe tot felul de şantiere şi când nu, „umblă după paraşute“. Dar când e acasă, toată lumea se înveleşte într-o folie de căldură, se insinuează în pereţi o fericire nemărturisită, simt cum chiar doamna Colonel, cum îi spune el bunicii, abia îşi fereşte zâmbetul cu un colţ al baticului. E înalt, slab, are o mustaţă castanie (un castaniu foarte închis, ca al fructelor pe care le scot din învelişul lor verde, ţepos) şi se bucură enorm când mă vede, mă ridică-n braţe, mă aruncă-n aer şi mă pupă cu mustaţa aia ţepoasă, care însă nu mă răneşte. E dur şi în acelaşi timp cald, loveşte şi mângâie. Vorbeşte foarte tare, are o voce puternică, glumeşte tot timpul, mai ales cu bunica, pe care-i place s-o necăjească în joacă, apoi îmi face cu ochiul. Casa se animă, apar de prin geamantane benzile de magnetofon şi poveştile de pe şantier, cum era cea cu maistrul Ivan, bulgarul care-şi gătea în faţa barăcii, la cazan, ciorbă de ardei iuţi.

— Uite-aşa mânca, Bobiţă, pe ciuci, în soare, la bustu’ gol, şi curgeau apele pe el. E bună, nea Ivane? E bună, Dane, e bună, zicea şi uite-aşa curgeau apele pe el.

Dar acum e iarnă şi doamna Colonel face focul în sobe, trebuie să avem grijă să închidem uşile dintre camere, poate stau pe canapeaua extensibilă şi mă uit la ea cum lipeşte cojile de măr pe capacul din fontă al sobei, ştiu că imediat în cameră se va împrăştia un miros care mă face să mă încolăcesc ca un câine şi să duc la nas o carte furată din biblioteca vestibulului. Şi mai ştiu că vor pleca toţi care-ncotro, iar eu voi rămâne cu bunica şi vom planifica, minut cu minut, cu mare grijă, noaptea de Revelion. Ştiu că o să apară cele două banane tradiţionale de sărbători, pentru care a stat la coadă toată familia, cu orele, ştiu că va găti sarmale şi, poate, pe lângă toate astea, o să fie şi nişte vin „spumos“, bine ascuns de Dan, poate în spatele sobei.

Da, dar până atunci trebuie să treci peste Crăciun, îţi aminteşti?

Stăm deja de o oră la masă, pe care am tras-o în mijlocul sufrageriei, eu sunt aşezat cu spatele la televizor, în faţa mea stau Dan şi doamna Colonel şi mai departe este radioul cu multe clape, pianul, cum îi zice Tătuţu, aparatul miraculos lângă care ne aşezăm noaptea, după ce stingem lumina, ascultând în surdină un glas venind de departe, cu purici, care rosteşte „Aici Vocea Americii!“. Tătuţu e roşu-n obraji, s-a

ridicat în picioare şi mimează un cântec la acordeon, adică pe burta lui grasă, care-i plesneşte de sub cămaşă. Ultimii doi nasturi de deasupra curelei s-au deschis şi i se iţeşte pe acolo un petic de piele palidă.

— Uite, bunicuţo, aşa cântam eu la pean dă pept, zice şi începe, cu ochii-n tavanul roz: „Te-am iubit, să moară mama, te-am iubit cu foc/ Te-am iubit, să moară mama, n-am avut noroc!…“.

Dan rânjeşte şi-şi arată dantura stricată („cimitirul“, cum îi spune Mama), iar în ochi începe să-i lucească privirea aia rea, golănească, pe care o va avea şi peste zeci de ani, în sicriul în care l-am purtat într-o duminică de vipie de la Alexandria la Bucureşti.

Nu divaga, e important să rămâi acolo.

— Bunico, ţi-am zis de Tuşica de la Sebeş?

Doamna Colonel îl priveşte cu ochii umezi de râs, e clar că aşteaptă încă o bufonerie pregătită special pentru ea.

— Mergeam cu Tuşica de la Sebeş la Sibiu, la târg. Vindeam, cumpăram, ne făceam treburile şi la sfârşit zicea Tuşica: ţâşpoc, ia să mâncăm noi nişte mici. Mergeam la grătar şi zicea Tuşica, era aşa, mare şi grasă: Dă la ăsta micul două bucăţi. Aştepta să-mi pună micii pe carton, muştarul, după care se încrunta la grataragiu: Cinşpe mici pentru mine. Lua patru cartoane jumate cu mici, ne aşezam la masă şi începea să mănânce Tuşica, băga micu’ întreg în gură, se mânjea cu muştar pe mustăţi, îşi sufleca mânecile şi-mi zicea printre mici: Bagă, ţâşpoc, că ajungem târziu acasă. După care mergeam alături şi se clătea cu o ciorbă de burtă, să aibă unde înota micu’. Şi în tot timpul ăsta rădea şase halbe cu bere. Te-am zărit printre morminte… Ce viaţă am avut şi io, bunicuţo, 7 ani cu mama, 12 ani cu tata.

Şi lăcrima, apoi mai turna din sticla de vin şi bea cu năduf. Ăştia din jur lăsau capetele-n pământ, pentru că nu era-n stilul familiei să-ţi exprimi sentimentele. Ele puteau răbufni, dar numai în situaţii de criză, cum erau certurile, când fiecare scotea din memorie şi din suflet cam toată râca pe care o strânsese cu anii faţă de ceilalţi.

Ca să risipească tensiunea, doamna Colonel se ducea la bucătărie, însoţită de Tante Nuţi, gagica lui Dan, o fiinţă ca un gândac de baie, neagră, ascuţită, cu dantura toată îmbrăcată-n aur şi cu bube pe degete. Avea un tic verbal, începea orice dialog cu un interogativ „Ai, mă…?“. Avea şi un frate fugit în Germania şi tot ce-i trimitea ăla ea transforma în aur pe care-l purta. În afară de dinţi, era încovoiată de greutatea unor lanţuri masive, ca de cavaler

teuton, şi pe degete numai ghiuluri masive. Are o voce ascuţită, stridentă şi cârâită, pe care o aud chiar acum:

— Aiiiii măăăăă, Bobiţăăă, şi ce premiu ai luat, măăăă?

Doamna Colonel îmi pusese-n faţă ciorba aburindă de găină, care de fapt nu era de găină, era o ciorbă din gheare şi capete de pui, adidaşi şi calculatoare, cum li se spunea atunci. Din farfuria adâncă, printre aburi se iţeşte un ochişor închis, cu gene lungi, ca de căprioară.

— Doi, răspund şi, preocupat de ochiul de căprioară, nu remarc tăcerea care se lasă deasupra mesei.

— Ce zice? se aude vocea sleită, împleticită a lui Dan, de care uitasem că se află acolo, între mine şi radioul-pian.

— Lasă-l, Dane, e Crăciunul, încearcă doamna Colonel să stingă scandalul din faşă.

— Lasă, că-i bine şi premiu' doi, se bagă şi Tante Nuţi, cea alintată şi Nuţicăte în momentele de tandreţe jucăuşă.

— Ia lăsaţi-mă, bă-n pace, că vreau să înţeleg mai bine. Adică ăştia doi – şi arată spre Mama şi Tătuţu, care tac cu sfială –, ăştia doi se duc la servici şi-ţi aduc ţie de toate ca să iei tu premiul doi, mă? Ia zi? N-ai, mă, condiţii? Zi, mă, zi!

Abia acum înţeleg că e groasă. Ca întotdeauna în momente de genul ăsta, mi se pune un nod în gât şi prin cap îmi trec toate variantele posibile de răspuns, dar nici una nu-mi pare bună. Ştiu că orice aş face va ieşi rău, aşa că mai bine tac şi privesc fix în ochiul de pui care-mi zâmbeşte din farfurie.

— De ce taci, mă, ca un bou? N-ai, mă, condiţii să-nveţi? Tu-ţi Paştele mă-tii!

— Lasă-l, Dane, intervine şi mater dolorosa, a promis că la anul ia note mai bune.

— Ce la anul, Grasule (aşa e alintată Mama), ce la anul?! Io n-am intrat la facultate fiindcă am avut hepatită şi eram săraci, da' ce, el n-are condiţii?

Doamna Colonel întinde timid mâna spre mâna lui, încercând parcă să-i ia temperatura, nu să-l calmeze. Eu mă întreb de ce nu intervine nimeni mai energic în apărarea mea, pentru că toţi ştiu că notele mele fuseseră bune şi numai conflictele dintre ai mei şi tovarăşa Pop cea mustăcioasă şi iubitoare de Ceauşescu făcuseră să-mi calculeze media la miimea miimii, astfel încât să ies chiar sub limita premiului întâi.

Unchiu are senzaţia că mâna doamnei Colonel se îndreaptă spre paharul lui plin şi, dintr-o mişcare bruscă, amplă, ca o aripă de condor (cea mai mare amplitudine, 3 metri lungime la deschiderea aripilor), şterge tot ce e pe

masă, se ridică în picioare şi începe să urle, să hăulească chiar ca-ntr-o doină de dor şi jale:

— N-aaaaaaiiiiii, băăăăăă, condiţiiiiiiiii?

De fapt, nu mai vorbeşte cu mine. Se uită-n tavan, cu ochii lui negri ieşiţi din orbite, cu mustaţa zbârlită şi cu mâinile în lături, ca pe cruce, plin de durere:

— N-aiiiiii, băăăă, condiţiiiiiiiiii?

Profit de vânzoleala din jur (doamna Colonel şi Tante Nuţi se agaţă fiecare de câte un braţ de-al lui, Grasu se repede să-i ia din faţă paharul cu vin, Tătuţu se face că strânge ceva de pe podea) şi mă strecor sub masă, mă încolăcesc ca un câine înainte de culcare şi închid ochii, cad într-un somn adânc, cu vise frumoase. Înainte să-nchid ochii însă, văd capul de pui chiar lângă nasul meu. Ochiul clipeşte şi cumva ciocul ăla-mi rânjeşte amical, complice.

După ce considera că şi-a luat porţia de tragism, Unchiu ieşea trântind uşa şi dispărea pentru o săptămână, timp în care nu se ştia nimic despre el. Când se întorcea, istovit, era calm, râdea iar, expunându-şi „cimitirul“, şi în jurul lui se ridica un baraj de tăcere. Era un om care ducea cu el un bagaj de lucruri nespuse, pe care ceilalţi nu păreau dispuşi să i-l ia de pe umeri. Curelele greutăţii îi săpau în fiecare an mai adânc în carne şi el se scufunda în pământ zâmbind cu toată faţa lui tânără. Mă ridica în braţe, mă pupa cu mustaţa lui castanie şi mă lua la el în pat, unde stăteam şi citeam amândoi cu orele, mâncând mere. În transperantele maronii se izbea câte o muscă adusă la viaţă de căldura sobei, iar tavanul fisurat se înălţa din ce în ce, până când lumea părea să devină fundul unui puţ cu pereţii rotindu-se mai repede şi mai repede, lăsând în afară zăpada iernii şi curtea vagon cu oamenii ei.

Balkan

Se pusese în spatele meu şi mă împingea cu pieptul şi, când vorbea, îi simţeam duhoarea de seminţe prăjite ieşindu-i din gură şi strecurându-mi-se printre firele de păr, peste faţă, coborând pe gât, apoi pe manetele jocului acolo, în baraca unde erau două aparate Arcade, unul cu Formula 1 şi celălalt cu un fel de fotbal cu câte 4 omuleţi graşi de echipă, alcătuiţi din picioare şi cap, dar la Formula 1 nu se ducea nimeni, doar la fotbal era mereu înghesuială în jurul celui care juca, pentru că de obicei nu aveam bani, aşa că stăteam şi chibiţam pe lângă privilegiaţi – jocul era un leu şi de el aveai dreptul la două meciuri, dar important de fapt era să câştigi partide, pentru că avansai în cupă şi practic jucai gratis, dat fiind că prima oară cădeai cu echipe de cacao, cum ar fi Ţara Galilor sau Bulgaria, şi pe măsură ce avansai devenea din ce în ce mai greu, aşa că în finală te băteai mai mereu cu Brazilia sau Argentina – băieţii spuneau că Traian de la scara B ajunsese o dată-n finală şi avusese chiar 1-0, dar i-au tras-o argentinienii până la urmă cu 3-1, însă Traian avea bani, pentru că muncea la bărcuţe şi vineri îi dădea nea George banii, să aibă şi el de gagici, dar între timp apăruse baraca asta cu jocuri, chiar lângă bărcuţe, aşa că Traian era toată ziua aici, cu blugii lui trimişi de fracsu din Germania, verzi în genunchi, dar mişto rău de tot, şi butona la aparate: din când în când se mai auzea câte-o mămică întrebând dacă e careva la bazin, că vrea boracul să se dea în bărci, ăsta înjura printre dinţi şi ne lăsa pe câte unul mai norocos să-i terminăm jocul; venisem aici cu tata sâmbăta trecută, când avea voie să mă ia la el, o dată la două săptămâni, şi apăruse fără maşină, pentru că-l prinseseră că circula cu număr fără soţ, aşa că am luat-o amândoi prin parc, de la Brâncoveanu la Tineretului, puţin tăcuţi pentru că iar se porcăise cu maică-mea în uşă, care maică-mea şi bunică-mea mă pregătiseră o săptămână-ntreagă să-i spun, când apare, că nu vreau să merg la el, că ce e el, tată de duminică, nu-i aşa?, iar ăsta se înroşise la faţă, acolo, pe scări, şi se întorsese cu mustaţa zbârlită şi sunase la uşă, iar pe mine m-a lăsat pe holul blocului, el a intrat să se certe cu Mama şi mi-am prins obrajii-n mâini, îmi ardeau şi aveam un nod în gât, nu ştiu ce era, poate ruşine, pentru că alea nu erau cuvintele mele şi le spusesem, deşi ştiam că o

să-l rănească, iar mie-mi plăcea să merg sâmbătă şi duminică la taică-miu, care avea maşină şi mă lăsa câteodată să ţin volanul stând pe genunchii lui şi avea şi video, unde vedeam ori *Cartea junglei*, ori *Robin Hood* sau, cel mai tare, *Războiul stelelor*, pe care prima oară-l văzusem la Sala Polivalentă, unde dădeau o dată pe lună filme şi era omor, pentru că venea tot cartierul, dar nu conta, mergeam toţi băieţii din scară şi urlam în întuneric, iar când Prinţesa Leia stătea în poală la Jabba the Hutt începeau fluierăturile şi ăştia mai mari, care se ştiau cu viaţa, pentru că mergeau câteodată în ghena de gunoi cu Doina de la doi să se simtă bine, începeau cu comentariile şi se întrebau cum trebuie să arate pula lui Jabba şi dacă n-o răneşte pe biata Leia, dar asta era doar o dată pe lună, pe când la tata derulam şi vedeam episoadele unul după celălalt, de câteva ori pe zi, şi nevastă-sa îmi aducea mâncarea la măsuţa din sufragerie, dar toate astea nu mai contează acum, aşa cum o rană din copilărie pe care ai pus rivanol şi apoi plasture nu mai contează când te duci la război, de exemplu, şi-ţi şuieră gloanţele pe lângă ureche, important e că până la urmă tata a ieşit din casă şi maică-mea rămăsese în uşă, privindu-mă cu reproş, poate pentru că nu spusesem poezia convingător sau poate că-mi citea jena de pe faţă, dar tata m-a prins de mână şi mai strâns, m-a tras spre lift de data asta, apoi am hotărât s-o luăm prin parc, pentru că facem doar cincisprezece minute şi putem să ne oprim şi în Parcul Copiilor, unde e Casa Groazei, aia cu tulumbe care se rotesc cu tine înăuntru şi apare şi un crocodil din plastic care nu prea sperie pe nimeni, mai ales pe mine, care ştiu că merg acolo cu băieţii şi ne lasă ăia să intrăm gratis, că Traian a lucrat şi acolo, şi când ajungem, pe pod, deasupra crocodilului, facem concurs cine-l nimereşte cu flegma-n ochi, aşa că crocodilul e acoperit de o pojghiţă albă pe frunte, dar tata nu ştie asta, aşa că mergem de mână prin parc şi-i arăt baraca de jocuri şi-l întreb ce-o fi acolo, că n-o ştiu, aşa că intrăm şi nu e nimeni, pentru că e sâmbătă dimineaţa şi tot blocul de ITB e cufundat în linişte, părinţii şoferi au ieşit din tură şi-şi ţin copiii în casă măcar până la 11, ca să mai stea de vorbă despre şcoală sau să stea întinşi lângă ei şi să-i ţină de ceafă cu mâinile lor mari şi bătucite, într-un foarte rar gest de tandreţe, deci înăuntru nu e nimeni în afară de un ţigan borât de la scara D, care râneşte când mă vede, dar devine serios când intră şi tata, care-i dă 5 lei şi mă apuc de manete, la început neînţelegând nimic, dar apoi pricep ce şi cum şi-mi aleg Japonia, pentru că au nişte tricouri albastre, iar albastrul e culoarea mea preferată, deci mă apuc de manete şi încep să driblez, îl fac pe unu, pe al doilea, mă învârt în loc şi apoi o

iau spre poartă, pentru că, dacă apeşi pe un buton roşu, jucătorul tău ia benzină şi bagă superviteză, am înţeles asta, ajung în faţa porţii, intru în careu, ăilalţi sunt în urmă, portarul vine spre mine, mă învârt, îl fac şi intru cu mingea-n poartă, pe ecran izbucnesc artificii, bombe, confetti, se aude o muzică triumfală şi simt, aşa, o căldură în piept, cum poate doar de ziua mea să mai simt, când mă trezeşte Mama de dimineaţă şi-mi zâmbeşte, mă alintă, ştiu că mi-a luat ceva şi-mi fac poate planuri, idei despre ce şi cum, dar acum căldura e şi mai puternică, ştiu că am făcut ceva tare de tot, mă uit la tata, care fumează o ţigară în buza barăcii, deci nu se uită, cioara de la bilete se scobeşte în nas, aşa că sunt singur cu victoria mea, punem mingea la centrul terenului şi iau bătaie cu 6-1, pentru că driblingurile alea nu au mai ieşit deloc, ceilalţi pasează, dar mie nu-mi place să pasez, îmi place să iau mingea şi să mă duc cu ea, numai că asta a ieşit doar o dată, aşa a fost atunci şi toată săptămâna am cerut bani, am cerut de la tata, am cerut de la Mama, am strâns la cumpărături, am furat de la bunica din geantă şi am strâns 5 lei, asta înseamnă zece jocuri, am visat cum o să fiu singur în baracă şi o să aleg iarăşi Japonia, pentru că-mi plac tricourile lor albastre cu steluţe galbene şi o să iau mingea, o să driblez tot ce prind, doar din încheietură, până ajung singur cu portarul, mă fac că dau în stânga şi apăs tare, de bombă, spre dreapta şi o să aud din nou muzica aia de victorie, dar când am ajuns erau deja acolo Balkan şi Petrică şi Cristi, gemenii de la patru, cu mă-sa aia a lor care nu zice niciodată bună ziua şi tacsu ăla care chiar arată ca Jabba the Hutt şi care munceşte la fabrica de articole sportive de import de pe Cuza Vodă, de unde le şuteşte adidaşi Adidas cu crampoane, cu care joacă gemenii fotbal pe ciment, în spatele blocului, în care aleargă ca nişte femei pe tocuri, ca Mama-n sandalele ei cu talpă de lemn cu care bocăne pe gresie vara, mai ales când e nervoasă, dar Petrică şi Cristi joacă bine fotbal, chiar şi cu crampoane pe ciment, şi tot de la tata lor poartă nişte treninguri gri, cu şarpele Glaucos pe piept, deci ăştia erau deja acolo şi spărgeau seminţe cu cioara de la scara D, şi mai era şi Coreea, de la ITB, pe care-l cheamă Coreea pentru că arată ca-n *Sora 13* sau ca-n *Luptătorii cu cozile*, aşa că intru, mă fofilez pe lângă peretele de tablă şi-i fac semn lu' cioară să vină la mine, dar se adună toţi repede în jurul meu, Ce, ai bani, mă?, Da, zic, am nişte bani, şi-i fac semn lu' cioară să-mi schimbe ăia cinci lei de câte cinci fise şi-mi fac un turnuleţ lângă manetă, pentru că n-am buzunare, moneda mare, din aluminiu am ţinut-o în mână şi aş pune pariu că-mi miroase palma a cocleală, deci aşez turnuleţul lângă mâna

dreaptă, iau prima fisă şi o bag în aparat, aleg Japonia şi-mi pică Bulgaria adversar, pe ăştia sigur îi bat, câştig mingea, încep să driblez, să-i ameţesc pe băieţi, Balkan comentează din spate că ce bine joacă băiatu' şi se înghesuie în mine, nu pot să mă bucur de driblinguri, parcă nici jocul nu-mi place, nu-mi iese nici o schemă, mi-e cald şi încă ceva ce nu înţeleg, repede se face 3-0 pentru ei, pierd, mai introduc o fisă, iar pierd şi pe final simt că-mi bagă cineva un deget în cur prin pantalonii de trening, mă-ntorc la ăsta care rânjeşte şi are o coajă de sămânţă lipită pe caninul drept, Ce-ai mă, eşti poponar?, Ce-ai zis mă? se indignează, aşa fac ăştia mereu când vor să ţi-o tragă, se prefac jigniţi, şi-mi frige un cap în gură, jumătate în nas, mă ia cu furnicături, îmi dau lacrimile, mă aplec şi atunci îmi mai dă un genunchi în faţă, aud din jur Lasă-l, Balkane, că-l omori şi Păi, de ce mă face, mă, poponar?, nu vreau decât să-mi iau fisele şi să mă car, dar când mă ridic ăla e deja la aparat şi a băgat a treia fisă, în jurul lui e un zid de umeri, abia acum înţeleg şi ies la soare, îmi înghit plânsul şi-ncep să-l înjur pe ăla de toţi morţii mă-sii, să-mi bag pula în mă-sa şi-n sor-sa aia urâtă cu spume care se fute cu toată şcoala şi-n tac-su ăla borât care vine noaptea cu betoniera la scară şi cade din ea chior de beat, îi zic toate astea pentru că ştiu că nu se va desprinde de aparat până mă răcoresc şi nu-mi mai tremură mâinile, după care intru înapoi şi mă strecor să văd şi eu cum joacă şi joacă bine, ştie să paseze, a trecut deja de două echipe, mai are niţel şi iese din grupe, dar nu asta mă interesează, mă uit la faţa lui, la nasul ăla din care-i curg mucii mereu şi la dinţii lui galbeni, ca ai şobolanilor pe care-i belim când ies de la ghenă, după care jucăm fotbal cu ei, şi de fapt scopul e să-l nimerim pe celălalt cu şobolanul cât mai sus, mai aproape de faţă, aşa mă uit la el, până când mă vede şi-mi aruncă printre buzele strânse Lasă, mă, că ţie-ţi dă tac-tu alţi bani şi ceilalţi rânjesc că adică sunt de acord, aşa că rămân acolo să mă uit la el cum joacă pe jetoanele mele, mă mănâncă nasul unde m-a lovit şi pe uşa deschisă a barăcii intră o limbă de soare ca o lamă de cuţit, iar vârful ei se apropie din ce în ce de mijlocul încăperii, ies afară şi aştept acolo până termină fisele, după care ne purtăm normal şi Coreea propune să mergem la pod, să facem baie, dar mai întâi să culegem corcoduşe dinspre ştrand, aşa că o luăm prin gardul viu, traversăm şina de trenuleţ, Balkan îi dă o palmă după ceafă unui borac care trece neatent pe lângă noi, ăla tace din gură, eu merg în urmă şi mă uit la tenişii lui din care îi iese degetul mare, cu o unghie lungă şi lată, plină de jeg, iar la corcoduşe îi ţin scara lui Cristi, care se suie în copac şi începe să le

adune în poala tricoului, pentru că n-avem sacoşă la noi şi, când i se umple tricoul, se dă jos cu grijă, ajutat de subraţ, şi halim corcodele în soare, după care mergem la pişnitoare şi bem apă rece de izvor, mai repede, că mor, gemenii fac concurs de băşini, iar Balkan ăla merge ca un şef în faţă, şi-a luat partea leului, la un moment dat se opreşte şi-mi oferă nişte corcodele, Ia, mă, şi tu d-aicea, iau recunoscător şi mi se strepezesc dinţii, îmi dau lacrimile ca mai devreme, când mi-a futut capul ăla-n gură, dar acum e plăcut, fiindcă la marginea lacului, printre sălcii se iţeşte podul din fier forjat şi ştiu că la bază câteodată ies broaşte-ţestoase, dar acum mă rog să fie precaute, pentru că ştiu ce le fac ăştia dacă le prind, şi pe lângă pod cresc buruieni înalte, cu flori albe care mă fac să strănut şi să mă usture ochii, pe mal e lintiţă vreo jumate de metru, iar din pod lipsesc scânduri, aşa că trebuie să fii atent când calci şi eu sunt atent, prea atent, Cristi şi Petrică s-au dezbrăcat şi atârnă acum cu mâinile de o scândură a podului, în chiloţii lor albi, Mama mi-a povestit că pe fundul lacului a fost un cimitir şi că mai iese din când în când câte un craniu la suprafaţă sau că sunt pe acolo maşini Dacia aruncate de bandiţi, ruginite, cu portierele deschise, gata să te-nhaţe, aşa că rămân îmbrăcat, mă aşez pe ciuci şi mă uit la ei cum îşi dau drumul în apă, plescăie şi ronţăi corcodele, în timp ce Balkan s-a dezbrăcat de tot şi stă aşa, în mijlocul podului, până trece o mamaie pe alee şi începe să strige la ea, fluturându-şi cu palma găoace puţa neagră, Ia uite, fă, ce-am aicea!, aia întoarce privirea scârbită şi trece repede mai departe, aşa că ăsta se urcă pe balustrada podului, chiar în mijloc, unde e bara curbată şi lată şi unde e apa mai adâncă, şi stă drept, gol, negru, cu faţa aia de miel belit, se uită rânjind la mine şi eu îi zâmbesc, ăilalţi trei s-au oprit din bălăceală, se aud doar broaştele grohăind ca nişte porci, îşi îndreaptă mâinile pe lângă urechi, pentru săritură, le aduce pe lângă corp, se balansează pe vârfuri şi sare, rămâne în aer pentru o clipă lungă, face un echer şi sparge apa perfect, iar eu închid ochii, pentru că am o corcoduşă-n gură şi, când îi deschid, îi văd picioarele ieşite din lac, cu genunchii-ndoiţi, dintre ele îi atârnă puţa bleagă cumva spre locul unde i-ar fi capul, dar de la buric în sus sau în jos corpul lui e sub apă şi stă aşa, ca şi cum ar fi îngheţat timpul, ca atunci când pun pauză la video şi apare dunga aia în josul ecranului, numai că în loc de dungă ies bulbuci roşii la suprafaţă şi ceva uleios, gălbui şi se aude Ce face ăsta, mă?, după care Petrică şi Cristi şi Coreea nu zic decât Bă, bă, bă, şi ies tremurând la mal şi stăm aşa şi ne uităm la picioarele alea înconjurate de apă roşie şi de ceva alb-gălbui şi mă gândesc la *Copiii*

căpitanului Grant, când în furtună au turnat butoaie de ulei în jurul corabiei ca să potolească valurile şi simt un fior adânc, care mă trece prin noada curului, apoi urcă pe şira spinării până undeva spre ceafă şi tremur, deşi nu am în gură corcoduşe, doar gustul amar, de sâmbure.

Barbut

— Ai, mă, Cola? Mai vrei ceva?

— Am. Hai încoace', ţi-am pus salteaua…

Ridic un picior peste marginea ferestrei, feresc televizorul şi mă trântesc pe salteaua lăbărţată lângă pat. Georgică nu se uită la mine, aruncă seminţe-n gură şi le clefăie. Pe ecran, Magic Johnson îşi marchează ultimele puncte ale vieţii de mare sportiv. Deasupra televizorului, fixat în perete, un mini-coş de baschet îşi trimite umbra pe tavan. Mă întind scoţând un fals oftat de uşurare. Georgică haleşte automat, zgomotos şi mai trage câte-un gât din sticla de un litru de Cola. Întins pe saltea, văd doar coroana copacului care ecranează cerul după-amiezii.

Îmi aprind o ţigară Viceroy (am cumpărat cinci, la bucată) şi mă holbez la doi dintre fraţii Jackson, aflaţi pe o staţie spaţială, care joacă un fel de squash în imponderabilitate. Îmi vine greu să respir, am o bilă rece în piept pe care n-o înţeleg, e ceva între greaţă şi usturimea imediat premergătoare lacrimilor.

— Bă, ţi-am zis să nu mai fumezi la mine-n cameră?

— Hai, bă, Georgică, asta şi gata, hai că n-am chef să mă duc dincolo…

— Bă, deci mă ustură nările, ieşi în pula mea afară.

Mă ridic oftând demonstrativ. Deschid uşa şi ies în hol. Sub talpă simt ceva moale şi cald care sună a spart. Urlu:

— Băă, iar ai lăsat sarmale-n faţa uşii?

Tătuţu îşi face apariţia, vesel, din bucătărie. E, ca de obicei, îmbrăcat cu nişte chiloţi lăbărţaţi şi decoloraţi şi cu un tricou murdar care nu-i acoperă nici jumătate din burtă. În mâna stângă ţine un polonic din care picură sos, iar în cealaltă, o ţigară aprinsă:

— Ce-'aci, Bobiţă? Ai venit? Las' că strânge tata, hai în bucătărie.

Simt cum îmi intră sosul de sarmale prin gaura din tenişi şi mă apucă o criză de nervi. Mi-o înghit.

— Iar m-a dat bulangiu' ăsta de fi-tu afară din cameră.

Îmi scot tenişii şi ciorapii pătaţi cu sosul maroniu şi intru după el în bucătărie.

— Vrei, Tătuţule, un pahar de vin?

— Bagă.

Mă aşez lângă el la masă. Se ridică din când în când să mai întoarcă friptura în tigaia de pe aragaz. Prin fereastra deschisă apare şi motanul casei, Pulică Frânaru, roşcat şi chior, hărtănit şi muşcat de bot:

— Ia uite cine-a venit, este chiar chandel. Ai dat la buci, Pulică? Două săptămâni l-am căutat, băiatul lui tata!

Deschide frigiderul, scoate o halcă de carne din care taie un colţ gras şi i-l aruncă motanului, care se repede în el.

— Ia uite-l, mânca-i-aş guriţa lui. Ai făcut foamea, chandel?

Ne uităm amândoi la animalul sfrijit, cu capul mare, care înghite carnea pe nemestecate. Vinul e acru şi oricum nu am chef să beau, încă mi-e rău de noaptea trecută.

— Ce mai face fi-miu, Boabă?

Mă uit la el ca la nebuni şi ridic teatral mâinile spre tavan. Ştim amândoi jocul:

— E-n camera de-alături, Tătuţule, sunteţi dilii?

— Nu vorbeşte cu mine, Tătuţule. Stă cu uşa-nchisă toată ziua şi se uită la mitivi, îi duc mâncarea la nas, nu tu mersi, nu tu has mo car! Iese seara, „dă şi mie bani că ies în oraş“! La liceu nu se duce, e corijent la trei materii: toată ziua baschet, Coca-Cola şi mitivi! Nu tu „Tătuţule, ţi-e rău, Tătuţule, vrei un pahar cu apă?“. Într-o zi o să mă găsească mort aici, că seara mi-e rău, nu pot să respir – face o pauză ca să tragă cu nesaţ dintr-un Marlboro roşu…

În perioada aia îşi făcuse obiceiul să mă sune pe la opt-nouă seara şi, cu voce de muribund să mă cheme la el: „Tătuţule, mor, mi-am aprins lumânarea!“. Mă-mbrăcam iute, mă suiam în tramvai până la Big Berceni, apoi luam troleibuzul două staţii pe Metalurgiei, coboram la chioşcuri, o luam printre blocuri şi intram la el prin balcon. Îl găseam în pat, în veşnicii chiloţi largi, cu o lumânare aprinsă-ntr-un pahar, abia arsă, de unde deduceam că a calculat timpul în care ajung. Suferea vreo zece minute, pentru credibilitate, apoi, cu vocea schimbată:

— Îţi face Tătuţu o friptură? Vrei un pahar de vin? Ia la tata o ţigară, leto pipa puiule!

Vizitele la mormântul lui temporar îmi prindeau bine în vremea aia, tocmai descoperisem farmecul nopţii şi prinsesem dispreţ pentru cei care dormeau liniştiţi, la fel cum mă dezgustau pofta de mâncare, farmecul discret al burgheziei şi duminicile liniştite în familie.

— Ia zi, Tătuţule, mergi cu mine la un barbut?

M-am uitat urât la el. Cu o oră înainte gemea că moare:

— Unde, Tătuţule?

— Aici, la piaţă, la măcelărie.

Imediat s-a-nviorat, şi-a tras pantalonii de trening pe el, şi-a aranjat gulerul de la tricou, s-a dus în spatele televizorului, de unde a scos un şomoiog de bancnote pe care mi l-a arătat cu faţa radiind de fericire şi a început să-şi împungă obrazul cu limba, mai ghiduş decât un spiriduş.

În seara aia m-a luat cu el în piaţa din spatele blocurilor, unde, în magazia unei măcelării, se strângeau bandiţii care făceau şmenuri toată ziua prin zonă, terorizau ţăranii veniţi să vândă şi făceau legea în tot cartierul. Erau probabil părinţii ălor tineri care se adunau în gaşca lui Muncitoru, aşa-zişii punkişti, care ziua cărau mobilă, iar seara plecau la scandal pe Metalurgiei. Am trecut prin spatele tejghelei, vânzătoarea i-a făcut semn din cap şi mi-a zâmbit. E tânără şi drăguţă. În spate, într-o cameră ce dădea înspre ieşirea de marfă, trei bărbaţi între 40 şi 60 de ani stăteau aplecaţi în jurul unei lăzi din lemn pe care aşezaseră o bucată lată de placaj.

— Ai venit, baboi? a aruncat unul dintre ei, cel mai solid, negricios, cu un ghiul din aur la mâna stângă.

— Am venit, Tătuţule, aţi început? L-am adus şi pe ăsta micu' al meu să-nveţe.

Ăştia toţi au ridicat capetele spre mine. Am zis frumos „Bună ziua" şi m-am băgat într-un colţ, să nu deranjez. Prin uşa de marfă se strecura zgomotul stins al înserării. M-am holbat la picioarele unuia dintre ei, încălţat cu papuci grosolani, din cauciuc, din care îi ieşeau degetele murdare, cu unghii întoarse în carne şi bombate, ca nişte copite de elefant. Ăla m-a surprins:

— Socares, seav*?*

— Mişto, zic. Bine, mă uit la voi.

Ăştia jucau la Brăila, Tătuţu se băga prudent, de pe margine, numai la „ăsta are" şi a început să câştige bine, strânsese în faţă un teanc de 2.000. Ăla pe care miza, tipul cu ghiul, începuse de la o vreme să se uite urât la el. M-am dus şi l-am rugat să mergem. Pentru cine nu ştie, la barbut poţi să te retragi când vrei.

— Lasă-mă, Tătuţule, că merge treaba. Îl vedeţi, mă, pe ăsta micu' al meu? Cinci limbi străine ştie, citeşte mai mult ca un academician. E sâheardo pe bune.

— Taci, burete, şi joacă, îi mârâie ăla cu ghiulul, evident enervat că ăsta câştigă pe spatele lui.

Îi şoptesc că ies să mă plimb, pentru că mi se făcuse un pic frică, trec iarăşi pe lângă tejghea, mă uit lung la vânzătoare, iar îmi zâmbeşte. Ies în piaţă şi mă duc glonţ la terasă, la Bulache. Aici se adunaseră toţi ăia mai tineri, bunghesc o masă neocupată şi-mi aprind al doilea Viceroy.

— Bulache, dă o halbă, te rog, să moară mă-ta!

Ăsta e mic şi aplecat de spate şi are o privire dubioasă, parcă bănuieşte pe toată lumea de ceva nasol. Îmi aduce halba şi apoi aprinde lampioanele. Îmi pun căştile cu burete pe care le-am reparat de vreo douăzeci de ori, firele sunt lipite cu scotch din centimetru-n centimetru. Iarăşi nu trage… Scot din buzunarul de la piept un creion şi încep să derulez caseta din încheietură, cu creionul înfipt într-una dintre rotiţele casetei.

Terasa e un dreptunghi înconjurat de gard viu înalt, cu pietriş pe jos. Din metru-n metru lampioanele aruncă o lumină chioară, spre care se avântă muşte, fluturi-de-noapte şi gândaci bondoci, cu aripi, dintr-aceia care, striviţi, degajă un miros greţos. Deasupra barului din lemn de brad, nelăcuit, stăpâneşte un cap de cerb, împăiat, cu ochi sticloşi. Tot părul de pe fălci i-a fost mâncat de molii şi parcă cere ajutor din priviri. Mă uit în ochii lui şi încerc să-mi imaginez animalul care, cu ani în urmă, privea curios printre ramuri spre o oarecare aşezare umană.

Îi mai cer o halbă lui Bulache.

— Să trăieşti, Bulache!

Ăsta dă din mână a lehamite şi se uită suspicios la căştile mele.

— Bagă, bă, ăla bine, că ţi-l ia golanii ăia.

Abia acum observ că băieţii lui Muncitoru se uită curios înspre mine, parcă uimiţi să mă vadă acolo, aşa, relaxat. Mă prefac în continuare nemuritor şi rece, termin repede halba şi mă ridic.

— Ia vino mă-ncoa!

Mă întorc, mimând surpriza. E chiar Muncitoru, are pe el o geacă albă, de colegiu, şi-mi face semn cu o mână pe care are vreo trei ghiuluri cu cap de mort. Mă îndrept spre el şi, deşi-mi tremură genunchii, încerc să par bărbat.

— De unde eşti, mă? mă ia cu duhul blândeţii.

— De la B8, Muncitoare, mă cunoşti, sunt frate cu Georgică baschetbalistu'. Băiatu' lu Baboi.

— Şi unde-i tac-tu', şmechere?

— La măcelărie-n spate, joacă barbut cu Marian şi cu Sportivu şi cu încă unu pe care nu-l ştiu.

Ăsta mă măsoară de sus până jos, apoi îşi fixează privirea pe umflătura de sub geaca de trening.

— Ia scoate ăla, mă, să mă uit şi eu la el.

De asta mi-era frică, nu de alta, dar fără *Ride On* sunt mort. Deschid fermoarul şi-i dau walkmanul Sanyo. Agăţate de el, căştile cad pe ciment, mă aplec să le ridic şi dau cu capul de tăblia mesei. Ăştia toţi încep să râdă. M-am făcut de căcat.

— Ia să ascult şi eu, mă, puţină muzică de-a ta.

Porneşte aparatul, îşi pune căştile, unul dintre fire se desprinde din scotch.

— Ce pula mea-i ăsta, mă? Cum poţi să umbli cu aşa ceva?

— Păi dacă n-am bani de altu'..?!

— Ia-ţi-l şi cară-te-n pula mea. Şi zi-i lu' frati-tu ăla blond să nu mai fie aşa şmecher prin cartier că-l bag la morgă, ai înţeles, mă?

— Da, Muncitoare, îi zic.

Încerc să n-o iau la fugă spre măcelărie, merg calm, îmi tremură zgaibaracele. În faţă e închis, mă gândesc în treacăt la vânzătoarea tânără, apoi ocolesc clădirea. La uşa de marfă îl văd pe Tătuţu holbându-se la ăla cu ghiul, care-l ţine de gât cu o mână şi cu cealaltă îi împunge obrazul cu şişul. Are nasul spart şi pieptul tricoului e stropit cu sânge. Flutură un teanc de 2.000 şi-i spune ăluia persuasiv:

— Mariane, ia-i, să moară mama! Ia-i, basculă! Ce-am făcut, am jucat şi io, n-am ciordit?!

— Mucles, has mo car! Te tai, să moară mama, te tai aici.

— Stai mă, Mariane, intervin ceilalţi doi, lasă-l, mă, dă-l în pula ta de şmecher, lasă-l, c-a venit şi fi-su.

Ăla se întoarce spre mine scurt, mă priveşte în ochi. Apoi îi dă drumul şi-i arde o palmă în plin obraz.

— Beşi în pula mea de şut!

Tătuţu se desprinde, îmi face semn să vin la el, iar cu cealaltă mână se ţine de nas.

— Hai, Tătuţule, hai acasă!

Îl iau de mână, ca-n copilărie, şi tremurăm amândoi.

Simt agitaţie în spate şi abia apuc să văd cum ăla vine în viteză şi-i mai arde un şpiţ în fund. Tătuţu pare să nu simtă nimic şi mă trage după el, prindem viteză, trecem pe lângă vânzătoarea tânără, albă la faţă, care mă priveşte cu milă.

E deja întuneric în toată regula, o luăm pe lângă bloc, prin grădină, ca să nu ne vadă nimeni aşa. Sărim prin balcon, iar în bucătărie ne aşteaptă Pulică Frânaru, care miaună de bucurie sau de foame. Mă aşez la masă şi-mi privesc mâinile slabe, negricioase. În palma stângă am sânge încă viu, pe care-l şterg de tricou. Tătuţu se spală în baie.

Deschid frigiderul, dibuiesc o pungă cu lapte. O tai la un colţ şi îi torn lui Pulică în castronelul lui. Ăsta se freacă dibaci de piciorul meu. Mă uit la el cum dă limbi în castron şi simt că parcă-mi revin. Îmi torn un pahar cu vin, îmi aprind al treilea Viceroy şi mă aşez la masă.

Tătuţu intră în bucătărie. Are nasul umflat, dar în rest pare în regulă. Se uită lung la mine, bagă mâna în buzunar şi scoate teancul de bani.

— Tătuţule, zice, ţi-am zis de ce am eu rană aici, în cot?

Îmi arată cotul cu pielea maronie, îngroşată, de bărbat. Fac semn că nu, deşi mi-a făcut poanta de sute de ori.

— Pentru că de aici m-a muşcat calu' când eram mic.

Izbucnim amândoi în râs şi nu ştiu de ce-mi amintesc tocmai acum o scenetă din manualul de română de a doua sau a treia, cu un tată care vine de la serviciu, la costum, cu servieta în mână şi, din pragul uşii, îl întreabă pe fi-su:

— Mihăiţă, ţi-ai făcut temele?

— Da, tată.

— Atunci poţi ieşi să baţi mingea.

Din spatele frigiderului apare un gândac sfios, care păşeşte prudent în lumină. Îl privesc cu ură:

— Te trais bahtalo, chiparosule!

Crematoriul

Eram la ora de desen, pe care o ţinea doamna dirigintă Floarea, care era cam nebună de altfel, stăteam în bancă şi încercam să-mi dau seama cum dracu' trec şi de ziua aia, cum scap de bătaie sau, mai rău, de încă o umilire. Mă mutasem acolo de o săptămână, direct ieşit din comă alcoolică, şi încercasem la început să fac o impresie bună, dar şcoala asta nouă era cam la jumătate de staţie de metrou de cea veche, de fiţe, din care mă exmatriculaseră, aşa că vestea circulase repede şi deja băieţii buni din clasă ştiau câte ceva, ba, mai rău, vestea se amplificase şi devenisem fie poponarul care a borât pe directoare, fie ăla care încercase să-şi omoare colega. De fapt, se combinaseră mai multe poveşti, nu ştiam atunci că gura lumii e maestră în naratologie: aflaseră cumva de tentativa mea de a fugi cu Juravle în Thailanda, când am ajuns până la Constanţa, dar ne-a prins poliţia cum dădeam târcoale vaporului pe care nu ştiam cum să ne urcăm şi am zis că ne băgăm noaptea în nişte containere, şi au mai aflat de beţia mea din curtea şcolii şi de micul meu episod homosexual. Bineînţeles că din poponar nu mă scoteau şi a trebuit să trec prin câteva teste şi câteva bătăi de control. Marele meu duşman a devenit repede Romică, un ţigan care se punea în banca din spatele meu şi, când nu eram atent, îmi tuflea nişte chinezească pe la ochi, o cremă mentolată care se găsea în cutiuţe mici, cât un degetar, pe care era desenată o rădăcină ca un pui de dragon, şi-mi dădeau lacrimile imediat, dar strângeam din pumni ca să nu le dau satisfacţie şi-mi juram în gând să-l omor pe borât imediat cum îmi fac spate. Deci eram la ora de desen şi doamna Floarea mi-a văzut lacrimile, „Vaaai, săracu' băiat", zice, „uite că-i e dor de fosta şcoală! Lasă, măi băiete, că te înveţi tu şi aici", eu boceam de la chinezească şi ăştia erau pe jos de râs, mă ştergeam cu mâneca, dar mai rău era, că se întindea căcatul ăla pe toată faţa şi m-am întors la Romică şi i-am spus duios un „Băga-mi-aş pula-n mă-ta de balaoacheş!", dar nu-l vedeam, vedeam în schimb un curcubeu apos şi o umbră-n care-l ghiceam pe ăsta, care-mi răspunde de undeva din ceaţa aia colorată „Ce zici, mă, poponare? Hai că vedem noi în pauză! Tu te arzi în cur şi faci pe smardoiu' cu mine?", şi atunci am ştiut că am pus-o, pentru că ăsta avea spate beton, era din

gaşca lui Pantazi, băieţii care purtau toţi trening de fâş Reebok, dar oricum nu conta, pentru că putea să mă bată oricum, în halul în care eram, nu mă mai interesa, pentru că ajunsesem la capătul puterilor.

Mutarea mea în noua şcoală, pusă la cale de bunicul, care i-a aşezat directorului pe birou o sticlă de whisky şi un plic cu bani, venise la mai puţin de o săptămână după exmatricularea scandaloasă din şcoala de fiţe. Încă îmi vâjâia capul după ceea ce cred că a fost un soi de comă alcoolică, mă ustura gâtul după zilele nesfârşite de vomă, eram străbătut de ruşine ca de o bară înroşită în foc, mă prelingeam prin casa bunicilor ca o fantomă condamnată să bântuie locul în care a comis o crimă. Pentru cei din jur, nimic nu păruse să anunţe izbucnirea mea, nu îi pregătisem cu răbufniri treptate, nu lucrasem cu degradeuri. Mă înveleau în stupoarea lor aşa cum îngrădeşti spaţiul unui câine turbat, pentru a-l izola şi a-l tranchiliza. În clasă încă păstram poziţia şi atitudinea unui elev bun, aveam un renume de copil talentat, însă mă deplasam încet-încet, spre fundul sălii, acolo unde se cazau în general golanii, de care mă simţeam din ce în ce mai atras. Poate că decisive au fost taberele succesive din clasa a şasea, când m-am împrietenit cu cei 4-5 colegi care aveau să participe la scandalul de mai târziu. Ţin minte şocul primei nopţi dormite la comun, când Chiflă şi Găină au început să-şi frece penisurile unul de altul, fără a înceta să râdă şi să vorbească tare, ca şi cum ceea ce făceau nu ar fi fost deloc ieşit din comun. Atunci nu mi-am dat seama (prima senzaţie a fost de groază, de mister – pentru un copil crescut de mamă, fără fraţi şi surori – şi acum realizez că erau primele penisuri străine, erecte, pe care le vedeam), însă probabil că nu era prima oară când făceau aşa ceva. De a doua zi am intrat în jocul lor, când ne-am strâns cu toţii în jurul revistei *Prostituţia*, iar unul dintre noi (să fi fost Octav) citea cu voce tare povestea erotică (scrisă de Boerescu, de Gârbea), iar ceilalţi ne masturbam privind cu interes la pulile celor din jur. Atunci, reţin uimirea lui Chiflă („Fii antenă ce pulă mare are Bobiţă al nostru!“), am fost acceptat în grup, iar sesiunile noastre de masturbare au devenit un ritual care nu putea fi întrerupt nici măcar în timpul şcolii, când ne adunam, mai ales în pauza mare, în veceu şi ni le frecam repede-repede, până se suna. Dar, ca să mă întorc la Eforie Nord, din prima seară m-am îndrăgostit de Simona, care era dintr-a şaptea şi părea de liceu, mai ales pe plajă (imaginea ei ieşind din apă, scuturându-şi părul lung, negru, a rămas înfiptă în memoria mea afectivă aşa cum a rămas cea a Mamei aplecate peste mine, în pătuţul de copil din Tineretului), când noi, cei mai

mici, trebuia să fim legaţi unul de celălalt cu frânghie când intram în apă, regulă de aur a cuplului de aur Drăguşin-Bătrânu, de la Palatul Copiilor. Nu aveam însă nici o şansă, Chiflă era echivalentul ei masculin, prea dezvoltat pentru vârsta lui, pe când noi, ceilalţi, ezitam undeva între regnuri, vârste şi sexe. Ce am reuşit a fost însă să mă transform în confidentul cuplului („Stane, i-am băgat limba-n stomac“, altă imagine-emblemă a copilăriei mele), le cumpăram ţigări, More verde, mentolat, pe care le fumam cu toţii ascunşi după gardul viu ce înconjura clădirea taberei, le purtam mesajele, le ţineam de şase. Acum realizez că cercul magic din jurul taberei era dat pentru mine de acceptarea în acest grup de golănaşi, atât de diferiţi şi parcă mai maturi decât copiii din Brâncoveanu, unde locuiam cu Mama. Acolo diferenţele erau atât de radicale, încât şi atunci când credeam că pot deveni unul de-al lor cineva îşi amintea că sunt băiatul lu’ doamna profesoară sau că Tata vine să mă ia sâmbătă dimineaţa cu o maşină străină. De altfel, când mă gândesc în urmă, îmi dau seama că întotdeauna grupurile de băieţi, mai târziu de bărbaţi au exercitat o fascinaţie teribilă pentru mine. Dar asta nu explică nimic.

Eram deci la ora de desen, cu ochii futuţi de chinezească şi căcat pe mine că iau bătaie după oră, când se deschide uşa şi apare Ochilă cu pleata până la cur şi o mărăşască pusă după ureche, cu un ochi violet şi umflat de nu i se zăreau prea bine nici genele. Nu-l vedeam nici eu bine, dar ştiam că are sigur pe el tricoul cu Sepultura şi vesta de blugi cu Slayer pe spate:

— Săru’mâna, a murit bunica lu’ Bobiţă ăsta nou! Îl cheamă mă-sa repede acasă!

Doamna Floarea a procesat puţin, îi venea greu, apoi m-a reperat şi m-a văzut deja bocit tot şi zice proasta:

— Du-te repede, băiete, condoleanţe familiei.

M-am împleticit printre bănci şi mi-am tras mucii demonstrativ când am trecut pe lângă ea:

— Săru’mâna, doamna dirigintă!

Îl văd pe Romică-n curul clasei, puţin defazat că ratează cafteala, şi-i arăt o muie graţioasă, cum se făcea pe vremea aia, adică cu degeţelul mijlociu intrând şi ieşind din guriţă, coborât înspre palmă.

Ziua în care m-a scos Ochilă din clasă era una toridă, genul de amiază bucureşteană când tot ce ţine de vegetal explodează într-un rut dionisiac, când în parcul unde mergeam să ne istovim energiile pământul era acoperit de brusturi gigantici, valurile unei mări în furtună, înţepate pe alocuri de smocuri de iarbă pârjolită, de copaci peste măsură

de înfrunziţi, iar aerul e bântuit de strigoii albi ai unor pufi care-ţi intră-n ochi şi-n nas, angrenaţi într-un dans cu atât mai ireal cu cât aerul nu e mişcat de nici o adiere. Eram aproape singuri în parc la ora când toţi oamenii păreau a se fi ascuns în grote răcoroase – nici fântânile arteziene nu fuseseră pornite, câteodată atmosfera era sfâşiată de câte un claxon, dar atât de îndepărtat, de parcă maşinile ar fi circulat într-o altă dimensiune, de care ne separa un zid moale, din carne, ca un timpan puternic vascularizat. De obicei ajungeam abia seara pe deal, iar atmosfera era cu totul alta: ne strângeam mulţi, câteva zeci, printre copaci, pe pajiştea din vârful dealului se formau grupuri-grupuri, fiecare adunat în jurul vreunui chitarist, aşa că de multe ori cele câteva melodii ştiute de aceştia se amestecau într-o behăială informă. În grupul nostru tocmai se făcuse, în seara dinainte, o chetă mică, la metrou, aşa că aveam vreo trei sticle de vodcă, dintr-alea în care se punea ulei în acei ani, o sticlă mică de bere şi mai rămăseseră bani pentru câteva pachete de Mărăşeşti. Baronelul cânta ceva Vali Sterian, Contele stătea cu o mână aruncată nonşalant pe ţâţa amicei lui, când Paharu a început să ne spună poveştile lui cu Crematoriul.

— Fii atent, fratele meu, eram cu Vampiru din Universitate. Îl ştii, Ochilă…

Ăsta dă din cap că da, îl ştie.

— Bun, şi veneau fraţii voştri de la EcoPop 92, când a cântat Celelalte Cuvinte? Da?

— Da! behăim în cor.

— Aşea, deci lu’ Vampiru i-au stins jandarmii ţigara-n palmă şi l-au dat afară de la Polivalentă, eu nu puteam să intru, că n-aveam bani nici să dau de-o vodcă. Şi mă întâlnesc afară cu fratele meu, Vampiru. Hai, frate, să mergem lângă cofetărie, la aparate, cerem nişte halbe pe datorie, că e Şcoala-n tură şi-mi dă. Bun, zic eu, şi o luăm prin parc. Bă, şi pe la fântâni mă uit spre deal să văd dacă e careva la cântare, pustiu, numai că dinspre Crematoriu iese aşa un fum gros, să moară măiculiţa mea dacă te mint. Vampiru, coios tot, hai, frate, să vedem, că sunt gemuleţele alea cu grilaj din spate. Frate, sincer să fiu, n-aveam nici un chef, da’ Vampiru începe să mă ia la pulă, că n-am sânge-n mine şi tot aşa şi-i zic hai frate. Urcăm noi dealu’, ştiţi cum e la Crematoriu, e piaţa aia-n faţă cu Câinii ăia acolo.

— Grifoni sunt, mă bag eu.

— Taci, Stane-n pula mea, că-ţi dau un grifon peste ochi de nu mă uiţi.

Paharu era mic şi-ndesat, avea o cicatrice în colţul gurii şi era unul dintre cei mai agresivi, importaţi din Universitate,

din seria celor care poate nu făcuseră faţă bătăilor zilnice de la TN şi se dădeau acum smardoi în zona noastră de deaderi şi metalişti hipiotizaţi, care combinau un *Fear of the Dark* cu Cenaclul Flacăra sau AC/DC cu Sodom. Noi eram mai preocupaţi de cheta zilnică, de băgat banii-n aparate şi de concertele de la Polivalentă, unde făceam tuşa până când se milostivea câte-un soldat din cordonul de pază, să prindem ultima formaţie, eventual un pogo, o mână pe ţâţe. Violenţa asta a Paharului se manifesta mai mult faţă de noi, ăştia mici, când apăreau Komora sau Sufleţel se făcea mic, devenea onctuos ca o râmă şi râdea strâmb chiar şi spre mine, pentru că ştia că am un fel de spate pe care nu-l pricepea prea bine. L-am lăsat în pace şi am împins ghemul acela din stomac în subsol.

— Întuneric beznă, fratele meu, mai era şi lună plină, o vedeam printre copaci. Vampiru meu se bagă pe sub javra aia din dreapta, aia cu o labă lipsă, şi mă strigă: „Vii, Pahare?“. Mă ghemuiesc şi io, îl găsesc ciucit în faţa unui gemuleţ cu gratii, mic să intre o pisică mai grasă. Dinăuntru venea lumină, Vampiru meu se uita ca la televizor, cu gura căscată. Îl împing mai într-o parte şi bag ochiu’. Băi, fratele meu, înăuntru o mortăciune de babă, între nişte pânze albe, ca la nuntă, să mor io dacă nu arăta ca mireasa lui Dracula, cu gura deschisă şi ochii beliţi pe jumătate. Avea părul coafat, mov cred, stătea cu capul pe o pernă albă şi-ntre gheare ţinea ceva, cred că o iconiţă.

— Să mori tu, Pahare? se bagă Ochilă, care are baza-n frati-su, Adam, rockist vechi în parc, başca centura neagră la karate. Să mori tu că baba avea ochii deschişi?

— Ochilă, să n-am io parte de ce vrei tu dacă nu se uita fix în tavan, dar parcă trăgea cu ochiul stâng şi spre noi, mi se umeziseră palmele, zic „Vampire, hai de-aicea, frate, că mă cac pe mine de frică“. Bă, şi atunci, să zică şi Vampiru, să moară mămiţica mea dacă nu văd cum se mişcă capul babei şi se întoarce încet aşea spre noi, ca-n reluare, m-am răsucit pe loc, tăticu’, am luat-o la goană ca-n filmele de groază, m-am lovit cu capul de căcatul ăla de câine din piatră – uite vânătaia aicişilea (arată spre o julitură care deja prinsese coajă). Tati, nu m-am mai oprit până la metrou, m-am împiedicat pe deal şi m-am rostogolit până jos, arătam la lumină ca după cafteală.“

Nu ştiu dacă m-a impresionat povestirea Paharului în sine sau dacă nu cumva imaginea asta nu s-a suprapus peste ceva venit din adânc, din ghemul ăla, însă n-a mai trecut noapte în care să nu adorm imaginându-mi şi apoi derulând, reluând imaginea bătrânei strigoaice care întoarce capul spre

cei doi, doar că în imaginaţia mea aventura căpăta detalii pe care talentul de povestaş al Paharului nu mi le furnizase. Câteodată, bătrâna moartă zâmbea, iar din bot i se iţea un smoc de vată, altădată ridica gheara, rugător, spre mine (întotdeauna eu eram cel care purta camera de filmat, regizor, actor şi scenarist în propriul film). Când o luam la goană, grifonul din piatră întorcea şi el capul spre mine şi îmi bloca ieşirea, aşa că mă simţeam prins între cele două creaturi, iar singura soluţie era să intru în clădirea Crematoriului, să cobor câteva trepte umede, întunecate şi să sper că celor două fiinţe nu le va trece prin cap că mă ascund chiar în cuibul lor. E ciudat cum memoria îmi readuce la suprafaţă chiar aceste produse ale imaginaţiei de adolescent, mai exacte şi mai pline de detaliu decât realitatea în sine. Dimineaţa mă trezeam livid, îmi beam laptele în bucătăria bunicilor, îmi priveam fix unghiile pe care le lăsam să crească, într-un efort inconştient de a deveni cu adevărat ciudatul pe care cei din jur îl tratau ca atare. Trăiam în două lumi paralele, care de multe ori se suprapuneau, viaţa mea diurnă purta în ea reziduuri ale coşmarurilor nocturne, iar adevăratele evenimente, tragice de altfel, nu purtau o greutate simbolică prea mare, treceam peste ele cu nepăsare.

Pentru mine era mult mai adâncă şi mai vie rana pe care mi-o provoca acel dans al brusturilor de pe deal, aşa cum privirea îmi capta şi înregistra cu acuitate fiecare por al grămezii imense de ciment de lângă Crematoriu, unde stăteam atunci şi ne beam vodca Scandic la cutie de carton pe care-o produsese Ochilă din buzunarul pantalonilor.

— Hai, Stane, ne băgăm?

Ochilă avea darul de a face ca orice obstacol să pară un fleac, avea un aer cool care probabil mă şi atrăsese de la început la el. Îl foloseam ca pe o cârjă pentru toată nesiguranţa mea, mă aciuam pe lângă el aşa cum o fac câteodată acei câini mici, prizăriţi, care pot fi văzuţi câteodată într-o haită, alergând pe lângă masculul alfa, hrănindu-se din umbra lui.

— Nu ştiu, băi Ochilule, ne luăm după bou' ăla, nu ştii că minte şi când doarme?

— Păi, hai să vedem, Stane, terminăm vodcuţa şi mergem, da?

Ar fi fost un semn de prea mare slăbiciune, chiar şi pentru mine, în plus, domeniul morţii trebuia să pară familiar adolescentului cu plete care purta un ghiul cu cap de mort şi un tricou cu Eddie rânjind de pe craca unui copac noptatec. Am terminat cutia albă cu un pinguin fericit tăiat în două de dunga unde fusese prins paiul şi am pornit săltat, cu mâinile

în buzunare, spre locul de care ne vorbise Paharu. Cum treceai de păduricea pitică de brusturi, dacă dădeai cu mâna la o parte ierburile înalte până la nivelul ochilor, păstrând neapărat în vedere clădirea neogotică, ţuguiată, prinsă pe corpul burduhănos al unei capele romanice, ieşeai într-un spaţiu gol, pavat cu piatră cubică, unde toată geografia convergea spre cei doi grifoni masivi, rânjiţi, care străjuiau intrarea în Crematoriu, o poartă metalică grea, ghintuită, ornată în basorelief cu scene pe care acum mi le imaginez aparţinând lumii de dincolo. Era acolo povestea unui suflet care părăseşte trupul, un trup vegheat de preoţi-doctori, într-un spaţiu sacrosanct în care pândeau însă duhurile nopţii, gata să-şi primească ofranda. În a doua imagine (creierul meu secretă imagini pe care le aşez astfel încât să coincidă cu dispunerea scenelor de pe uşa lui Pisano de la baptisteriul din Florenţa), trupul era despicat pe mijloc, iar organele erau ţinute de fiinţe cu cioc, purtând capişoane ţuguiate, spre recipiente neapărat din sticlă, din care se iţeau impudic tuburi din cauciuc, irigatoare Femina care adăposteau intestinele serpentinate ale mortului. O altă scenă înfăţişa sufletul privind oarecum condescendent spre carcasa părăsită, despicată ca un bou dintr-o pictură celebră. Sufletul e înaripat, pluteşte suspendat în aerul metalic, coclit, are chipul lipsit de trăsături, aşa că expresia de pe faţa lui nu poate fi altceva decât produsul memoriei şi al coşmarurilor mele. În scena finală, cea mai de jos, aflată sub nivelul ochilor, trupul este pe jumătate înghiţit de cuptorul Crematoriului şi nici o altă prezenţă nu mai poate indica existenţa vreunui element supranatural, ca şi cum materia basoreliefului s-ar fi şters singură, ca în jocurile acelea cu nisip ale copilăriei, când mişcarea unui buton aducea peste scena desenată un val de firicele care se reorganizau pentru a crea un spaţiu al noului început. Poarta era întredeschisă, iar dinăuntru veneau sunetele unei melodii care acum îmi pare a purta în tonurile ei o dimensiune lubrică, pe care se poate să o fi adăugat chiar memoria mea. Prin crăpătura lăsată de îmbinarea celor două canaturi şuiera un fir de aer rece, care străbătea atmosfera încinsă de vară aşa cum apa unui fluviu se conţine când curge în masa sărată a oceanului. Am ocolit cei doi grifoni, ne-am ghemuit pe sub laba lipsă a celui din dreapta, numai pentru a ne izbi de un zid mucegăit, acoperit de muşchi verde păstrând pe alocuri insuliţe de materie putrezită. Nici urmă de geam.

— Vezi, mă, că minte, i-am şoptit lui Ochilă, care părea la fel de dezorientat ca mine.

— Da, frate, văd. Hai la poartă, să vedem cum e înăuntru.

Ne-am aplecat din nou, am ieşit în piaţeta grifonilor, în zona tulburată de soarele acela nemilos, şi-mi amintesc cu atâta exactitate şocul pe care l-am avut când am văzut că iarba năpădise îmbinarea dintre fiecare două bucăţi de piatră cubică. Era ca şi cum natura ar fi delimitat, într-o încercare de cucerire, spaţiul cel mai vulnerabil lăsat de om, îmbinarea, limitele, fantele. Pietrele păreau să fi prins viaţă, dar nu era decât o iluzie, cea a mişcării imprimate de milioanele de ochiul-boului care se împerecheau, în grămezi de zeci, sute, pe fiecare careu lăsat privirii de vegetaţie. Printre cele două uşi, un şuvoi de râme şi coropişniţe se îndrepta, simultan, spre exterior şi interior, pierzându-se în pădurea de brusturi, dar şi în întunericul răcoros al Crematoriului. Stăteam acolo, incapabili de mişcare, aproape ţinându-ne de mână, cu inimile bătând undeva în urechi. Aveam acea stare de leşin pe care-o învăţasem atât de bine, îmi tremurau genunchii şi ţin minte că-mi simţeam mâinile reci şi încordasem pieptul, mă strângeam sub tricoul îmbibat de sudoare într-o tentativă de dispariţie care nu prea reuşea.

— Ce faceţi, băieţi?

Purta o pereche de pantaloni de stofă crem, parcă prea groşi pentru vremea de afară, o cămaşă albă cu mâneci scurte impecabil călcată şi venise de undeva dinspre liziera de brusturi, dând delicat la o parte frunzele mari, păroase. În mână ţinea un soi de borsetă bărbătească, dintr-acelea cu o cureluşă prin care se bagă mâna. Avea părul negru, sticlos în soare, iar faţa îi era tăiată în două de graniţa unde se termina lumina şi începea umbra proiectată de Crematoriu. Faptul că venea din afară ne-a mai liniştit.

— Mi-am pierdut ceasul, îl căutăm, i-a aruncat Ochilă scurt, cu prezenţă de spirit.

Eu nu aş fi putut spune nimic, tremuram din toate încheieturile, mă usturau ochii şi i-aş fi închis, m-aş fi aşezat pe treptele de la intrare, să mă scurg într-un somn de care trupul meu părea să aibă nevoie ca de apă.

— Da? Pe unde l-aţi pierdut?

— Pe aici, prin iarbă, am făcut o cântare aseară aici şi l-am scos ca să nu mă-ncurce la chitară.

Omul a mai făcut câţiva paşi. Nu era foarte înalt, nici prea bine făcut, abia atunci i-am observat buzele lucioase, groase (senzuale, mă gândesc acum), ca două râme abia ieşite din bălegar. Şi le-a umezit zâmbind şi s-a apropiat la vreo 2-3 metri de noi.

— Păi, aicea cântaţi voi, măi băieţi? Voi ştiţi ce-i clădirea asta?

— Ştim, aici se ard morţii, i-a răspuns oarecum copilăros Ochilă.

— Da, aşa e, aici am ars-o eu pe mama, acum cinci ani. De atunci tot vin aşa, într-o plimbare, ştiţi cum e, dacă n-ai un mormânt la care să duci flori, vii şi tu unde poţi.

— Da' n-aţi păstrat cenuşa?

Vocea mi-a ieşit hârâit, de undeva din piept, fără să vreau, conştient nu aş fi deschis gura, simţeam în spate, undeva între omoplaţi, curentul rece din Crematoriu, care se izbea de tricoul meu, se lupta cu materia trupului, apoi se împărţea în două şuviţe care îmi ocoleau torsul şi se uneau la loc, învelindu-mă într-un miros de pivniţă, cam ca cea a bunicii din partea mamei, acolo unde coboram să scot cărbune iarna şi unde am văzut odată o coropişniţă uriaşă, cuprinsă de o frenezie a mişcării care-o făcea să se izbească de fragmentele de lemn negru, în încercarea ei înnebunită de a găsi un cotlon unde să se ascundă de monstrul uriaş care scâncea în faţa ei.

— Nu, am presărat-o pe aici, prin iarba asta. Aşa mi-a zis ea să fac.

Şi-a dus mâna la buzunar şi a scos un pachet de Record, din care a tras o ţigară, a pus-o între buze.

— Aveţi un foc?

Ochilă s-a dus spre el, a aprins un băţ de chibrit pe care l-a ridicat spre faţa omului. Bărbatul a cuprins palmele băiatului într-ale lui şi atunci am văzut că purta un ghiul din aur pe inelarul mâinii stângi, dar mai mult m-a înfricoşat zâmbetul pe care i l-a adresat prietenului meu, pentru că era exact acel zâmbet pe care-l imaginam eu pe buzele umplute cu vată ale bătrânei moarte. Atunci a şoptit, destul de încet încât eu să nu-l aud, pe fundalul inimii care duduia să-mi spargă timpanele. Tot ce a urmat s-a desfăşurat în acelaşi timp atât de repede, dar şi cu o lentoare de coşmar. L-am văzut pe Ochilă făcând un pas înapoi, pierzându-şi acel aer *cool* care nu-l părăsea niciodată, cu o grimasă de dezgust şi, poate, de frică mascată pe jumătate de părul lung care-i acoperea jumătate din obraz. L-am văzut ţâşnind, sărind chiar peste coroanele brusturilor, dispărând în spatele lizierei şi am ştiut că rămân singur cu străinul. Acesta, descumpănit, dar nu foarte, mă privea interogativ şi a mai tras de două ori din ţigară până când mi-a zâmbit, cumva patern, îngăduitor. Mă lăsasem pe vine şi cred că scânceam. În colţul gurii, buza crăpată mă ustura, semn că rânjeam sau poate-mi arătam colţii. Ţineam pumnii înfipţi în pământ, mă apăsam în mâini şi eram încordat ca un arc. Când n-am mai suportat privirea lui, dar şi din cauza usturimii, am închis ochii repede, repede

i-am şi deschis, pentru a-l surprinde dacă face un pas spre mine. Abia atunci mi-am simţit faţa inundată de lacrimi, era un plâns atât de abundent, de fluvial, cum nu mai trăisem niciodată. De undeva se auzea un mârâit groaznic. Bărbatul s-a întors zâmbind pe jumătate şi, aşa, într-o dungă, s-a îndepărtat, cum te îndepărtezi de un câine. Nu ştiu cât timp a trecut de când a străbătut liziera şi până când m-am putut ridica în picioare. Mă durea gâtul ca şi cum aş fi urlat încontinuu, iar unghiile erau smulse din carne. Am trecut calm prin pădurea de ierburi sălbatice, am coborât dealul, apoi m-am spălat pe faţă în fântâna arteziană cea mai apropiată. M-am aşezat pe ghizdul fântânii, cu capul în palme, repetându-mi cu voce joasă, ca-ntr-o incantaţie, sacadat: „Băieţi, vreţi să ve sug pula?“. Exact aşa, să *ve* sug pula…

Spre Ciocăneşti, Călăraşi

Am blocat soarele cu o perdea galbenă, pe care încă scrie I.T.B., şi încerc să nu mă uit la Unchiu, care e în modul agresiv-bombănitor („Trimite copilu' la ţară fără nici un ban, nesimţita"). Poartă nişte pantaloni de stofă, cu dungă, vişinii şi pantofi negri cu ciucuri. Are ciorapi albi, curaţi şi o geacă de piele din petice, tot neagră. Se-mbracă fix ca-n '89, nu a făcut trecerea la blugi, ca noi toţi, şi crede că e foarte elegant. E la fel de tânăr, de slab şi cu părul la fel de închis (poate fi negru, poate fi castaniu) ca-n copilăria mea, doar că-n gură nu prea mai are dinţi. Poartă la buzunarul cămăşii albe un pachet de Viceroy necartonat. Tot ce are pe el găseşte în bazar la Obor, pe unde o arde toată ziua, că la muncă nu prea are ce face. Când ajunge însă la birou, se întinde cu băieţii la băute până noaptea târziu şi ajunge acasă nervos, gata să-i sară ţandăra din orice.

Pe scaunul din faţă stă Tante Nuţi, zisă şi Nuţicăte, la fel de ofuscată, îşi ţine falca-n pumnul de pe care răsar bubele din aur masiv, trimis de fratele ei, din Germania.

— Da' tu n-ai putut, măi băiete, să-i ceri nişte bani? Mă, mamă, stau o săptămână, poate am nevoie de ceva…! se întoarce iarăşi spre mine într-un acces de nervi.

Nu-i răspund şi las ochii-n jos. Poate după ce trecem de Nicolae Bălcescu şi-o cotim la dreapta, pe DN3, drum drept spre Ciocăneşti, îi spun adevărul. Nu mai are nici o şansă să întoarcă rata spre Bucureşti de acolo.

*

Mi-am pus căştile pe urechi şi am traversat dinspre Piaţa Norilor spre Cuza Vodă, peste linia de tramvai. Ascultam Iron Man, adică ce vreau să spun e că doar asta ascultam, apoi derulam şi ascultam din nou şi treaba mergea bine, pentru că aveam acumulatori şi-i încărcam acasă, dar problema e că walkmanul nu mai trăgea ca pe vremuri. Trăgea în reluare cum ar veni. Nu conta însă, pentru că atâta vreme cât îmi suna Iron Man în urechi totul era perfect. Am luat-o în sus, pe Cuza, cu ochii-n patru după câini şi după romulani, pentru că era plin şi de unii, şi de alţii. Puţin mai încolo, spre Vitejescu, mi-o luasem acum o săptămână de la

Grasu, care căra o oală de cositor la bustul gol şi, când m-a văzut pe acolo pierzând vremea, m-a chemat la el.

— Ce faci, Bobete, ce cauţi pe-aici?

— Îi aştept pe Şulă şi pe Juravle, Grasule, au zis că ies pe la 5.

— Să-i zici lu' Şulă să-mi dea ăia 2.000 înapoi, că-i rup mufa, 'tu-l în cur de pârlit.

— Îi zic, Grasule.

Lasă oala jos, e la bustul gol şi, deşi e de-o vârstă cu mine, are deja burtă ca Tătuţu şi nişte floace jalnice pe lângă sfârcuri.

— Ai o ţigare?

Îşi şterge transpiraţia cu dosul palmei.

— N-am, Grasule. De fapt aveam, dar doar două, luate la bucată, şi ştiam că până ies ăia doi în spate îmi ajung la marele fix.

— Bani ai?

Se uită direct la borseta mea, de parc-aş fi fost prost, să ţin bani acolo. Am o hârtie de două mii, ediţie cu eclipsă, băgată-n gulerul de la vesta de blugi, care s-a ros la ceafă.

— Sunt piele, Grasule, diseară facem chetă şi poate băgăm în aparate.

Se uită la mine, direct în ochi, cum fac ăştia. Mă uit şi eu la el şi mi-e teamă că de fapt vrea scandal. Încerc să las privirea-n jos. Dar e prea târziu.

— Auzi, mă, pulea, da' tu te-ai şmecherit?

Nu-i răspund. E inutil. Văd brusc zidul blocului din dreapta şi urechea stângă începe să-mi ţiuie şi să-mi frigă instantaneu. Dau să mă apuc de ceva, flutur din mâini ca un bărzăune, mă-mpleticesc puţin, vreo doi paşi în spate, şi bag textul, cam ca la câinii ăia care se dau cu burta-n sus:

— Stai, mă Grasule, trăiţi-ar familia ta, ce ţi-am făcut io ţie?

Mă ţin cu mâna de ureche şi exagerez la greu, poate mă lasă-n pula mea-n pace.

— Ca să nu mai fii şmecher, Bobiţă, că prea eşti smardoi la tine-n cap, cu vesta aia şi cu mănuşi de piele. Cine pula mea poartă mănuşi de piele vara?

Adevărul e că Grasu m-a nimerit. Transpir în ele ca la balamuc, chiar dacă nu au degete. Mi le-am făcut dintr-o pereche mai veche de-a Mamei şi le ţin pe mâini de vreo două luni. Le scot când fac baie, odată cu vesta pe care am cusut un tricou vechi cu AC/DC şi cu tricoul cu Fear of the Dark, unde Eddie cască la lună pe o cracă.

— Grasule, le scot! E bine?

— Ia scoate-le…

Mă chinui cam un minut sub rânjetul lu' ăsta, sunt mănuşi fine, ies greu, i le întind date pe dos. Le ia în mâna lui cu gropiţe pe dos, le duce la nas şi apoi rânjeşte ca şi cum ar fi spart vreun paradox din matematică. Îşi trage marginea pantalonilor de trening, cu cealaltă mână bagă mănuşile înăuntru şi se freacă îndelung la pulă cu ele.

— Ia, Bobiţă, zice şi mi le aruncă-n faţă.

Mă feresc şi apoi rămân aşa, belind ochii la mănuşile mele spurcate. Ăsta ridică oala aia mare de pe jos şi pleacă, rânjind spre mine şi icnind. Pe sub grăsime îi joacă tricepsul şi-i urez în gând să aibă parte de cel mai chinuitor cancer posibil.

*

În fine, deci eram pe Cuza Vodă şi o frecam la rece până să iasă ăia doi, aşa că m-am gândit că, dacă tot am ăia zece mii de lei de la Mama, pe care mi-i dăduse să am la ţară, la Ciocăneşti, pot să-i aştept la terasa din spate a lui Paulică, aia de pe strada Poteraşi, cum treci de liceul de pocăiţi. Fac la dreapta, ajung la poartă şi bat de două ori. Ăsta, Paulică, e înalt şi deşelat, vine la poartă, se uită la mine printre gratii şi apoi se aude cheia-n broască:

— Ce vrei, mă, la ora asta?

— Beau şi eu o bere, Paule, trăiţi-ar familia, că plec la ţară peste două ore şi n-am unde să stau până atunci.

Se dă într-o parte şi trec pe lângă el. E bătrân, are vreo 30 de ani şi a început să chelească. Poartă un trening pe care scrie mare Didibao şi în picioare are şlapi din ăia maro, de cauciuc, agricoli şi ciorapi crem.

Parcă am intrat în altă lume: e umbră de la viţa-de-vie, nu ajunge nimic din vipia din stradă. Mă aşez la o masă şi văd că la cealaltă e un băiat, mai mare decât mine, de liceu cum ar veni, care mă priveşte plin de curiozitate. Îmi pun căştile şi-i fac din cap semn lui Paul când îmi aduce halba. Scot din guler hârtia de zece mii şi i-o întind. Ozzy urlă-n căşti, aşa că nu-nţeleg de ce se agită Paul în faţa mea de moarte:

— …ora asta şi-mi dai zece mii. Bă, pulex, de unde vrei să-ţi dau rest?

— Stai liniştit, Paule, că nu beau doar una. Îmi dai când se mai strânge. Vin şi Şulă cu Juravle acuma şi poate-ţi schimbă ei.

Ăsta dă din mână a scârbă şi se-ntoarce, apoi se aşază la masă cu băiatul ăla, care încă se uită la mine. Are ceva care mă sperie, e ca un leuţ din ăla de la Teleenciclopedia, care,

când sugrumă antilopa Gnu, parcă o strânge între labe cu drag. Îi evit privirea şi pun căştile la loc. Când se termină Iron Man, apăs pe rewind, dar banda se blochează. Înjur printre dinţi, scot un creion din borsetă şi iau caseta la derulare manuală. Stau aşa şi dau din mână ca o pizdă din programul de Revelion. Când mă pregătesc să închei operaţiunea, îi văd pe fraţii Petreuş intrând pe poartă: Şulă înalt şi bine făcut, cu şapca Reobek pe ochi, trasă bine, ca să-i ascundă cicatricea de arsură de pe ceafă şi ureche, Juravle mic, slab ca un umeraş, cu părul lung şi creţ. Batem cuba şi se aşază la masa mea, dar numai după ce trec pe la cea vecină, unde-l salută cu mare respect pe băiatul ăla, leuţul cu antilopa-n dinţi.

— Ce face Bobiţă? mă ia Juravle afabil.

— Bobiţă face cinste, îi zic eu. Mai stau vreo oră pe aici şi-o tai la Gara Filaret, că m-a trimis maică-mea la ţară.

— Unde, Bobete? se interesează şi Şulă, doct.

— Ciocăneşti, Călăraşi, îi răspund cu acribie. Are nevasta lu' unchi-miu acolo casă.

— Ciocăneşti, bă? intervine Juravle.

— Da…

— Pula-n cur să mi-o beleşti.

Se strică de râs.

— Juravle, copilaş, tocmai m-ai invitat să te fut în cur.

Ne lansăm într-o analiză lexical-semantică amănunţită a acţiunii respective, deşi nu-mi face mare plăcere. N-a trecut mult timp de la exmatricularea mea, aşa că orice aluzie la chestiuni homosexuale mă pune-n gardă. Nu durează mult însă, pentru că băiatul ăla de dincolo vine la noi şi-l întreabă pe Şulă, cu glas blând, mai mult de formă:

— Pot să stau şi eu cu voi, băieţi?

— Sigur, Giani, ia loc, îl aud pe Şulă şi-l văd pe Juravle cum devine serios, oarecum galben la faţă.

Băiatul are o pereche de blugi noi, negri, Motor, din ăia drepţi, cum poartă cam cine are lovele, şi un tricou albastru cu guler, Lacoste. Îi fixez crocodilul, pentru că nu vreau să-l privesc în ochi. Mă pipăi după ţigări şi-mi dau seama că am uitat să-mi iau.

— Poftim.

Îmi întinde un pachet de Kent lung, căruia i-a dat un bobârnac în cur ca să iasă o ţigară.

— Hai, mersi, îi zic şi trag ţigara din pachet, apoi mi-o aprind şi trag adânc în piept.

Nu-mi pică bine, e prea cald şi berea am băut-o pe stomacul gol. Mă gândesc că acum o oră eram la bunicul, unde repetam războaiele napoleoniene şi-mi ardeau ăia zece

mii în ceafă, aş fi spart uşa ca să ajung mai repede pe Cuza Vodă. În sufrageria bunicilor era mereu răcoare şi lumina filtrată de draperiile verzi plutea prin cameră ca pelicula de apă de pe suprafaţa unui lac limpede, pe care o priveşti scufundat, tras la fund de o mână subţire, musculoasă.

— Ce mai faci, Giani? îndrăzneşte Şulă, timid.

— Ce să fac, Şulă, bişniţ, pe aici, pe-acolo. A ieşit şi cumnatul Marian de la facultate şi facem afaceri împreună.

Trage delicat din ţigara lungă, are în faţă o ceaşcă de cafea şi emană un aer periculos, deşi nu pare cine ştie ce. E, cumva, proaspăt, parfumat, geluit, efeminat, dar în acelaşi timp seamănă cu un ţipar electric.

— Paul, strigă cu capul pe spate. Ăla se înfiinţează servil.

— Dă-le la băieţi câte-o halbă din partea mea şi mie mai adu-mi o cafea.

Paulică dă să plece.

— Paul, intervin, după asta poate-mi aduci şi mie restul.

— Restul tău e rezolvat, intervine Giani şi-mi zâmbeşte.

Îl privesc nedumerit.

— Nu mai ai probleme cu banii ăia. Mă ocup eu.

— Mersi, îngaim, deşi nu sunt sigur că am înţeles corect.

— N-ai pentru ce, zice. Mă cauţi tot aici, peste o săptămână, două, şi ţi-i dau înapoi.

Încep să pricep şi simt cum îmi vine tot sângele în obraji. Mă uit pe sub gene la Şulă şi la Juravle, care-au lăsat jenaţi capul în pământ. Încerc, măcar de onoare:

— Io am mare nevoie de banii ăia… plec…

— La ţară. Pleci la ţară.

Trage din ţigară şi scutură scrumul cu indexul.

— Păi, eu zic să-ţi bei berea şi să pleci.

Mă gândesc la ce mi se întâmplă şi iar am senzaţia că cineva acolo sus îşi bate joc de mine. Mă hotărăsc că ultima mea fărâmă de demnitate ar zice să nu beau berea cu care-mi face cinste din banii mei. Îmi pun căştile în jurul gâtului şi dau să mă ridic. Aud doar şuieratul, din două măsuri, ca de şarpe care te atacă sacadat şi nu văd lama, doar o simt, îi văd cu coada ochiului cum au tresărit în scaunele de plastic, îl văd pe Paulică cum a înlemnit lângă bar, cu tava în mână şi-i aud vocea şoptind, dulce, respiraţia lui la fel de dulce lângă ureche:

— Am zis să-ţi bei berea şi *apoi* să pleci.

De undeva din spate se aude un zgomot, ca ăla scos de câini când se scarpină undeva deasupra urechii. De fapt e

piciorul meu, care se atinge de scaun. Mă aşez şi-mi spun că orice s-ar întâmpla nu trebuie să plâng.

— Şi voi ce mai ziceţi, băieţi?

Şulă şi Juravle se bâlbâie unul peste altul, Şulă începe să-i zică de tratamentul lui de piele, de cremele cu care se dă acolo unde s-a ars şi că ce mare noroc a avut că a scăpat de foc, îi aud aşa, ca de sub plapumă, cum o aud pe Mama când pleacă la serviciu. Trag adânc aer în piept, ridic halba la gură şi beau. Şi beau, şi beau până o termin. Mă ridic şi îi întind mâna:

— Salut.

— Deci ai înţeles? Peste o săptămână sau două vii aici şi întrebi de mine. Paul, dă-mi restul.

Paul vine onctuos de după bar cu 9.000 de lei, îi întinde, iar Giani ăsta scoate din buzunar un teanc gros, de zece mii toate, îl desface şi la mijloc bagă restul meu, care acum e al lui. Mă întorc, după ce-i salut pe Şulă şi pe Juravle, care-mi răspund la fel de jenaţi şi ies în soarele ăla ucigaş din stradă. Mi-aduc aminte de poanta lui Tătuţu, pe care mi-o făcea când veneam de şcoală. Mă aştepta în pragul uşii cu o figură impacientată, plină de grijă şi de groază:

— Boabă, ai belit-o, Tătuţule!

De fiecare dată muşcam şi răspundeam cu inima-n gât:

— De ce?

— Ca să-i vezi capul, fraiere!

Mă întorc să trag poarta după mine şi-mi cad ochii pe o reclamă la bere de pe frigiderul barului. Printre broboanele din plastic se înalţă spre cer, imponderabile, cuvintele „Eleganţă, tradiţie, puritate“.

*

Lumina s-a deplasat undeva înspre acoperişul ratei, perdelele sunt deja inutile şi parcă s-ar simţi în aer o răcoare acvatică, de veceu public. Tante Nuţi a adormit pe scaunul din faţă, înfofolită în hainele ei din piele neagră (fustă + geacă) şi capul sprijinit pe braţele aşezate la rândul lor pe spătarul movuliu. Unchiu a terminat doi litri de bere pe care-i adusese într-o sticlă de plastic în care turnase patru halbe de la dozatorul lui Genu, patronul barului de pe Moşilor, imediat ce coteşti la dreapta din Ion Maiorescu. S-a-nveselit cumplit şi aproape c-a uitat de paraponul lui legat de bani, aşa că îndrăznesc o profilaxie mică, să nu mă prindă cu minciuna:

— Unchiu?…

— Da, Bobiţă, rage şi din gura umbrită de mustaţă îi răsar câteva steie de dinţi crăpaţi şi înnegriţi. Vrei bere?

Îmi întinde bidonul care mai are pe fund o peliculă de bericioaică, probabil caldă, borşită.

— Nu, săru'mâna. Auzi, cu banii ăia…

— Să vezi ce-i fac eu lu' mă-ta când ajungem la telefon. Zece ape n-o spală.

— Stai, că despre asta-i vorba! Ea mi-a dat bani, mi-a dat zece mii.

— Păi, şi ce pizda mă-tii ai făcut cu ei?

I se aprinde în ochi lucirea nebună pe care i-o ştiu din copilărie şi-mi dau seama că merg pe gheaţă subţire, aşa că joc totul pe cartea sentimentului:

— Unchiu, m-a lăsat un golan din Tineretului piele, m-a văzut la metrou când schimbam să intru, m-a urmărit în staţie şi m-a controlat.

Se uită la mine cu ochii ăia negri, ţine o mână pe spătarul din faţă, parcă ar căra autobuzul, are încheieturi noduroase, e slab şi ciolănos, are ceva cabalin în conformaţia corpului, apoi întoarce privirea spre geam şi continuă să bombăne destul de tare cât să-l aud, dar mai ales Tante Nuţi, care dă semne c-ar fi revenit la realitate:

— Auzi, să-i dea copilului zece mii la el, numa' ca să nu mi-i dea mie. Acuma ce facem?

Pe culoarul dintre şirurile de scaune învelite-n vinilin movuliu a căzut o sticlă de rom Amiral, care se rostogoleşte între o bordură şi cealaltă, vruuummmm, poc, vruuummm, poc. Închid ochii şi acum mă întreb de ce am reţinut tocmai lucrul ăsta, că am strâns pleoapele şi că mă usturau, că am simţit o uşurare ca după vomă, că m-am eliberat de greutatea aia pe care o purtasem cu mine toată ziua. Şi-mi amintesc cum m-am gândit că Unchiu, cu frumuseţea lui de bărbat la 40 de ani, şi Tante Nuţicăte arată ca un circar cu maimuţa lui pe care a împodobit-o cu aur. Un angajat de la Globus care a furat o maimuţă vorbitoare şi fuge cu ea spre Ciocăneşti, Călăraşi. Atunci se aude din faţă cârâitul inconfundabil:

— Aiiiii, măăăă, Bobiţă…. Da' cum ţi-a dat banii, o hârtie sau schimbat în mărunţi?

Duhul din lampă

Împingeam plutele masive, de 6 metri pătraţi fiecare, umăr la umăr, dând doar din picioare şi, câteodată, unul dintre noi se ridica pe marginea metalică pentru a-şi trage sufletul, se lăsa împins, dus de ceilalţi într-o convenţie tacită. Plutele trebuiau ghidate cu atenţie, pentru că din loc în loc apa lacului era sfârtecată de vârfurile brazilor peste care fusese aruncată materia acestui peisaj acvatic. Băgam câteodată capul în apă şi încercam să văd pădurea aceea peste care înotam, dar apa era tulbure, piele de crocodil, şi, până să disting măcar ramurile acelor brazi înalţi, sufocaţi, îmi pierdeam şi eu suflul, capitulam şi ridicam ochii din nou spre soarele care-mi zvânta imediat pojghiţa de apă de pe retine. Eram trei bărbaţi la pluta mea, printre care şi James, un canadian, culturist de performanţă, care practic împingea singur toată greutatea aia, dar ne prefăceam şi noi, ceilalţi, că depunem ceva efort. Apa era răcoroasă, după cele două zile de asudat pe lângă cabane, zile de sudoare şi praf, başca substanţele din laboratorul foto, unde trudeam după stingere, în liniştea pădurii înconjurătoare. A doua zi, dacă totul avea să fie în ordine, urma să primim liber pentru prima oară şi să ne uşchim în cel mai apropiat orăşel sau poate chiar la Woodstock, unde să ne îmbătăm rangă, ca un fel de iniţiere pentru cele două luni de chin ce aveau să vină.

Am ajuns primii în partea de lac dinspre tabără şi a trebuit să-i aşteptăm pe ceilalţi, care împingeau restul de trei plute, care aveau să formeze debarcaderul şi perimetrul de înot. Au urmat aproape două ore plictisitoare în care a trebuit să prindem una de alta formaţiunile masive ce refuzau parcă să se îmbine, în timp ce soarele devenea din ce în ce mai chinuitor. Cum am terminat, ne-am dus la masă, în cafeteria, unde Ahmad ne-a dat câte-un hotdog şi un pahar cu suc de portocale, apoi m-am tirat spre cabana mea, am ieşit pe uşa din spate, cea care dă spre pădure, şi mi-am aprins prima ţigară a zilei. Mă obişnuisem de-o săptămână să fumez Newport mentolate, erau la fel de tari ca Marlboro, dar dădeau şi o senzaţie plăcută de răcoare. Între veranda din spate şi liziera pădurii sunt în jur de cinci metri de soare, după care bezna îşi intră-n drepturi. Îmi amintesc de anul trecut legenda Călugărului Alb, legat de pădurile astea printr-

o crimă îngrozitoare ce ar fi avut loc acum două decenii în capela ortodoxă ascunsă printre copaci undeva, la o oră de urcuş abrupt printre brazi. Noaptea vine la geamurile cabanei şi priveşte înăuntru până când un copil se trezeşte, iar când ochii li se întâlnesc, Călugărul Alb îi fură privirea, îl lasă orb, marcat pe vecie de contactul cu sacrul. Bineînţeles că toate astea nu erau altceva decât invenţiile generaţiilor trecute de monitori, menite să-i sperie pe puştanii care noaptea găseau căi miraculoase de a evada din cabane ca să fumeze, să tragă câte-un joint sau să se-ntâlnească cu fetele din vale.

Arunc ţigara înspre liziera întunecată şi intru în cabană. Aş mai avea cam 30 de minute de somn înaintea activităţilor de după-amiază, aşa că mă întind pe patul pe care mi l-am ales strategic, lângă uşă, îmi aranjez perna sub cap şi-mi deschid cartea cumpărată acum două zile de la Strand-ul de lângă Central Park. William Faulkner, *Three Famous Short Novels*. De când am sosit, încerc să trec de primul paragraf, dar e ceva care mă-mpiedică de fiecare dată. Bine, sunt rupt de oboseală, dar asta nu justifică împotmolirea asta în rândurile de deschidere: „A little while before sundown the men lounging about the gallery of the store saw, coming up the road from the south, a covered wagon drawn by mules and followed by a considerable string of obviously alive objects which in the levelling sun resembled vari-sized and -colored tatters…“. Şi intru în spaţiul acesta nivelat de soare, stau pe veranda prăvăliei, privesc căruţa care se apropie prin lumina filtrată a înserării, aşez cartea pe piept, închid ochii şi rămân acolo, aşteptând sosirea lui Snopes, care va însemna începutul tuturor lucrurilor, chiar şi pentru mine. Căruţa se apropie printr-un tunel oranj, învelit parcă într-o pojghiţă protectoare, un tunel al timpului, care-o proiectează aici şi acum. Cu două zile în urmă eram în Manhattan, singur, străbăteam cu pas grăbit Broadway-ul spre zona NYU, în căutarea altui loc încremenit în timp, căutam o bucată de copilărie, acel St. Mark’s Place din memoria mea, agăţat cu încăpăţânare într-o după-amiază de acum şapte ani. Ridic ochii spre geamlâcul de deasupra patului şi văd un fluture alb, micuţ, delicat, care tremură pe plasa de ţânţari. „What’s up, White Monk“, îi arunc printre dinţi. Închid ochii, mă ustură pielea pe toată faţa, am stat prea mult în soare şi ştiu că nici azi n-o să trec de sosirea lui Snopes.

*

„If you wanna be with me, baby, I CAN MAKE THAT WISH COME TRUE, You gotta make a big impression (Oh

yeah), Gotta like what you do, I'm a genie in a bottle, baby".

„Futu-ţi morţii mă-tii"… boxa cocoţată pe streaşina cabanei începe să ragă hitul Christinei Aguilera, pe care ne-o oferă cu generozitate DJ-ul taberei, o babă hiperactivă venită nu ştiu de unde şi care încearcă din răsputeri să fie modernă. Ştiu că, dacă nu iau măsuri, aşa mă va trezi de acum înainte în fiecare dimineaţă, timp de două luni.

„Rise and shine, you guys, the kids are gonna be here in less than two hours and we still got a bunch of things to do!", se aude vocea cârâită a babetei. Îi urez, de data asta în gând, câteva lucruri de dulce, printre care o moarte lentă şi dureroasă, şi mă înfund în baia cabanei. Timp de o oră şi ceva mătur podeaua de lemn, spăl toaleta, chiuveta, oglinda, apoi rup zece minute în care să înot în lac. După aia ne cheamă pe toţi la terenul de baschet, ne încolonează şi directoarea Helen ne ţine discursul motivaţional. Îl ştiu de anul trecut. O ascult cu o ureche, în timp ce mă abţin să pufnesc în râs la strâmbăturile lui Ahmed, bucătarul nostru.

„OK, guys, now, one last cigarette, or whatever forbiden things you would like to do, the war is about to begin."

Mă îndrept spre laboratorul foto, în spatele clădirii din lemn pe care am vopsit-o în interior în negru, şi trag o ţigară cu Jimmy, un tip de vreo 45 de ani, un soi de om bun la toate, care ieri a reuşit să-mi povestească printre picături drama vieţii lui. În urmă cu zece ani a fost înjunghiat de douăsprezece ori într-o încăierare de noapte în Queens, nimeni nu credea c-o să scape, dar şi-a revenit în mod miraculos. De atunci are un program drastic de viaţă, face trei sute de flotări pe zi, tot atâtea genuflexiuni, înoată, nu bea, nu pierde nopţile. Arată, într-adevăr, impresionant: e mai scund decât mine, pe la unu şaizeci şi cinci, dar are nişte pectorali imenşi, braţe lucrate, un gât gros ca o buturugă şi un cioc penibil, de anii '90.

Încerc să particip la discuţie, dar mintea îmi stă doar la venirea puştilor, sunt curios ce poame o să-mi cadă-n sarcină de data asta. Ce ştiu sigur e că o să mă reîntâlnesc cu Tom şi Jim şi asta parcă-mi îndulceşte viziunea sumbră asupra celor două luni de muncă.

Se aude vocea babetei răsunând glorios în boxele risipite prin toată tabăra: „They're here, guys, prep up".

Pe drumul forestier intră în tabără, pe rând, două autocare pline ochi cu puştime. Pe lângă ele se iţesc tot soiul

de maşini, care mai de care mai mişto: sunt părinţii care vin să-şi instaleze plozii, să ne cunoască pe noi, monitorii, să ne înfigă în mână câte-o bancnotă de douăzeci, ca să fim extra-atenţi cu podoabele. Mă ţin deoparte cât de mult pot, apoi mă implic. Sunt cabin leader, aşa că trebuie să-mi impun autoritatea din prima clipă, în special faţă de James, celălalt monitor al cabanei, care are impresia că muşchii l-ar fi impus în poziţia mea. Ca să nu mai zic că el, mă rog, e canadian, pe când eu vin din taigaua siberiană. Încerc să mă mobilizez, deşi sunt foarte mahmur după ziua liberă de ieri. N-am ajuns în Woodstock, ne-am încoţopenit într-un orăşel anost, cu drapel în faţa fiecărei case şi un bar împuţit unde am stat toată ziua şi am golit pitcher după pitcher de bere. Lucrurile devin din ce în ce mai neclare până la baia făcută la miezul nopţii în apa rece a lacului, în perimetrul creat de plutele îmbinate. Îmi amintesc luminile care străbăteau noaptea dinspre cafeteria şi ultima ţigară fumată pe plută, gol, cu mâna stângă mângâind suprafaţa apei. Snopes intră-n oraş…

Îmi conduc şeptelul de tineri armeni americani, dau mâna cu câţiva taţi avocaţi, dentişti, afacerişti pe care-i asigur că cei mici vor avea parte de tot ce e mai bun. Cei mici sunt de fapt grupa 14-16 ani, drept care majoritatea sunt mai înalţi şi mai bine făcuţi decât mine. Observ cum deja se formează o mini-gaşcă de pontoşi şi şmecheraşi care sunt sigur c-o să-mi facă viaţa amară. Problema e că nu-i văd nicăieri pe Tom şi Jim. Mă duc la Helen să aflu ce s-a întâmplat:

„Their father is driving them, Alex, they'll be here any moment." Helen e o tipă mişto, pe la vreo 35-40, foarte fit şi cu trăsături cam ascuţite pentru gustul meu. Are ceva de vulpe. În fiecare dimineaţă se trezeşte înaintea tuturor şi aleargă în colanţi negri, însoţită de câinele ei, Wolfie, un golden retriever simpatic, dar pe care ajungi să-l urăşti în două luni, pentru că-i singura fiinţă liberă din staff. Anul trecut, de ziua ei, i-am transcris lui Helen poemul lui Poe pe o pancartă uriaşă, pe care am pus-o chiar în sala de mese, deasupra tejghelei. De atunci se uită ciudat la mine. Anul ăsta a venit cu soţul ei, un tip înalt, tot aşa de mişto, tot sportiv, care poartă un pulover cu glugă şi e mai flegmatic decât Bogie în Casablanca.

Urc din nou dealul spre cabana mea. După câteva zeci de asemenea ascensiuni, am încetat să mai gâfâi, de fapt, mă bucur de senzaţia de sănătate, probabil iluzorie, pe care ţi-o dă toată munca asta fizică, mişcarea continuă între valea ce are în mijloc terenul de baschet şi cafeteria şi care se

deschide spre lacul artificial străpuns de vârfurile brazilor şi vârful dealului unde stau înşirate cele patru cabane pentru băieţi. Fetele stau toate în celelalte patru clădiri din lemn, dar în vale. Ca să ajungi la ele, trebuie fie să străbaţi centrul taberei, unde se înalţă cei doi piloni pentru steaguri, fie s-o iei prin spate, prin pădure, unde te aşteaptă o întâlnire cu ortodoxul damnat. Mă opresc pe veranda din faţă, îmi fac curaj şi intru. Înăuntru, gălăgie, găşcăreală, doi tipi au început deja să se împingă, mă bag să-i despart şi încerc să fac cât mai puţine greşeli posibil, îmi folosesc cel mai studiat accent. James mă priveşte ironic, sprijinit de un pat suprapus, în timp ce lucrează bicepsul drept cu o ganteră pe care probabil n-aş ridica-o nici cu două mâini. În jurul meu se lasă o tăcere care nu-mi place. Îi adun pe toţi şi încep să le explic regulile. La început mă întrerup la fiecare propoziţie. Ridic tonul şi mă îndrept spre cel mai mare dintre ei. Îl întreb cum îl cheamă.

„Aram“, îmi răspunde sictirit.

„OK, Aram, you'll be responsible for this side of the cabin. James, go to your side now and arrange things, choose your leader as well.“ Ăsta îmi întoarce curul şi se îndreaptă spre partea lui, flexând din mers antebraţul pe braţ. „James, faster, man, I ain't got all day.“

Îl iau pe Aram deoparte şi-i explic cum stă treaba, cât de important este şeful copiilor pentru bunul mers al lucrurilor, îl responsabilizez, îl lucrez finuţ, pentru că ştiu că altfel i-ar mobiliza pe toţi împotriva mea. Îi pun să-şi despacheteze lucrurile, să-şi îndese cuferele sub paturi şi să se spele, pe rând, pentru că se apropie masa de seară. Apoi ies pe veranda din faţă. Din cabană se aud râsete şi frânturi de conversaţie: „Where did you say he was from?“… „Where the fuck is that?“ „Europe, I think.“

Camp Nubar.

*

Cobor dealul în fugă, deşi încerc să par relaxat, casual. Lângă maşina de familie, un Dodge minivan, îi văd pe cei doi, cu mâinile adânc înfundate-n buzunare, cu pantaloni kaki, tricouri kaki, ciorapi groşi traşi până la genunchi şi bocanci maro, de armată. Gravitează unul în jurul celuilalt, cu capul în pământ, discutând, dar dând senzaţia că vorbesc singuri. Mi-am învăţat lecţia, aşa că-i ignor, mă duc direct spre tată, un avocat din City care mă observă cu o oarecare bucurie. Dăm mâna şi-ncepe mica discuţie în care eu îi spun

să stea liniştit, Tom şi Jim au un prieten în mine etc. Ăsta e uns cu toate alifiile, aşa că-mi strecoară în palmă o hârtie de 100, pe care o iau fără nici o remuşcare. Ştiu foarte bine ce mă aşteaptă.

Tom şi Jim sunt două girafe care-şi caută petele prin iarbă, sunt slabi, împiedicaţi (remarc că au crescut de anul trecut), au nasul proeminent în mijlocul unei feţe negricioase adunate în jurul a doi ochi migdalaţi. Au buze groase, ca toţi armenii din tabără, cu mici excepţii notabile, şi părul cârlionţat, sârmos, curat, ca de câine nespălat. Dondăne separat, la distanţă de doi metri unul de celălalt, dar după câteva zile de coabitare îţi dai seama că poartă un dialog neîntrerupt, că sar de la un subiect la altul, le amestecă de fapt, le intercalează şi că se înţeleg perfect. N-aş spune că au un limbaj al lor, ci o sintaxă a frazei zăpăcitoare pentru outsideri. La prima vedere, par identici. Abia apoi realizezi, cu puţină răbdare, că Tom e cel mai stabil, cu trăsăturile mai aşezate, pe când Jim e cel jucăuş, ascuţit, mai vulpe. Dacă te simpatizează, vor purta ciorapi de culori diferite, ca să-i poţi diferenţia. În copilărie obişnuiam să fug de la şcoală pentru a urmări un serial de desene animate dat de TVR, *Aventurierii Spaţiului*. Unul dintre eroi era un fel de girafă verde, cu un nănău mare, care-i ieşea delicat din costumul spaţial. De când i-am cunoscut, mă gândesc la Giraffe şi văd parcă mai limpede copilul lipit de ecranul televizorului aşezat în holul de la intrarea-n apartament. Era, poate, cea mai mare bucurie a vieţii mele de atunci.

Tatăl mă priveşte de jos cum car împreună cu băieţii cufărul imens, negru, ghintuit. Abia pe la jumătatea dealului îndrăznesc, timid: „Tom! Jim!“, privind la rândul meu în pământ. Înaintăm vreo cinci metri şi abia atunci prind un soi de mieunat, o caricaturizare a numelui meu: „Aiiieeexxx…“ Un „a“ închis, gutural, apoi limba se aşază pe palatul dur pentru a-l emite pe „i“ şi, în final, gura se deschide pentru a lansa un „e“ lung, un mic strigăt de luptă închis de „x“-ul victorios. Răsuflu uşurat.

*

„I’m a genie in a bottle lalalalalala.“ „Rise and shine, guys, its gonna be a beautiful day. Wash-up and start heading to the flag-pole.“

Genial, geniul din pulă! Mă desprind dintr-un vis cu fluturi, căruţe, girafe verzi şi o vagă erecţie (reală) şi întorc automat capul spre patul lor, aflat alături. Ca de obicei, Tom a

coborât în timpul nopţii şi s-a strecurat lângă Jim, aşa că acum pilota care-i acoperă seamănă cu carapacea unei ţestoase bleu. Trebuie să mă ocup mai întâi de ceilalţi, vreau să-i las să mai doarmă.

Trec pe lângă fiecare pat şi-i iau la început cu duhul blândeţii din lampa vieţii. Ajung la Aram, pe care-l responsabilizez din nou (nu ştiu cât o să mai meargă). Tipul mă priveşte încă dormind, cască, se scarpină între picioare cu acea indecenţă atât de naturală pe care o au toţi aici şi se saltă în picioare răcnind ca-n armată. Începe să izbească în fiecare pat cu o bâtă de baseball pe care a găsit-o în depozitul taberei.

„Wake up, you lazy skunks!!!!“ Ceea ce nu e departe de adevăr, pentru că înlăuntrul cabanei miroase cam ca în ghena blocului meu din Berceni. Îl las să-şi facă treaba şi ies pe veranda din spate, unde-mi aprind un Newport. În tabără rage Christina Aguilera şi mă trezesc iarăşi urându-i babetei toată sănătatea din lume. Sunt convins că şi veveriţele, sconcşii sau eventuali urşi din pădure nutresc aceleaşi emoţii pozitive, ba chiar îl văd cu ochii minţii pe Călugărul Alb cum se izbeşte cu capul de un brad noduros, dorindu-şi să fie izbăvit de chinul veşniciei.

În treizeci de minute, toţi sunt gata să coboare la steag, inclusiv gemenii, aşa că mân turma la vale, unde se adună toată tabăra, în papuci şi pijamale, gata să ridice steagul şi să behăie cele două imnuri naţionale. Începem cu cel al Armeniei („Mer Hayrenik, azat ankakh/ Vor aprel e daredar“…), apoi, după ce sunt aleşi cei doi responsabili cu drapelul, îl înălţăm spre cer, intonând The Star-Spangled Banner („Oooh, say can you seeeeeee“). Inutil să spun că toţi au ochii cârpiţi de somn şi că este prima revedere dintre băieţi şi fete după escapadele din timpul nopţii, aşa că se fac bancuri, se strigă măgării şi, câteodată, vârful stâlpului e găsit deja împodobit cu vreo pereche de chiloţi sau de pijamale ale vreunui ghinionist care a dormit prea adânc.

După imn ne repezim toţi în cafeteria, aranjez la masa circulară cei opt adolescenţi care-mi revin, apoi fug spre tejghea, unde Ahmad îmi pune în faţă nouă tăvi cu mâncare, pe care le car cu atenţie spre şeptel. În două săptămâni am înţeles deja că mâncarea este de fapt o unică şi continuă materie ce capătă diverse forme, dar are acelaşi gust. Adică nu are nici un gust. Vorba lui Jim (sau a lui Tom): „First, we have the brown shit, then the white shit and after that the yellow shit“.

Urcăm înapoi spre cabană şi ne pregătim de inspecţie. Tabăra funcţionează pe sistem cazon: după fiecare mic dejun

apar în vizită de lucru Helen şi Nick, adjunctul, care încă n-au descoperit metoda aruncării unei monede pe pătură, dar nici departe nu sunt. Pentru fiecare neregulă este sancţionată întreaga cabană, care riscă să piardă anumite privilegii la final de săptămână, drept care cei mai puţin potriviţi pentru ritmul acesta cazon sunt priviţi cu ură, îndepărtaţi din cercul principal, nucleul dur al fiecărei grupe. James e total inutil, de multe ori trebuie să-i atrag atenţia să-şi strângă ganterele din mijlocul camerei sau să-şi mâne grupa de la spate. Îmi răspunde cu acelaşi rânjet leneş, provocator, cu braţul flexat sub cap, astfel încât să-i admir bicepsul de zeu. De zeu tâmpit. Sunt momentele cele mai tensionate, pentru că atunci Tom (sau Jim) găseşte fereastra pentru a se strecura afară. Îi găsesc făcându-şi de lucru cu un băţ sau cu o lupă pe care o folosesc pentru a arde o bucată de hârtie. Sau pe fiecare în alt colţ al taberei, cu câte un Gameboy în mână, cufundaţi în misiunea aia complicată de care nu reuşesc să treacă. În clipa de faţă sunt obsedaţi de Pokemon. Mă reped înspre ei, dar odată ajuns acolo nu pot face altceva decât să-i ascult cum construiesc biografia personajului din joc, un reptilian a cărui familie a fost omorâtă în războiul cu elfii sau un warlock care, deşi malefic, are calitatea de a fi foarte inteligent. Tom şi Jim apreciază enorm inteligenţa. Nu e de ajuns să fii bun cu ei, să-i ajuţi – totul e apă de ploaie dacă nu ştii să faci repede un calcul mental la care te supun sau să explici principiile gravitaţiei. În plus, totul trebuie făcut relaxat, ca şi cum n-ar fi mare lucru.

După inspecţie, cabanele se despart şi fiecare se îndreaptă spre activitatea sa. Eu predau tehnică foto, asta bazându-mă doar pe faptul că, acum vreo doi ani, am descoperit în cămară o geantă de developat, rămasă de la taică-miu. Mi-am cumpărat substanţe, tăvi, hârtie şi mi-am făcut propria cameră obscură în baie, unde developam de pe filme vechi, din perioada când ai mei flirtau sau erau logodiţi. Prima fotografie developată a fost una în care maică-mea dansează cu un străin, un bărbat înalt, cu mustaţă. Ea are o helancă neagră, pe gât şi râde fericită (?), cu capul dat pe spate, ochii întredeschişi aruncaţi spre tavan. Bărbatul este prins din semiprofil şi priveşte undeva spre gâtul ei. În fundal se văd mai multe siluete, dintre care se distinge tăică-miu, slab, pricăjit, cu mustaţa plouată, stă cu fundul pe o masă trasă la perete şi rânjeşte oarecum acru spre cuplul de dansatori. E în fotografia asta adunat tot viitorul acelei căsnicii.

*

Prin clasa a unsprezecea am descoperit cât de bine e să rămân întins în pat, după ce pleacă Mama, şi să fumez două-trei ţigări la cafea, după care să mă apuc de scotocit prin casă. Aleg între cutia roşie, învelită-n pânză, unde găsesc mereu obiecte-surpriză, aşezate pe fund, sub grămezile de mărgele, agrafe, colierul masiv din chihlimbar, broşele roşii, sinilii, negre, gândacii din plastic şi alte mărunţişuri de femeie. Acolo îmi place să scotocesc, cu o ţigară aprinsă între degete şi când caut e mereu vară, sunt încuiat în camera mea, uşa balconului e deschisă, de afară vine zgomotul străzii, al camioanelor de mare tonaj care merg spre IMGB, cu ţevile lor care zdrăngăne infernal când roţile taie şina de tramvai, dar vine şi mirosul de vegetaţie din parc şi mă simt uşor, aproape imponderabil. În acele zile nu trec, până la ora plecării, în cealaltă cameră sau în bucătărie. În cealaltă cutie sunt albumele foto, dar şi manualul de anatomie al lui Tătuţu, pe care nu mă pot abţine niciodată să-l deschid la aparatul reproducător, întâi la cel masculin, la penisul secţionat, şi să citesc în gând toate denumirile alea de basm: gland penial, meat uretral, corp cavernos penian. Corpul cavernos arată ca o coadă de cangur, un schelet, de fapt, pe care-l ţin minte de la Antipa. Apoi trec, şi mereu îmi tremură mâinile, la aparatul feminin, pe care nu-l înţeleg, dar căruia îi ştiu componentele pe de rost şi mereu mă ia cu leşin când văd molusca aia păroasă, secţionată şi ea, aflată undeva sub fund, dar mai în faţă. Îmi amintesc vocea lui Tătuţu, care încerca să-mi explice profesoral ce reprezintă fiecare monstru de acolo, dar mereu ajungea la anul lui de medicină, când, spre sfârşit, la prima disecţie, asistentul le făcuse poanta cu pila electrică şi mortul se ridicase-n cur, „Drepţi, Tătuţule, ca la armată, cu ochii beliţi“, la care Tătuţu, băiat sensibil, leşinase. Iar când s-a trezit, s-a hotărât că Medicina nu-i de el, aşa că s-a făcut inginer. În schimb, Puiu, frati-su, s-a ţinut de facultate, a ajuns cel mai vestit stomatolog din Craiova, unde trăia şi era căsătorit cu Cântăreaţa Cheală, Tanti Gina, cu care începea să bea vodcă sâmbătă dimineaţa şi terminau duminică noaptea, târziu. „Puiu era sandilău grupa mare, Tătuţule. Avea în anul III o fată, frumoasă, înaltă, voleibalistă, blondă, aşa, şi era fata decanului. Asta îi invită pe toţi la ziua ei, la o vilă în Primăverii, părinţii acasă, elegant, chauteaubriand la canapea. Şi nebunu’ face rost de o pulă de mort, i-o împachetează, îi cumpără cutie de cadou de la Romarta, fundă, de toate şi i-o dă lu’ asta. Tipa, mândră, se duce la tac-su, să deschidă cadou de la gagiu în faţa lui, ca să vadă bătrânu’ ce şi-a tras fetiţa. Deschide cutia şi înăuntru o pulă vineţie, scofâlcită. L-a dat ăla afară pe uşă, a trebuit să se

transfere la Craiova, a avut noroc că-l ştiam pe Bebe Escrocu, altfel îl exmatricula de tot.“ Mereu râdeam de ne crăcănam şi apăreau alte şi alte poveşti cu Puiu beţivu’, dar mai ales cu Cântăreaţa Cheală, Tanti Gina, Lolobrigida, cum îi zicea Tătuţu, care cânta numai beată pe scenă şi, când ne invita pe la ei, după primul fel ştergea farfuriile cu şerveţelul, pentru că nu îşi strica ea manichiura cu spălatul vaselor.

Sub cartea de anatomie sunt scrisorile îngălbenite pe care le citesc, le citesc tremurând până îmi cade scrumul pe mochetă şi mă frig la degete. Un teanc de scrisori trimise de bunicul meu lui taică-miu, plecat cu anii pe undeva, în prima parte a vieţii mele, când Mama trebuia deja să meargă la muncă şi mă lăsa la socri, chiar dacă se urau de moarte şi erau deja în plin proces de reîncredinţare şi de partaj. Bunicul îi scrie săptămânal, scrisorile sunt fără răspuns, aşa că am doar povestea lui, un tânăr pensionar care-şi urmăreşte cu atenţie nepotul, îi notează fiecare progres făcut, oricât de mic, şi-i spune „Bogdănel“. „Azi Bogdănel a mâncat foarte bine la prânz, am fost în parc şi am cules melci, pe care i-a adus acasă şi i-am pus la pământul ficusului. Bineînţeles că în jumătate de oră dispăruseră cu toţii, care-ncotro. A trebuit să-i căutăm amândoi, ca detectivii, după dâra lăsată şi asta l-a amuzat tare pe băiat. La 4, când a venit Mirela să-l ia, nu a vrut să plece cu ea, plângea de ne rupea inima şi zicea că vrea să rămână cu noi. Procesul merge bine. Domnul Grama spune că avem şanse mari să ne încredinţeze nouă băiatul, dar mai durează. Ce să facem, mergem înainte, bine că suntem sănătoşi şi că băiatul creşte frumos. Te sărutăm şi te îmbrăţişăm, Tata şi Mama.“

Sub teancul de scrisori se află o pungă cu câteva sute de diapozitive şi încep să mă uit la ele, le ţin în lumina care intră pe geam, dinspre parc, disting siluete care, după ce ochiul îşi face câteva ajustări, se clarifică şi revin din memorie: o văd pe Mama purtând o geacă sport, roşie (pe film e neagră) – eu ştiu că e roşie, pentru că încă o are –, care stă pe un bolovan, un pietroi alb – care e gri, ştiu că era gri – într-o pajişte secţionată în fundal de liziera unei păduri de brazi. E la Predeal, pe Poliştoacă, şi mă ţine între genunchi, are părul tuns destul de scurt, băieţeşte, lins într-o parte. Poartă adidaşi albi şi zâmbeşte aparatului: între picioarele ei – în dreptul bazinului, cu mâinile pe ambii ei genunchi, cu o şapcă tricotată pe cap şi un tricou cu Tom şi Jerry, stă o creatură slabă, jigărită, cu ochii umbroşi. Mai mult ghicesc privind diapozitivul în lumină, toate acele siluete îmi par încărcate de o gravitate pe care poate că nu o au. Mă doare că nu pot localiza temporal situaţia, nu-mi amintesc nimic din excursia

aia şi nici cine stă în spatele aparatului, acolo unde mă aflu acum eu.

Am început să developez tot pe atunci, cu o trusă cehească de developare lăsată de tata prin cămară, alături de magnetofon. Mi-am cumpărat substanţe de la un magazin aflat pe lângă Terasa Doamnei şi m-am închis weekenduri întregi în baie, unde mi-am făcut camera obscură. După zeci de rateuri, din filmul decupat, vechi, scos din rama de diapozitiv, a ieşit prima mea fotografie alb-negru, un cadrul familial, unde Mama şi tata sunt împreună, în faţa unui brad, ţinându-se pe după umeri, iar eu stau în braţele Mamei, gras ca un purcel, râzând cu gura până la urechi. Am probabil 7 luni, cu jumătate de an înaintea divorţului lor. Îmi vine să-mi bag capul în containerul cu revelator şi să urlu la gânsacul ăla mic şi rotofei: „Trezeşte-teeeee!“.

*

Cabana foto, în schimb, arată cât de cât civilizat. Înainte să sosească copiii, am aranjat totul, am vopsit-o în negru în interior, am acoperit toate crăpăturile pe unde intra lumină, ba chiar am aranjat şi un soi de dulap etanş în care se poate developa un film. Aşa că ce facem acum este să mergem prin pădure cu cele două aparate pe film, un Pentax şi un Olympus, vechi, dar foarte bune, şi să facem fie bird-watching, fie să fotografiem flori, lacul, fie activităţile celorlalţi. În general, la activitatea mea se înscriu fete. Plus Tom şi Jim, amândoi aparent dezinteresaţi, cu ochii în cele două jocuri, dar care ştiu foarte bine că-mi urmăresc orice mişcare şi că abia aşteaptă să mă prindă la cotitură.

Este totuşi ora din zi când mă simt cel mai calm. Îi adun pe toţi în jurul meu, în camera obscură, aprindem lumina roşie şi, înghesuiţi unii-n alţii, concentraţi, lasă glumele la o parte, redevin copii. Abia acum observ că Lusineh a revenit şi anul ăsta. Lusineh e o fată delicată, timidă, blondă, cu încheieturi fragile, pe care am urmărit-o anul trecut, iniţial pentru că-mi părea foarte fotogenică, apoi pentru că-mi plăcea pur şi simplu s-o privesc. E o combinaţie foarte stranie: tatăl armean, mama suedeză. Din fericire a luat foarte mult de la mamă, iar tatăl i-a adus câteva trăsături care o disting de blonzeala spălăcită şi indistinctă. Are nasul în vânt şi e de un bun-simţ cu totul nepotrivit pentru tabăra asta. Cu un an în urmă i-am făcut o poză în timp ce ridica, serioasă şi concentrată, cu ochii mijiţi din cauza soarelui, steagul în ultima zi de tabără. O păstrez acasă, pe birou. Vede că am observat-o şi mă salută discret, înclinând capul. Îi răspund la

fel şi ne zâmbim. Simt cum îmi dispar toate mecanismele de apărare pe care le-am antrenat în astea două săptămâni: mi-am impus să fiu pe cât se poate de nepăsător, să mă port profi, să-mi închid mintea în faţa oricărei fugi de imaginaţie şi astfel timpul să treacă mai uşor. În prezenţa ei însă, toate porţile astea autoimpuse încep să tremure, se întredeschid, trepidează ca în apropierea unui tren. Încerc s-o ignor, să fiu politicos şi atât: o relaţie cu unul dintre copiii din tabără este Acel-Lucru-Despre-Care-Nici-Nu-Se-Vorbeşte. Cam ca The White Monk, poate chiar mai cumplit.

Azi developăm fotografii de pe un film mai vechi, din tabăra trecută. Aranjez filmul sub lamelă, expun şi în tavă apare, acelaşi mic miracol care mă ia mereu prin surprindere, silueta lui Jim care urmăreşte un zmeu. Îi aud chicotind pe amândoi în spatele meu:

— Look at you, Tom…

— But I thought that was you, Jim, îi spun.

— No, that's definitely Tom!

După ce trecem prin toate etapele, fixator, spălare, pus la uscat, ieşim la aer, în spatele cabanei, cu fotografia mărită pe A4. Abia acum îmi dau seama că trăsăturile dulci, pline şi privirea inocentă a băiatului din poză sunt ale lui Tom.

— Cum ţi-ai dat seama, Jim?

— Aieeexxx, I just knew it.

Râde încurcat şi se întoarce cu spatele. Tom chicoteşte şi el, ruşinat, dând cu bocancul într-un arţar.

După prima activitate trebuie să fac de gardă la înot. Asta presupune să stau timp de o oră în picioare pe podul de plute, cu o prăjină de doi metri în mână şi să fiu atent ca nu cumva vreunul dintre copii să se înece. Însă, după lungi şi iezuite intervenţii la Helen, am obţinut înlocuirea, pentru a putea merge cu Tom şi Jim pe lac, în barcă, la pescuit. Scoatem undiţele din depozit, luăm de la Ahmed o pâine, îi încotoşmănez pe amândoi cu vestele de salvare şi ne suim în barca metalică, uşoară. Încep să râd de ei – aici îmi permit, suntem doar noi trei, printre vârfurile de brad –, le spun că seamănă cu doi astronauţi. Le povestesc despre Giraffe şi brusc le stârnesc interesul. Îmi pun întrebări după întrebări, ar vrea, dacă se poate, să le povestesc toate episoadele. Mă scuz, le spun că am văzut filmuleţele demult, nu-mi amintesc decât vag. Sunt uimiţi. Ca de obicei, Jim e cel mai vocal:

— But, Aieeexxx, how can you forget anything?

— Why, Jim, you think you haven't forgoten anything from your life, so far?

— No, Aiex, we don't forget anything.

— Well, then, what's your oldest memory?

Tom se întoarce spre el, brusc, îmi dau seama că sunt pe cale să traversez un hotar. Jim îi face un semn cu mâna lui lungă, osoasă şi-mi zâmbeşte:

— I remember Tom in mom's womb.

Trec palma dreaptă pe suprafaţa apei şi-mi umezesc ochii, care mă ustură cumplit. Aruncăm firele în apă şi începem să aşteptăm. Le povestesc că ne aflăm pe Terra, cândva în viitor, şi că personajele noastre se numesc Toppy, Rana, Giraffe şi Sibip. Toppy şi Rana sunt doi piloţi de navă spaţială, care se ciondănesc non-stop şi care lucrează pentru o mică agenţie spaţială. Toppy este însurat cu Brigitte şi împreună au o fetiţă – Sylvie. Rana este puţin mai mare decât toţi ceilalţi, este însurat şi are şapte copii, un adevărat proletar hârşit. Giraffe este un om de ştiinţă cu capul în nori, îndrăgostit iremediabil de profesoara Anne. Sibip este un extraterestru cam ca un cactus care li s-a alăturat în aventură pe parcurs şi care cântă la un fel de liră şi e capabil să vrăjească orice monstru cu muzica lui, cam ca Orfeu. La bordul navei lor, Sagittaire, călătoresc prin spaţiu. Le spun că ei doi îmi amintesc de Giraffe. Văd că observaţia mea îi măguleşte, nu am timp însă să dezvolt, pentru că firul lui Jim zvâcneşte, amândoi încep să ţipe de bucurie, nici unul nu pune însă mâna pe lansetă. Văd cu coada ochiului cum toată activitatea de pe ponton s-a oprit şi lumea priveşte spre noi. Iau hotărât lanseta, ridic piedica şi încep să mulinez. După câteva secunde se iţeşte spinarea unui peşte negru, care atunci ne părea imens, iar acum îmi pare şi mai mare şi care se scufundă la loc. Nu pot să nu mă gândesc că am traversat înot tot lacul ăsta, pe deasupra monstrului. Îl aduc din ce în ce mai aproape în strigătele gemenilor, simt o bucurie pe care n-am mai cunoscut-o, cred, niciodată – poate doar când dădeam cu Tătuţu la regina-bălţii – şi savurez în gând intrarea noastră triumfală în cafeteria, cu monstrul în braţe. La vreo doi metri de barcă însă se smuceşte ca un berbec şi pleacă cu ac cu tot. Rămânem aşa, în soare, pleoştiţi şi simt că pentru prima oară de când am ajuns aici aş putea să plâng.

*

„I'm a genie in a bottle…" Sunt treaz deja de pe la cinci. Plouă torenţial şi ştiu că programul se dă peste cap, ceea ce-mi convine de minune. Din păcate, ploaia transformă întreaga vale într-un cazan cu noroi, aşa că seara am de-a face cu o turmă de porci care mânjesc pereţii, podeaua şi se

aruncă încălţaţi în pat. Situaţia a început s-o ia uşor la vale, James s-a coalizat încet-încet cu cei mai ai dracului din cabană, fac concurs de flotări şi-şi spun poveşti cu gagici. Sunt oarecum pe dinafară. Nu am altă soluţie decât să devin din ce în ce mai dur, mai ales că se apropie uşor nenorocirea de Color War. Azi-noapte i-am auzit strecurându-se pe uşa din spate şi am ieşit după ei cu o bâtă de baseball în mână. I-am căutat prin pădure vreo oră, ghidându-mă după şoapte şi i-am găsit în cele din urmă într-un luminiş, unde fumau şi împărţeau câteva cutii de bere. Dacă se află aşa ceva, sunt automat împachetat şi trimis acasă. I-am mânat de la spate, împingându-l pe câte unul care opunea rezistenţă. În special pe Dikran, un tip uscat, ţigănos, din Queens, care mă provoacă zilnic. Mi-a dat peste mână, aşa că l-am tras lângă un copac, în timp ce restul se îndreptau înjurând spre cabană. I-am spus să se potolească, altfel…

— Yeah, so what you gonna do?

Îi simt răsuflarea acră pe faţă, bere şi încă ceva…

— Just get to your fucking bed, man, îl apuc de gât şi-l împing până simt că cedează.

De data asta am scăpat.

Plouă. E potop. Suprafaţa lacului e o oală în care fierbe apa. Bate vântul ca-n *Macbeth* şi câteodată rafalele aduc la suprafaţă mai mult de jumătate de metru din brazii subacvatici. Ne înghesuim în sala de spectacole şi… surpriză, babeta ne-a pregătit un program de pilates. Ne aliniem toţi, mai bine de o sută, monitori şi copii, şi începem să imităm mişcările unei gagici care se răscrăcănează pe ecranul imens. Îmi amintesc de programul de aerobic de pe bulgari, de dimineaţă, cu tipa care ne ordona: „Cracănăte, răscracănăte bulanăte“. Sau aşa ceva. Cert e că Tătuţu se crăcăna de râs. Îmi plesneşte capul, mă ustură ochii de oboseală şi, inconştient, încep să fac aceleaşi mişcări la mişto, pe care-i văd pe Tom şi Jim că le execută. Fantazez cum îmi iau avânt, mă îndrept în fugă spre bătrâna doamnă şi-i frig un cap în gură, după care o admir cum îşi culege proteza dentară de pe jos. Rămân cu fantezia şi continui să mă contorsionez şi să-i admir bucile doamnei de pe ecran. După o oră de chin, Helen ne trimite să ne aducem pilotele şi pernele, urmează să dormim cu toţii în clădirea principală, în sala de sport. Furtuna se anunţă groaznică. Pe ecranul de deasupra scenei, locul gagicii cu pilates a fost luat de *Singur acasă*. Îmi întind pilota lângă Jim (sau Tom) şi încerc să aţipesc.

*

Mâine începe Color War. Pe scurt, asta înseamnă că tabăra se împarte în două mari echipe, echipa roşie şi echipa neagră. Membrii sunt aleşi aleatoriu, oarecum, asta însemnând că în fiecare cabană este reprodusă la scară împărţirea generală. Din prima zi încep să apară duşmănii, suspiciuni şi sabotaje. Orice penalizare poate scădea din punctajul obţinut în timpul concursului propriu-zis: dacă ziua întreagă cele două echipe se întrec la înot, baschet, tenis, alergări şi cam tot ce poate imagina mintea umană, pentru a aduna puncte, inspecţiile de dimineaţă au rolul de a echilibra punctajul, sau de a-l da peste cap. Ideea e să sabotezi echipa cealaltă, profitând de cei mai puţin războinici sau mai puţin descurcăreţi. Noaptea devine teritoriul adevăratului război, nervii sunt întinşi ca nişte frânghii ude şi, încet-încet, tot efortul de civilizare pe care l-am depus mai bine de o lună şi jumătate se duce de râpă. O conving pe Helen că gemenii nu-şi găsesc locul în jocul lor şi că le-ar face un bine dacă i-ar lăsa în laboratorul de info, sub supravegherea mea. În mod miraculos, a fost de acord, aşa că scap de nebunia de afară şi mă cufund în Guild Wars, jocul pe care cei doi îl adoră. Stau şi mă uit la ei cum pun la cale strategii, cum calculează calităţile fiecărei armuri, cum învaţă pe de rost harta imensă, aproape infinită a jocului online, în timp ce afară domneşte haosul războinic cu adevărat.

Adevăratele probleme încep însă noaptea, pentru că războiul se transformă într-o saturnalie violentă, unde copiii pot sfida regulile şi-şi tratează monitorii ca pe nişte egali.

Noaptea trecută, după ce am aţipit, m-am trezit cu o pătură aruncată pe cap şi cu o greutate sufocantă care-mi apăsa pieptul. Am început să dau disperat din mâini şi din picioare şi am reuşit, cumva, să-l răstorn pe cel care se urcase peste mine. N-au avut timp să dea. L-am prins de picioare şi am pus presiune cu umărul pe glezna lui până când s-a auzit o bufnitură surdă. După greutatea corpului, sunt mai mult ca sigur că e Aram. Nu-s sigur că James nu participă şi el la incursiunea asta de pedepsire. Îi pipăi piciorul şi mă trag spre el, încercând să-i dibuiesc faţa. Încă sunt încurcat în pătură, aşa că dau în gol, izbesc cu pumnul în podea. Se aud râsete în jur, voci înfundate şi simt o lovitură mai degrabă uşoară în coaste. Futu-vă-n gură! Îmi pierd cumpătul şi încep să dau în stânga şi-n dreapta în formele întunecate care mă-nconjoară. Prind un pumn în plin şi se aude un icnet surd. Aş putea aprinde oricând lumina, dar ar fi în afara regulilor nescrise. Se răspândesc care-ncotro, lăsându-mă singur lângă pat. Mă ţin cu mâna de coaste şi-mi recapăt suflul.

În patul de alături, Tom şi Jim stau în capul oaselor. Nu-mi dau seama dacă se uită la mine sau dacă nu sunt pur şi simplu speriaţi. Le şoptesc să-şi ia pilotele şi pernele şi să vină după mine. Mă urmează, ascultători, ciripind în limba lor. Coborâm panta şi ne îndreptăm spre ponton.

— Tonight we go stargazing, le spun în timp ce aranjez patul improvizat.

Se bagă fiecare în sacul lui de dormit şi încep o conversaţie din care nu înţeleg şi nici nu vreau să înţeleg nimic.

— Eh, Aieeexxx?

Deduc că mi s-a pus o întrebare. E ceva legat de *Aventurierii Spaţiului*. Le spusesem că seamănă amândoi cu Giraffe, aşa că vor detalii despre el. Le povestesc că e un savant aiurit, care-şi pierde mereu lucrurile, cade tot timpul în nas, intră în bucluc în fiecare episod, dar că e un tip nobil, curajos şi că e îndrăgostit de Anne. Mă pun să le povestesc un episod. Încerc să-mi amintesc ceva, dar nu pot desprinde o structură din noianul acela de melancolie şi memorie amorfă. Aşa că le spun *Comoara din insulă*, înlocuind personajele lui Stevenson cu cele din desenele animate, insula cu o mică planetă părăsită, oceanele cu spaţii interstelare, corăbiile cu nave spaţiale. Mă ascultă până adorm. Din când în când se aude zgomotul făcut de peştii care sar pe lac. Mă gândesc la cel uriaş pe care puteam să-l prindem noi şi parcă nu-l mai urăsc atât de tare.

*

Mă trezesc înaintea Christinei Aguilera şi urc dealul spre cabană. Încerc să pun puţină ordine în haosul rămas în urma bătăii de aseară. Îi găsesc pe toţi dormind duşi după luptele de azi-noapte. Strâng pernele de pe podea, păturile, fac ordine şi pe paturile gemenilor. Nu-mi găsesc cartea, probabil că a zburat cine ştie unde în timpul agitaţiei nocturne. Ies în spate să fumez o ţigară – încă nu a apărut linia de demarcaţie dintre lumină şi întunericul pădurii, nici măcar cabana nu aruncă destulă umbră, conturul ei se profilează difuz în iarba arsă. Îmi simt plămânii ca pe două bucăţi de iască, mă ustură ochii şi îmi tremură mâinile. Intru şi mă îndrept spre unica toaletă a cabanei, cu buda în permanenţă înfundată. Cartea e aruncată în veceu, e udă fleaşcă, probabil că stă acolo de ore bune şi cineva probabil că a şi tras apa peste ea. După ce s-a pişat, bineînţeles. Aud râsete înfundate în spate şi îi ghicesc în capul oaselor, aşteptând din partea mea o reacţie, violentă poate. Nu le dau

satisfacţie, mă aplec şi culeg cartea cu două degete, străbat aşa camera – câţiva pufnesc pe sub pături – trec pe lângă Tom şi Jim, care au revenit de pe ponton şi-şi fac de lucru cu nişte şosete verzi, ies pe veranda din spate şi o aşez la soare. Nu-mi permit să reacţionez, ba chiar îmi propun să fiu excesiv de calm şi de blând azi. Îi trezesc şi-i mân spre steag, unde cântăm cele două imnuri şi, când să înălţăm drapelul, observăm o pereche de bocanci legată chiar în vârful stâlpului. Dintr-o privire îmi dau seama că sunt fie ai lui Tom, fie ai lui Jim, aşa că automat vor fi depunctaţi, şi ei, şi echipa din care fac parte.

*

Îi văd din ce în ce mai neatenţi, preocupaţi de ceva ce-şi comunică unul altuia, trebuie să folosesc cât mai multe resurse pentru a-i pune să facă lucruri simple, cum ar fi să se spele pe dinţi sau să-şi schimbe lenjeria murdară. Chiar şi la Guild Wars îi văd lipsiţi de pasiunea pe care o pun în joc de obicei. Încerc să-i mobilizez cumva, să-i implic în războiul de afară, dar observ imediat că asta îi face şi mai nervoşi. Tom nu se mai încheie la şireturi, îşi târâie picioarele în bocancii maronii, iar Jim a început să vorbească foarte mult singur. Îl culeg de pe pajiştea din faţa cabanei, unde se concentrează asupra unui băţ pe care l-a rupt în patru şi căruia vrea să-i dea foc cu o lupă pe care nu ştiu unde a găsit-o. La ora de foto se duc fiecare în alt colţ al camerei obscure şi bolborosesc peste capetele noastre, într-un dialog ezoteric care îmi întinde nervii la maximum. Încerc să mă concentrez şi să fac nişte supraexpuneri, nişte suprapuneri de film, să-i învăţ să improvizeze, nu doar să fure realitatea, cum le place să spună că face fotografia. Jim iese din cameră fără să-mi dau seama şi realizez că a dispărut abia la sfârşitul orei. Îmi duc grupul la ora de înot şi încep să-l caut prin tabără, încercând să nu intru-n panică. Îmi trec prin minte tot felul de scenarii, care mai de care mai tulburător. În spatele meu, Tom vorbeşte încontinuu, are un verbiaj isteric, nu înţeleg nimic din ce spune, poate doar frânturi de cuvinte.

În fine, mă strigă James cu reproş în voce, mă duc spre el şi urmăresc cu privirea direcţia pe care mi-o indică – văd silueta deşirată undeva pe acoperişul cabanei noastre. Stă în picioare, pe marginea acoperişului şi se ţine cu mâinile de firul care duce de la cabana directoarei la difuzor. Când mă vede, râde şi-mi face cu mâna: „Aieeexxx“! Mi se scurge tot sângele din cap – în cinci minute se strânge în jurul meu toată tabăra.

— Jim, wait there, stand still, I'm coming for you!

Se întoarce cu spatele şi se îndreaptă spre centrul acoperişului. Lucrurile se precipită, James îmi ţine scara şi mă salt în braţe pe marginea de lemn. Am uitat că am rău de înălţime. Îmi tremură picioarele şi încerc să nu mă uit în jos, ci doar îmi fixez privirea asupra unui vârf de brad care se iţeşte în stânga mea. Îl apuc cu blândeţe de cot şi-l întreb dacă e bine. Iniţial pare să nu mă audă, dar îmi dau seama că de fapt nu are chef să vorbească cu mine. Îl conduc uşor spre scară şi-l ajut să coboare, deşi sunt ameţit şi mă ustură ochii de somn ca după o noapte de bairam. Helen se repede la el şi începe să-l certe. Îi fac semn s-o lase mai moale, dar cred că a ajuns şi ea la capătul nervilor. Mă priveşte cu reproş şi-l trage spre cabana directoarei. Tom se ţine ca un căţel după ei, cu ochii în Gameboy.

*

De dimineaţă, ambele pilote ale gemenilor erau pline cu spumă de ras, la fel şi palmele lor, bocancii şi, surpriză, lada în care-şi ţin hainele. Îmi ia o jumătate de zi să le spăl toate lucrurile şi să le usuc. Din când în când, unul dintre ei hotărăşte să se joace cu butoanele maşinii de spălat, aşa că trebuie s-o iau de la început. Seara, la culcare, le pun în scenă *Masca Morţii Roşii*, bineînţeles, cu personajele din *Aventurierii Spaţiului*. Noaptea are loc un raid al celor de la cabana alăturată şi, pe jumătate adormit, izbucnesc. Iau bâta de baseball şi aprind lumina: în jur sunt vreo cinci băieţi cu tuburi de vopsea şi spumă de ras în mână. O iau la fugă care-ncotro, fug după ei înjurând în toate limbile posibile în hohotele de râs ale celor din cabana mea. Când mă întorc, patul meu e răsturnat, iar Tom stă ghemuit pe podea, cu mâinile în jurul genunchilor, legănându-se şi murmurând, aproape scandând. Pe cap are un moţ din spumă de ras, pe care Jim încearcă să-l ia fără să întindă prea mult prin păr. Ies în spate şi-mi aprind cu greu o ţigară. Cele două umbre, a pădurii şi a cabanei, au fost înghiţite de întunericul nopţii, spart doar de o lucire difuză venită de la lumina de veghe a taberei. E destul doar ca să-ţi vezi degetele.

*

Au plecat. Tatăl lor, chemat de urgenţă, a sosit în maşina lor de familie, m-a ajutat să le strâng lucrurile în ladă fără un cuvânt, am cărat-o împreună până jos, unde gemenii stăteau

deja pe bancheta din spate, şi mi-a întins mâna. Am scos din buzunar hârtia de 100 de dolari şi i-am aşezat-o în palmă.

— Sorry!

— That's OK, I know it's not easy with them. Believe me, I know it very well.

Îl cred, deşi pare atât de… curat, aerisit, prosper, sănătos. Îmi face semn să-l aştept, se duce la maşină, scoate ceva din torpedou şi-mi întinde o pungă de plastic cu semnul Toys'R'Us.

— They wanted you to have this, so you could play together when you get back to Romania.

Scot CD-ul din pungă: e un kit de instalare Guild Wars, cu un cod de cont. Mă uit spre maşină, dar amândoi stau cufundaţi în aparatele lor. Mi se pare că-i aud purtând acel dialog neîntrerupt pe care m-am obişnuit să-l ascult, un soi de predică a inocenţei. Maşina se îndepărtează uşor şi face la stânga, după pâlcul des de copaci din marginea taberei. Mă uit spre cabană, unde vreo patru hăndrălăi îmi rânjesc încurajator.

*

Încerc să înot cât pot de mult cu capul sub apă. Împing pluta masivă cu ambele braţe şi dau doar din picioare. Lumina soarelui cade în apă şi supravieţuieşte abia câţiva centimetri. Simt pe abdomen mângâierea aspră a unui vârf de brad. Când expir, bulele de aer se ridică de-a lungul obrajilor, pe lângă pleoapele închise. Îmi amintesc de Duffy în *Omul din Atlantis* şi scot fericit capul din apă. Alături, James îmi zâmbeşte tâmp. După plecarea copiilor a devenit acelaşi culturist maleabil şi docil, gata oricând să ridice un bolovan pentru tine sau să care singur o barcă. Ajungem în partea cealaltă a lacului, în păpuriş, şi fixăm plutele legate una de cealaltă. Vor rămâne aici timp de un an, toamnă, iarnă, primăvară, vară. De peste lac hăuleşte vocea Christinei Aguilera, probabil pentru ultima oară, şi mă gândesc că n-am ajuns la sanctuarul din pădure, unde locuieşte fantoma Călugărului Alb. În tabără toţi monitorii s-au învăluit într-un soi de politeţe forţată, de parcă ar intra într-o cabină de depresurizare după ce au fost în spaţiu. Urc dealul spre cabană, la bustul gol, simt cum se zvântă apa pe mine şi-mi aprind o ţigară Newport. Pe verandă sunt aruncate toate lucrurile uitate sau abandonate de copii, într-un morman imens. La baza lui se iţeşte un ciorap verde, militar, aşa cum sunt sigur că ar fi purtat Giraffe.

Scriu despre Ashbery

Cândva, prin 2000 sau 2001, dacă nu chiar în 2002, ba mai mult ca sigur în 2002… Nu, în 2001, pentru că lucram la licenţă şi căram după mine caietul acela mare, cu coperte zgrunţuroase, stacojii şi foaie velină, veche, în care scriam cu creionul, deci în 2001, vara, trăiam cu o fată în cartierul Titan, pe lângă parc, într-un bloc de nefamilişti. De fapt, e mult spus că *trăiam* cu ea, pentru că de fapt rămâneam peste noapte în garsoniera ei de două, maxim trei ori pe săptămână. E mult spus că trăiam *cu ea*, pentru că în acea garsonieră locuiau sora ei mai mică şi o bună prietenă de-a lor, iar nopţile în care mă hotăram eu să rămân acolo coincideau de multe ori cu hotărâri similare luate de diverşi tipi cu care erau combinate pe atunci şi celelalte fete. Garsoniera îi aparţinea unui hipiot mai mare decât noi, de fapt, mult mai mare, tipul avea vreo 35 de ani, aproape vârsta mea de acum, care era student la Litere, ca şi mine, iar după cursuri lucra într-un call-center Connex. Câştiga destul de bine şi bea vârtos, aşa că banii câştigaţi din chirie îi aduceau un bonus alcoolic lunar de care nu se putea dispensa.

Blocul semăna întru câtva cu un penitenciar, cu holurile lui întunecoase, igrasioase şi siluetele fantomatice care deschideau uşa când ne auzeau păşind noaptea, bâjbâind după chei. Atunci părea OK. În camera unică duhnea în permanenţă a rufe murdare, a sex, fum de ţigară şi cărţi vechi, dar mie mi se părea raiul pe pământ. Adevărul e că beam şi eu destul de mult, cam ca toţi ceilalţi, dacă nu chiar un pic mai mult, dar asta nu mă împiedica să străbat dimineaţa întreg oraşul cu autobuzul, să merg la cursuri, apoi să fug la redacţia unde cu greu reuşisem să intru ucenic, să mă întorc la terasa Argentin, unde începeam cu Fernet şi bere, apoi, pe la 9-10, să mă urc în troleu la Universitate şi s-o tai spre Titan. Tot ce-mi amintesc foarte clar, cu deplină luciditate, din perioada aceea e uşurinţa cu care mă ridicam dimineaţa de pe saltea, pasul săltat spre centrul oraşului, optimismul pe care mi-l dădea senzaţia că-n faţa mea se deschid perspective care depind numai şi numai de mine.

Noaptea, fiecare cuplu se retrăgea pe câte o saltea şi discuţiile se stingeau încet în întuneric, se auzea sfârâitul unei ultime ţigări stinse în paharul cu bere pe fund, apoi,

aproape concomitent, poate din dorinţa pudică de a uniformiza sunetele, începeam să facem sex, cât mai discret posibil, un exerciţiu de negare a celorlalţi, ne scufundam în beznă sub cearşafurile umede, sprijiniţi cu mâinile în pereţii mai reci decât aerul, umezi şi ei, crăpaţi ca nişte portocale pierdute-n beznă.

Dimineaţa, soarele bătea devreme pe salteaua mea, întâi îmi încălzea picioarele, apoi pieptul şi în final urca spre faţă, o mână caldă, blândă şi jucăuşă. Stăteam la etajul şapte şi nimic nu-mi făcea o plăcere mai mare decât să-mi beau cafeaua în balconul închis şi să privesc în gol peste blocurile de patru etaje de vizavi, în spatele cărora se ascundea piaţa şi în stânga, peste Parcul IOR, de unde ştiu că începe oraşul. Atunci simţeam cu luciditate, spre deosebire de euforia serii, pierdută printre spike-uri şi sticle din plastic, că sunt tânăr şi că am în faţă o sumedenie de intersecţii, de noduri din care plecau infinite drumuri, toate la alegerea mea, şi tocmai de aici venea probabil şi bucuria aceea mută, din faptul că puteam amâna la infinit alegerea, la fel cum amânam să mă apuc de teza mea despre Ashbery, rămasă în stadiul de proiect incitant, despre care mai mult vorbeam decât să lucrez efectiv. Trăiam un paradox de care mă bucuram aşa cum doar la vârsta aia te poţi rostogoli în propria fiinţă ridicolă: dacă acasă citeam autori de stânga, treceam de la Gramsci, *Scrisorile din închisoare*, la *Anormalii* lui Foucault, în garsoniera acelor fete muncitoare, boeme şi dezinhibate mă înfundam în literatura lăsată de gazdă răspândită prin rafturile care îmbrăcau un perete, în marea lor majoritate cărţi ale Şcolii de la Păltiniş, dar nimic nu mi se părea aiurea, pentru că noaptea ieşeam cu fetele la terasa de lângă metrou, la Grasu, unde beam şi eram fericiţi până se închidea, apoi mergeam în garsonieră, ne ţineam de pereţi pe holul întunecat al blocului, cu peturile de bere în mână, ne culcam pe saltelele noastre ca în nişte cazemate şi priveam fiecare la vârful înroşit al ţigării celuilalt cum desenează trasee în beznă, apoi adormeam gândindu-mă că eu scriu despre Ashbery şi că totul va fi bine, numai să mă ţin de gândul ăsta al meu. Era vară şi de afară se auzeau glasurile unor tineri care se întorceau acasă, probabil din parc, de pe terasa-vapor, sau poate erau cântăreţii, prietenii fetelor care trăiau din ce câştigau cântând pe la terasa Argentin, care aveau şi ei cheia garsonierei şi câteodată intrau noaptea, în linişte, şi cotrobăiau pe sub perne sau prin baie, unde ştiau că-şi lăsaseră la păstrare spike-urile, pentru că era vară şi toată tinereţea lor se cerea injectată în vene şi probabil că ce-şi

injectau ei era Ashbery al lor, purta în sine toată bolboroseala unui viitor care nu avea cum să nu fie grozav.

Într-o zi de sâmbătă, când plecaseră cu toţii pe nu ştiu unde, Adi, care era agent de vânzări, probabil la muncă, iar fetele în oraş, am coborât şi mi-am luat doi litri de Timişoreana, rece-rece, şi un pachet de ţigări şi am început să fac punte cu noaptea trecută, şi îndată bolboroseam, eram oala minune sub presiune, aşa că am început să scriu un poem, lung, rimat, despre peşti şi bălţi şi smârcuri, şi mi-a plăcut aşa de mult, că am hotărât să-l transcriu pe pereţii garsonierei cu markerul verde, şi mă opream să mai fumez o ţigară, să mai beau un pahar cu bere şi eram încântat de ce făceam, aşa că mi-am transcris toate poeziile din caiet pe pereţi, am înverzit tot, apoi am scos scara din baie şi am început să scriu pe tavan cu capul dat pe spate, ca Michelangelo la Capela Sixtină, şi m-am gândit c-o să-mi crească şi mie guşă, cum spune el în sonet, dar mi-am amintit că guşa lui era de fapt de la iodul din apele Toscanei, apoi au venit fetele şi-au rămas paf, dar până la urmă le-a plăcut ideea şi au început să mă ajute, iar Ioana a coborât să mai ia nişte bere. La sfârşit, Tania s-a întrebat într-o doară ce-o să zică Cezar, care era proprietarul, şi eu am zis că-l bag în pizda mă-sii, pentru că eu scriu despre Ashbery, nu lucrez la Connex, iar ele au fost de acord, deşi una era economistă, iar cealaltă matematiciană, aşa că nu prea citiseră Ashbery.

*

M-a fascinat destinul lui Parmigianino încă din anul I de facultate şi încă nu pot spune de ce. Ca personalitate nasoală, eram mai atras de Pontormo. La talent şi cap teoretic, tot bătrânul Michelangelo mi se părea că le dă clasă tuturor. Dar Parmigianino avea o doză de mister pervers care m-a făcut să-l adopt pe viaţă. Iar când am descoperit poemul lui Ashbery, despre *Autoportret în oglindă convexă*, am înţeles că nu sunt singur şi că mai interesant decât să adaug nişte hârtii la tot ce s-a scris despre micuţul din Parma ar fi să scriu despre Ashbery care scrie despre ucenicul vrăjitor manierist. Umblam cu o geantă maro, chinezească, dintr-un material care imita pielea, unde ţineam un album cu manieriştii italieni, un teanc de hârtii scoase la imprimantă cu poemele lui Ashbery şi un caiet vechi, de desen, dat de bunicul, în care începusem să scriu despre cei doi. Nu mă duceam decât la cursurile de comparată şi de lit. rom. Şi câteodată la engleză, dar în rest trăgeam de câte-o bere într-o cofetărie ascunsă în gangul ăla dubios de lângă magazinul Connex de la fântână,

unde se adunau studenţi ca mine, alcoolici bătrâni şi tot soiul de dubioşi, cum era tipul ăla între două vârste, cu cioc şi plete strânse-n coadă şi care avea o mână chircită, probabil arsă, dar pe care o folosea cu dexteritate ca să ducă berea la gură. Acolo o cunoscusem pe Irina, care era studentă la geografie şi venea cu colegii la câte un suc. O ştiam de prin Club A, dintr-o noapte, de fapt, o dimineaţă, când băieţii dăduseră drumul la nişte muzică de pogo şi ea se băgase, probabil beată, în grupul care se ciocnea şi se izbea de pereţi. A fost proiectată-n zid şi a căzut, era singură, aşa că m-am dus şi am ajutat-o să se ridice. Mi-a plăcut că n-a făcut mare caz, m-a apucat de mână şi s-a săltat în două picioare, după care m-a întrebat dacă am o ţigară. Am mers la masă amândoi şi mi-a făcut cinste cu o halbă, pentru că eram piele şi am stat aşa, în linişte, de fapt, în zgomot, pentru că nu s-ar fi înţeles nimic din ce spuneam, am fumat şi m-a întrebat dacă nu vreau s-o conduc acasă. I-am zis că o duc, dar că trebuie să aştepte ultima piesă din Club, că am ritualul ăsta de a face panaramă pe *Breaking the Law*, când mămăiţele mătură în jur sticlele sparte. A zis că OK, stă după mine. Avea părul roşcat, care-i cădea peste geaca din fâş, albastră, pe care-o purta cu gulerul ridicat, cum îşi ţinea Cantona gulerul, purta un pulover pe gât, cu o cămilă roşie pe piept. Nu mă gândeam prea mult la ea, mă interesa mai mult ideea că n-o să rămân singur până dimineaţă, să merg aiurea pe străzi până la ora când pot s-o tai la facultate sau la redacţia 1, după cum cădea banul. În plus, bănuiam că-mi place fata aia cu ochii mari, ca din desene animate, pe care o vedeam zilnic fie la Argentin, fie pe ghizdurile fântânii de la Universitate, dar la care ştiam că n-am nici o şansă. În fine, mi-am făcut panarama obişnuită pe ultima piesă şi apoi am urcat scările alea în spirală în urma ei. Avea picioare lungi şi asta parcă mai ştergea din prima impresie, care era că-i cam urâţică. Afară era încă beznă, dar dinspre bulevard venea zgomotul străzii care se trezeşte. Mi-a spus că nu stă departe, pe strada Austrului, aşa c-am întrebat-o dacă nu vrea să încercăm încă o bere la Sovata, dacă mai e deschis. Mi-a spus că stă la fratele ei, care e căsătorit şi are un copil şi care nu e foarte încântat dacă o prinde că apare dimineaţa, aşa că ar încerca să se fofileze cât mai e întuneric. Pe la Universitate, după ce am traversat spre Rosetti, m-a luat de mână şi asta mi-a plăcut, pentru că nu mi se mai întâmplase de mult treaba cu pricina. Dar tot i-am zis că nu am chef de nici o relaţie, că sunt un om nasol şi că eu scriu despre Ashbery. Mi-a zis că-i OK, nici ea nu vrea o relaţie şi că cine-i Ashbery.

— N-am chef să-ţi explic acum.

Am continuat să mergem în tăcere şi începusem să mă simt rău pentru că se ducea alcoolul din instalaţie şi mi-era foame şi urma încă o zi în care trebuia să fug între facultate şi două redacţii, apoi eventual să merg acasă, la Mama, să intru în recuperatoriu pentru vreo două-trei zile. Am făcut dreapta pe Austrului şi ne-am oprit în faţa unui gard înalt, din fier, vopsit în verde, după care se ghicea ditamai vila. Am schimbat numere de telefon, în caz că, şi ne-am înţeles să vorbim la secundă dacă e să fie vreunul dintre noi prin oraş, la vreo cioacă.

— Auzi, mă poţi împrumuta cu nişte bani de-o bere, două, până data viitoare? Mai am de stat până merg la muncă şi n-am ce face…

S-a scotocit prin buzunare şi mi-a întins bani cu o naturaleţe care începuse să-mi placă la ea.

— Sărna…

A venit spre mine şi m-a sărutat delicat în colţul gurii. Am simţit imediat cum mi se scoală, lucru care mă enerva, pentru că nu aveam nici un chef de propriul meu sex. Am strâns-o de umăr şi am luat-o înapoi spre bulevard. Începuse să se lumineze şi în bălţile de pe trotuar abia mai pâlpâia lumina de pe stâlpii înveliţi în afişe cu Dan Armeanca.

*

Am continuat să mă văd cu Irina, chiar de câteva ori pe săptămână, şi începusem să mă obişnuiesc cu ea, nu mi se mai părea chiar urâtă, avea corp frumos şi bea cot la cot cu mine. Subiecte de discuţie nu prea aveam, dar ne plăcea să ne matolim prin Club şi să dansăm în contratimp cu ceilalţi, să ne izbim de cuplurile frumoase. Era o poză asumată, depravaţii urâţi care epatează studentul de provincie curat şi bine aranjat. Era din Vălenii de Munte şi gluma mea proastă preferată era că se trage din locul unde-a murit Iorga cu pula-n gură, ceea ce nu era foarte exact, dar o făcea să râdă şi să-mi dea câte una în joacă. Nu făcuserăm prea multe împreună, pentru că mie nu-mi plăcea nimic mai mult decât să beau la terasă şi să fac panaramă, iar ea stătea lângă mine şi ţinea isonul. Câteodată era tristă şi atunci încercam să mă temperez şi să devin un pic mai om. Nu ştiu dacă-mi reuşea. Ne sărutaserăm de câteva ori şi atât, dar atunci mă mângâia pe ceafă şi mă enervam îngrozitor, pentru că duioşia aia mi se părea respingătoare. Într-o noapte, când n-am mai avut bani nici unul, m-a invitat la ea, a zis că nu-i nici o problemă cu Mircea, frati-său, care chiar s-ar bucura s-o vadă cu un băiat. La început n-am vrut, pentru că eram foarte beat şi până şi

mie mi-era ruşine, dar mi-a servit perspectiva unei damigene cu vin de Văleni (locul unde…), aşa c-am ajuns pe la 2 dimineaţa în faţa gardului. Am intrat tiptil în urma ei şi am aşteptat până a liniştit câinele, un ciobănesc agitat, apoi am intrat în casă, unde m-a condus pe întuneric spre camera ei, un fel de debara în care dormea pe saltea. A ieşit puţin şi s-a întors cu celebra damigeană şi două pahare, aşa că am intrat iar pe pilot automat, băut-fumat-vorbit fără noimă despre mâna gigantică a lui Parmigianino, despre deformarea manieriştilor care e echivalentul formal al destrămării lăuntrice, despre Lorraine şi calmul lui descriptiv care împacă acest zbucium, făcând un salt de cinci secole la Şcoala de la New York, ekphrasis, imagologie, apoi ne-am întins pe salteaua ei şi am început să ne sărutăm şi atunci mi s-a făcut rău şi abia a avut timp să sară de lângă mine înainte să borăsc câţiva hectolitri de bere şi vin în mijlocul saltelei, râzând isteric printre horcăieli. Am curăţat până spre dimineaţă, cot la cot, şi iar mi-a plăcut de ea la faza asta, ba chiar îi povesteam că sunt fix ca Spud din *Trainspotting*, dar niţel mai bine şi apoi m-am cărat la redacţie, la Casa Scânteii, pentru că aveam zi grea. Domnul Mirel îmi ceruse o anchetă cu starea anticariatelor din Bucureşti şi de o săptămână strângeam date, băteam toate anticariatele pe care le ştiam, dar azi trebuia să-i arăt ceva text, dacă nu chiar 25.000 de semne. M-am băgat în metrou până la Aviatorilor, când am ieşit se luminase bine de tot, aşa că m-am oprit la barul din staţia de autobuz şi am băut două halbe de bere. Prima a fost grea, dar de la a doua am intrat în zonă şi am început să mă simt nemuritor, nu mă mai înţepa nici plămânul stâng şi parcă zoaiele de ruşine începuseră să se scurgă în valuri de pe mine. Mi-am repetat că scriu despre Ashbery şi că pe mine trebuie să mă doară la bască de morala comună, de vilele de pe Austrului şi de toate pizdele nefericite care se ţin de curul meu. Am avut spor la redacţie. Când au ajuns toţi, eu scriam deja de o oră şi la şedinţă i-am arătat domnului Mirel un print cu 10.000 de semne, iar domnul Mirel şi-a răsfrânt buza de jos, sub mustaţă, şi aproape că a dat aprobator din cap, după care a început să-l beştelească pe Mircione, care nu-l asculta, dar ăla nu-l asculta pentru că era într-o fază proastă cu urechile, başca o mahmureală cât casa.

A fost bine, apoi au fost încă o zi şi încă o noapte.

*

În seara aia ne adunaserăm la oha vreo cinci inşi în Argentin şi o amică de-a unui amic venise chiar cu fata cu

ochii mari şi albaştri, care era tunsă zero, semăna cu Skunk Anansie, numai că era albă şi am început să ne contrăm peste masă, pentru că ea era cam socialistă şi eu am o problemă cu ăştia, mi se pare că seamănă cu alea două ciori, Heckle şi Jeckle, stau şi comentează pe margine. Era şi o problemă de orgoliu, adică tipa era studentă în ultimul an la mate, mai mare decât mine, şi trăia din ce-i trimiteau ai ei, care erau ţărani de prin Moreni, iar aici o futea grija muncitorimii, dar eu eram ăla care alerga între două redacţii şi se chinuia să nu piardă bursa. În afară de pretext, însă, Tania îmi plăcea de muream, avea un timbru gutural care mi se părea culmea clasei, avea buze groase, senzuale şi un zâmbet frumos. Problema mea era că la masă venisem cu Irina, care simţise că se-ntâmplă ceva, aşa că trebuia s-o calmez cumva şi am început s-o sărut, dar mai mult ca s-o stârnesc pe cealaltă. De la un punct încolo, adică după ce careva a adus o sticlă de Fernet, lucrurile au luat-o la vale, nu mă mai interesa prea tare, aşa că o fixam pe Tania la modul cel mai evident, în timp ce-o ţineam pe Irina de mână. Nu mai ştiu care a fost ordinea întâmplărilor, cert e că cineva a propus să plecăm la Sibiu chiar în noaptea aia, pentru că acolo avea apartament o hipioată de-a lor, care ne-ar fi ţinut peste weekend. Irina s-a opus firav, aşa că am luat-o pe sus. Ne-am făcut bugetul şi aveam mai puţin de un milion împreună, deci ne-am hotărât să mergem cu naşul. Ne-am luat nişte lichior de cafea Tanita din gară şi-mi amintesc clar obscurul dintre compartimente, unde poşteam un Kent lung, gustul scârbos al băuturii şi apoi naşul cu supracontrol care ne-a coborât în gara din Sinaia. Acolo, un tip care era cu noi s-a răzgândit şi s-a hotărât să se întoarcă la Bucureşti, aşa că am rămas doar cinci, eu, Irina, Tania şi sora ei, Ioana, şi Cătă, colegul meu de grupă. Ne-am luat o sticlă de vodcă Ceauşescu de la chioşcul gării şi am început s-o poştim, făcând cu mâna la mişto maşinilor care treceau pe centura din Sinaia, numai că la un moment dat chiar a oprit un camion cu prelată şi şoferul ne-a zis că ne duce până la Braşov dacă vrem. Ne-am suit în spate, în remorcă, printre pneuri, şi am mers aşa, scuturaţi îngrozitor de camionul ăla ca un rinocer înfuriat, până am adormit în braţele Irinei, gândindu-mă la Tania, fata cu ochii mari din bezna de alături şi la faţa lui Ceauşescu de pe sticla de vodcă cu acelaşi nume. Şi am visat ca în copilărie, că zbor cu un camion magic, în care stăm înghesuiţi toată clasa, iar eu o ţin de mână pe Florentina, colega mea de bancă.

De la Braşov am continuat să facem stopul şi undeva după Codlea ne-am despărţit, pentru că pe Cătă şi pe Ioana i-

a luat o Dacie papuc, iar noi am rămas să facem cu mâna în continuare. Când ne pierduserăm speranţa, a oprit un tip la vreo 50 de ani, cu un Volkswagen Golf, care ne-a luat chiar până la marginea Sibiului. Stăteam toţi trei în spate şi cu mâna dreaptă o ţineam pe Irina de mână, în timp ce stânga aproape că-mi frigea alături de pielea Taniei. La un moment dat a făcut ea pasul şi m-a luat de mână, pe sub geaca pe care o ţineam pe genunchi. Am mers aşa până la Sibiu, ţinându-mă cu amândouă de mână, iar când am coborât ştiam ce trebuie să fac.

Tania a plecat spre centru, să se întâlnească cu ceilalţi, iar eu am intrat cu Irina într-un bar. Ştia. Şi-a comandat un suc, iar eu am luat o bere.

— Uite, îţi zic direct. Îmi place tipa asta, Tania. Da' tare de tot…

M-a privit în ochi şi a lăsat privirea în jos. Mi-era milă de orgoliul ei călcat în picioare, de geaca de fâş, de unghiile cu oja ştearsă.

— Nu puteai să-mi spui de la Bucureşti?

Nu mai ştiu ce-am bălmăjit. Dar deja nu mă mai gândeam la ea, mă prefăceam interesat doar, pentru mine important era că scriu despre Ashbery şi că am nevoie de experienţe cât mai nasoale. Ştiu că mi-a ars o palmă şi mi-a răsturnat berea-n cap, apoi ne-au dat afară din bar şi am stat lângă ea, pe marginea şoselei, cât a făcut stopul spre Bucureşti. Când a luat-o o SupeRNova, a mai scos o dată capul pe geam şi mi-a strigat:

— Ştii ceva, muistule? Nici nu mi-ai spus cum e cu Ashbery!

Aşa am cunoscut-o pe Tania.

*

După ce am pictat toţi pereţii garsonierei lui Cezar de la Connex, ăla s-a înfuriat, dar mai mult pentru că nu-i plăceau versurile, nu pentru pagubă, şi ne-a pus să zugrăvim, apoi ne-a pus în vedere să ne mutăm. Cezar avea vreo doi metri şi, oricât de hipiot ar fi fost, tot ţi-era târşă să nu-ţi fută o palmă, aşa că am început să căutăm. Fetele au zis că, dacă tot ne mutăm, să căutăm ceva mai mare, ca să nu ne mai futem la comun, ca aurolacii, aşa că am dat sfară-n ţară şi un tovarăş cu care beam seara la Grasu ne-a zis că e un tip mai mare, Filip, care vrea să se mute dintr-un apartament de trei camere de lângă magazinul Titan. I-am transmis vorbă că suntem interesaţi şi într-o seară ne-am cunoscut cu el şi cu nevastă-sa, care era însărcinată. Băiatul trăgea aproape la fel ca mine,

aşa că am stat până pe la 4, când începeau să prindă curaj şobolanii şi să-ţi treacă peste picioare pe sub masă. Mi-a spus că vrea să-şi schimbe viaţa, de-aia se mută, apartamentul ăla a văzut prea multe, nu poate să crească un copil acolo. N-am înţeles pe moment ce vrea să spună.

Peste trei zile eram toţi la uşa lui Filip, care ne aştepta în şort, cu un zâmbet larg pe buze. Soţia lui, Anca, nu zâmbea deloc, ba din contră. Am intrat timizi şi, cum am păşit în sufragerie, am înţeles. Apoi am înţeles şi mai mult. Şi mai mult. Apartamentul era super: mare, trei camere, două balcoane, dintre care unul foarte lung. Numai că nu puteai păşi prin el. Filip renunţase de mult să mai arunce sticlele. În sufragerie era o singură cărare, lată cât să păşeşti, printr-un ocean de sticle de toate mărimile şi tipurile. La fel în celelalte camere, la fel în balcoane. Omul zâmbea afabil, părea sănătos, prosper chiar. Avea puţină burtă, dar în rest nu arăta ca şi cum ar fi înghiţit câteva zeci de tone de otravă. Avea 35 de ani, Anca era mai mică cu 5, dar părea mult mai bătrână, cu nişte pungi vineţii sub ochi. Am bătut palma şi, la ieşire, în lift, am simţit că-s gata să plâng. Dar m-am abţinut, pentru că, spre deosebire de oricine altcineva, eu scriu despre Ashbery şi asta mă salvează în orice situaţie.

A durat o săptămână până am scos şi ultima sticlă din apartament, până am şters lichidul lipicios de pe linoleum, până am aerisit şi am eliminat câte ceva din izul ăla de cavou. Noaptea visam copilul Ancăi, născut mort, scos din burtă ca un cadavru din coşciug, verde, vânăt, cu ochii mari ai Taniei deschişi larg. Ne-am mutat acolo şi, deşi ne aşteptam ca totul să fie mai bine, ne-am dat seama că tot farmecul traiului nostru în falanster venea din chiar înghesuiala aia a garsonierei, că aici ne izolam în camere, cuplu după cuplu, şi apoi eram nevoiţi să ne uităm unul la altul şi chiar să vorbim. Mie nu-mi mai plăceau de mult ochii Taniei, nici ei nu-i mai plăcea de mine, era evident. Ne enervam reciproc, ea cu socialismele, eu cu elitismele. Prin iarnă mi-am dat seama că nu vreau să scriu despre Ashbery, ci mai curând să scriu direct despre Parmigianino, mi-am dat seama că mă enerva Şcoala de la New York şi că sunt blocat într-un pasaj prost dintr-un roman comercial. Mă mai gândeam din când în când la Irina, mai mult cu remuşcări, care reveneau mai des acum, că nu mai scriam despre Ashbery. Tot în iarna aia m-am despărţit de Tania: se angajase, în sfârşit, în cercetare şi m-a înşelat cu un coleg mult mai în vârstă, de vreo 40 de ani, în timp ce eu o înşelam cu o tipă cunoscută la o petrecere. Ne-am reîmpăcat de vreo zece ori, dar mai mult de două zile nu rezistam împreună. Într-o noapte am ajuns foarte târziu, mort

de beat şi m-am culcat pe preşul de la intrare, iar când Tania a venit să mă trezească şi să mă roage s-o las în pace i-am explicat toată treaba aia cu Ashbery şi cu fierbinţeala din piept şi că-mi pare rău pentru tot, absolut tot ce se întâmplă, că m-aş da şi eu pe mine afară de pe preş, dar că preşul meu e lipit cumva de piele.

Popa Mihai

— Fă, io te omor! Te strâng de gât într-o zi! Da' ce, tu-mi distrugi mie sănătatea?

Pantalonii de stofă, cafea cu lapte, îi căzuseră sub buric şi tricoul cu guler şi buzunar la piept, de o culoare incertă, se ridicase pe burtă până spre coşul pieptului. Dădea din mâinile grase cu gesturi largi, într-un fel periculos, într-una ţinea punga cu ochelari şi medicamente (Maalox pentru usturimi, Dicarbocalm, Aspacardin, Extraveral, aspirine tamponate, sticluţa cu apă pe care scria Pompelmo, 10-15 perechi de ochelari cu dioptrii diferite), iar în cealaltă ţigara arsă până la jumătate. La fiecare gest feream capul, pentru că nu era loc în dugheană şi riscam fie să-mi scoată ochii, fie să-mi ardă cămaşa. Baba stătea după tejghea şi simula atât frică, cât şi respect, semn că mai trecuse prin asta de multe ori, chiar cu aceeaşi persoană.

— Ce să-ţi dea bunica ţie? se întoarce spre mine într-o totală contradicţie cu tot ce întâmplă în jur.

— O Cola, vă rog, îi zic la oha, să văd ce face.

Se întoarce cu spatele, iar ăsta rămâne perplex, roşu la faţă, gâfâind. Pune punga pe tejghea, scormoneşte prin ea cu degeţelele şi extrage graţios o bulină albă pe care o bagă-n gură, apoi ia o gură mică de apă din sticluţa de plastic.

— Doamna Nuţi, eu mă duc la miliţie, uită-te la mine!

— Domnul Făgădău, da', dacă n-am, ce vreţi să fac? E inflaţie grupa mare, abea plătesc chiria aicişilişa şi matale vii în fiecare săptămână să ceri banu'. Păi, eu din ce mai trăiesc…

— Trăieşti din pizda mă-tii, din aia trăieşti, că m-ai băgat la nebuni. Avem chitanţă, fă, doamna Nuţi, sau n-avem?

Bagă mâna în buzunarul de la piept şi scoate cu două degete grăsulii, elegant, un petic de hârtie de mate, pe care e trecută suma investiţiei, cu semnăturile lor şi ale unor martori, avocaţi pledanţi din tribunal şi un miliţian (ştiu toate astea pentru că biletul ăla e legendar, la fiecare beţie apare ca argument suprem pentru a continua raidurile în Tribunal). Chioşcul are vad, e chiar în tribunalul mare, pe unde-şi fac veacul zilnic tot felul de bagabonţi cu bani şi şmenari oficiali.

— Uite, domnul Făgădău, îţi dau acuma jumătate de tranşă şi mai vorbim săptămâna viitoare, da? Haide, că-mi speriaţi clienţii.

Între timp turnase într-un pahar de plastic un lichid negru din dozatorul care huruia ca un motor de camion Roman. Ăsta se uită perplex la ea, cu ochii lui albaştri, scârboşi, beliţi gata să-i sară din cap:

— Doamna Nuţi, io îţi vin cu italienii pe cap!

— Haide, domnul Făgădău, unde vii matale cu italienii aicea-n tribunal, hai să fim serioşi, zice şi scoate dintr-o cutie pe care scrie Bombibom un teanc de hârtii din care-i numără 100 de mii de lei.

Ăsta ia teancul fără să se uite la bani şi-i îndeasă în buzunarul de la pantaloni, aşa cum ţine el banii, ca pe hârtie igienică.

— Fii atentă, miercurea viitoare sunt aici şi-l iau şi pe Pepino cu mine. Să nu dea dracu' să n-ai rata toată, că-ţi iau gâtu'.

— Vino, dom' Făgădău, vino… E bun, mamaie?

Se întoarce spre mine, ca şi cum eu aş fi fost cu adevărat persoana importantă de acolo.

E bun, e ori Quick Cola, ori American Cola, are gust de detergent, dar e rece.

— Da, săru'mâna.

Arunc paharul la coş şi o iau după Tătuţu, care merge călcându-şi tivul de la pantaloni şi bălăngănind pungile cu ochelari şi medicamente pe lângă corp. Coborâm scările impozante ale tribunalului, printre indivizi cu robe negre, femei plânse, ţigani cu mobile cât cărămida şi ajungem în parcare. Aici începe aventura deschiderii uşii. Ăsta are o Dacie crem, de prin 1982, şi trebuie să împingi mai întâi portiera, apoi s-o tragi spre retrovizoare şi abia apoi să te propteşti în ea cu toată forţa. Se deschide cu un scârţâit de desene animate, Tătuţu se strecoară prin locul pasagerului, cu capul înainte şi sub ochii mei îi rămâne curul care iese de sub pantalonii de stofă: jumătate din dunga curului zâmbeşte la mine în timp ce ăsta se chinuie să treacă peste schimbătorul de viteze şi să pună bine pungile în acelaşi timp. Înăuntru e cald ca dracu' şi pute a ţigări, pe scaune şi pe podea sunt pungi, punguliţe, ochelari sparţi, flacoane goale, sticle cu apă pline pe jumătate, pachete de ţigări, Kent lung şi Marlboro, mucuri şi pe bancheta din spate gâfâie Şteculucu, care sare pe mine când intrăm şi începe să mă lingă grupa mare.

— Stai, fă, nebuno.

O scarpin sub bot, unde-i place, până se dă cu zgaibaracele-n sus şi începe să scheaune de plăcere. Pe Şteculucu o cheamă Slash, adică aşa i-am zis eu când eram mai mic, dar Tătuţu are obiceiul ăsta de a stâlci toate cuvintele pentru că ai mereu senzaţia că mestecă ceva când vorbeşte, şi aşa motanul Toto a devenit Totoş, Miţi a devenit Miju, iar eu din Bobiţă, Boabă, Bob am ajuns ceva gen Babă. Ceea ce adună multe puncte la prestigiu, mai ales dacă iese să mă strige la masă când joc baschet:

— Babă, hai la sarmale.

Ieşim din parcare şi ne încadrăm pe lângă Banca Religiilor, unde e mereu coadă, pentru că alţi fraieri ca Tătuţu au vrut să facă bani din nimic şi acum ling trotuarele.

— Şi, ia zi, Tătuţule, dublezi suma în şase luni, ai?

— Mai taci, mă, şi tu…

Trage de volan cu ambele mâini, gâfâie, trosneşte, scârţâie, am mereu senzaţia că o conduce cumva mecanic, că-i ies picioarele prin podea ca-n Fred şi Barney. Opreşte undeva pe dreapta, deschide portiera, e transpirat tot, mai ia o gură din Pompelmo, face gargară şi-o scuipă lângă maşină.

După plecarea lui Georgică la mănăstire, s-a mutat într-un apartament în Militari, ca să fie mai aproape de Pepino, pe care-l conduce o dată la două zile la Drăgăneşti-Vlaşca, unde-au pus-o de o moară de făină. Pe lângă Şteculucu, mai are trei câini vagabonzi care ies din casă odată cu el şi care intră odată cu el: Fetiţa, o căţea cu ţâţele până la pământ, Golanu, un câine diabolic cu dinţi de vampir, şi un alt câine cu nume variabile, când Pulea, când Băiatu sau, dacă pare noaptea târziu femelă, Mijaretă. Ăştia aşteaptă la scară şi încep să facă pandemonium în jurul nostru.

— Tooooottoooooşşş, hai la tataaaa!!!

Are strigătul lui de victorie când ajunge în spatele blocului şi parchează maşina. I-a rămas de la prima pisică, dar de fapt e modul lui de a anunţa lumea din cartier că a intrat în teritoriu.

Nu mai urc cu el, pentru că ştiu tot ce va urma. Îi cer nişte bani şi ţigări, îmi dă o bancnotă de 10.000 şi un pachet de Marlboro roşu aproape plin, ne pupăm şi mă duc la autobuz. Am, ca de fiecare dată când ne despărţim, pornirea de a mă întoarce şi de a-i frige două palme. Toată mierea de la subraţul lui s-a risipit în aer, acum duhneşte a câine murdar, a nespălat şi a altceva ce nu înţeleg. După ce-a plecat Georgică, a luat-o razna de tot, a intrat în tot felul de afaceri dubioase, a pierdut mulţi bani, a făcut alţii, vorbind mult, tare, cu ţigara mereu aprinsă între degete şi cu ochelarii lui care nu-i erau niciodată buni. S-a hotărât că-i trebuie mai

mult timp, aşa că s-a pensionat pe caz de boală, de boală psihică adică, iar medicul a fost chiar fericit să-l ajute:

— Tătuţule, zice, când i-am zis lu Nea Moşoiu ce vreau, m-a luat în braţe, Tătuţule. Mi-a făcut certificat de sandilău într-o lună.

Pe Georgică avea să-l caute până la moarte, fără să reuşească să dea de el. Iar Georgică a venit, abia după moartea lui, în speranţa că va mai găsi ceva, că va mai putea ciuguli din comoara adunată în primii ani de după Revoluţie, ultima lui perioadă de luciditate. Numai că totul era dus pe apa sâmbetei, cotineaţa din lemn unde-a murit, la Drăgăneşti-Vlaşca, nu mai adăpostea decât trei căţele grase şi murdare, un televizor cu tub şi câteva zeci de pungi pline cu medicamente expirate şi ochelari de vedere, din care nici unul nu-i era bun.

— Parcă-s dilimache, Tătuţule, cum umblu cu punga asta de ochelari, încerca, în momentele când parcă ieşea de sub mască fostul Tătuţu, să facem oleacă de mişto.

— Tătuţule, lasă-mă să te uimesc: tu chiar eşti sandilău, mă prindeam în joc, cu speranţa şi bucuria pe care le simţeam doar în copilărie, când recunoşteam hainele vreunui prieten care ieşise afară, la joacă, într-o după-amiază plictisitoare şi lipsită de perspective.

Dar totul urma să fie înecat într-o pastă zemoasă de vorbe, de incoerenţă şi lipsă de demnitate, de sticle din plastic pline cu vin şi pachete, sute, mii de pachete de ţigări, păr năpârlit de câine, mâncare stricată şi toată spuma mizerabilă a lumii. Nu mă mai chema noaptea, ştia că mi-ar fi fost imposibil să alerg din Berceni în Militari, aşa că-şi clădise o curte a miracolelor chiar în bloc. Uşa era în permanenţă deschisă, dată de perete, ca să iasă mirosul de friptură şi pentru că „n-am aer, Tătuţule, mă sufoc“, iar în sufragerie stăteau la bere în faţa televizorului câţiva ţigani din scară, inclusiv o ţigăncuşă de vreo 15-16 ani, pe care nu sunt convins nici acum că n-o futea, poate cu degetul, de plictiseală, că altfel nu dădea semne că l-ar mai fi interesat subiectul. Nu rezistam mai mult de zece minute acolo, aşa că de obicei îl lăsam la uşa blocului şi mă uitam după silueta lui care se împuţina, intrând în umbra răcoroasă a pereţilor înveliţi în gresie.

Am coborât la Universitate cu 336 şi am luat-o spre Sf. Gheorghe, pe lângă casa aia albă, din bulevard, a unor penticostali. I-am dat un SMS lui Mircică, să verific dacă e la Local Familial. Se făcuse deja două şi în mod normal plecase de la redacţie, aşa că nu avea unde să fie în altă parte, mai ales că era vineri. Terminasem facultatea, cu toate tinichelele

ei din coadă de vreo doi ani şi de un an mutam scaune în redacţia unui supliment de cultură agăţat de un săptămânal de afaceri, unde eram practic trei persoane, cu excepţia directorului, care venea doar miercurea, pentru şedinţa de sumar. Ceilalţi doi, Sava, poetul laureat damnat, şi Mircea, graficianul-critic-de-artă erau atât de diferiţi şi de incompatibili, încât o zi normală de redacţie semăna cu cel mai amuzant dintre filmele cu Stan şi Bran. Poetul era ardelean, un tip scund şi bine legat, atent până la manie cu fiecare gest pe care-l făcea, jucând într-o piesă cu un singur personaj care trebuia să treacă prin fiecare zi asumându-şi o identitate radical opusă celei reale, pe care însă n-o puteai decât bănui. Că era bântuit de demoni, asta ştiam, însă ţinea neapărat să afişeze o bună-cuviinţă şi o rigoare mic-burgheză care îl epuizau. Poemele lui construiau un iad personal, unde vodca se trecea prin pâine, iar fiinţe fantastice se aşezau la masă sau peripatetizau printr-o cameră dintr-un cămin de nefamilişti, într-un frig cumplit. La serviciu însă, tipul era de o amabilitate excesivă, metodică însă, vorbea molcom şi măsurat, mai mereu ţinând mâna stângă paravan în dreptul gurii pentru a îndepărta aburii de alcool de noaptea trecută. Era haios, în felul lui, ba chiar înduioşător şi, pe vremea aia, un dascăl destul de bun. Problema intervenea la apariţia lui Mircică, un bărbat masiv, de aceeaşi vârstă, pe la cincizeci de ani, fiul unui fost mare poet comunist, crescut în mediile intelectuale ale epocii, tovarăş de beţie cu Nichita, fustangiu şi lipsit de inhibiţii. Îşi ratase cam toate carierele posibile, aşa că acum era când critic de artă – ţinea o rubrică de galerie –, când editor-şef adjunct, când critic de poezie, dar în general el chiar ajunsese la acel trai mic-burghez după care Sava tânjea. Un tip foarte talentat, amândoi erau talentaţi, îşi risipea toate darurile naturale prin tot soiul de texte mărunte în care făcea risipă de calofilie şi de frumuseţe reale pe subiecte de doi bani. Însă o făcea mereu cu o seriozitate autistă, aşa cum un copil se apleacă asupra primelor lui lecţii, cu vârful limbii ieşindu-i printre dinţi. Bântuia toate galeriile din Bucureşti, iar ghiozdanul lui negru era mereu burduşit de cataloage, albume şi pliante, ciorapi murdari şi un sandvici învelit în hârtie. Se hotăra asupra uneia dintre ele şi vărsa asupra, să zicem, unei serii de uleiuri simili-impresioniste despre Balcicul interbelic toate metaforele şi alegoriile pe care le-ar fi meritat probabil Monet la vremea debutului, dar de care n-a avut parte. Era şi el ridicol, dar tot la modul înduioşător. Peste toate astea, o deviaţie de sept combinată cu alte boli îi afectase auzul, aşa că era un deliciu să-l vezi comunicând cu Sava: unul şoptea precaut, ţinând mâna

pavăză la gură, iar celălalt, mare, burtos, răcnea la el repetând ceea ce credea că a înţeles. Toate incompatibilităţile se risipeau însă la băutură, la terasa Local Familial, unde ne reuneam după redacţie: acolo Sava putea vorbi liber, se relaxa după prima halbă pe buza căreia lipea sare, râdea mult, făcea bancuri, iar celălalt îşi recăpăta brusc auzul şi devenea sentimental. Sava nu stătea prea mult, bănuiesc că evita să se îmbete în prezenţa noastră şi pleca după a patra bere, îndreptându-se cu geanta lui neagră de umăr, din pânză, spre Muzeul Literaturii, unde-l aşteptau adevăraţii Arnoteni. Mircică trecea atunci rapid pe vodcă şi la fel de rapid se îmbăta, aşa că se muta în a treia fază, cea agresivă. Primele victime erau ospătarii, domnul Matei şi tanti Simina, care nu aduceau comanda destul de repede, aşa că primeau dupace după ceafă şi erau înjuraţi de toţi morţii şi cele mai dragi rude. Apoi începeau bufeurile, drept care îşi scotea ciorapii pe masă şi, în final, înainte de a-şi pierde cunoştinţa, deveneam duşmanul lui numărul unu. Uita că am 20 şi ceva de ani şi-mi taxa fiecare greşeală făcută vreodată, cum ar fi fost legendara poantă cu canvasurile. Era vorba despre primul meu text, după două luni de corectură şi redactare, când am primit comanda unei cronici de galerie la care nu trebuia să fac altceva decât să adaptez textul catalogului. Ceea ce bineînţeles că nu am făcut, aşa că am produs un text pretenţios şi împănat de neologisme de seminar, printre care am scăpat şi o aluzie la *canvasurile panotate*. Ghinionul meu a fost să mi-l trimită Mircică în pagină, care m-a chemat la el şi mi-a arătat părinteşte cam toate bubele textului, după care mi-a frezat şi coafat frazele până a scos ceva digerabil din ele. Nu aveam de unde să ştiu că-mi va scoate pe nas fiecare greşeală, chiar şi la un an după întâmplare, când deja înţelesesem ce înseamnă text de ziar şi care sunt greşelile de evitat. Avea genul de figură care spune despre purtătorul ei că i-a cam plăcut viaţa: riduri adânci, săpate cu dalta, două şanţuri groase înconjurau gura şi fruntea era un adevărat tranşeu din Marele Război.

Aduce cu reprezentările minotaurului din Knossos, cu părul albit prematur şi o barbă rară care încadrează o figură foarte expresivă. Are ochi albaştri-cenuşii, percutanţi şi e genul masiv neîntreţinut, cu burtă revărsată peste pantaloni şi piept larg, voluminos. Are degete groase şi mâini mari, dar, după ce petreci destul timp în compania lui, îţi dai seama că emană o delicateţe agresivă care se trage poate din temperamentul lui de artist ratat. L-am văzut schiţând în grabă pe o foaie de matematică, de un revelion stins, pe la 4-5 dimineaţa, şi mi-am dat seama câtă energie depune în a-şi

ascunde zilnic talentul. Sava e exact invers: cel mai mic exerciţiu de normalitate emană la el atâta provizorat şi fiinţa lui pare a-şi aloca atâtea resurse pentru a duce la bun sfârşit cele mai simple acţiuni, încât ceea ce iniţial îţi pare fragil, clişeul poetului prins în pânzele cotidianului, nu se dovedeşte altceva decât o nevroză continuă ieşită din încercările lui de a-şi controla o agresivitate primară. O beţie cu ei nu e altceva decât un obositor joc de şah între patru personalităţi, două echipe cu jucători interşanjabili.

Îi găsesc la masă, la Local Familial, o terasă de pe Calea Moşilor, unde coteşte tramvaiul dinspre Sf. Gheorghe. Mesele din tablă sunt ferite de stradă de un gard viu comun, în care cresc fructele alea cornoase, albastre-verzui, cu multe colţuri, rămăşiţe ale unui imens fruct din pleistocen din care probabil se înfrupta un dinozaur erbivor cu gâtul lung şi capul mic. Podeaua e cimentată şi în centrul unui pătrat format de patru mese aşezate simetric se află o gaură de scurgere înspre care se varsă un fir lichid, întunecat, care vine dinspre buda turcească. Pute a căcat, a pişat şi a micii care sfârâie pe grătar. Lângă mici e un borcan mare, de zece litri, cu murături şi lângă borcan stă rezemată o pungă înaltă cu chifle. Nenea Matei e la aparate, cu o spatulă în mână şi un halat care pe vremuri fusese alb, probabil. Toate mesele sunt ocupate şi în general fiecare ţine în faţă binomul fericirii, un păhărel cu vodcă şi o halbă cu bere. Sava şi Mircică stau la masă alături de un tip enorm, bărbos, care poartă atârnată de-a lungul pieptului un fel de borsetă din piele maro. După cum arată toţi trei, lucrează de cel puţin o oră.

— Ia uite-l şi p-ăsta! Pe la redacţie mai vii şi tu, atârnache? îmi strigă Mircea şi mă trage spre el, apoi îmi depune un ţocăit umed şi lipicios pe frunte.

Mă aşez bolborosind ceva, între „scuze“ şi „pizda mătii“, apoi mă ridic la loc şi dau mâna cu domnul gras care se prezintă „Vasia“ şi imediat recunosc personajul din poveştile Mircionului: un vechi tovarăş de beţie, avocat de interlopi din Piteşti, personaj neguros şi legendar, alcoolic de seamă şi consilier juridic de cârciumă. Mă duc la nea Matei şi-i cer binomul fericirii, mă reîntorc cu halba şi paharul, mă las pe spate şi ascult cu încântare discuţia despre recent descoperita colaborare a unui prozator optzecist cu securitatea.

— Nişte muişti, Săvuţu! Toţi au colaborat, ce era să faci? Eu când dormeam la Nichita, când mergeam la el vineri şi plecam marţi, tu câţi securişti crezi că erau acolo? Se perindau ca la ei la birou, intrau şi ieşeau, intrau şi ieşeau şi noi îi ştiam pe toţi. Ce trebuia să facem? Să-i dăm afară? Ne controlam cât puteam, Nichita mai făcea mişto de ei, că-i

ghiceai după gesturi. Tu crezi că era ca-n James Bond? Nu, tăticu', trimiteau numai pârţotine care nu erau bune de altceva.

Poetul dă din cap privind în halba de bere, pe marginea căreia încearcă să lipească o fâşie subţire de sare. Ia din solniţă praful alb, cu trei degete, şi, după ce a umezit cu limba înainte, îl presară cu grijă. Pune atâta atenţie în acţiunea asta, încât nu pare să fie conştient de nimic altceva din jur.

— Mirciulică, e doar show, tăticule, zice Vasia, cu o voce surprinzător de subţire pentru un tip atât de masiv. Ăştia care-i dau în gât au fost securiştii ăi mai mari dintre toţi! Ăştia îs criminalii. Dar fac show cu noi, cu potârnichiile, ca să nu se ajungă la ei. Ce, Nichita al tău nu dădea pe goarnă la Securitate? Nu lua bani de la Ceaşcă?

— Vasia, io te bag în pizda mă-tii! Până la Nichita! Tu ştii cine a fost Nichita, mă, pârţotino? Un cuvânt dacă mai zici, îţi dau cu halba asta-n cap!

Ăla dă conciliant-ironic din cap şi-mi face cu ochiul. După patru-cinci sute de alcool, Mirciulică devine agresiv cu toată lumea, trage flegme peste masa de alături şi, în general, sparge gaşca, adică se suie în maşină şi pleacă în trombă la culcare. Pe cât de incoerent e şi de clătinat merge, la volan intră pe un fel de pilot automat, conduce impecabil. N-a avut niciodată accident beat fiind, spune legenda. Pe când avea treizeci, conducea motocicleta, traversa beat oraşul în viteză, ca-n romanele interbelice, în plină noapte, pentru a răcni pe sub balcoanele poeteselor şaptezeciste, triada de graţii tutelară a generaţiei pe care le curta în ansamblu şi individual.

Ştiu ce urmează, aşa că-mi programez să lipsesc o oră din combinaţie, îl urmăresc prin ceaţă pe nea Matei cum întoarce micii şi fiinţa aia cocârjată, fără sex sau vârstă, tanti Simina, care ia halbele de la masă, le goleşte în gură şi râde golăneşte la tine. Când n-are treabă, îşi trage un scaun roşu din plastic în faţa televizorului Sanyo şi sparge seminţe, uitându-se la ştiri, fără sunet. Firul de pişat care vine din budă curge printre picioarele scaunului, împărţind perfect spaţiul în două.

*

Ne-am mutat în Berceni cândva toamna târziu. Ce ştiu, şi probabil e prima amintire clară, coerentă, narabilă a copilăriei mele, este chiar acel drum spre noua noastră casă, eu cu Mama în spate, tata conducând, şi porţiunea de stradă

din dreptul staţiei Constantin Brâncoveanu e declanşatorul memoriei mele de om. O vreme mi-a fost greu să fac diferenţa între vechea şi noua casă, mai ales că mobila am luat-o noi, aşa că pernele roşii care mărgineau biblioteca, toate cărţile ale căror titluri mă obsedau (*Ce ştia Maisie*), pescarul chinez, balerina cu minge, plăcuţa din lemn Kent State University, toate m-au însoţit în noul apartament. Abia târziu mi-am dat seama că în memoria primei case centrul de greutate era în stânga, pe când, în Berceni, el s-a mutat în dreapta.

Îmi amintesc că ploua şi tata încerca să pară vesel, dar în maşină domnea o tensiune pe care am înţeles-o mult mai târziu. De altfel, în memoria copilăriei mele nu există spaţii de trecere, fie plouă din greu, lung, cu zilele, fie e căldură toridă. Ori e zăpadă aşezată în strat gros, care ajunge până la ultima treaptă a scării de bloc. Tata câştigase casa la proces, dar se angajase să ne găsească un alt apartament, ceea ce a şi făcut, într-un bloc nou construit la Brâncoveanu, după care începea un şantier mocirlos cât vedeai cu ochii, de fapt, până la liziera formată din casele bătrâneşti de pe Stoian Militaru, case mici, cu gard de lemn sau din fier forjat, cu cişmele la stradă. În spatele blocului se ridicau din noroi gherete şi barăci unde dormeau muncitorii, iar ziua duduiau pe acolo neîntrerupt camioane Roman, totul ordonat în jurul centralei de termoficare din beton gri. Era un bloc construit special pentru muncitorii de la ITB şi familiile lor, aşa că pe toată lumea o cam durea în cur de el, drept care şantierul din spate a rămas aşa ani buni. Grădiniţa se afla la vreo 20 de minute de mers pe Stoian Militaru şi până unde începea strada cu cişmele. Mama mă lua în braţe şi traversam aşa oceanul de noroi. Era mereu întuneric, pentru că intra în tură dimineaţa devreme, aşa că trebuia să mă ducă cu noaptea-n cap. Eram un copil agresiv şi certăreţ, nu mă integram în comunitate, aşa că probabil mă lăsa acolo în fiecare dimineaţă cu inima strânsă. Eram deja la a patra grădiniţă de când ne-am mutat acolo: ultimele două mă refuzaseră după perioada de probă tocmai pentru că îmi băteam colegii şi aveam crize de furie care nu se potoleau decât în prezenţa Mamei, câteodată nici atunci. Aveam spasme care-mi chirceau picioarele, mă încovoiam pe jos şi izbeam cu picioarele în tot ce-mi ieşea în cale. Plângeam până-mi pierdeam cunoştinţa, scuipam, îmi ieşeau pe gură înjurături pe care nici educatoarele nu le ştiau.

Vara, axa acestei noi lumi era o dâră de lichid care tăia trotuarul din faţa scării exact în două, pornind de sub uşa misterioasă a ghenei de gunoi, unde se căsca în beton o gaură destul de mare încât să iasă prin ea şobolanii grăsuni şi să

străbată într-o goană disperată terenul nostru de fotbal până la ghena scării alăturate. Orice am fi făcut atunci, undeva, în spatele conştiinţei noastre, era activ instinctul de vânător, ştiam că unul dintre ei poate ţâşni oricând, aşa că trebuia să fim pregătiţi. Ghemul gri, zdupăitor, avea un traseu foarte clar, avea o misiune prestabilită şi îndelung discutată, alegând drumul cel mai scurt, mai drept, trecând peste orice obstacol, fără a o coti la stânga sau la dreapta, pentru că ştia că va ajunge unde trebuie, orice s-ar întâmpla. Şobolanul îşi miza viaţa pe drumul cel mai scurt, parcurs în viteză, se încovoia, îşi aduna toată forţa în musculatura spatelui şi a burţii şi executa nişte salturi scurte, spasmodice, menite să-l poarte în întunericul găurii. Important era atunci primul şut: unul dintre noi trebuia să-l prindă în plin, cu şpiţul: dacă reuşeam, animalul era derutat, îngrozit, devenea agresiv, îşi uita scopul iniţial, începea să se învârtă, să descrie cercuri ca într-o cuşcă, iar al doilea şut îl rănea cu adevărat, pentru că atunci îl orientam înspre zidul unde era desenată o poartă de fotbal cu vopsea vişinie, unul dintre noi se poziţiona pe o bară a porţii, altul dincolo, iar ceilalţi formam un semicerc, ca la jocul 21, animalul devenea agresiv, scotea nişte sunete sfâşietoare, de pasăre mare, încerca să rupă cercul, primea lovitură după lovitură, proiectat în zid, unde lăsa pete mici, franjurate de sânge, până încremenea de frică lângă perete, tremurând, şi atunci ne adunam lângă el şi-l izbeam în cap până îi ieşeau creierii pe bot, printre cei doi dinţi lungi, gălbui, şi ne sărbătoream victoria cu urlete, plimbând de la unul la altul cadavrul animalului, mimând groaza, încercând să-l ridicăm cu şiretul spre pieptul celui de lângă noi. De multe ori ajungeam acasă cu tricoul pătat de sânge şi Mama se speria, crezând că iar mă bătusem, dar eu ştiam că sunt doar semnele victoriei. Aşadar, un fir de lichid infect străbătea terenul nostru dinspre ghenă până la baza unor tomberoane, unde se aduna, vara, o baltă în care dizolvam carbid, din care se găsea peste tot prin şantier.

Nu părăseam spatele blocului decât pentru a merge „în faţă“, la cumpărături, trimişi de părinţi când se zvonea că „se bagă“ ceva, carne la măcelărie, banane şi portocale la alimentara, în luna decembrie doar, sau, din când în când, conserve. Îmi amintesc şi acum gustul minunat al laptelui concentrat cehesc, Tatra, pe care am pus mâna după câteva ore de stat la coadă. În rest, viaţa noastră avea loc exclusiv acolo, în cele două jumătăţi de teren de fotbal despărţite de dunga trasată de lichid. Evenimentele vieţii noastre erau bătăile care schimbau ordinea ierarhiei pe scară, luptele cu cei din scara D, invizoacele sau cornetele cu ac în vârf.

Invizoacele erau bucăţi de sârmă din cupru, încă izolate, pe care le îndoiam până luau forma unui proiectil ascuţit şi cu care trăgeam folosind un crăcan din acelaşi material şi o bucată de elastic. Lăsau urme dureroase pe piele, iar dacă izolaţia era ruptă, intrau de-a dreptul în carne. Cel mai bun şi mai inventiv era Suraj, de la etajul opt, care era la început şi şeful nostru în toate jocurile şi bătăile organizate. Taică-su era fugit în Germania, unde se zicea că e boxer profesionist, iar el trăia cu sor-sa, Mioara, o fată tăcută şi retrasă, şi bunică-su, un ţigan negru, masiv, în putere, care nu vorbea niciodată. În primii ani, Suraj îmi bătea la uşă seara şi ieşeam pe preş, unde stăteam în cur şi ne uitam pe cele câteva copii xerox, legate cu pânză roşie pe cotor, după Rahan, pe care mi le adusese Mama. Nu ştiam să citim nici unul în franceză, aşa că ne imaginam poveştile, interpretând imaginile în care eroul preistoric se lupta cu rinoceri uriaşi, canibali, chiar şi dinozauri. Apoi Suraj i-a trimis vorbă lui tac-su şi ăla a început să-i trimită teancuri de Rahan şi de Pif pe care i le descifram eu. Inventam dialoguri, intrigi, nume de personaje pe care le preluam din colecţia de Jules Verne din care-mi citea Mama înainte de culcare. Apoi Suraj a început şcoala şi n-a mai trecut pe la trei, dar îşi păstrase atitudinea de protector faţă de mine, mai ales că între timp devenise stăpânul cartierului. Era un Lord al ghenelor şi al noroaielor, chiar dacă devenise evident că va rămâne foarte mic de statură şi nici prea solid nu era, însă avea o eleganţă şi o şiretenie care păreau din altă lume. Din când în când era provocat de câte unul de la altă scară, care voia să-i ia locul, iar atunci avea loc un adevărat ritual: ne adunam în spatele centralei termice care stăpânea şantierul în mijloc, formam un cerc, iar Suraj, indiferent de vreme, se dezbrăca până la brâu. Celălalt devenea încet-încet nesigur pe el, ca şobolanul după prima lovitură. Îi simţeam cu toţii frica, puţea şi ştiam deja că Suraj îşi va păstra coroana. Era slăbănog, dar bine legat, cu pielea închisă la culoare, de un maroniu mai deschis totuşi decât al bunicului, ştia să stea în gardă, lovea cu disciplină, respecta nişte reguli pe care doar el le ştia şi pe care noi le ghiceam, dar ca pe elemente ale unui ritual pe care nu-l înţelegeam. Adversarii erau nedisciplinaţi, loveau haotic şi, de fapt, se fereau să-l lovească la faţă, pe când Suraj ştia de la început că prima lovitură e cea mai importantă şi dădea înspre baza nasului sau în plex. Lupta nu ţinea niciodată prea mult, adversarul era pe jumătate învins din capul locului: majoritatea nu ştiau să dea cu pumnul, aşa că se bazau pe forţa fizică, pe lupta corp la corp, dar Suraj era iute şi atunci am înţeles de ce se dezbrăca, scăpa, aluneca din orice priză

ca un animal de apă cu pielea umedă. Eram deja mare când Suraj a fost învins de Atofane, care se făcuse un mălău, ca tac-su, care era şofer pe o basculantă Roman imensă, pe care o parca câteodată în spatele blocului, pe şantier, şi de unde cobora mort de beat. Atofane avea un cap mare, de bivol şi probabil că avea polipi, pentru că vorbea mereu înfundat şi-şi trăgea mucii după fiecare cuvânt. Suraj rămăsese mic, îi venea până la piept, dar reputaţia lui era încă puternică, nimănui nu-i trecea prin cap să-l înfrunte, mai ales că ştiam că poartă un briceag fluture, pe care-l deschidea cu o mişcare de film, din încheietură. Purta batic pe cap, aşa cum văzuse într-o revistă trimisă de taică-su şi umbla cu Doina de la 2, despre care se ştia că-i lasă pe băieţii mai mari să se simtă bine cu ea în spatele centralei, seara. Atofane, care era de-o vârstă cu el, rămăsese însă în grupul nostru, al celor mai mici, un fel de semişef, dar unul fals, pentru că era genul care ne chinuia, ne lua cu japca lucrurile şi, mai ales, câteodată ne punea mâna pe cur într-un fel care ne speria. Atunci, în vara despre care vorbesc, cred că eram prin clasa a doua sau a treia, mă întorceam fericit de pe Stoian, pentru că-mi picase la guma Ülker, pe care-o vindeau ţigăncile în curte, ultima surpriză care-mi lipsea din colecţie, adică Burruchaga, pozat în plină foarfecă, una dintre cele mai rare. Ăştia de la scară ştiau, pentru că le arătasem pe drum, aşa că Atofane mă aştepta la colţul blocului, cu un rânjet mare pe faţa lui ca un dovleac răscopt. Am bănuit de la început ce se va întâmpla, dar n-am putut face nimic, n-am avut prezenţa de spirit să ascund colecţia prinsă cu elastic undeva, în chiloţi sau în tenişi.

— Ia dă, mă, să văd şi io, a întins mâna autoritar. Hai, că nu ţi le iau…

Am desfăcut catarama ghiozdanului care avea desenat pe el un cangur albastru cu un alt ghizodan mic în dinţi. I-am întins teancul de surprize, simţeam că mi se adună lacrimi în colţurile ochilor şi aş fi vrut să adorm, să dispar de acolo, de frică pentru ce se va întâmpla, de milă pentru colecţia mea strânsă în timp, dar şi de ruşine pentru că aş fi vrut să-l omor, dar nu aveam curaj. Mi le-a luat din mână, a desfăcut elasticul şi a început să se uite prin ele.

— Asta am, asta am, făcea şi le punea deoparte doar pe cele mai rare, pe care nu le găsise la alţii, pentru că el nu-şi cumpăra.

Când a ajuns la Burruchaga, în cercul format de capete aplecate deasupra surprizelor s-a răspândit mirosul proaspăt de gumă care fusese învelită în hârtia cerată.

— Ia uite-l ce mişto e, să moară mămicuţa mea! a făcut şi a aşezat-o deasupra celorlalte rarităţi. Hai, acuma beşi de-aici!

— Hai, mă Atofane, nu fi nae, îţi aduc nişte bani, da' nu-mi lua surpriza, simţeam că-mi bolborosesc lacrimile-n gât şi-mi înfipsesem unghiile în carne.

Mă uitam la degetele lui de la picioare, lungi şi murdare, care se ieşeau din papucii de plastic mai mari cu câteva numere, probabil împrumutaţi de la tac-su, şoferul de basculantă.

— Bă, încă eşti aici, futu-ţi morţii mă-tii?

Atunci s-a auzit vocea lui Suraj:

— Ce-ai, Atofane? Ai băut apa la iepuri? Ce-ai cu el?

Venea dinspre şcoală, cu baticul lui negru pe cap, cu cămaşa deschisă la piept, ducând nonşalant ghiozdanul pe umăr, agăţat de degetul arătător.

— Ia dă-i alea înapoi…

— Da' de ce te bagi, Suraje? zice ăsta şi-şi trage mucii.

E cu două capete mai înalt şi ştie că a venit vremea lui de animal masiv şi puternic.

— Ce, mă? Bă, Atofane, te-ai şmecherit, mă? zice Suraj şi-şi aruncă ghiozdanul pe bordură.

Ceilalţi se dau respectuos la o parte şi încep să prind cu urechea frânturi de şoapte: „Bătaie!".

— Păi, poate m-am şmecherit, Suraje… îşi trage mucii. Vrei să vezi?

— Ia hai, mă, să văd cum eşti tu şmecher, sokeres.

— Hai, Suraje, zice animalul şi-şi îndeasă surprizele în buzunarul pantalonilor de trening.

N-aş fi vrut să asist de data asta, tocmai pentru că totul plecase de la mine, dar mai era încă ceva, un sentiment straniu, ca atunci când mergeam cu Mama la un film pentru omeni mari despre care ea-mi spunea de la început că o să fie trist. Simţeam că Suraj brava de data asta şi că se arunca într-o luptă pe care nu mai avea cum s-o câştige. Ne-am îndreptat cu toţii spre centrala termică, în spate, unde ieşeau din pământ cabluri groase cât pulpa de om mare, snopuri de câte patru, cinci, artere şi vene ale unui animal preistoric mort şi îngropat acolo, sub cazemata de ciment. Era cald, dar cu o seară înainte plouase torenţial, aşa că pe jos călcam într-o clisă întărită, care pocnea şi lăsa să iasă noroiul umed, în care se imprimau tălpile noastre ca-ntr-o matrice zemoasă.

Suraj şi-a dat cămaşa cu mâneci scurte jos şi a făcut câteva mişcări de gimnastică. Zâmbea cu o veselie autentică, eu îmi dădeam seama că nu se preface, deşi ce vedeam cu

toţii nu era de bine. Atofane şi-a tras peste cap bluza de trening şi atunci s-a văzut cât de mult crescuse, nu doar în înălţime: de la munca la ţară, unde taică-su îşi lua toată familia de sâmbătă, de la prânz, şi de la toată sclavageala pe care o făcea pe lângă betonierele şi basculantele pe care le aducea ăla seara, în spatele blocului, avea pieptul şi umerii formaţi ca un culturist, deşi burta era umflată prematur, de la pepenele, seminţele mâncate direct din floare şi berea cu care-şi hrănea ăla copiii. Bere primea şpagă, veneau cu Daciile la reparat în spatele blocului şi-i aduceau sticle de un litru de Gambrinus, din care ăsta turna la toată familia când termina treaba, mai ales lu' ăsta mare, mândria lu' tata.

Suraj a luat garda de box şi celălalt l-a imitat şi atunci mi-am dat seama că Atofane se pregăteşte de mult pentru clipa asta, că s-a bătut mult acolo, la ţară, că visează de ani de zile să-l provoace pe Suraj de la 8. S-au ocolit o vreme, care mie mi s-a părut interminabilă, au dansat în cercul făcut de noi, care de data asta asistam tăcuţi, fără să ţipăm, fără să dăm sfaturi, cum făceam de obicei. Era evident cu cine ţineam, dar la fel de evident era, mi-am dat seama, că ştim cine va câştiga şi ne e frică de răzbunarea ăluia.

Atofane a dat primul, poate că voia să termine repede, ştia că va obosi primul, Suraj s-a eschivat şi i-a dat de jos, upercut în ficat, dar s-a auzit de parcă ar fi dat într-un sac de ciment. Cel mare, căruia Suraj îi venea până la piept, a rânjit şi i-a fript un pumn în urechea stângă, l-a făcut să se clatine, să clipească des şi să se retragă suflând greu. Şi-au reluat poziţiile precaute, apoi Atofane a făcut un pas în faţă şi a dat să-l prindă de cap şi să-i dea cu genunchiul în gură, Suraj însă s-a desprins uşor şi i-a dat un picior în burta care a tremurat ca o piftie. L-a lovit cu şpiţul, din săritură şi a aterizat la loc pe picioare, elastic, elegant. Au ţinut-o aşa vreun sfert de oră, părea că nu se va termina niciodată: Suraj încerca să-l lovească decisiv, pe când cel mare părea imun la orice izbitură, iar loviturile lui erau din ce în ce mai puternice şi mai precise. Mi-am amintit atunci de un număr din Rahan, când eroul preistoric se luptă cu un rinocer imens, pe care-l învinge doar prin iscusinţa şi viteza lui. Aş fi vrut să-l omoare pe Atofane, îmi amintesc şi acum, îmi doream din tot sufletul să-i văd creierii ieşindu-i pe gură, amestecaţi cu mucii care-i curgeau tot timpul. Şi, pentru o clipă, chiar am crezut că se va întâmpla asta, pentru că animalul respira din ce în ce mai greu, avea burta şi pieptul roşii de la lovituri, îi tremurau muşchii mari, de sub pielea albă, pe când Suraj era freş, ţopăia în jurul lui şi începuse să-l provoace, să facă mişto de el, ca să-l enerveze.

— Hai, Ato, hai, mânca-mi-ai pula de ţigan. S-a umflat rânza-n tine, ai?

Era un spectacol ce făcea Suraj, ca întotdeauna, ştia să-şi regizeze victoriile, să pară că a câştigat fără efort. Poate că spectacolul ăsta l-a şi făcut să piardă, poate că celălalt a fost mai inteligent de data asta, a ştiut să se prefacă mai obosit decât era, mai neatent decât era, mai prost. Suraj s-a apropiat de el, a vrut să facă o foarfecă, să-l lovească în bărbie cu piciorul, sau în piept, a alunecat în clisa de noroi, s-a dus pe spate şi n-a avut timp destul să se ridice şi să ia gardă, celălalt a ţâşnit pe el când încă se ridica şi l-a prins în chinga cotului, de gât, şi a început să-l strângă cu toată forţa. Era ca în Colţ Alb, când buldogul ignoră dansul lupului şi-l apucă de gât, de unde nu-i mai dă drumul. Suraj izbea cu pumnul fără să vadă, peste cap, lovindu-l des în faţă, în nas, peste ochi, lovituri care pe altul l-ar fi ameţit, dar Atofane rânjea, îi dăduse borşul, care curgea pe piept amestecat cu muci şi, din când în când, îl lovea pe celălalt, coborât în chingă, cu genunchiul în cap, în faţă, implacabil. L-a ţinut aşa foarte mult timp. Altul ar fi renunţat după primele cinci minute, însă Suraj era hotărât să facă această ultimă bătaie memorabilă. După un răstimp care părea să nu se mai termine, Atofane s-a îndreptat cu tot cu povara lui spre uşa metalică de la intrarea din centrală şi a început să-l izbească cu capul de fierul vopsit în verde. Îşi lua viteză şi se repezea cu berbecele lui uman în poartă, care răsuna ca un clopot. Norocul lui Suraj a fost că la un moment dat uşa s-a deschis şi au ieşit doi muncitori din centrală, intrigaţi de bătăile în poarta care ducea în infernul lor subteran.

— Huooo, fir-aţi ai dreacu', ce-i faci, mă, îl omori? Dă-i bă drumu', futu-ţi capu' tău de miel să-ţi fut, că te zic lu' tac-to, băga-mi-aş pula-n familia ta!

I-a dat drumul, cu un rânjet victorios pe faţă, iar Suraj s-a prăbuşit în noroi ca un sac, inert, greu, lipsit de vitalitatea aceea elegantă pe care o avea tot timpul. A căzut aşa, ca un obiect, a avut mişcarea aceea care ne uimeşte când vedem pentru prima oară un cadavru mutat dintr-un loc în altul, o bălăngănire de „lucru" pe care aveam s-o mai văd la falca bunicii, primul meu mort, atunci când i-au urcat sicriul în camion. Atofane s-a îndreptat din şale şi am văzut că avea faţa tumefiată, pieptul era plin de sânge şi de materie cleioasă, din faţă îi lipsea un dinte, dar ceea ce m-a uimit a fost rânjetul lui victorios, o fericire pe care n-o putea reprima, era lupul care-l învinsese pe şeful haitei, iar noi, supuşii lui, toată gloria lumii era a lui, la fel pământurile şi femeile clanului. Şi-a cules de pe jos bluza de trening şi s-a

îndreptat, însoţit de alaiul copiilor de pe scară, spre Stoian, să se spele la o cişmea. În urma lui am rămas să culeg surprizele căzute prin noroi, răsfirate în jurul lui Suraj ca nişte fulgi de zăpadă rătăciţi în plină vară.

*

Abia ieşisem de pe băncile facultăţii, cum se zice-n romanele proaste, şi nu ştiam încotro s-o iau, încă destul de aproape de început încât să mi se pară că am în faţă o sumedenie de posibilităţi, dar trecut deja de primele bucurii ale demarajului. Căutam starea aceea de disponibilitate dată de un examen reuşit, dar pe care n-o regăseam în viaţa din afara universităţii. Munceam în două redacţii, publicasem nişte poezii destul de slabe, încărcate de metafore, şi căutam o cale mai directă, mai puţin literară de a comunica starea aceea de disperare ce mă însoţea de la trezire până la somnul pe care-l amânam pe cât posibil. În prima parte a zilei munceam în redacţia unui ziar mare, la suplimentul de cultură, alături de Mircică şi de Sava, iar seara mergeam la o revistă mai tradiţionalistă de cultură, unde făceam corectură şi-mi predam săptămânal recenziile de carte pe care le scriam în cealaltă redacţie. Eram plătit mizerabil, iar când luam banii, după ce-mi puneam deoparte partea mea de întreţinere, pe care i-o dădeam Mamei, spărgeam toţi banii în oraş, alături de necunoscuţi, prin internet café-uri şi cluburi de noapte studenţeşti. Dimineaţa plecam direct la redacţie, fără să mai trec pe acasă. Trăiam o frenezie pe care n-o puteam localiza nicicum, fie în coşul pieptului, fie undeva între omoplaţi. Îmi plăcea să stau cu scriitorii bătrâni, pe care-i citeam, să ghicesc dacă-mi citiseră şi ei recenziile sau poemele, să prelungesc cumva anii de ucenicie. O noapte pe săptămână o petreceam în redacţia revistei, unde făceam corectura şi cap limpede, apoi plecam spre centru cu primul metrou, încercând să mai găsesc deschis câte un club unde femeile de serviciu începuseră deja să dea cu mătura şi unde beam o bere înainte de a pleca spre redacţie. Aveam o prietenă, dar lucrurile nu mergeau foarte bine, poate din cauza căutărilor mele, poate pentru că locuia împreună cu sora ei şi încă o amică, alături de pulărăii lor, într-un apartament minuscul de trei camere, în Titan. Vara obişnuiau să umble toţi în chiloţi prin casă, ceea ce-mi stârnea o jenă violentă, mă făcea să devin teatral, isteric, să beau mult, demonstrativ, şi să-i provoc. Îmi amintesc perioada aia ca pe o lungă vară, plină de transpiraţie şi de nervi, de insatisfacţii sexuale, de foame şi de mizerie. Trăiam între două lumi, într-

un limb jegos, şi aşteptam o schimbare, o mântuire care trebuia să vină din altă parte, dintr-un cer cenuşiu, întunecat. Deşi ieşisem din adolescenţă, o prelungeam oarecum estetic, dar în direcţia unei estetici a mizeriei în care mă bălăceam. Câteodată, la salariu, mă adânceam în propriul meu iad, mergeam pe Mătăsari, la curve, unde bravam recitând Verlaine şi Ioan Es Pop, în timp ce vreo moldoveancă de 15 ani, furată de acasă, din satul ei, încerca să-mi sugă pula. Eram ridicol, patetic şi nefericit. Ajuns acasă, după ce Mama pleca la serviciu cu o privire plină de tristeţe şi de reproş, mă masturbam amintindu-mi scenele din noaptea respectivă. Provocam bătăi pe care le pierdeam, ajungeam tumefiat la muncă, duhnind a băutură şi fum de ţigară, iar starea asta a lucrurilor îmi părea fără sfârşit sau rezolvare. Îmi mai luam şi pauze lungi, când stăteam în pat cu zilele, mă dădeam bolnav, citeam şi mâncam mere, ca Unchiu. Mă ţineam departe de cercurile de tineri scriitori, pentru că citeam în ochii lor aceeaşi sete de sânge pe care o aveau în copilărie şefii de trib de la scara blocului, gata oricând să omoare pentru a urca în ierarhia haitei. Mă feream din instinct de animalele prinse în circuitul competiţiei, de cei care se hrănesc din propriul succes ca nişte vulpi prinse-n capcană, care-şi rod laba pentru a scăpa. Mirosul sângelui reuşeşte să le şteargă orice automatism cultural, îi ştiam de la rudele lor îndepărtate din Berceni. Supravieţuirea în ierarhia literară nu mi se părea atunci departe de cea a Bercenilor copilăriei mele, doar că acum mie mi se dădea şansa de a sta departe, nu trebuia să trec printre ei pentru a-mi afişa penajul colorat.

Erau seri în care febra acestei visări active mă ţinea cu orice preţ departe de casă, aşa că o luam înspre Teatrul Naţional, traversam înspre Colţea, ocoleam spitalul şi mă scufundam în Sovata, un bar de rockeri unde se stătea până la ultimul client şi berea era destul de ieftină cât să tragi de trei-patru toată noaptea. Mă aşezam pe o bancă lungă din lemn de brad şi puteam să citesc acolo, în duduituri de Sodom, Obituary sau Cannibal Corpse. Buda era inundată de pişat pe care pluteau spike-uri transparente, mesele erau cleioase de bere uscată şi, în general, oamenii nu vorbeau între ei. Coborârea în Sovata dezlănţuia în mine accese violente de autocompătimire, în care mă bălăceam cu voluptate, mai ales că eram înconjurat de oameni ca mine: acolo se adunau după lăsarea întunericului toţi adolescenţii debusolaţi, plini de coşuri, pletoşi şi pierduţi ai oraşului, care nu aveau destui bani pentru a juca în piesa normalităţii, chiar peste stradă, în zona cluburilor normale. Stăteam cu ochii în exemplarul mare, maroniu, din Lautréamont pe care-l furasem de la

bibliotecă şi ochii îmi jucau pe rândurile primei pagini ca şi cum mi s-ar fi derulat în buclă acelaşi text, pe un ecran lipit de faţă, în timp ce-n urechi intrau cu violenţă răgetele boxelor de pe bar. În Sovata puteai să plângi fără să te vadă nimeni, puteai să urli fără să te audă nimeni şi doar un act extrem, ca al fetei găsite pe jos, în pişatul din budă, cu spike-ul încă înfipt în venă, putea să-i scoată din apatie pe membrii fantomatici ai subsolului. Nu orice fel de literatură se potrivea în Sovata: nu puteam sta cu ochii în Valéry, de exemplu, pe care-l pastişam în secret, dar René Char era numai bun. Suprarealiştii francezi se mulau perfect pe Sodom, nu şi optimismul jucăuş al optzeciştilor. Puteam croşeta frazele paradoxale ale lui Cioran, dar nu suportam luciditatea lui Ionesco. Citeam cu delicii scrisorile lui Van Gogh, dar nu puteam înghiţi aici sonetele lui Michelangelo.

După câteva nopţi petrecute aşa, am remarcat că mă nimeream din ce în ce mai des, pe bancă, alături de o femeie la vreo 35-40 de ani, foarte urâtă, cu un nas ireal în mijlocul feţei şi fardată strident, înfăşurată într-un palton bărbătesc cu reverele ridicate peste obraji, care-şi ţinea cana de vin fiert cu ambele mâini, ca un copil care-şi bea laptele cald de dimineaţă, atentă să nu verse nimic. Avea pe buzele vineţii de ruj un zâmbet viclean şi semăna izbitor cu baba care-i aduce mărul otrăvit Albei ca Zăpada. Bănuiam că-n paltonul ei se găsesc alte asemenea fiinţe, crustacee, insecte supradimensionate care trăgeau de fire nevăzute şi-i manipulau mişcările. Într-o dimineaţă, la închidere, am luat-o de mână şi i-am făcut semn să vină cu mine. S-a ridicat docilă, cu zâmbetul ăla viclean pe faţă şi, când s-a dat jos de pe bancă, pentru prima oară, mi-am dat seama că e pitică şi că paltonul ei nu-i altceva decât o haină de copil, din stofă groasă. Am urcat împreună scările, eu mai încet, ca să mă poată urma, am ieşit în întunericul care deja primea infuzia de lapte a dimineţii, învelit însă în ceaţă, şi am mers împreună, de mână, spre metrou. Acolo s-a oprit, iar eu am început să cobor scările cu spatele: ne-am făcut cu mâna ca doi buni prieteni, până când din capul ei nu a rămas decât un moţ jucăuş, un ciuf de pitic. Am adormit în metrou şi m-am trezit abia când metroul ieşea de sub pământ la IMGB, prin lanurile de grâu. Am simţit aceeaşi fericire din copilărie, când Tătuţu mă lua cu el la muncă, unde era cel mai tânăr şef de secţie la Maşini Grele şi unde odată am găsit într-un motor un pui negru de pisică, negru catran, pe care l-am luat acasă şi i-am descoperit sub uleiul de motor petele albe, pe care apoi l-am botezat Toto, iar Tătuţu, Totoş, aşa cum făcea cu

toate animalele, cu toţi oamenii, cu tot ce-i oferea spectacolul lumii.

*

Sava plecase deja de ceva vreme, aşa cum făcea de fiecare dată, învăluit în discreţia lui agresivă, spre aventuri solitare pe care le bănuiam la fel de tensionate şi de decisive precum erau toate gesturile lui. Se ducea, probabil, în garsoniera unde trăia singur, în Pantelimon, şi bea acolo vodcă şi bere la pet până adormea învelit într-un cocon de uitare, de frustrare şi de tristeţe.

Ăia doi continuau să se certe amical şi deja îl scoseseră pe Nea Matei din minţi.

— Bre, nea Matei, dacă ai nevoie vreodată să te scoată cineva din căcat cu legea, uite aici, găinaru' ăsta de Vasia. Toţi vânzătorii de seminţe din Piteşti şi toate curvele de centură îl cunosc, îţi dau şi referinţe, nea Matei.

Mircică era deja în faza lui latino, rămăsese la bustul gol, iar celălalt dormita cu capul în piept. Pe masă apăruse o sticlă de Johnny, pe care Matei se prefăcea că n-o vede, ca să nu-l stârnească pe ăsta mai tare.

Trăgeam de clipele astea, deşi nu mă simţeam bine, pentru că se apropia deja tremurul ăla din coşul pieptului care mă anunţa că va urma o nouă noapte albă. M-am ridicat şi am luat-o înspre budă, dar m-am răzgândit pe parcurs şi am ieşit din terasă. Mi-am aprins o ţigară şi am stat aşa, în faţa gardului viu, privind tramvaiele care luau curba de la Sf. Gheorghe, scârţâind ca nişte animale preistorice ieşite acum de sub pământ, dezmorţindu-se după milioane de ani de nemişcare. În aer plutea tremurul înserării de Bucureşti, o langoare prăfuită, melancolică şi isterică, ora la care se întâmplă beţiile, crimele pasionale şi sinuciderile. Am avut din copilărie intuiţia că trăiesc în cel mai trist oraş din lume, iar seara venea mereu cu duhoarea ei să-mi confirme spaimele şi coşmarurile. Din curte se auzeau urlete amestecate cu vocea Andreei Esca prezentând ştirile, aşa că am luat-o pe şina de tramvai şi m-am oprit la un chioşc, unde mi-am dat ultimii bani pe o cutie de bere. M-am aşezat pe o băncuţă din curtea bisericii şi am aşteptat să se întâmple ceva. Niciodată nu se întâmpla nimic, totul părea învelit în vată, rulat cu încetinitorul. Aş fi putut să merg în Titan, să petrec o noapte cu gaşca de chiloţari hipioţi, să halim semipreparate şi să bem Cuba Libre preparat de Adiţă, comis-voiajorul minune, apoi să ne uităm la vreun film pe calculator, aş fi putut merge acasă, la Mama, sau să mă

înfund iar în Sovata, dar nici una dintre variante nu părea desprinsă de aburul ăla care învelea şinele tramvaiului. Mi-am aprins o ţigară şi m-am gândit la o fostă prietenă de care mă despărţisem cam violent, dar n-am reuşit să mă întristez destul pentru a ieşi din amorţeală. Am aruncat ţigara şi am luat-o încet spre Local Familial. Aici, ăştia parcă renăscuseră. M-au întâmpinat cu urale, de parcă abia acum aş fi sosit:

— Ia uite-l, marele şef, dragu' lu' tata. Hai să te pup.

M-a luat de gât şi mi-a depus nişte ventuze lăcrimoase pe frunte. Pe masă apăruse un album cu reproduceri după Goya, iar Vasia, avocatul poporului, trântise deasupra o servietă din piele deschisă, de unde se revărsau teancuri de bani.

— Uite, mă dobitocule, astea sunt coşmaruri, aici e adevărata dramă, nu în tribunalele tale de găozar.

Celălalt nu-l asculta, pentru că vorbea discret la un telefon mic, un Samsung care i se pierdea în labă, iar dinspre el veneau frânturi de discuţie, din care se distingeau cuvintele „părinte", „spovedanie", „Ciorogârla". Mi s-a făcut rău şi i-am pus Mircionului capul pe umăr. Nea Matei ne privea cu îngrijorare angelică, iar Tanti Simina rânjea contrapunctic, dânsa fiind Legiune.

— Gata, mergem, ne primeşte părinţelul la spovedanie, a spus Vasia punând telefonul pe masă.

— Hai, zice celălalt şi se ridică răsturnând paharele de pe masă, servieta din care se revarsă teancurile de bancnote noi, legate cu banderolă de hârtie, iar albumul greu cade pocnind pe ciment.

— Unde mergem? încerc timid, dar plin de speranţă.

— La Ciorogârla, Puion, să cunoşti cel mai mare beţiv din sud-estul Europei, pe popa Mihai.

Avocatul poporului îmi face ştrengăreşte cu ochiul, îl înjură pe ăsta de morţi şi începe să adune teancurile de bani în gentuţă. Iau albumul la subraţ, îl sprijin pe Mircion cu cealaltă mână şi ieşim toţi trei în urările de bine ale cuplului antinomic Matei-Simina. Afară-i deja întuneric şi Mircea o ia vitejeşte spre Cielo, dezactivându-i alarma de la distanţă.

— Hooo, Samaranda, nu conduci, conduc eu, îl aud pe Vasia din spate.

— Conduci pă pizda mă-tii, nu pui mâna pă maşina mea.

Adevărul e că nu pare nici unul capabil să conducă, de fapt, nu par capabili să meargă. Împreună formăm, aşa, în clătinarea noastră, un grup care atrage toate privirile pe strada înserată. Vizavi însă e o staţie de taxiuri, de unde băieţii ne strigă încurajări vesele, întrerupându-se din jocul

lor de table. Ăştia doi se opresc lângă portiera maşinii şi încep să se încleşteze într-o luptă surdă pentru cheia maşinii, ca doi luptători de sumo pentru amatori într-un program TV redat cu încetinitorul. Îl iau pe Mircică în braţe şi-i spun că eu nu mă urc în maşină cu nici unul dintre ei, că poate ar fi mai bine să mergem acasă cu un taxi, că…

— Unde mergeţi, domnilor, răsare mefistofelic lângă noi un slăbănog cu blugi Pyramid până-n ţâţe şi tricou cu buzunar la piept. Vă duc eu pe aparat, fără şmenuri.

— Mircică, hai acasă…

— La Ciorogârla mergem, barosane, ia zi, cam cât face?

— Vedem noi, se luminează ăla la faţă.

— Haida, face Vasia şi întredeschide poşeta cu bani.

Taximetristul se umple de respect:

— Am şi aer condiţionat, puteţi să fumaţi la mine, mai o bere…

— Haida, face Vasia.

Ne urcăm în taxiul fără firmă, eu cu Mircionul în spate, Vasia lângă şofer. Maşina se înclină grav pe partea lor. Eu cu şoferul abia compensăm. Iese pe lângă Colţea şi o taie înspre Rectorat. S-au aprins felinarele de stradă, Mircion rage lângă mine IN A GADDA DA VIDA, HONEYYYYYY, Vasia poartă o conversaţie ezoterică cu şoferul, aşez capul pe spătar şi închid ochii. E categoric cea mai bună dintre lumile posibile.

*

Suraj a dispărut după bătaie, a stat în casă câteva săptămâni, apoi a plecat la taică-su, în Germania. Atofane a rămas o vreme singur pe moşie, apoi s-a dus vestea pe la scara vecină, unde făceau legea Traian şi Sergiu, nişte tipi mai mari care purtau blugi, tot aşa, aduşi din afară, ăştia l-au prins într-o seară şi i-au pus şişu-n gât: dacă mai aud de la ăştia mici că e nasol, îi fac buzunare la piept, şi să nu se gândească la ta-su, că-l bat şi p-ăla. Atofane a lăsat-o mai moale, dar tot ne punea mâna pe cur şi cu timpul am învăţat să-l dispreţuim pe faţă şi să-i zicem poponar şi că-i place să sugă pula la băieţi, cum se auzise că l-a surprins Pele în bazinul părăsit din spatele şcolii, locul de futai, cu unul de la piaţa Progresul, care căra pepeni cu ai lui şi mai venea pe la 111 să joace fotbal cu noi.

Apoi a apărut Fram, primul dintre taţii mei vitregi, un tip mai în vârstă, adică avea cam 50 de ani, cu părul complet alb, căruia i se spunea aşa tocmai din cauza părului, dar care îmi povestea că albise în adolescenţă, când făcuse pariu cu

băieţii că are curaj să meargă noaptea în cimitir şi să înfigă un cuţit în mormântul lui taică-su. A avut curaj, a înfipt cuţitul, numai că a prins şi un capăt al paltonului şi, în liniştea cimitirului, s-a auzit sfâşierea postavului când a vrut să se ridice, iar lui i s-a părut că sună exact ca „Ce-i, tati?“ şi a dat să fugă îngrozit, dar tati îl ţinea acolo, prins de haină, şi a leşinat, apoi băieţii au venit, l-au luat de acolo, l-au cărat ca pe mort, pe braţe, l-au dus în faţa porţii, l-au aruncat peste gard, iar de dimineaţă l-a găsit mă-sa, l-a trezit plângând, l-a scuturat disperată, l-a adus la viaţă, iar el s-a trezit, era bine, numai părul îi era complet alb, şi sprâncenele, şi genele, şi apăruse o peliculă în privirea lui, care-l despărţea cumva de viaţă, de parcă ar fi fost acolo şi n-ar fi fost, ca atunci când faci faţă unei conversaţii la masă, dar te gândeşti la o fostă mare iubire al cărei chip ţi s-a părut că-l vezi la masa de alături, dar ţi-ai dat seama că nu e ea, însă chipul acela a rămas să-ţi bântuie mintea, să înoate în amonte ca un peşte de munte sau ca atunci când eşti otrăvit de gelozie şi încerci să faci faţă vieţii, să continui ca şi cum totul ar fi normal, dar ştii că senzaţia aceea de nelinişte, de tragedie în desfăşurare e foarte reală, e singura realitate la care eşti cu adevărat conectat, restul fiind un screen saver care se lansează în clipele de adormire.

Fram locuia într-un apartament de două camere din Pantelimon, pe la Circul Foamei, cum le spunea lumea acelor mari cupole construite de Ceauşescu, care ar fi urmat să devină magazine alimentare, găzduind probabil conservele din gaură de cur de elefant sau din aripă de cioară. Luam tramvaiul din faţa blocului, apoi îl schimbam la Sf. Gheorghe, unde dădea ocol bisericii despre care babele vorbeau ţinând mâna în faţa gurii, despre minuni, despre cum Ceauşescu însuşi a vrut fie s-o dărâme, fie s-o mute, dar din pământ s-a auzit glas tunător şi geamăt ceresc, pământul s-a cutremurat şi profeţia căderii tiranului a ţâşnit din adânc precum lava unui vulcan adormit. Acolo schimbam tramvaiul şi călătoream cu ăsta nou până ni se acrea şi ajungeam în faţa lacului Pantelimon şi ştiam că acolo, într-unul din blocurile turn, stătea Fram, singur în cele două camere ticsite cu cărţi şi aşteptându-mă să-mi spună poveştile lui pline de mister şi de groază. Fram avea o menajeră căreia Mama îi spunea Baba, o femeie la vreo 60 de ani care-i făcea mâncare şi curăţenie şi care dispărea tăcută când soseam noi, în apartamentul ei, de la etajul de sus. Baba era tăcută, c-o privire rea, îndreptată mai ales asupra Mamei, însă cu mine se purta destul de bine, adică mă aştepta mereu cu o cană de lapte cald. Fram era un tip glumeţ, îi plăcea să stea cu mine,

să-mi povestească din copilăria şi din tinereţea lui aventuroasă, să mă înveţe poezii şi să-mi spună bancuri porcoase. Câteodată ieşeam la plimbare pe malul lacului şi ţigăncile cu seminţe mă întrebau galeş dacă am ieşit afară cu bunicul, iar Fram începea să râdă zgomotos, din burtă, şi le răspundea ceva pe ţigăneşte şi arăta la Mama, iar alea râdeau atunci şi ele şi-i făceau cu ochiul. Nu stăteam niciodată peste noapte la el, pentru că Mama spunea, la început în glumă, că se supără Baba, care e amanta lui. Luam acelaşi tramvai când se însera bine de tot sau, vara, când se aşeza soarele jos, înspre apele lacului, iar eu plângeam, pentru că-mi plăcea de Fram, aşa că el ne conducea în staţie şi spunea că vine cu noi, ca să mă liniştească, aşa că ne urcam toţi pe o uşă, Mama îmi distrăgea atenţia, iar el cobora pe altă uşă. Plângeam mocnit până la Sf. Gheorghe, când uitam de el şi începeam deja să mă gândesc la noaptea care urma, la luminile şi la strigoii care ieşeau din dulapurile dormitorului. Apropierea somnului mă îngrozea în fiecare seară şi amânam momentul pe cât de mult, foloseam tertipuri pe care le cunosc toţi copiii, precum cerşitul ultimului sărut al Mamei, şantajul sentimental, mimarea vreunei boli sau pur şi simplu plânsul isteric, cu febră. Nimic însă nu funcţiona, aşa că, în final, mă găseam singur în patul mare din dormitor, privind îngrozit dungile de lumină proiectate pe tavan de maşinile ce treceau pe Şoseaua Olteniţei, dungi pe care le număram, le împărţeam în categorii de grosime, tipologie morfologică, durată. Eram un burete îmbibat în imagini şi sunete, aşteptam ca băieţii mai mari să vină noaptea dinspre Sala Polivalentă, unde sâmbăta şi duminica se proiectau filme. Toată sala aceea imensă era plină ochi de oameni ai muncii care plăteau bilet, se puneau scaune pe arena centrală şi mii de oameni se strângeau acolo la ora opt să vadă fie un episod din *Superman*, din *Spiderman* sau vreun film cu Chuck Norris ori Van Damme. Se zvonea că Fane, tipul care se cupa de proiectări şi care închiria sala, o să aducă la un moment dat un superfilm SF, cu navete spaţiale, tare de tot. Pe la zece, zece şi jumătate auzeam murmurul mulţimii care ieşise de la film şi care trecea pe sub balconul nostru. Abia atunci, liniştit, alunecam în somn.

*

M-am trezit cu capul ca o minge plină cu ace, sprijinit pe umărul Mircionului, iar în taxi se declanşase iadul. Vasia îi turna şoferului pe gât din sticla de Johnny, din boxe urla Buena Vista Social Club („dos gardenias para ti, te adoro…“), iar Mircea îl trăgea pe ăla de urechi:

— Aşa, drăguţule, acum la stânga… şi-l trăgea de urechea stângă.

Ăla era disperat, roşu la faţă şi încerca să protesteze.

— Haideţi, domne, vă rog frumos, liniştiţi-vă, încerc să găsesc drumul.

Era întuneric beznă şi farurile maşinii nu dezvăluiau altceva decât o fâşie dintr-un drum de pământ, plin de gropi, în mijlocul pustietăţii. La un moment dat, din beznă a răsărit o casă, au tras în faţa ei şi Vasia a apăsat pe claxon, lung, până a ieşit unul la poartă.

— Bre, unde-i casă popii? *Dos Gardenias para tiii, te adoro…*

Ăla s-a uitat tăcut la noi, a stat aşa vreo 10 secunde, apoi a mormăit:

— Care popă, că-s doi?

Mircică scoate capul pe geam şi-i urlă:

— Popa Mihai, loază, tu-te-n cur pe mă-ta!

Ăla iar tace, se întoarce şi se aude cum vorbeşte cu cineva:

— Popa ăla beţivu'?

— Ăla, beiiii, se entuziasmează amândoi, iar Vasia ţine o mână pe mâna dreaptă a şoferului, care mă priveşte livid în retrovizoare.

Îi fac semn să se liniştească, totul va fi OK.

— Mai mergeţi la vreo trei kilomteri, apoi vedeţi o fântână şi acolo faceţi taman la dreapta, mai mergeţi până vedeţi o casă mare cu Domnul Iisus la poartă.

— Să trăieşti, bă, Doamne-ajută!

— Ai auzit, puiule, bagă mare!

Vasia îl strânge pe şofer de braţ şi întinde sticla de Johnny în spate. Îl refuz, aşa că ajunge la Mircea, care bea, se scutură şi scoate pe nas un fornăit ca de cal nărăvaş.

Maşina urmează drumul de pământ de parcă ar plana deasupra lui, ca o navetă care se pregăteşte de aterizare şi caută un loc potrivit. Înăuntru duhneşte a ţigări, a vomă şi a frica şoferului. Simt o căldură explozivă în piept, între pectorali, şi aş putea plânge de fericire, dar aşa mă întind doar în faţă şi-l mângâi pe taximetrist pe cap, ca un tată:

— Staţi liniştit, că-s băieţi buni!

*

Fram era persoană importantă, un fel de funcţionar intelectual, poate ziarist la *Scânteia*, iar din când în când pleca în delegaţii în străinătate, de unde-mi aducea întotdeauna saci întregi de cadouri. Îmi amintesc doar venirea

lui din Belgia, când de la aeroport n-a mai trecut pe acasă, special ca să-mi vadă mai repede bucuria. Eram bolnav, aveam febră. Atunci făceam mereu febră, din cauza amigdalelor care se inflamau când beam apă rece şi stăteam în pat cu zilele privind în vreo carte sau uitându-mă la canalele bulgăreşti care din când în când mai dădeau desene animate sau seriale minunate, cum era cel cu Benji şi căţelul său, Zax, care ajutau un prinţ extraterestru şi pe roboţelul lui zburător, urmăriţi de alienul malefic Zorg. Când nu era nimic la televizor, citeam titlurile cărţilor din bibliotecă şi mă opream mereu la cele două sau trei care mă intrigau. Îmi plăcea să fiu bolnav, îmi plăcea panica Mamei, mirosul de supă, îmi plăcea până şi doctorul Bolozan, care venea la patul meu şi-mi băga o linguriţă rece pe gât până eram gata să vomit. Mă înveleam în două pături şi aşteptam să vină Mama de la serviciu, câteodată mai devreme, câteodată abia la 4, într-o stare vecină cu leşinul, pe fondul lălăielilor tragice ale cântăreţelor de muzică populară de pe bulgari, pe care mi le imaginam îmbrăcate în verde, sugestie prinsă probabil dintr-o discuţie a celor mari, care-i dispreţuiau pe vecinii noştri mâncători de castraveţi, pentru că erau săraci şi, spunea legenda, când a venit o delegaţie oficială la Intercontinental, s-au descălţat toţi din respect pentru covoarele şi gresia noastră, şi iată că aveau ciorapi verzi. Ştiam literele, puteam citi titlurile, dar niciodată nu încercasem să citesc singur dintr-o carte fără poze, cu scris mic, înghesuit, până într-una din acele lungi zile de boală, când am luat în joacă o carte azurie din bibliotecă şi tot în joacă am deschis-o şi am început să citesc literele puchinoase de pe prima pagină şi, fără să-mi dau seama de ceea ce fac, am înţeles că e vorba despre doi gasconi, tată şi fiu, şi că fiul călărea un cal portocaliu. Abia pe la pagina zece am ştiut că citesc şi am continuat până la venirea Mamei. Am sunat-o înainte, s-o anunţ, tremuram de emoţie şi am format tremurând numărul întreprinderii de câteva sute de ori până am prins centralista şi am cerut interiorul de la centrul de calcul. Învârteam cu ură discul cu numere şi nu-l mai aşteptam să revină singur, îl împingeam eu până la capăt cu degetul arătător plin de bătături de la aceste apeluri disperate. În general îmi lua cam o oră să prind liber firul şi aşa s-a întâmplat şi atunci, destul timp încât să mă obişnuiesc cu noutatea pe care voiam să i-o comunic şi să citesc mai departe în timp ce degetele lucrau, să intru alături de cei doi în hanul lor din drumul spre Paris, să asist la lupta cu oamenii lui Richelieu şi la uciderea tatălui. Unii oameni îşi amintesc cu luciditate prima moarte la care au asistat, o primă iubire, mie mi-a rămas în minte această

descoperire a sensului în literele şterse dintr-o carte. Şi rămâne mereu uimirea că hazardul a făcut ca acea carte scoasă la întâmplare din bibliotecă, dintr-un şir identic, să fi fost chiar *Cei trei muschetari*, şi nu vreun volum ulterior al seriei, dat fiind că nu erau puse în ordine.

Fram a aterizat într-o după-amiază, cu sacii lui de jucării şi dulciuri, şi în casă a început să miroasă a tutun bun, pentru că-şi cumpărase câteva pachete de Kent, dintre care majoritatea au fost puse bine pentru doctori, dar două le-a deschis pentru el şi ştiu că stăteam în bucătărie lângă bărbatul scund, bine legat, cu părul alb şi încercam să aspir tot fumul acela în plămâni, un fum nobil, diferit de cel al Mărăşeştilor sau al Carpaţilor. La puţin timp după aceea s-a mutat la noi, iar Mama a început să fie mult mai drastică cu ora mea de culcare, să mă mazilească în dormitor de la ora 8, când încă bulgarii nu dădeau *The Flintstones*, pe care-i ascultam vorbind bulgăreşte prin peretele subţire care despărţea camerele, neştiind că înţeleg totul, la fel cum nu ştiusem că pot citi. Ne-am dat cu toţii seama de asta când un cuplu de bulgari ne-a cerut indicaţii la mare, în Neptun, iar eu am început să turui natural, să le explic traseul cu exces de detalii. La fel, nu ştiam că înmagazinez tensiunea din casă, că detectez dialogul geloziilor celor doi maturi care se certau din ce în ce mai des după mutarea lui în casa noastră şi că, inconştient, îmi alesesem o tabără.

În discuţiile lor aprinse, ba chiar şi în glumă, revenea obsesia lui pentru bărbatul cu Oltcit galben cu care Mama se presupune că ar fi avut o aventură, acuzaţie pe care ea o lua în derâdere, dar tocmai această derâdere mă irita, aş fi vrut să-i răspundă mai hotărât, să fie dramatică, să-l convingă cu lacrimi şi declaraţii. Probabil că şi el ar fi vrut acest lucru, aşa că mereu aluziile întâmpinate de atitudinea aceea a ei, zeflemitoare, transformau o ceartă mocnită într-un schimb de urlete în care Mama îl acuza că încă se culcă cu Baba, iar el, sufocat de indignare, nu mai putea spune decât „Oltcitul galben, Oltcitul galben“, apoi se retrăgea în baie, unde stătea cu orele. Odată, încercând poate să semnalez apartenenţa mea la tabăra masculină, i-am povestit lui Fram că am văzut-o pe Mama urcându-se într-o maşină, una mică, nu o Dacie, galbenă. Când Mama a ajuns acasă, el i-a povestit, deşi îmi promisese că n-o va face, iar cearta a devenit mai violentă ca niciodată. Ştiam că minţisem, dar îmi doream ca el să mă apere, s-o înfrunte şi să scoată din ea toată ironia aceea care mă rănea. Mama s-a dus la dulap, neagră de furie, a scos o curea lată, din piele şi s-a îndreptat hotărâtă spre mine, care mă ascunsesem într-un colţ, la îmbinarea a doi pereţi, lângă

balcon. El s-a pus în faţa mea şi încerca, moale, s-o liniştească:

— Mirela, Mirela, lasă-l, vorbeşte cu mine!

Însă cureaua reuşea să treacă pe lângă el, veritabilă limbă de şopârlă, şi să mă lingă pe picioare, pe mâinile cu care-l luasem în braţe, până când bărbatul cu părul alb s-a dat învins la o parte şi m-a lăsat singur în faţa curelei, iar atunci m-am simţit trădat şi am recunoscut urlând că am minţit, dar loviturile au devenit mai intense, mai hotărâte, până când m-am agăţat de picioarele ei, ţipând şi cerându-mi iertare. Curând după aceea, Fram a plecat din viaţa noastră şi odată cu el au dispărut şi jucăriile aduse, inclusiv un ceas de mână în formă de maimuţă, cu afişaj electronic. Mama spunea cu dispreţ că ăsta, care-şi ia înapoi cadourile, nu-i bărbat, e cârpă de vase, dar eu am rămas mereu cu idee că Mama l-a obligat să şi le ia înapoi, aşa cum ar fi făcut orice femeie mândră ca ea. Apoi a apărut Tătuţu.

*

Popa Mihai ne aştepta în faţa curţii, cu luminile aprinse, iar în jurul siluetei lui grăsane se înşirau statuete grosolane din lemn, pitici de grădină, Iisuşi răstigniţi, moşi cu bărbi patriarhale, fecioare divine destul de lubrice şi harpii în decolare. Taximetristul a oprit în faţa porţii şi a încercat timid să spună că el pleacă, mulţumeşte mult pentru cursă, să-i dăm banii, că se duce la nevastă şi copil. Vasia s-a oprit la jumătatea coborârii, cu burta şi picioarele în afara maşinii, s-a uitat amuzat, bulbucat la el, apoi a dus mâna spre aparatul de marcat:

— Ţuţu, nu pleci nicăieri! Cum se scoate ăsta?

Mircică era deja în curte, se îmbrăţişa cu Popa, se pupau pe gură şi pe obraji, hăuleau, apoi au dispărut în casa luminată ca de Crăciun. Am rămas în urmă, să văd ce se întâmplă cu taximetristul, care-mi devenise drag. Vasia s-a aplecat spre el şi i-a spus ceva la ureche şi am avut atunci senzaţia că toate luminile se închid, că se opreşte ceva, un zumzet care dă dovadă de mişcarea lumii, apoi şoferul parcă s-a dărâmat, s-a prăbuşit în el şi a început să meşterească la staţie, pe care a desprins-o de bord şi i-a pus-o ăluia în mâinile grase. Se uita cu speranţă la mine, aşa că i-am zâmbit încurajator şi i-am făcut semn cu mâna că totul va fi OK, deşi şi eu tremuram, apoi m-am dus în fundul curţii şi am vomat tot lichidul strâns în ziua aceea.

— Hai, pişpirică, zice Vasia ţinând şoferul de gât ca pe un pui de curcan şi-i arată intrarea.

Casa popii e toată îmbrăcată în lemn, iar înăuntru miroase ca în cabanele de munte, pereţii sunt plini de icoane şi de sculpturi. Popa e pasionat de cioplit, toate figurinele din curte şi dinăuntru îi aparţin, sunt ieşite din mintea şi din mâinile lui şi toate au ceva monstruos, naiv, neterminat. E beat rangă, se ţine de gât cu Mircionul şi ne face turul casei, o construcţie imensă, labirintică, apoi, ridicând un deget în sus, cum fac personajele din desene animate când le vine o idee genială, ne propune să ne arate preoteasa. Exact aşa:

— Hai să vă arăt preoteasa!

Mergem după el ca vitele, plini de curiozitate, urcăm nişte scări din lemn care trosnesc sub picioare, intrăm pe un hol neluminat, eu mă ţin de pantalonii lui Vasia, care târâie şoferul după el, apoi se deschide o uşă în întuneric şi acolo, ca într-o icoană cu staulul naşterii Domnului, lângă o lampă firavă, e întinsă în pat, sub o plapumă trasă până-n gât, preoteasa, tânără, cu un batic adus până peste sprâncene.

— Uite-o, mânca-o-ar tata, face Popa Mihai şi ne-o arată cu ambele mâini. Uite ce frumoasă-i! Zi, fă, bună seara!

— Bună seara, se aude glăsciorul firav al preotesei şi prin cap îmi trece că-n picioare poartă conduri de aur.

— Hai, gata cu somnul, scoate vinul ăla şi pune ceva de haleală, că au venit domnii ăştia de la Bucureşti, zice Popa Mihai ca din Sadoveanu şi simt că-mi urcă-n gât un râs care, odată pornit, nu se va mai opri niciodată.

Popa ne coboară înapoi pe scări şi ne conduce într-o sufragerie imensă, plină iarăşi de statui şi icoane, în centrul căreia tronează o masă grea din lemn, la fel de grosolan strunjită în lemn de brad. Pe masă apare o damigeană din care Popa ne toarnă delicat în pahare. Şoferul face semn că nu, dar Vasia ia paharul, cu o mână îi deschide guriţa şi cu cealaltă îi toarnă ca unui copilaş bolnav medicamentul pe gât. Vinul e bun, e căpşunică, vorba lui Tătuţu, mă las pe spate şi îmi aprind o ţigară. Preoteasa merge de colo colo, într-o fustă lungă care-i acoperă picioarele până-n pământ, ca o gheişă, aduce de-ale gurii, tot ca-n Sadoveanu, umblă prin cameră aparent fără scop, cu capul în pământ şi cu baticul tras peste gură, în timp ce morsele beţive o privesc fără ruşine, încurajate de privirea plină de mândrie paternă a popii. Taximetristul surâde ca o lămâie şi-şi freacă mâinile de mama focului, privind când spre mine, cu speranţă, când spre Vasia, ca un copil care-şi aşteaptă cadoul.

— Deci, Popică, ia zi, mă, mai ai vişinată din aia bună? încearcă Mircică, scrumând pe podea fără jenă.

— Are părintele, fiuţule! Prioteasă, auzişi?

Aia dă din cap şi pleacă, rulând pe podea ca R2D2 sau ca o fantomă, dispare pe uşa întunecată, iar Popa îi face lui Vasia cu ochiul, care-i răspunde clătinând admirativ din cap:

— 'Te-n cur să te fut, Popicăăăă!

Mircică se duce la combina Pavascanic şi, după ce meştereşte şi înjură vreo câteva minute, reuşeşte să-şi bage caseta cu Buena Vista Social Club, aşa că în casă începe îndată să răcnească Compay Segundo, căruia se pare că nu-i pasă că dă spectacol la Ciorogârla. Mă uit spre şofer şi văd că pe obraji încep să i se scurgă, ca-n vis, lacrimi grase, repezi. Mă ridic în grabă, dărâm scaunul şi-l iau în braţe, îl mângâi pe cap, iar el se lasă pe mine, sfios. Are părul grizonant şi în vârf a început să chelească. Iarăşi mă gândesc că lume mai bună ca asta pas să existe.

Preoteasa îşi cere sfios voie să se retragă la culcare, voie pe care părintele i-o acordă mărinimos, iar la plecarea delicatei creaturi ne sculăm toţi în picioare şi, pe rând, îi pupăm mâna. Are degete muncite, pline de tăieturi şi unghii urâte, roase până-n carne. Îi urez şi eu o noapte bună şi vise plăcute. Mă abţin să zic ceva de purici, deşi sunt într-o dispoziţie foarte ludică la vederea tuturor Chriştilor naivi de pe pereţi. Douanier Rousseau de Ciorogârla cântă odată cu Buena Vista, apoi, într-un acces de pioşenie, închide cu un pumn instrumentul diavolului şi, nazal, gros, important, divin, slobozeşte pe trompă o priceasnă, cea numită *A bătut la uşa ta cineva*:

> A bătut la uşa ta cinevaaaaaa
> Şî n-a deschis nimeneaaaaaa,
> În tăşierea negriiii nopţi, stă un om şi plângeeeee,
> Faţa lui e numai răni, pieptul numai sânge.

— Ahasverus, mititelule, strig şi mă reped să-l iau în braţe, deodată cu ceilalţi doi rătăcitori, îl răsturnăm pe spate şi facem acolo o grămadă de credincioşi pe podea, într-o baltă de vişinată.

Vasia e sentimental şi-ncepe să-l pupe pe părinte pe obraji, mă întorc să-l chem şi pe şofer în grămada noastră ecumenică, dar ăsta a dispărut, aşa că mă descurc cumva din muntele de carne vie şi o iau delicat, în vârful picioarelor, în urmărirea duhliului. Ăsta e cu staţia de taxi în mâini şi se chinuie să deschidă cât mai încet uşa de la intrare. Când mă aude, tresare de parcă l-ar fi atins Dracu' pe mână şi începe să tremure, privindu-mă rugător în ochi:

— Şefule, să moară mama…

— Şşşt, hai să mergem.

Ieşim tiptil din casa cu sculpturi şi tot tiptil ne îndreptăm spre maşina parcată-n faţa porţii.

— Poţi să porneşti fără zgomot?

Ăla face semn din cap că da, intrăm amândoi şi pleacă într-a-ntâia, silenţios, mai mult alunecă în noapte, ca un şarpe pornit la vânătoare printre ierburi. După vreo sută de metri ambalează motorul şi bagă viteză. Mă uit la ceas: e 3 dimineaţa. Şi iar mă apucă disperarea şi mă-ntreb unde o să petrec ultimele ore ale nopţii.

— Auzi, mă laşi şi pe mine-n Militari?

— Vă las, cum să nu, zice ăsta şi i se citeşte pe chip o fericire angelică.

Mă uit la ecusonul lipit pe parbriz: îl cheamă Elvis Stănescu. Mă apucă un râs demenţial, pe care l-am stăpânit toată ziua.

Mă lasă în faţa scării şi ne strângem mâinile cu căldură, ba chiar facem schimb de numere de telefon. Bâjbâi până găsesc liftul şi urc la patru. Aici încep să fredonez în surdină, *Dos Gardenias*, ca să mă audă câinii şi să nu facă scandal. Uşa e, ca de obicei, descuiată. La intrare mă întâmpină, frecându-se de mine şi dând din coadă, cele trei javre de pripas, trei umbre imense, gâfâitoare şi scheunătoare. O frec pe Fetiţa între urechi ca s-o calmez şi intru în sufragerie, unde pe canapea se ghicesc câteva siluete. Se aud sforăituri şi pute a ciorapi nespălaţi.

Lumina de la baie e aprinsă, aşa că mă îndrept spre dormitor, unde, în pat, îl văd pe Tătuţu, adormit, cu un picior peste plapumă, purtând doar chiloţii lui lăbărţaţi, iar lângă el, culcuşită, ca un bebeluş, ţiganca de 15 ani. Merg spre ei fără să fac nici un zgomot, deşi în urechi aud cum îmi bate inima şi în cap simt cum îmi năvăleşte tot sângele din corp. Stau acolo şi mă uit la cele două siluete, la bărbatul adormit, aflat în pragul bătrâneţii şi la copilul care deschide imediat ochii şi mă priveşte fără să fie speriată, cu o seriozitate pe care numai ei, copiii, o au. Ne uităm unul la celălalt câteva minute sau poate doar câteva secunde şi iar am senzaţia că lumea s-a oprit, că ceva important tocmai se întâmplă, iar eu sunt martor. Îmi tremură picioarele, ies de-a-ndărătul şi în pragul uşii dărâm un umeraş, aşa că o iau la goană, cu câinii între picioare, spre uşa de la intrare, iar din urmă îl aud pe Tătuţu, panicat:

— Cine-i acolo? Georgică, ai venit?

Fug fără oprire până-n staţia lui 336, apoi fug până la următoarea staţie, unde mă opresc şi-mi aprind o ţigară, gâfâind.

*

Tătuţu n-a mai recuperat nici un ban de la Babă. Pepino a plecat în Italia după ce şi-a lichidat toate afacerile de aici, lăsându-şi partenerul cu o sumă destul de generoasă, la vreo câteva apartamente. A pierdut toţi banii, o parte i-au fost furaţi, pe alţii i-a investit iarăşi aiurea, pe chitanţe de mână. Punga lui cu medicamente s-a mărit an după an, din ce mi se povestea, la fel şi cea cu ochelari care nu-i erau buni. A trebuit să se lase de băut, apoi a vândut apartamentul din Militari şi a cumpărat un teren la Drăgăneşti-Vlaşca şi o casă din lemn, unde, mi s-a povestit, trăia cu vreo zece câini într-o mizerie greu de descris. L-am mai văzut o singură dată, după primul infarct, într-un salon de la Universitar, unde un alt bolnav îl bătuse pentru că vorbea non-stop, vorbea toată noaptea, de panică, intrat deja într-o lume unde numai umbrele mai cântă, iar tăcerea înseamnă că nu mai eşti. Nu mi-a fost milă de el, pentru că în acelaşi spital mi se născuse copilul şi-l asociam mereu cu starea aceea fericită, de început. Apoi a început să mă sune, mă suna de Paşte, de Crăciun, de ziua mea şi, invariabil, îmi spunea că moare, iar eu îl chemam la mine, dar nu venea. Ultima oară mi-a spus, tot aşa, că moare şi de data asta a avut dreptate. Cum a murit, a apărut şi Georgică dispărutul, răspopit, în căutarea vreunei moşteniri. Nu m-am dus la înmormântare pentru că la noi, la români, se obişnuieşte să expui cadavrul pentru ca babele să exclame „Ce mort frumos“, iar eu mi-l imaginam doar aşa cum l-am văzut în noaptea aia, dormind lângă trupul cald al unei copile de 15 ani şi ştiam că la subraţul lui de mult nu mai curgea miere, ci doar lacrimile unei ape negre care-şi făcuse cuib în mintea lui cândva, în timpul copilăriei mele.

Ninge în Tyria

— Cred că aţipisem, m-am trezit brusc că mă săgeta pe frunte, am crezut prima oară că-i un bărzăune, ceva, ţânţar, şi am dat cu palma şi am simţit umed acolo, chiar la rădăcina părului, şi m-am ridicat repede şi prin cameră s-a auzit „zdup, zdup“, cam de pisică sau poate de ceva mai uşor, şi, când am aprins lampa-n colţul camerei, între uşă şi dulap, ditamai şobolanul.

E trecut bine de 50 de ani, are părul alb şi, pe frunte, într-adevăr, o cicatrice urâtă. Nu ştiu cum să reacţionez, aşa că-l privesc în tăcere. E înăltuţ, slab, are trăsături, cum se zice, nobile, însă, de când colaborăm, de fiecare dată când vine la redacţie are câte-o atrocitate din asta de povestit. Totul se învârte în jurul condiţiei lui de intelectual ratat, care a căutat succesul financiar în State, unde a muncit prin benzinării vreo zece ani, după care s-a întors aici, unde nimeni nu-l mai cunoaşte, unde moare de foame scriind articole la ziarul nostru sau traducând pe la tot soiul de edituri care nu-l plătesc.

Mi-a rămas în minte însă imaginea acestui intelectual de cincizeci de ani, muşcat de frunte de un şobolan, în garsoniera lui mizerabilă, de unde iese zilnic pentru a colinda redacţiile, pentru a-şi arăta rănile şi a-şi spune poveştile.

Numai că Grig nu are legătură cu povestea care urmează. Sau are, încă nu-mi dau seama dacă ceea ce mă interesează aici sunt coincidenţele de tot soiul sau dacă nu cumva vreau să lepăd imagini, ca un şarpe care se strecoară pe sub stânci şi se freacă de ele, lăsând în urmă fâşii prăfuite de piele solzoasă. Ce ştiu însă este că şobolanul ăla al lui Grig este din acelaşi tablou panoramic care înghite şi vara pe care vreau s-o istorisesc. Nu mai sunt chiar sigur dacă vara aia a existat cu adevărat, am înghesuit-o atâţia ani într-un colţ întunecat al creierului, încât acum cred că a fost doar o lungă noapte care a funcţionat după propriile reguli, după o sintaxă pe care am pierdut-o. Terminasem de ani buni studiile, cu toate prelungirile posibile, iar acum munceam în redacţia unui mare ziar, la suplimentul de cultură, pe post de tânăr jack-of-all-trades, iar noaptea montam emisiunile unui foarte popular prezentator TV, din acelaşi trust, după care plecam în oraş, unde-mi prelungeam în mod lucid trezia până

dimineaţa, când plecam direct la muncă. Locuiam de un an singur, într-o casă a tatălui meu, cu o pereche de hamsteri blănoşi care mă priveau cu reproş când mai ajungeam pe acolo să-i hrănesc. Cu excepţia duminicii, când îmi vizitam bunicii foarte bătrâni, nu eram treaz mai mult de două-trei ore pe zi. Pieptul îmi hârâia la fiecare respiraţie şi mă umflasem ca un burete, începusem să chelesc prematur şi îmi sângerau gingiile zilnic. Citisem că lămâia ar face bine, aşa că beam mult gin tonic cu o felie generoasă în pahar, pe care la sfârşit o mestecam. Aveam o relaţie distructivă cu o fată la fel de dezorientată, pe care începusem s-o urăsc sincer (sunt convins că şi ea pe mine) şi care bea la fel de mult, aşa că ne petreceam de multe ori nopţile într-o reverie alcoolică, ruptă adesea de episoade violente din care ieşeam amândoi la fel de şifonaţi.

Prin luna mai am primit un telefon de la producătorul emisiunii TV, care mă chema pe un ton conspirativ la televiziune, fără prea multe cuvinte. Am fost convins că vor să mă dea afară, pentru că nu munceam cu prea mare tragere de inimă şi, pe deasupra, aveam o relaţie destul de tensionată atât cu vedeta căreia îi montam emisiunea, cât şi cu asistenta lui, o tipă frumoasă foc şi la fel de proastă. Era genul de femeie conştientă de unicul ei atu, care vorbeşte tare şi aruncă cu cea mai mare dezinvoltură cele mai mari enormităţi posibile. Era luni, abia mă întorsesem de la mare, unde mă certasem cumplit cu Alina, după trei nopţi de nesomn şi băutură. Se ridicase de la masă şi dispăruse, pur şi simplu, aşa că am plecat după ea prin sat, din bar în bar, până am găsit-o cu un tip care-i dăduse un pahar cu vin. M-a văzut de departe, aşa că s-a aplecat spre el şi l-a sărutat. Făcea genul ăsta de faze ieftine. Iar eu reacţionam mecanic, de fiecare dată. M-am îndreptat în marş forţat spre masa lor, i-am pus gagiului mâna-n gât şi l-am purtat aşa, spre bar, într-o linişte mormântală, spartă doar de râsul isteric al Alinei, care fugea spre plajă. Am început s-o fugăresc, lăsându-l p-ăla sprijinit acolo, gâfâind, şi eram gata s-o prind – de fapt, cred că intenţionam s-o plachez –, când m-a ajuns garda din urmă, doi jandarmi tineri şi un gradat, şi a început lunga negociere prin care trecusem de zeci de ori.

Asta arăta aşa: ei îmi cereau buletinul şi erau hotărâţi să mă ducă la secţie, eu mă linişteam brusc, apoi începeam să le povestesc ce se întâmplase, ea stătea pe margine şi râdea de se prăpădea, oamenii deveneau din ce în ce mai conştienţi de absurdul situaţiei şi până la urmă hotărau să nu se bage în cuplul ăsta de nebuni. Era felul ei de a mă salva. După care petreceam o noapte liniştită. De data asta i-am spus să-şi facă

bagajele şi să se care şi m-am întors în bar. De dimineaţă am găsit camera goală, aşa că mi-am strâns şi eu lucrurile şi am plecat spre microbuz. Pe la Urziceni am rugat şoferul să oprească, am coborât şi am vomat sub privirile celorlalţi pasageri. M-am întors la locul meu, în spate, şi am reuşit să dorm până la Bucureşti. În starea asta eram când am ajuns la televiziune, băşca nişte vânătăi verzi-vişinii pe antebraţe, despre care nu-mi aminteam dacă erau de la sex sau dintr-o bătaie.

Ivan e un tip 40+, înalt, gură bogată, destul de haios de altfel. E producător de film, dar îşi câştigă banul pe la televiziune, cu tot felul de show-uri de după-amiază, în care se prezintă cazuri tragice, divorţuri, bătăi, omoruri, întrerupte din când în când de dansul echipei de balet.

— Moşule, zice, apoi se întrerupe, uitându-se în mod evident la mâinile mele. Ce faci, mă, te-nţepi?

— Nu, Ivan, am o gagică care muşcă.

Râde.

— Bine, hai să vorbim serios. Ştii că peste două luni sunt alegeri. Ce nu ştii e că suntem foarte implicaţi şi noi.

— În ce fel?

— Ascultă, întrebi după.

— OK.

Îmi explică cum că la început nu trebuie să ştiu foarte multe, dar că o să înţeleg eu pe parcurs. Deocamdată pune pe picioare o echipă, televiziune plus presă scrisă, din trust, care să lucreze pentru unul dintre candidaţi. E vorba despre un fost ministru de Externe pe care nu-l suport, un rârâit care-şi ascunde prostia sub o poleială de diplomaţie vetustă.

— Oricum, în cazul tău, cererea vine de sus.

Fac repede conexiunea: vedeta mea TV şi producătoarea cea proastă au găsit modalitatea de a scăpa de mine pentru două luni. Timp în care, bănuiesc, o vor găsi pe aia de a scăpa definitiv. Accept fără să mă gândesc prea mult.

— Bun, fii atent aici: două luni îţi iei la revedere de la redacţie şi de la viaţă, în general, ai înţeles?

După care-mi toarnă un salariu enorm. Rămâne să ne vedem a doua zi, la prima oră, şi-mi dă o adresă ciudată, într-o zonă elegantă, de vile.

*

Am strâns prin casă vreo două ore, am spălat vasele şi am aruncat sticlele cu lichid stătut pe fund. Sufrageria duhneşte, aşa că deschid larg uşa balconului şi ies la aer, cu o

cutie de bere rece. Încerc să gândesc şi nu pot, mă ustură ochii, mi-e greaţă, îmi tremură mâinile. În curând încep să transpir. Beau repede, caut să trec peste criză: o ştiu foarte bine, după prima bere trece, apoi lucrurile încep să arate mai bine. Mă dor gingiile şi, când le sug, ceea ce fac, pentru că într-un fel durerea aia îmi place, simt gustul sângelui în gură. N-am mai mâncat de alaltăieri şi când mă piş mă ustură. Mă uit în gol, din balcon, urmăresc după-amiaza de luni, copiii care ies de la şcoală, mamele care-şi iau copiii şi mai mici de la grădiniţa de vizavi. Am trecut de mult de faza în care-mi fac jurăminte, iau hotărâri, renunţ etc. Nu am nici o misiune: încerc să văd până unde pot merge aşa. Îmi iau a doua bere din frigider, ies în balcon şi scot cu mine cuşca hamsterilor. Sunt blănoşi, băiat şi fată, şi chiţăie optimist la soare. Le tai un morcov în bucăţi mici-mici şi mă uit la ei cum ronţăie în timp ce-mi mănânc şi eu berea. Suntem fericiţi cu toţii. Mă uit o vreme la telefonul cu ecran crăpat, apoi mă hotărăsc şi-i trimit un mesaj: „Vrei să ne futem?“. Tipul de la etajul 5 iese şi el în balcon şi-şi începe exerciţiile de seară. Cântă la saxofon, între 6 şi 7. Ştie că-l ascult şi că-mi face plăcere. Suntem conştienţi unul de celălalt, fără să ne vedem. Nici nu ne salutăm. Câteodată pun şi eu muzică, destul de tare încât să aducă poliţia, dar nu m-a abordat niciodată să-mi ceară să mă opresc. Mă linişteşte să-l ştiu acolo, deasupra.

Îmi iau a treia bere şi mă aşez la comp. Deschid jocul şi aştept să se încarce. Sunt blocat de o lună la faza asta care presupune co-op, trebuie să găsesc un runner, pe cineva care să mă treacă prin Valea Ton-Tor, împânzită de trolli de munte şi de vrăjitori care au spell de încetinire. Runnerul este cel care are dispell şi care poate băga viteză printre ei, în timp ce noi, ceilalţi, murim, pe rând. Important e ca el să ajungă dincolo, după jumătate de oră, chiar o oră reală de alergare, moment în care suntem cu toţii trecuţi dincolo. Acum sunt blocat în Castelul Fierăriei, unde e plin de jucători din clase care nu pot trece dincolo, ca şi mine. Important e să fiu atent, pentru că săptămâna trecută am găsit un runner care mi-a cerut în avans un arc gold şi 10.000 de bani din platină, după care a dat sign-out. Am pierdut toată agoniseala de o lună. Negociez vreo oră, timp în care mă întrerup doar pentru a mai lua câte o bere din frigider. Pe la 9 am băut deja opt. Totul e OK, fumez ţigară după ţigară. De fapt, vorba lui Self, când nu spun că nu fumez, trebuie presupus că fumez.

Pe la 10 ajunge şi Alina. E palidă, are cearcăne şi poartă o bluză neagră, foarte decoltată, care lasă să se vadă aluniţa situată exact între sânii mici, la o distanţă egală, calculată de marginile materialului. Poartă nişte şalvari negri şi nişte

încălţări greu de descris, un fel de papuci turceşti, ca din *O mie şi una de nopţi*, cu vârful încovoiat. Se îmbracă ca un clovn porno şi nimic din lume n-o poate convinge să schimbe asta. Eu am renunţat. E cu cinci ani mai mică decât mine, studentă în ultimul an la Arhitectură şi cară mereu după ea tubul cu planşe şi vreun album imens.

Îi ţin geanta cât se dezbracă şi mergem direct în sufragerie, unde ne futem pe canapea, rapid, dureros, cu furie. Mă muşcă de gât, îmi dau drumul în ea şi blestem iar ziua în care am cunoscut-o. Rămâne goală pe canapea şi-şi aprinde o ţigară.

— Vezi că am două sticle de vin în geantă…

Mă duc în hol şi scotocesc prin sacul pe care-l numeşte geantă. E plin de pachete de ţigări şi de bancnote mari. Deduc că s-a văzut cu Tăticu. Tăticu îi dă în fiecare zi de luni cam cât câştig eu într-o lună.

— Ce-ai făcut după ce ne-am despărţit? o întreb şi îmi tremură vocea, deşi aş vrea să par rece, impasibil.

— Nimic, am mers direct acasă şi am dormit până pe la 2, după care m-am dus la Tăticu la partid. Vezi că e supărat pe tine, mi-a văzut vânătăile…

— A, da? Credeam că e obişnuit.

Încep să mă enervez şi prefer să ies din cameră, ca să desfac sticla de vin. Nu e ca şi cum Tăticu nu ar şti cu cine are de-a face. Înaintea mea a mai avut cel puţin trei relaţii, la fel de aiurea, toate ajunse până în pragul măritişului. Cel dinaintea mea o lega de pat ca să nu iasă noaptea în cluburi. Ştiu toate astea pentru că are plăcerea sadică de a-mi povesti tot, iar eu sunt destul de masochist încât să sufăr din gelozie retroactivă. În general, miezul nopţii ne găseşte în asemenea discuţii, în care ea aruncă aluzii, iar eu scormonesc după detalii despre care ştiu că mă vor chinui a doua zi. E felul nostru de a trăi în armonie.

Revin în sufragerie cu sticla desfăcută şi două pahare din plastic. Vorbeşte la telefon cu una dintre nelipsitele prietene, e o conversaţie despre care ştiu că va dura cel puţin o oră şi care, în mare, e despre nimic. Din când în când izbucneşte în râsul ei sonor, strident. Vorbeşte cu Madi, cea-mai-bună-prietenă-de-luna-asta şi ştiu că totul se va încheia cu ideea de a merge în Planter's, un club de fiţe de pe la Romană, unde va trebui să stau şi să beau pe banii ei şi să ascult aceleaşi discuţii pe care le-am auzit în timpul zilei la telefon. Stă crăcănată în fotoliu, goală, cu picioarele pe măsuţa de cafea. Ţine ţigara aprinsă în mâna stângă, aceeaşi cu care duce paharul de vin alb la gură. E foarte slabă, dar are pulpele masive şi dă din degetele de la picioare, scurte şi

grase, ca un pianist gata să atace *Variaţiunile Goldberg*, în timp ce râde cu capul dat pe spate. E brunetă şi creaţă, părul îi e aruncat peste umăr, acoperindu-i sânul stâng.

Îi fac semn că mă duc să fac o baie, iau o carte la întâmplare, paharul cu vin şi pachetul de ţigări. Dau drumul la apă şi mă întind pe fundul căzii, fixând becul chior de deasupra, care atârnă de două fire. Când apa ajunge destul de sus, mă scufund şi stau aşa, ca-n copilărie, să ascult sunetele blocului filtrate prin lichid. Îmi amintesc cum mă certa Mama când făceam aşa, apoi încerc să rememorez ce-mi cânta când mă spăla pe cap. *Corul vânătorilor*. Îmi ţin respiraţia cât pot, apoi îmi aprind o ţigară cu degetele umede, care pătează filtrul maroniu.

Aşa cum bănuiam, Alina intră după o vreme şi mă anunţă că merge cu fetele în Planter's. Îi spun că nu pot s-o însoţesc. Nu are obiecţii prea puternice. Ştie la fel de bine că voi apărea pe la 2-3 şi că o voi găsi în tandreţuri fie cu un personaj mitologic din trecutul ei, unul nemulţumit de despărţire, fie cu vreun poet fascinat de râsul ei frumos şi de părul ei creţ şi sălbatic. Îmi jur să nu merg după ea în noaptea asta.

Ies din baie şi încerc să mă port urban, ca un lord englez trecut prin ciur şi prin dârmon. După care o trag în dormitor şi facem iarăşi sex, de data asta tandru, privindu-ne în ochi, ca o garanţie că noaptea asta va fi altfel. Suntem minunaţi, frumoşi, urbani şi mândri unul de celălalt, chiar de mizeria în care trăim.

Face un duş, îşi îmbracă costumul de clovn şi îmi trimite un pupic din uşă, prostindu-se. O urmăresc de la balcon cum se suie în taxi, văd o pată galbenă prin coroana copacului care ajunge până la etajul de sub mine. De o creangă atârnă o pereche de chiloţi de damă. Mă întreb dacă nu cumva eu am aruncat-o. Îmi deschid o bere şi vomit icnind în balcon, o zeamă verzuie, amară.

*

— Deci, pisi, uite cum stă treaba: staţi aici cu toţii, iar noi vă trimitem materialul. Orice mişcare face, scoateţi din ea un material de presă. Scoateţi bâlbele, faceţi articolul şi-l trimiteţi la adresa asta de mail. Mai departe ne ocupăm noi. Oamenii de pe teren vă ţin la curent cu tot ce face, voi prelucraţi şi daţi mai departe. După-amiaza vine Doru cu materialul filmat. Vă băgaţi la montaj şi-mi scoateţi ştiri video şi clipuri de campanie. Bă, să fie impecabil… Băgaţi

jingle-uri, coafaţi şi mi-l faceţi impecabil. Da, pisoi? Totul să intre într-un clip de două minute, cu tot cu jingle.

Dăm din cap. Suntem şase inşi, doi pe presă scrisă, doi pe video şi doi cameramani. Eu sunt şi colo, şi colo. Adică lucrez în două ture. Suntem undeva pe Str. Eminescu, într-o vilă de trei etaje, unde-şi are studioul Ivan şi unde filmează şi materiale pentru Playboy sau clipuri pentru formaţii de fete, cum ar fi ASIA.

Avem adrese de mail securizate, în fiecare cameră sunt aparate de supraveghere şi se pare că aici ne vom petrece următoarele două luni.

— Terminaţi materialul video de seară, sunteţi liberi. A doua zi îmi sunteţi aici la opt, s-a-nţeles?

— Da, tăticu'.

— Sugi pula…

Vila are două etaje plus parter. Jos e redacţia improvizată de presă scrisă, la etajul superior e camera de montaj video, alături, cabina de înregistrare voce, unde vine în fiecare zi un actor a cărui voce o recunosc din reclamele la pate de ficat şi unde citeşte textele pe care i le pregătim.

Azi, candidatul a vizitat fabrica de tramvaie din capitală, URAC. Purta o cască galbenă de protecţie şi un tricou Polo. Era adică sport, popular. E râr âit, cum am mai spus şi le explică muncitorilor de la URAC că şi tatăl lui a lucrat în uzină, chiar acolo. Din grup e extras un moş, dezgropat dintr-un sipet probabil, care certifică şi povesteşte ce om minunat era seniorul. Ăsta, Candidatul, dă fericit din cap şi le explică oamenilor ce bine va fi după ce va fi ales şi cum vor curge investiţiile. Am cuvintele-cheie transmise de pe teren şi verificate de la Partid: tatăl muncitor, locuri de muncă, om simplu, investiţii grupa mare. Scriu materialul şi-l trimit la aprobat. În 30 de minute mă sună Gina, asistenta mogulului de presă.

— Băi, ăsta, tu eşti jurnalist sau ce mama mă-tii eşti?

— Neaţa, Gina… Ce-am mai făcut?

— Băi, materialul ăsta n-are pic de personalitate. E rece şi se vede că-i scris la comandă. M-au sunat de la Partid, am vorbit chiar cu MIR.

MIR e creierul campaniei, un soi de Richelieu de Dâmboviţa, personaj mitologic cu tentacule întinse prin partid şi mână forte, un tip care preferă să stea în rândul al doilea şi să conducă de acolo. Înghit în sec. Îi promit să rescriu materialul şi să-mi pun sufletul pe tavă în cele 500 de semne despre vizita la fabrica de tramvaie, material pe care-l va semna altcineva într-un cotidian de mare tiraj. Îmi închide

bombănind ceva despre jurnaliştii din noua generaţie care au uitat despre ce e meseria asta.

Mă apuc să rescriu, înjurând în gând Candidatul, pe Ivan, pe Gina, pe mogulul de presă şi, în general cam tot ce-mi vine în minte.

Pe la 2 vine Doru cu casetele beta. Privim o oră de filare, pas cu pas, a evenimentului şi mă apucă groaza: Candidatul e de nemachiat. Se bâlbâie îngrozitor, spune numai platitudini, pe feţele muncitorilor se citeşte clar plictiseala, iar din fundal se aud tot felul de comentarii, care mai de care mai amabile:

— De unde v-aţi luat casca, dom' ministru?

— Da costumu'?

— Auziţi, şi cam la cât timp după alegeri faceţi investiţii?

Începem să decupăm, să tăiem şi să trecem pe curat. Unde comentariile devin prea agresive băgăm un AC/DC, ca să inspire puţin dinamism vizitei. Scoatem două minute decente, din care reiese clar că fostul ministru, fostul ambasador, fostul şef UTC şi în mod evident fostul fiu de securişti, şi el securist, are origini sănătoase şi iubeşte poporul, dar mai ales clasa muncitoare a Capitalei. S-a făcut 10. Îmi iau catrafusele şi ies. Pe la Romană o sun pe Alina. Îmi răspunde din zgomot. E la o terasă, nu departe, cu eterna gaşcă de poeţi, pictori şi alte alea. Îi spun că mă duc acasă.

Am uitat cuşca hamsterilor deschisă, aşa că pot urmări doar o dâră de talaş care duce sub bibliotecă. Îmi bag picioarele în ei de hamsteri şi scurg ce a rămas din sticla de vin de aseară. Intru în Guild. Încep să port discuţii cu diverşi runneri, de data asta mai precaut. Majoritatea vor banul înainte, dacă s-ar putea şi o armură, o armă gold, ceva. Facem în cele din urmă un grup şi intrăm în misiune. La început pare să facem faţă: avem un tank bun, un healer foarte bun, un wizzard decent şi cu mine, un warrior destul de shaky, dar îmi fac treaba. Pe la jumate, healerul e mort, eu mai am 10% din viaţă, pantera mea e varză, aşa că mă uit cu speranţă la runner, care bagă viteză şi începe să alerge printre picioarele trollilor. Suntem cu toţii morţi şi ne uităm la el cum aleargă spre portal. După care se deconectează. Futu-ţi morţii mă-tii!!!

E 12, cobor să-mi iau un bax de bere şi ţigări. Când mă-ntorc, unul dintre hamsteri, cel maroniu, mă priveşte sfios din mijlocul sufrageriei. Îl ocolesc discret, pun sacoşa pe masă, lângă laptop, mă aplec şi-l ridic cu grijă. Tremură tot, şi-a încolăcit codiţa sub puful de la fund şi-şi ascunde ochii sub lăbuţe. Îl bag în cuşcă, apoi îi tai un morcov bucăţele şi i le

strecor printre zăbrele. Îmi dau seama că n-am mai mâncat de câteva zile. Îmi desfac o bere şi ies pe balcon. Prin faţă îmi trece o umbră iute, între doi copaci. E un liliac venit din parc. Ai pus-o, moşule, îi zic. Pe bloc avem câteva cuiburi de bufniţe, sigur nu apucă dimineaţa.

Îmi bipăie telefonul: „Pisoi, m-am îmbătat foarte tare, pot să vin la tine?“. „Vino.“

Ajunge în 30 de minute. E varză, într-adevăr, duhneşte chiar şi pentru mine, dar mai e ceva, ceva ce am învăţat să recunosc într-un an, de când ne chinuim reciproc. Se trânteşte pe canapea, scoate deja tradiţionala sticlă de vin din geantă, i-o desfac, îşi aprinde o ţigară. Nu spunem nimic. Aştept, pentru că ştiu.

— Pisoi?

— Ia zi…

— M-am lins cu unu’.

Oricât de mult mă aşteptam la asta, acum nu-mi urcă furia în gât, poate pentru că mă simt cumva uşurat. Începe să-mi povestească cu lux de amănunte cum s-a dat toată noaptea la ea tipul ăsta, un tânăr regizor cu care de fapt şi-a mai tras-o acum nu ştiu câtă vreme. Deduc rapid că eram împreună şi atunci. Rămân calm, mă simt foarte obosit, mă ustură ochii şi mă întreb unde o fi al doilea hamster.

— Auzi, ia cară-te tu-n pula mea!

Văd cum i se aprinde în privire răutatea pe care i-o cunosc atât de bine, cum i se ridică buza superioară a dispreţ. Urmează să iasă la lumină toate mizeriile pe care i le-am făcut, apoi vom deveni violenţi. Hotărăsc să iau o pauză din convenţia asta. Mă duc în hol, deschid uşa şi-i arunc pantofii pe scara blocului, apoi geanta şi cam tot ce mai găsesc. Se repede din spate şi mă plesneşte, mă întorc şi-o prind de încheieturile subţiri. Mă scuipă în faţă şi mă priveşte cu furie, îmi aruncă provocarea ei care de obicei nu rămâne fără răspuns. Îi dau drumul şi-i frig o palmă. Începe să urle, caninul din dreapta e foarte ascuţit, arată ca un personaj malefic din Guild, cum ar fi, de exemplu, un dark-elf care îţi trage clapa, deghizându-se, şi-şi arată adevărata faţă, necrozată, abia când eşti în plină misiune. O iau de păr şi-o arunc pe hol, după care îi trag şi-un şut în cur. Trântesc uşa. Începe să dea cu piciorul în ea şi să urle. Mă duc în sufragerie şi pornesc combina. Mi-e somn, mă întind pe jos, pe mocheta verde care e aici din copilărie, o ştiu din vizitele mele la tata, de două ori pe lună, stăteam aşezat în faţa televizorului şi îmi punea la video *Războiul stelelor*. Pun obrazul pe podea şi înainte să adorm zăresc grămăjoara de blană de sub bibliotecă.

*

Astăzi candidatul a vizitat spitalul Colentina tocmai la timp pentru a inaugura lucrările la o nouă secţie de pediatrie. A făcut-o însoţit de primarul de sector, care e din Partid. Amândoi, inclusiv doamna Candidat, plus tot staff-ul de campanie poartă căşti galbene. Momentul culminant este acela când Candidatul, în costumul lui scump, va trebui să toarne profesionist şi degajat un cancioc de mortar la fundaţia viitoarei clădiri. La prima încercare îşi dă pe pantofi cam jumătate de cancioc. La a doua nu nimereşte gaura deloc. E ca la parcarea în lateral de la examenul auto: prima îţi iese decentă, dacă te pune să repeţi te îndepărtezi de bordură din ce în ce mai mult. Când se pregăteşte de a treia, se aude din fundal:

— Gigi, fuji mă răpidi acasî, că ţi-o murit puii la căţea!

Glume.

În fine, reuşeşte. Se aplaudă, se taie panglica. În studio râdem cu lacrimi. Ne apropiem de final, n-am mai ieşit de câteva zile din vilă, duhnim cu toţii, pe podea zac cutii de pizza şi pistoale cu apă. Toată vila e scufundată într-o duhoare de coaie încinse şi de mâncare stricată.

Alina n-a mai dat nici un semn. Am încercat eu, dar mi-a dat reject. Îi salut pe băieţi şi le spun că dau o fugă până acasă, să fac un duş şi să mă schimb. La Romană mă opresc zece minute la Turist şi beau o bere. Îmi revin în minte scene din visul interminabil al dimineţii. Sunt imagini care parcă au evitat traseul obişnuit şi s-au scufundat direct în stomac, ca un bol alimentar uleios, plin de blană, un animal pe care l-ai înghiţit pe nemestecate după săptămâni de foame şi care a prins viaţă în tine, unde începe să zgârme cu ghearele. Sunt într-un avion care aterizează, într-un soi de îmbrăcăminte tradiţională arabă, apoi imediat într-o zonă de bayou, poate în New Orleans, şi imediat deduc că totul trebuie să aibă legătură cu uraganul Katrina, ceea ce ar explica multe lucruri. Asist la un concert de operă pe malul unei mlaştini – barul e construit complet din lemn şi în centru are un spaţiu circular în mijlocul căruia cântă zâmbindu-mi chiar Pavarotti. Recunosc actul I din *Così fan tutte*: Don Alfonso tocmai vine să le comunice tinerelor logodnice că Guglielmo şi Ferrando trebuie să plece la război. Atunci încep să urce apele, mase tulburi, ameninţătoare, duhnind a cadavru. Când ajung la buza podelei, ies pe terasa barului şi mă grăbesc înspre biblioteca din dreapta, aflată pe un podeţ fragil, unde se află incunabule preţioase, masive, pe care le aşez ordonat într-o

roabă pe care nu ştiu unde intenţionez s-o duc. Din stânga se aude un zgomot de motor şi se apropie de mine o barcă în care se află trei femei bătrâne foarte bete, care cântă zgomotos aria Despinettei. Cea mai apropiată de mine dă să se urce pe podeţ, iar halatul în care e învelită se descheie, arătându-mi un corp scheletic, alb din care doar umerii sunt acoperiţi de părul lung şi ondulat. „Step aside, honey, I brought the legs and the cunt!“, îmi urlă în faţă şi mă împinge la o parte. Între timp, apa mâloasă mi-a ajuns la genunchi şi mă cuprinde panica, frica de înec, dar mai ales din cauza cărţilor care în curând se vor uda.

În câteva zile se opreşte campania, urmează votul şi scap. În clipa de faţă sunt probabil cel mai înfocat suporter al contra-Candidatului. Aseară mi s-a rupt o măsea. Trebuie să fac ceva cu gingiile care sângerează. Au început să mi se mişte dinţii foarte tare şi durerile sunt insuportabile.

Hrănesc hamsterul, care se agită fericit, zic eu. Îmi promit ca-n weekend să-i cumpăr un tovarăş, în locul celui mort sub mobilă. Îi scriu un mesaj: „Ştii că-mi pare rău. Sincer, îmi pare foarte rău. Te iubesc!“.

Mă aşez la Guild şi reîncep negocierile. A trebuit să joc zeci de ore pentru a strânge iar suma necesară şi o armură decentă pentru troc. De data asta reuşesc foarte repede să conving un runner, care mă ia pe mine, cu alţi patru henchmeni. Pornim pe cărarea de munte îngropată în zăpadă şi-mi dau foarte repede seama că am evoluat enorm în ultimele două luni. Pot termina un troll de munte cu două lovituri, hamsterul meu e divin, i-au crescut skillurile de atac, mă scoate din toate luptele cu uşurinţă şi viaţa nu-i scade deloc. Runnerul stă lângă mine şi mă priveşte cu atenţie: îmi dau seama că este chiar Candidatul, iar arma lui este un cancioc de platină pe care-l ridică ameninţător la oricine m-ar ataca. Mă însoţeşte cu fidelitate şi câteodată am senzaţia că vorbeşte cu hamsterul, îi explică ce trebuie să facă, cum trebuie să aibă grijă de mine. Trecem prin sediul de campanie, unde reînvie cei patru henchmeni şi pornim mai departe. Avem armuri din aur, hamsterul poartă o cască cu aripi, ca Asterisc, şi suntem divini. Mă gândesc să fac un printscreen. Trecem de poartă în uralele câtorva mii de jucători şi simt o fericire insuportabilă. Personajul meu îngenunchează în curtea Castelului şi începe să plângă. Candidatul vine şi mă mângâie pe cap. Stau în faţa statuilor celor Patru Zei, care-mi vor hotărî următorul traseu. Mi se pare că au toţi acelaşi zâmbet ironic, în timp ce din boxe

răsună muzica ce însoţeşte apariţia Comandorului din *Don Giovanni*. În Tyria începe să ningă.

*

Candidatul a pierdut. Era previzibil. Ivan ne-a împărţit plicurile într-o atmosferă de înmormântare şi a plecat trântind uşa. Stăm câteva minute, apoi cineva, Doru poate, începe să fredoneze: „Dont cry for me, Argentina…“. Ne ia un râs apocaliptic, se zguduie casa cu noi. De undeva apar o navetă de bere şi două şampanii scumpe, trimise de Partid, în caz că…

Doru pune câteva casete beta şi bem în jurul ecranelor, uitându-ne la bâlbele Candidatului. Râdem cu lacrimi.

Pe la 3 o iau spre casă, dar la Universitate îi spun taximetristului să oprească. O iau înapoi, pe jos, şi după Sala Dalles fac la stânga, spre hruba cu internet café. Intru într-un gang, pipăi cu mâna peretele şi dau în sfârşit de uşa metalică. Înainte de a intra, îi trimit Alinei un SMS, pentru că jos ştiu că nu-i reţea: „Tot tu faci pe căprioara rănită?“

Cobor pe scara în spirală: în fosta pivniţă sunt vreo zece camere, cu câte 6 computere la care stau aşezaţi diverşi indivizi cu căşti la ureche şi se joacă Age of Empires sau Counter. Mă duc spre sala cea mai mare, a barului, care e cam cât sufrageria mea, o salut pe Mona şi-i cer un whisky mare.

Mă aşez cu spatele la ea, la o tejghea îngustă, şi încep să mă gândesc la zilele ce urmează. În jurul meu sunt tot felul de creaturi ale nopţii, oameni care aşteaptă dimineaţa ca pe o izbăvire sau care întârzie naşterea răsăritului. Oricum, aici nu se simte nici o schimbare, fie zi, fie noapte. La bar vin să-şi tragă sufletul peşti şi curve, poliţişti, şuţi, alcoolici. Suntem ca-ntr-un Castel din Guild, unde îţi schimbi armura, îţi repari armele şi te pregăteşti pentru misiune. Nimic rău nu se poate întâmpla. Mai cer un whisky şi intru-n vorbă cu un militar în termen. Îl cheamă Vlad şi e din Sibiu. Se întoarce din permisie şi se simte că e terminat. Vreau să-i fac cinste cu o băutură, dar mă refuză. Îmi povesteşte despre armată, despre cum a fost acasă, despre prietena lui. Trăsăturile lui îmi par cunoscute, dar nu stau să dezbat prea mult problema. Important acum e să nu se mai termine noaptea, să nu ne întoarcem în unitate.

La bar s-au aşezat Vulpea şi Motanul din *Pinocchio*. Vulpea e trecută, bate-n 50 de ani, cred, dar la fel de bine ar putea avea 30, iar Motanul e prietena ei, mult mai tânără.

Stau înghesuite una-n alta, cu câte o cafea în faţă. Se uită fiecare în ceaşca ei.

Vulpea mă priveşte cu coada ochiului, ademenitor. Are pomeţii obrajilor foarte proeminenţi şi, când îmi zâmbeşte, văd că-i lipsesc doi dinţi din dreapta. Are degetele noduroase, înnegrite de la fumat şi unghiile sunt date cu o ojă care odată probabil că a fost roz sidefiu. Motanul e mult mai naturală, poate pentru că e şi mai tânără. Scot plicul de la Ivan şi încep să număr banii. Sunt bancnote noi şi brusc simt o exaltare de cruciat în faţa Ierusalimului.

— Monicel, dă la toată lumea de băut. Fac io cinste.

Asta se uită oarecum ironic la mine. În jur se aud aplauze. Mă îndrept, clătinându-mă, spre Vulpe:

— Fetele, nu vreţi să-mi luaţi banii din gură şi să mă atârnaţi de-o creangă?

Astea se uită una la alta, iar Vulpea preia iniţiativa:

— 100 de lei scurtu', 150 cu finalizare.

Încerc să mă sprijin cu mâna de bar, dar îmi alunecă cotul şi sparg o farfurie pe post de scrumieră. Mona strigă la mine furioasă, ridic privirea spre ea şi o văd deformată, printr-o peliculă de apă sărată, încerc să vorbesc, dar nu pot articula nici un cuvânt. Simt că mă sufoc, din mine iese, ca un abur otrăvit, indignare, furie, neputinţă. Vlad mă ia de umeri şi mă duce la tejghea. Îmi caută în buzunar banii şi ia nişte mărunt cu care plăteşte scrumiera. Îmi pune cu grijă restul la loc. Îi mulţumesc şi mă ridic, îmi pun armura de platină, casca, aleg un topor cu + strength, summonez hamsterul şi ies pe uşă.

Playing it hard

Poate că nu aş fi avut curajul să-l abordez dacă nu ar fi fost chiar el cel deosebit de amical, ăla care venea la mine după fiecare mic-dejun să mă invite la o ţigară în faţa hotelului sau la un ultim pahar seara, după program, pahar care se transforma în sticlă, iar sticla în noapte. În primele două zile am fost pierdut, îmi jucau în minte scene din timpul zborului, tranzitul lung şi panicat din Ciudad de México, avionul mic şi fragil care ne-a dus în Guadalajara, întinderea oraşului sub aripile aparatului care parcă fâlfâiau, milioanele de lumini ale planctonului interminabil, o pătură cu becuri aruncată din zbor, veselia mexicanilor de lângă mine care beau Corona după Corona, apoi drumul scurt şi zguduit de la aeroport la hotel. În prima seară am fost invitaţi la un cocktail de primire, dar până atunci am avut vreo opt ore în care să mă refac, aşa că am tras jaluzelele şi am stat în camera întunecată fără să pot face nimic. Ba da, am făcut ceva: am golit minibarul.

Ne-am ochit încă de la prima masă: e ceva ce face ca oamenii asemenea mie să se recunoască între ei de la prima vedere, avem un cod nonverbal, poate felul în care înfruntăm cu stoicism lumina, tremurul mâinilor, felul în care dăm dovadă de o oarecare nerăbdare în faţa protocolului, timiditatea patologică urmată de izbucniri generoase de veselie şi de vărsare a preaplinului sufletesc. Pe scurt, nu suntem departe de condiţia umilă a vampirului în timpul zilei.

Prima discuţie a fost de tatonare, nu îndrăzneam nici unul să ne scoatem rănile la vedere, preferam să rămânem într-o zonă neutră, să aruncăm poate doar nişte momeală, aşa cum fac pescarii când pregătesc locul în care au de gând să dea la peşte a doua zi. Cea care ne-a ajutat de fapt să ieşim din confortul nostru precaut a fost Clarice, agenta olandeză care cita din Nietzsche şi recita din Baudelaire chiar atunci când circumstanţele nu erau de natură să încurajeze asemenea decadenţe. De fapt, lucrurile nu sunt niciodată de asemenea natură în cercurile de editori şi agenţi literari: poţi oricând să auzi bârfe legate de obiceiurile unui scriitor contemporan, să afli cu cine şi-o mai trage Salman, cât mai bea Martin, să vorbeşti despre tiraje, avansuri, roialităţi, dar

recursul la ceea ce ne încăpăţânăm să numim literatură se va izbi de o tăcere politicoasă. E cam ca la universitari, dar mai rău. Clarice era, ca şi Jonas, trecută de 40, iar eu tocmai sărisem pragul celor 30 de ani. Ea părea genul de om trecut prin toate, care acum s-a liniştit, dar încă nu-şi poate ascunde acel tremur care vine din straturi foarte adânci şi bine protejate ale sufletului, care-l face să iasă din când în când din rând şi să-şi aşeze pe faţă masca de piele a omului tânăr care-a fost şi care nu ar fi refuzat niciodată să plece într-o aventură. Jonas era mult mai cinic, masiv, aşezat, dar câteodată îi răzbătea pe chip o fragilitate care spunea despre el mai mult decât şi-ar fi dorit. I se înmuiau trăsăturile şi afişa o melancolie pe care doar firile contemplative şi vulnerabile o trăiesc, cea în care singura acţiune posibilă este să priveşti pur şi simplu lumea, sau fragmentul care-ţi este accesibil pe loc, incapabil de a interveni în vreun fel în dispunerea exterioară a acestei desfăşurări ciudate. Atunci, faţa lui de golan roşcat şi pistruiat se recompunea parcă după o logică sentimentală, trăsăturile i se înmuiau şi puteai vedea un puşti jucăuş care adoră să arunce mingea de baseball în geamurile vecinilor şi care tocmai a fost adus de urechi în faţa tatălui. Rămânea cu privirea în gol, indiferent de situaţie, dărâmându-se treptat în costumele lui impecabile, în cămăşile lui albe apretate. Era ca şi cum lumea s-ar fi oprit pentru el şi i s-ar fi deschis o fereastră spre un teritoriu al Răului absolut.

Clarice era cu totul altfel, deşi propria ei melancolie se hrănea probabil prin aceleaşi rădăcini. Fusese o femeie foarte frumoasă, iar pe chipul ei masculinizat, dur, răsăreau câteodată trăsături fantomatice, asemenea unor fresce şterse dintr-o clădire aflată în ruină, dar pe care poate lumina aruncată de soarele înserării le injectează cu ceva din splendoarea trecutului, din prospeţimea unor ani îngropaţi de istorie. Era înaltă, blondă şi solidă, cu un aer băieţesc pe care-l cultiva ca pe o perdea de fum şi era de multe ori obositoare, cu energia ei şi stilul de a vorbi, mitraliat, cu accent londonez (locuia şi muncea de zece ani în Londra). Agenţia ei era una micuţă, dar destul de selectă şi puteai simţi acolo amprenta unui om care nu şi-a propus să câştige bani cu orice preţ, ci doar cât să trăiască decent fără a se mânji prea mult cu rahat. Îşi selecta autorii pe nişte criterii total aiuristice, pe jumătate politice, pe jumătate estetice, chiar şi în cazul celor mai comerciali dintre ei. Avea în listă indieni, pakistanezi, palestinieni (era o activistă convinsă anti-Israel) şi un bătrân romancier englez specializat în monografii de oraş sau de scriitori. Lista lui Jonas era plină

de tineri americani underground, despre care vorbea cu pasiune, deşi nu cred că vânduse vreun copyright de când se hotărâse să-şi înfiinţeze firma. Nici unul dintre noi nu aveam mari şanse să vindem sau să cumpărăm ceva la acel târg unde ne izbeam de aceiaşi mari agenţi europeni sau de reprezentanţii marilor edituri spaniole, care făceau regula pe piaţa mexicană. Aşa că ne-am petrecut primele zile în trei, testând toate combinaţiile posibile de tequila, mezcal, suc de roşii şi suc de portocale, până când am intrat într-o stare de transă şi de comuniune, de parcă am fi fost singuri pe o insulă pustie folosită în trecut de piraţi pentru a ascunde romul de contrabandă.

În prima dimineaţă de lucru ne-au transportat la târg, unde ne-am luat în primire fiecare masa de afaceri pe care, ca o glumă sadică a zeului Xolotl, ghidul morţilor, trona eterna sticlă de tequila. Prima mea întâlnire din tărâmul mahmurelii a fost cu o fătucă British, de la o mare agenţie europeană, care s-a aşezat la masa mea, mi-a pus în faţă catalogul printat color şi, după ce am făcut schimb de cărţi de vizită, a început să-şi spună poezia. Eram deja destul de vechi în meserie încât să-mi dau seama dacă mă interesează ceva sau nu de la o simplă privire, aşa că m-am transportat automat într-o stare de visare blegoasă imediat cum am auzit primul clişeu de resort:

— So, this is a splendid debut, they say it's a sort of „*Trainspotting* meets *The Godfather*". Do you know *The Godfather*, the movie? Or *Trainspotting*, both the movie and the book?

Îi fac semn că da, am văzut *Naşul* şi am şi citit *Trainspotting*, ba chiar l-am şi publicat. Pare, aşa cum par toţi, uşor uimită că, deşi vin de undeva din curul Siberiei sau din altă zonă a hărţii pe care scrie *hic sunt leones*, am acces la aceste capodopere ale civilizaţiei occidentale. M-am obişnuit şi cu asta, aşa că mă uit la faţa ei cu trăsături proaspete, îi ascult vocea ca pe melodia pe care ţi-o pui seara pentru că ştii că te trimite direct în somn şi încep să-mi derulez fantezia obişnuită: mă întreb cum ar reacţiona dacă, de exemplu, aş vomita pe masă, în timp ce-mi povesteşte acest debut extraordinar. Sau dacă m-aş ridica şi mi-aş da pantalonii jos în faţa ei, apoi m-aş pişa îndelung pe catalogul de noutăţi. Doar aşa, ca să fiu în ton cu *Trainspotting*, care s-a întâlnit cu *Naşul*. *Naşul* şi *Trainspotting* intră într-un bar…

Catalogul are peste douăzeci de pagini, aşa că mă aşteaptă o lungă suferinţă. Trag cu ochiul spre masa lui Jonas, care e liber şi-mi face cu mâna, exuberant ca un pui de focă pe banchiza preferată. Undeva, de la masa ei, Clarice

ridică păhărelul de plastic în semn de noroc în faţa unui conlocutor asiatic care-i zâmbeşte cu toţi dinţii.

La mine, povestea continuă: tânărul narator al romanului, un băiat de bani gata dependent de cocaină şi alcool, cade în mâinile poliţiei siciliene, în timpul unei vacanţe nebune din insulă. Bineînţeles că poliţia e în mâinile Mafiei, aşa că deja am înţeles de unde se pupau *Trainspotting* cu *Naşul*. Mafia îl eliberează pe eroul nostru doar dacă e de acord să facă un transport periculos de droguri spre Dublin, unor capi Sinn Féin. După ce-şi termină rezumatul, care niciodată nu acoperă întreaga acţiune a unei asemenea cărţi, o întrerup şi-i spun că nu prea caut nimic din zona thriller.

— A, dar m-ai înţeles greşit…!!!

Într-o mişcare plină de entuziasm şi de căldură umană nedisimulată, mă ia de mână.

— Este o carte atât de bine scrisă încât, crede-mă…

Nu, nu, n-o spune…!!!

— De obicei nu citesc pentru serviciu, ci persoanele de la editorial o fac, însă aveam manuscrisul cu mine în avion şi am zis că o să încerc doar o pagină, dar nu am mai putut pune cartea jos, până la jumătatea oceanului o terminasem, apoi am recitit-o! Nu e thriller, e very literary…

Mijesc ochii la ea şi strâng din fălci până îmi simt măselele trosnind. E povestea preferată a oamenilor de vânzări, asul din mânecă atunci când te simt bântuit de îndoieli. Aud poanta asta cu „nu aveam chef să citesc, eram atât de obosită, dar n-am putut lăsa cartea din mână“, cu toate variaţiunile ei posibile, încât simt cum urcă în mine un râs colosal, un tsunami gata să şteargă masa cu toate hârtiile şi cărţile de vizită, cu toate fragmentele traduse şi aşa-zisele debuturi foaaaarte literare. Îi cer, în schimb, manuscrisul pe mail şi trec cu greu prin restul prezentărilor, din fericire nici una la fel de lungă şi de entuziastă. Ne luăm cordial rămas-bun şi ne promitem unul altuia o revedere fructuoasă la Frankfurt.

Mă îndrept spre masa lui Jonas, unde Clarice s-a înfiinţat deja, şi destupăm sticla lui de tequila. Începem să mimăm un dialog editor-agent în care să fie prezente toate clişeele posibile şi treaba funcţionează de minune. Clarice se oferă s-o pună de-o carte non-fiction pe tema clişeelor în negocierea internaţională de drepturi şi ne hăhăim aşa încă vreo oră, timp în care sticla se goleşte sub privirile îngrozite ale celor din jur, doi agenţi din Taiwan, unul francez şi gazdele noastre mexicane, care ne zâmbesc cu înţelegere şi bunăvoinţă, aşa cum o faci cu un copil isteţ şi prost-crescut.

Când se pleacă spre petrecerea dată de rectorul universităţii, suntem deja bine făcuţi, aşa că drumul până la vila care-i aparţine se transformă într-un curs de scriere colectivă la cartea fictivă cu pricina. Coborâm inflamaţi în faţa vilei, care e mai curând un palat înconjurat de palmieri: drumul pietruit care duce spre intrare (bineînţeles, străjuită de doi lei din marmură) e înţesat de bodyguarzi mici, pieptoşi, îmbrăcaţi în negru. Victor, care e ghidul nostru, un tip simpatic, gras şi timid, lector la catedra de literatură universală a universităţii din oraş, ne explică oarecum încurcat că rectorul e o persoană foarte importantă, de altfel, tot el e şi directorul târgului de carte, dar că toată securitatea asta se datorează prezenţei primarului din Los Angeles, mexican de-al nostru, invitat şi el la petrecere, dar şi a unei procuroare de tip Corrado Cattani, care înfruntă cartelul drogurilor din Guadalajara.

Rectorul aşteaptă în buza sălii de primire, cu un pahar de şampanie în mână. Lângă el e un angajat al firmei de catering care oferă pe tavă tequila, şampanie şi un alt lichid pe care decid să nu-l identific. Străbatem două săli, orientându-ne după zgomotele unei petreceri, care vin de undeva din noapte. Casa dă într-o curte interioară, mai curând un parc dispus în jurul unei piscine, şi e evident că petrecerea începuse de ceva vreme: un palmier e deja răsturnat, cu coroana în apă şi ghiveciul balansându-se pe marginea piscinei, câteva scaune de răchită sunt deja cu curu-n sus, iar fondul sonor e cel al unui bairam aflat la apogeu, când nimeni nu-şi mai controlează tonul. Totul e supravegheat de aceiaşi bodyguarzi mici şi pieptoşi, impasibili, cu câte o cască iţindu-se din ureche.

Undeva în spate, în zona unde lampioanele de grădină nu prea bat, o siluetă chircită într-un şezlong primeşte îngrijirile câtorva binevoitori. Ni se povesteşte că tipa, agent suedez, izbucnise în mijlocul unui banc spus de nu mai contează cine, spunându-i să ţină poanta până se întoarce de la budă, apoi o pornise într-o fugă de atlet olimpic spre sala luminată. Din păcate, sala este despărţită de exterior printr-o uşă din sticlă, glisantă şi extrem de curată, aşa că executase o lovitură de cap în plin geam, apoi căzuse leşinată pe spate. Prima reacţie generală fiind un râs pantagruelic, urmat de căderea altor două tipe în piscină. Amândouă genul de funcţionar cultural extrem de rece şi profi. Asta în timpul zilei.

Ne retragem într-un colţ mai întunecat şi începem să admirăm spectacolul alcoolic al lumii. Trebuie să spun că eram destul de naiv atunci pentru a crede încă în acele

legături care se pot naşte între oameni la fel de cinici şi de inteligenţi. Nu am observat decât foarte târziu micile gesturi tandre, discrete, dintre Jonas şi Clarice, faptul că aveau deja glumele lor şi că-şi construiau în jur fragilul halou pe care-l observi doar la cuplurile în formare. Nu neg că m-ar fi surprins, pentru că-l credeam pe Jonas mult mai pragmatic şi mai superficial. Da, credeam că e genul care s-ar arunca doar la fete care i-ar putea fi, dacă nu nepoate, măcar fiice. Asta ca să nu vorbesc despre verigheta cam prea masivă pentru gustul meu pe care o purta la mână şi care apărea şi dispărea în buzunarul lui în funcţie de fazele lunii, probabil. Cât despre Clarice, abia atunci mi-am dat seama că o judecasem probabil prea repede şi cu o naivitate pur masculină, adică o văzusem desprinsă de mult din micul joc al seducţiei.

E foarte cald, aşa că-i las pe cei doi să-şi facă glumele lor intime şi intru în căutarea unei beri. Sunt într-o zonă de luciditate care-mi place, un fel de pilot automat cu creier autonom, şi aş vrea să rămân aici. Îmi iau o Corona de la bar şi-l caut pe Victor: îl găsesc singur, gras şi transpirat, învârtind un pahar cu apă în mână. E, în mod vizibil, transportat de aici, probabil îşi scrie în minte următorul articol ştiinţific despre evoluţia literaturii mexicane sub influenţa imperialismului intelectual american de după 1950. Sau poate şi-ar dori să poată bea ceva sau să fie în altă parte.

— Hi, man!

— ¿Qué tal?

Dăm noroc şi mă aşez lângă el. Lampionul de lângă banchetă aruncă destulă lumină încât să vedem siluete întunecate grupate câte trei, câte patru, apoi, mai departe, piscina luminată de spoturi şi apa pe care plutesc sticle goale, un pantof de damă şi o carte deschisă impudic. Victor nu prea vorbeşte engleză, eu nu prea vorbesc spaniolă, aşa că ne privim şi ne surâdem cu amabilitate. Îmi amintesc de personajul acela din limuzină, pitic surd, cu joben, care zâmbeşte reconfortant în *Raise High the Roof Beam, Carpenters* şi mă pufneşte râsul.

— This is nice, Victor, this is really nice.

Îmi surâde la fel de frumos, cu dinţii lui albi ieşind din întuneric ca ai pisicii Cheshire, şi ridică paharul cu apă în semn de noroc.

— Salud! îi răcnesc şi scurg berea pe gât.

*

Ne-au adunat cu greu pe toţi şi ne-au înghesuit în microbuze, claie peste grămadă. Miroase a tequila şi a vomă,

dar şi a apă sărată. Mă ambiţionez să număr palmierii de pe autostradă până în faţa hotelului. Pierd şirul şi o iau de la capăt. De trei ori. Debarcăm cu toţii acolo şi ne răspândim care-ncotro. Jonas mă prinde de braţ chiar când mă împleticeam spre curtea interioară:

— Wanna stay with us for another drink?

Clarice mă priveşte de la vreo doi metri, direct în ochi, de parcă mi-ar cere o favoare.

Ne aşezăm la marginea piscinei cu eterna sticlă de tequila pe masă şi trei păhărele de plastic. Camerele se pierd, aliniate, în întuneric. Au stins toate luminile, cu excepţia ledurilor din piscină, aşa că rămân cu privirea acolo, foarte mulţumit de tăcerea în trei la care am fost invitat.

— Alex, did you know that Jonas was married?

Nu cuvintele, cât tonul ei fragil, atât de neobişnuit pentru femeia asta bărbătoasă, mă face s-o privesc în ochi.

— Well, bălmăjesc, I did notice a certain wedding-ring…

Izbucneşte într-un râs forţat. Figura lui Jonas e scufundată în întuneric, pot doar să-i ghicesc părul roşcat, umerii laţi. Poartă o cămaşă albă, care-i vine foarte bine, şi-a suflecat mânecile într-un mod aproape perfect şi am senzaţia că-i lucesc pistruii în lumina reflectată de apa piscinei. Dă un pahar de tequila peste cap.

— It’s raining, îi aud vocea blândă, desprinsă parcă din felia de beznă în care s-a camuflat.

Mai întâi uşor, apoi din ce în ce mai vioi, torenţial, picăturile devin bulbuci şi piscina, cu tot cu lumina ei albastră, liniştitoare, se transformă într-o oală care fierbe.

— OK, people, I’m going for a swim. Are you coming?

Se îndreaptă spre marginea bazinului, în afara siguranţei date de umbrelă, o văd cum îşi scoate mai întâi blugii, apoi bluza neagră şi se aruncă în apă.

Jonas rămâne impasibil şi ne mai toarnă câte un pahar. Decid să-mi iau nişte pantaloni scurţi din cameră, aşa că mă ridic clătinându-mă şi mă împleticesc printre palmieri spre clădirea unde-mi amintesc că ar fi 322. Mă opresc de două ori pe drum fără să ştiu de ce şi ascult pleoscăitul apei, distinct în zgomotul furios al furtunii. Se aud pahare spărgându-se, dinspre barul în aer liber, şi nişte chiţăituri speriate, oameni precipitându-se din diverse colţuri, încercând să salveze ce e de salvat. Ajung în faţa uşii şi-mi dau seama că am lăsat cheia în sacoul de pe spătarul scaunului. Mă întorc, oarecum liniştit. Probabil nu ar fi fost o idee bună să înot acum. Mă opresc între doi palmieri şi o văd, în partea cealaltă a piscinei, pe Clarice, în chiloţi şi sutien,

aplecată deasupra mesei. I-a luat capul în palme, cu delicateţe de mamă, se apleacă din ce în ce mai mult deasupra siluetei masive îmbrăcate în alb şi îl sărută pe buze, uşor, aproape cast.

Mă apropii cât mai zgomotos posibil, dregându-mi vocea. Clarice s-a aşezat pe scaunul ei şi se usucă folosind bluza neagră.

— Alex, did you know that Jonas' wife is also flying here tomorrow…

— Today, o corectează Jonas, rece…

— Today… whatever, from Toronto?

Pronunţă numele oraşului cu acel accent stupid canadian din desenele animate ale adolescenţei mele: torrono…

Prefer să nu răspund. Îmi iau sacoul, bâlbâi ceva şi mă întorc spre cameră.

*

Într-adevăr, soţia lui Jonas, Julie, a sosit de a doua zi şi nu m-a uimit deloc să văd că era cu vreo douăzeci de ani mai tânără decât el şi, mai mult, o asiatică frumoasă, *a real Asian beauty*. Am început să ne evităm, în mod natural, să ne integrăm în alte grupuri pe la mese şi doar momentele fulgurante de linişte îmi mai aduceau de undeva, din spate, râsul zgomotos al lui Clarice, care le explica unor editori chinezi de ce ar trebui să fie activi pro-Palestina. În cele două zile rămase n-am mai stat de vorbă toţi trei, n-am mai băut împreună şi poate nu aş fi rămas cu nimic de pe urma acestei săptămâni dacă nu mi-ar stărui în minte cuvântul care a ajuns ca un miracol la mine, prin furtună, în noaptea aceea. Imediat ce buzele lor s-au despărţit, iar Clarice a început să se ridice, ţinându-i încă fruntea în palme, i-a şoptit bărbatului masiv şi ruinat de sub ea:

— You are marvelous!

Stăteam sprijinit de un palmier zguduit de rafale şi apa bazinului bolborosea ca-ntr-o oală uitată pe foc. M-am gândit atunci că sunt încă foarte tânăr, am încercat să aprind o ţigară, am băgat-o-n pizda mă-sii, pentru că se uda şi-am mai stat puţin aşa, aşteptând să se întâmple ceva, ca-ntr-o aventură.

Knossos

Anul viitor împlinesc 40 de ani. Fumez două pachete de ţigări pe zi, ţigări slabe, şi în general mă simt foarte rău dimineaţa. Sunt fericit însă pentru că mă simt mai bine decât atunci când beam. Am hotărât să vin în Creta pentru două săptămâni cu o ofertă last minute pentru că-n cărţile de self-help pentru alcoolici se spune că după primele 60 de zile on the wagon ar trebui să-ţi oferi un cadou scump. Paul şi Ioana mi-au cumpărat pachetul ăsta all-inclusive gândindu-se, probabil, că după primele două luni pot fi lăsat singur în preajma alcoolului şi pentru că ştiu despre vechea mea pasiune pentru istorie. A rămas că le returnez banii cum mă pun pe picioare. Treaba cu lăsatul singur mi se pare cel puţin amuzantă, dat fiind că Ioana m-a lăsat singur la modul total când eram pe piscurile înnorate ale Iadului, iar Paul e mai tot timpul plecat în turnee de promovare prin străinătate. Dar, mă rog, sunt singurele două voci care atunci când mă sună chiar vor să afle ce mai fac şi nu ascund sub întrebarea asta un mic interes.

Aşadar, sunt un agent literar de succes, cum se spune, alcoolic, recent divorţat. Am o fetiţă pe nume Mara, de şase ani abia împliniţi, şi mă gândesc zilnic la sinucidere. Fac terapie, care nu mă ajută foarte mult, pentru că sunt obsedat de detalii şi nu pot să nu remarc privirile Danielei spre ceasul de mână sau faptul că reuşesc să-i ofer în timpul şedinţelor o variantă idealizată de-a mea, idealizată în rău, menită să o ascundă pe cea banală, a unui tip dezamăgit de propria viaţă, slab, egoist, incapabil de orice efort de voinţă. I-am pus pe tavă schema clasică, fără a inventa, a copilului provenit din familie monoparentală, supus traumei de a vedea perindându-se prin casă succesivi taţi vitregi şi care-şi urăşte tatăl biologic. Ea a prins firul şi a început să-mi ofere naraţiuni ajutătoare, pe care eu le-am preluat şi, dat fiind că de talent nu duc lipsă, am croşetat în continuarea lor. Era ca şi cum am fi scris o proză la două mâini. Ilf şi Petrovii propriei mele vieţi. Pe banii mei. La un moment dat n-am mai suportat atâta creativitate şi am hotărât să-mi asum măcar faţă de mine puţină sinceritate, am închis biroul, am respins toate apelurile şi am neglijat mesajele până când m-au lăsat cu toţii în pace. În câteva cuvinte, am executat un suicid social,

pentru că de cel propriu-zis nu aveam încă destul curaj. Am înşelat-o pe Ioana cu prima ocazie şi m-am lăsat pe spate în fotoliul de spectator al vieţii mele, urmărind cu genuină curiozitate evenimentele care se desfăşurau din ce în ce mai repede. I-am lăsat soţiei mele destule indicii şi am fost atât de neglijent, încât să afle, ştiind că asta ar fi fost cea mai eficientă piatră legată de gâtul căsniciei noastre. Modelul clasic, nimic original aici. Între noi tensiunea era de mult destul de intensă cât să electrocuteze un musafir ghinionist şi poate că în gestul meu se ascundea şi o fărâmă de altruism, pentru că între noi se afla mereu Mara, cea cu ochi trişti, verzui, Mara cea încercănată, timidă şi furioasă. M-am gândit că poate i-ar fi mai bine fără mine, fără sloganul meu etern „Orice, dar să nu treacă prin ce am trecut eu!“. Le-am lăsat casa şi m-am mutat la biroul de pe Brătianu, din blocul cu bulină roşie unde sunt mai multe firme de masaj erotic şi videochat decât familii normale. Am păstrat legătura doar cu Paul, vaca mea de muls, idolul meu grăsan, reclining Buddha, singurul meu autor cu succes în afară. Prietenul meu, de fapt, dacă admit că pot avea aşa ceva.

Am călătorit în toată lumea, dar, dat fiind că piaţa de carte din Grecia e ceva ce merge chiar mai prost decât economia naţională, nu am avut şansa de a vedea locurile a căror istorie mă obsedează din studenţie. Am copilărit cu miturile Greciei Antice, m-am scufundat în filosofia pre- şi socratică în liceu şi facultate, însă ceea ce m-a atras cu adevărat înspre pietrele albe şi imaginare ale Eladei a fost substratul iraţional al religiei antice, zona întunecată, misterele eleusine, Dyonisos, criminalul trac, labirintul subteran, plaja cufundată în noapte, luminată doar de o lună însângerată pe care joacă apariţii teratomorfe, Pasiphae înfiptă în pula noduroasă a taurului divin.

Klio apartments nu are nimic iraţional, e o adunătură de cubicule aruncate unul asupra celuilalt, ca la Tetris, în jurul unui piscine înconjurate cu şezlonguri şi două baldachine pe care zac mai mereu cupluri de englezi morţi de beţi. Deocamdată însă cred că e ceea ce-mi trebuie. Încă puţină comedie în marea mea comedie n-are cum să strice. Mă trezesc la 5 dimineaţa, îmi fac două nesuri imense şi tari, ies cu ele în balconul care dă spre drumul care duce la plajă şi stau acolo, într-o prostraţie vecină cu demenţa, privind siluetele bălăbănindu-se dinspre terasele care se închid şi grupurile de muncitoare care se îndreaptă spre pensiuni, pentru o nouă zi de muncă. Sunt fete tinere sau femei sărite de 50, îmbrăcate deja în halatele de lucru, vorbind cu

însufleţirea cu care vorbeau muncitoarele care mergeau dimineaţa spre IMGB, în copilăria mea.

Pe la 7 îmi pun pantalonii scurţi din fâş, un tricou cu un minotaur penibil, purtând o secure cu două lame, şi mă îndrept spre micul dejun, încercând să scap de aglomeraţia de mai târziu. Odată cu mine apar două familii, un cuplu de negri din Londra, trecuţi de 50 de ani, cu două fete adolescente, toţi foarte înalţi şi discreţi, şi patru ruşi mai puţin discreţi, tatăl, mama, o bunică şi un copilaş de vreo doi ani care se împleticeşte printre mese. Îmi amintesc de Mara şi de concediile noastre din primii ani, când nu aveam bani şi mergeam cu ea fie la Sulina, fie la Sf. Gheorghe, strâmbăturile ei de când a gustat primul borş pescăresc sau seara aceea când ne-a fost rău tuturor după peştele dat de tanti Dunia. Eram foarte tânăr, lucram într-o editură şi tocmai începuse să-mi încolţească ideea agenţiei literare. Începusem să muncesc încă din facultate, căram scaune prin vreo două redacţii de ziar, apoi am publicat foarte repede un volum de poeme care a avut un succes destul de relativ încât să mă facă să mă mai bălăcesc vreo câţiva ani prin lumea literară românească, printre tinerii poeţi nevrotici, obsedaţi de propriul succes, agresivi şi penibili în fragilitatea lor, între care mă pierdeam cu un talent natural. Am refuzat ocazia de a rămâne în facultate după terminare, poate pentru că am intuit viermuiala şi mâncătoria universitară şi pentru că-mi doream o viaţă mai aventuroasă. Pe la 26 de ani, după câteva relaţii dezastruoase cu diverse femei cărora le-am făcut rău cu simpla mea existenţă şi care mi-au răspuns prompt cu aceeaşi monedă, după ani de zile de boemă necesară, tata a murit în urma unei vieţi la fel de aventuroase şi am moştenit apartamentul lui. În acelaşi an m-am angajat într-o editură, unde mi-am redescoperit ambiţia din facultate şi nu m-am oprit până nu am ajuns director de drepturi, responsabilul cu achiziţiile într-o colecţie de literatură universală. Am început să merg pe la târgurile internaţionale de carte, să cunosc agenţi literari, am învăţat o meserie care câteodată îmi plăcea, dar care altădată îşi dezvelea găunoşenia ca un cadavru rânjit de câine, lăsat să putrezească pe marginea şanţului. Acolo am cunoscut-o pe Ioana, care lucra în aceeaşi firmă, dar în alt oraş şi în câteva luni eram căsătoriţi, iar după un an se năştea Mara. În tot acest timp, eu ajunsesem la un ritm susţinut de 20 de beri pe zi şi o sticlă de tărie, dormeam câteva ore pe noapte şi eram nemuritor. După doi ani, timp în care am convins cei mai vandabili autori români, mi-am înfiinţat propria agenţie literară şi am început aventura asta nouă care, în ciuda tuturor pariurilor de pe piaţă, a avut în

cele din urmă succes. Am început cu 5% din copyright vândut, ca să-i agăţ, apoi am urcat la 10%. Am umplut un gol de piaţă, eram agentul pe care-l vedeau în filme, impresarul căruia nu-i păsa că sumele sunt mici, care era destul de grijuliu cu viaţa personală a autorilor încât să-i primească noaptea în firmă pe cei beţivi, ziua pe ce-i goniţi de nevastă şi care se lupta cu editurile româneşti, neobişnuite cu ideea de avans pentru autorii locali, să le dea nişte sume civilizate, din care-mi luam mica mea parte. Aveam o listă atât de mare, încât câştigam destul cât să trăim bine. Între timp, Ioana se angajase într-o firmă de publicitate unde câştiga chiar mai bine decât mine şi într-un an am reuşit să vindem apartamentul tatei, ea pământurile de la ţară şi să ne cumpărăm o casă pe pământ, pe lângă Parcul Carol. Eu am renunţat la bere şi am trecut pe vin scump, din care beam cam patru sticle zilnic, iar noaptea o încheiam cu tărie, singur, în curte, privindu-mi faţa încercănată în fereastra parterului. De obicei făceam planuri pe care le uitam dimineaţa sau îmi plângeam de milă, plângeam după tânărul poet care şi-a sacrificat talentul şi viaţa pentru o carieră de căcat. Apoi a venit succesul lui Paul, pe care l-am vândut pentru început în State, la FSG, pe o sumă record pentru România, de 1.500.000 de dolari, English world rights pentru romanul său cult, *Flori pentru mântuire*. *Flowers for my redemption* a ajuns pe *New York Times* bestseller list în anul următor şi, culmea, a avut un succes de vânzări nemaipomenit. L-am vândut imediat în Germania, la Suhrkamp, pe o sumă foarte bună, au urmat Gallimard, Bezige Bij, Random House Spania, Feltrinelli, WAB… toată crema. Ne-am îmbogăţit amândoi, eu am mutat firma în Cipru, ca să mai scăpăm de taxe, el s-a mutat în Bulgaria, la Krapets, şi relaţia noastră a devenit una de telesimbioză. Vorbeam cu orele pe Skype, beam împreună dând noroc cu ecranele şi pregăteam cu grijă noul lui roman, pe care-l doream cu adevărat o lovitură. De data asta pregăteam o licitaţie pentru State şi pentru ţările cu bani, ca să scoatem tot ce e mai bun din munca noastră. În acelaşi timp, alţi autori, nu neapărat mai slabi, au început să-şi verse pe mail resentimentele, socotind că Paul e privilegiat, că-i acord întreaga mea atenţie, fără să înţeleagă, din ce încercam să le explic, că succesul în meseria asta e o loterie şi că al lui nu l-a atras şi pe al lor din simplul motiv că nimeni nu-şi explica din capul locului de unde interesul isteric pentru un roman experimental, cu un comisar comunist cu probleme existenţiale, care investighează o serie de crime ce duc spre Comitetul Central. Adevărul e că romanul are, într-adevăr, un

ceva deosebit, un personaj principal cu adevărat straniu, tobă de filosofie existenţialistă, pasionat de criminalistică, un teoretician pesimist, cu înclinaţii suicidale, alcoolic, James Ellroy meets Roberto Bolaño, with a twist of Hannibal Lecter, după cum obişnuiam să-l pitchuiesc la întâlnirile mele de la târgurile de carte. Rămăsesem unic pe piaţă, pentru că ştiam foarte bine ce fac, lucrasem de ambele părţi ale fileului şi eram dispus să împing lucrurile până acolo unde ştiam sigur că un editor va ceda. Am vândut apoi şi drepturile de ecranizare la HBO şi popularitatea lui Paul a crescut mai mult în urma unei serializări care încă rulează, ajunsă la sezonul al patrulea, pentru care tot el scrie scenariul şi care a depăşit de mult limitele cărţii. S-a transformat într-un Game of Thrones românesc, cu şapte premii Emmy, inclusiv pentru actorul principal, un britanic cu timbrul vocii pe care-l recunosc toate femeile de pe mapamond trezite din somn, care aici bagă însă un accent rusesc, ca să pară mai veridic. Când îl vizitez pe Paul în Bulgaria, lângă Krapets, mergem la singurul hotel al satului-staţiune şi ne uităm la serial pe laptop, cu o sticlă de whisky – el – şi câteva de vin – eu – şi râdem cu lacrimi urmărind tribulaţiile detectivului Sergiu Pascal şi investigaţiile sale vorbite în engleză rusească.

*

Încerc să-mi fac datoria faţă de stomacul distrus, care nu acceptă mai nimic dimineaţa, îmi beau cafeaua slabă, de all-inclusive, şi plec spre plajă. La ieşire mă ciocnesc de o tipă înaltă, aproape cât mine, blondă, mai mult ca sigur nordică şi încercănată, care intră ţinând de mână o fetiţă cu sindromul Down. Mă îndrept încet spre plaja aflată la vreo 300 de metri, ştiind că iar o să fiu primul, printre sticlele aruncate de cetăţenii brexitului care beau toată noaptea la barul de vizavi, unde rag, parcă decupaţi din timp şi aduşi, ca-ntr-o caricatură *Star Trek*, în prezent, Ricky Martin şi alţi maeştri latino. Se apropie momentele din zi când simt nevoia să beau ceva, aşa că mă blindez de la un bar abia deschis cu două frappé-uri şi o apă rece, îmi iau un şezlong şi mă culc pe plajă, foarte aproape de apă, pentru că mă calmează sunetul valurilor. Mă trezeşte din somn vibraţia telefonului aşezat pe piept. Mă uit la ceas şi văd că deja e 11.

— Ce faci, fetiţă? În căruţă sau pe lângă?

Vocea lui Paul se aude limpede, veselă, acea veselie a lui care ascunde câteodată dramele nopţii petrecute prin baruri, cu bătăi şi scandaluri cu sătenii bulgari.

— În, în, am deja destulă cofeină în mine să ţină treaz un pluton de scafandri.

— Aşa te vreau, mititico. Ce faci, mă, Bobiţă?

Îi povestesc drumul, scot în evidenţă detaliile care ştiu c-o să-l amuze şi pe care le bagă apoi în ce scrie. Asta e simbioza noastră. A rămas nevorbită treaba, dar ştim că n-am putea funcţiona unul fără celălalt. Îi zic de doamna Mona, ghidul companiei turistice care ne-a vorbit la microfon în autocar, tot drumul, după ce ne-a preluat din aeroport. Doamna Mona avea înspre 50 de ani şi semăna izbitor cu Miss Piggy, din *Muppets*: mică, grasă, cu buclele platinate atârnându-i fermecător peste rât, într-un permanent încremenit în timp, asemenea lui Ricky Martin. Se purta cu noi ca o mamă uşor excedată, grăbită şi gata să ne dezvăluie din misterele cretane la care avea acces numai ea. Avea atitudinea aceea a românului expat care, cum dă de conaţionali, îi ia peste picior pe cei din ţara adoptivă, bineînţeles, cu voce trâmbiţată.

— Acum trebuie să vă vorbesc puţin, cât vom parcurge drumul acesta minunat, presărat de vegetaţie exotică, pe care n-o întâlniţi la noi în ţară…

— Exact aşa a zis?

Paul e-n fibrilaţii. Îi pregătesc câteva surprize.

— Da, taci şi-ascultă! Sunt aici palmieri foarte frumoşi, chiparoşi…

— Van Gogh, cimitire sublunare…

— Taci, mă! Şi alte specii care n-are rost să le pomenesc acum. Trebuie să ştiţi, dragi turişti, că civilizaţia în Creta, sau cultura, cum ne place nouă să spunem, are o vechime mult mai mare decât la noi. Aici se află, dragii mei, leagănul civilizaţiei europene. Pentru că, aşa cum ştiţi, au mai fost civilizaţii vechi, dar în Egipt, care nu era în Europa. Dar aici, vechii cretani, care au format, după primul lor rege, Minos, civilizaţia Minoică, au construit palate frumoase cu mult înainte ca să existe acei vechi gânditori de care învăţam noi la şcoală, care predau la Atena. Dar Atena nu exista atunci, iar aici cretanii aveau deja o religie, cum să-i zic, mitologică şi copiii de aici, să vă zic, învaţă la şcoală despre personajele din religia aia ca şi când ar fi existat. Prima oprire, Guves! Gaşca veselă din Guves coboară!

Gaşca veselă eram eu, deloc vesel. I-am strâns mâna şi i-am mulţumit călduros pentru prezentare, mi-am exprimat şi regretul că nu cobor la ultima staţie, ca să aud mai multe despre religia mitologică. S-a emoţionat toată şi mi-a spus că, dacă vreau nişte excursii suplimentare, îmi stă la dispoziţie. Mai aveam puţin şi ne sărutam pe gură.

Paul e pe jos, adoră poveştile mele. Schimb brusc macazul, ca să scap de alte întrebări despre abstinenţa mea:

— Cum merge scrisul?

— Bine, feti, bine. 10.000 de semne pe zi….

— Paul, am nevoie de un sinopsis, am nevoie de un fragment. Se apropie Frankfurtul…

— Până te întorci, le ai pe toate. Stai liniştit. Tu ai grijă acolo, poate găseşti şi ceva de futut, cred că ţi-a trecut perioada de doliu.

— Da, lasă-mă pe mine, tu vezi cu scrisul. Anul ăsta trebuie bătut fierul, cum ar spune doamna Mona.

— Ştiu, crezi că nu ştiu?

Abia acum simt în vocea lui îngrijorarea pe care i-o bănuiam şi bănuiala mi se transformă în certitudine. Nu mai poate să scrie. E un munte de frustrare, de nemulţumiri şi de talent nefolosit cum trebuie. Poate de-asta suntem prieteni.

— Auzi, Paul, scrie orice. Scrie proză scurtă, scrie eseu, scrie poezie-n pula mea! Orice, dar trebuie să vii cu ceva nou anul ăsta. E bine şi pentru tine. Nu te mai gândi la *Flori*…

— Da, Bobiţă, lasă-mă, că ştiu ce fac… Hai, te las. Pup.

— Hai, vorbim. Ai grijă…

Ştiu de blocajul lui, de beţiile interminabile şi solitare în care se aruncă noaptea, în Krapets, despre dorinţa lui de a schimba macazul, care-l consumă de viu. Pentru că succesul nu i-a venit singur, ci cu o sumedenie de cronici negative în presa românească, unde criticii din generaţia noastră i-au reproşat multe lucruri, carenţele stilistice („stil bolovănos“), personaje neveridice („comisarul comunist filosof“), goana după popularitate („scrie la comanda publicului“), dar, în principal, ceea ce i-au reproşat a fost chiar succesul în afară, orgoliul nemăsurat de a ieşi din cloaca mioritică cu ajutorul agentului său, scriitor ratat care ignoră tradiţiile unei literaturi naţionale cu specificul şi şarmul ei. În aparenţă nu dădea doi bani pe linkurile trimise de binevoitori, pe decupajele trimise prin poştă, dar ştiam că-l afectează, că le citeşte până le ştie pe dinafară, că se îmbată până adoarme cu capul pe fiţuici de provincie sau pe revista Uniunii Scriitorilor, cea cu tiraj de 3.000 de exemplare şi cu retururi de 2.500. E un bărbat nefericit, are o vocaţie a nefericirii, ba chiar viciul ei, cum spunea un filosof român expat. Pe lângă toate astea, simte cu acuitate reproşul comunităţii gay că mimează trăsăturile romanului hetero, că a construit un personaj-erou foarte hetero, că nu se implică în problemele unei minorităţi care în curbura Carpaţilor încă suferă. De altfel, homosexualitatea îi aduce şi alte probleme: nu de puţine ori am primit telefonul lui în miezul nopţii, în care-mi cerea plângând, în pragul

comei alcoolice, să-l culeg de printr-un cartier din Bucureşti, de pe la Gară sau din Ferentari. Nu-i plăceau homosexualii stilaţi, intelectuali, căuta doar printre ţigani sau lumpeni şi, de fiecare dată când îi reproşam asta, îmi răspundea cu câte un citat din Freddy Mercury, Jean Genet sau Pasolini. Mutarea în căsuţa de la Krapets, departe de Bucureşti, l-a salvat oarecum, dar ştiam că şi acolo are probleme, mai mari poate, dat fiind că se afla într-o comunitate mică şi era străin. Îmi imaginam câteodată, noaptea, bărbatul de 45 de ani, de înălţime medie, bine legat, purtând mereu o cămaşă albă descheiată poate prea mult, bântuind cele trei terase ale localităţii sau bălăbănindu-se de unul singur pe străzi, cu o sticlă în mână. În Bucureşti îl culegeam de la urgenţă, unde-l găseam tumefiat, bătut măr, cu perfuzii în mână, glumind cu asistentele nervoase. Dar acolo eram acasă, ştiam cum să-l ajut, cum să mituiesc sau să exploatez imaginea lui de beţiv agresiv.

Mi-am strâns prosoapele şi am luat-o înapoi spre apartamente. Drumul e prăfuit şi din când în când trec pe lângă mine aceiaşi brexiţi mahmuri, de data asta călare pe motociclete, ridicând trombe de praf subţire, ca o perdea care rămâne cu minutele în aer. Chiuie când trec pe lângă mine, strada e pustie, la ora asta soarele pare să coboare undeva la nivelul acoperişurilor, topeşte aerul, scorojeşte şi pârjoleşte scaieţii din marginea cărării. Mă scurg pe lângă curtea unor localnici care mănâncă pepene în faţa casei din piatră albă, ascultând muzică la radio. Muzica lor are aerul primitiv al unor incantaţii din peşteră, o voce guturală punctează zdrăngănitul lugubru al lirei, care urcă spre un punct culminant pe care-l simt îmbibat în pericol. Mi se face greaţă, mă sprijin de gardul lor şi o fetiţă murdară vine la mine cu o bucată de pepene. Pentru o secundă am impresia că e Mara, aşa cum venea la mine în dimineţile de mahmureală şi mă pupa pe frunte înainte de a pleca la grădiniţă. Simt cum îmi curge pe frunte o transpiraţie rece, în ciuda celor 45 de grade de afară şi a soarelui coborât, ca un radiator deasupra capului. Îi mulţumesc şi o întreb cum îl cheamă pe cel care cântă. Se uită la mine nedumerită şi fuge la maică-sa, o femeie tuciurie, cu nas coroiat şi piept fleşcăit, care vine spre mine.

— What you say?

— I asked her to tell me the name of the musician.

— The name of the…

— Singer, îi zic şi mimez că duc la gură un microfon.

Privirea i se luminează brusc.

— Eee, singer! Psarantonis, this is Psarantonis, spune şi mimează şi ea un om cu barbă lungă.

Le mulţumesc şi mă îndepărtez cu bucata de pepene în mână. Ajung iar primul la masă, mă salut cu Maria, o ospătăriţă mică şi smochinită, care a adoptat faţă de mine o atitudine maternă de când m-a văzut singur la primul mic dejun. Se pune lângă masa mea şi începe să-mi pună întrebări, iar eu încerc la rândul meu să nu arăt că mă deranjează, dar nici să nu-i prelungesc prea mult colocviul. Adevărul e că, oricât aş încerca să mă strecor pe lângă ziduri şi prin umbre, aici sar în ochi. E un complex de apartamente pentru familii şi cupluri, eu ies în evidenţă de parcă aş avea o vestă reflectorizantă. Probabil că Paul era beat când mi-a rezervat biletul sau s-a lăsat înşelat de imaginile de pe site, cu gagici în costum de baie relaxându-se cu un cocktail colorat pe marginea piscinei. Maria mă întreabă dacă vreau un pahar cu vin sau o bere şi o refuz politicos, apoi mă ridic şi ies fără să mă fi atins de mâncare. Mă îndrept spre piscină, sperând să am parte de o oră de linişte, cât sunt toţi la masă. Mă aşez sub o umbrelă şi mă întind, cu ochelarii de soare pe ochi, negândindu-mă la nimic, ca o vită-n mocirlă. Aţipesc, probabil, şi mă trezeşte râsul unui copil care se bălăceşte în bazinul cel mic, unde apa-i vine până la plexul solar. E fetiţa cu sindrom Down, un copil blond, de-o vârstă cu Mara, bănuiesc, scundă pentru cei şapte sau opt ani pe care-i are. Se lasă pe vine în apă şi apoi sare, împroşcând apă în jur, apoi râde zgomotos, gutural, urmărind stropii care aterizează pe pelicula de apă albastră. O urmăresc aşa o vreme, apoi urc în cameră şi-mi aduc laptopul. Îmi iau de la bar două frappé-uri şi deschid mailul, sperând să mai omor nişte timp. 850 de mailuri necitite, trec prin ele superficial, în majoritatea subiectul conţine numele lui Paul. Am lăsat să se înţeleagă, în presă şi la târgul de la Londra, că la Frankfurt vom începe negocierea pentru următoarea lui carte, iar editorii lui sunt înnebuniţi. Încep să răspund, pe rând, în ordinea importanţei:

Dear Nicky,

Thank you for you interest in Paul's forthcoming novel. Nevertheless, we are not ready yet to release any info regarding his work, but I can assure you that you will get all proper material in Frankfurt. And, between you and me, it is simply amazing.

Sincerely yours, Bobby

Şi tot aşa. E bine să-i laşi să fiarbă, aşa îi faci să anticipeze şi un avans baban, să nu mai mimeze surpriza în clipa când le spui că nici nu discuţi sub o anumită sumă. Aşa am procedat şi cu primul roman, la primul meu Frankfurt ca agent literar. Demisionasem de câteva luni din editură, banii erau pe terminate, de fapt, Ioana întreţinea familia, şi am mizat atunci totul pe cartea lui Paul. Am împrumutat bani şi am închiriat o masă în centrul agenţiilor, mi-am cumpărat un costum de comandă, care ascundea burta mea incipientă, şi am lansat newslettere în care anunţam marea surpriză românească a celei mai cool agenţii literare din ţară. Adevărul e că romanul lui Paul vindea surprinzător de bine deja şi luase chiar şi un premiu dat de o mare companie de ţigări americană, aşa că am putut să împânzesc comunicatul cu cifre, umflându-le, de fapt, dublându-le. Am plătit din banii mei traducerea în engleză, am redactat-o, i-am ales titlul şi am început să trimit manuscrisul încoace şi-ncolo, refuzând ofertele venite dinspre editurile mici. Am riscat totul pe o isterie la care lucram zi şi noapte. Am minţit, anunţând interesul ferm al unor edituri mari britanice şi americane până când interesul a devenit real. Am dat interviuri în presă, am apărut în *Publishers Weekly* cu un text de două pagini, deasupra căruia era o poză cu Paul în eterna lui cămaşă albă, bronzat, cu o sticlă de whisky într-o mână şi o undiţă în cealaltă. Chiar în buza Frankfurtului, aveam deja anunţată o licitaţie între FSG şi Grove Atlantic, pe care am anunţat c-o voi rezolva la târg. Lista de întâlniri s-a umplut cu americani care în cariera mea de editor nu m-ar fi băgat în seamă, iar ultima, de sâmbătă seara, era cu Clare, mâna dreaptă a lui Wylie Şacalul, care probabil voia să-mi facă o ofertă pentru preluarea autorului. Cam în aceeaşi perioadă HBO şi-a manifestat interesul pentru serializare, aşa că am putut anunţa asta chiar în prima zi a târgului. Ştiam foarte bine cum funcţionează o isterie editorială, cum pe holurile, prin berăriile şi standurile târgului auzi la un moment dat acelaşi titlu sau acelaşi nume, despre care nimeni nu ştie să-ţi spună altceva decât că „X de la Random House l-a cumpărat“. În prima seară am băut cu un editor de la *Publishers Weekly*, cel care-mi luase interviul, şi i-am strecurat aparent fără să vreau câteva detalii despre licitaţie. A fost o operă de artă, capodopera mea, a fost poemul pe care nu l-am scris niciodată. A doua zi aveam pagina 1, iar romanul lui Paul era anunţat a fi cartea târgului. Atunci am dat drumul la robinet puţin pentru a elibera din presiune şi l-am vândut în câteva ţări mici, pe la editori prieteni, dar cu sume mari pentru ţările lor. În a treia zi vândusem zece

copyrighturi şi Paul a prins iar pagina 1. L-am sunat din barul hotelului:

— Paulinho, îţi iau bilet şi sâmbătă eşti aici, îţi organizez o cină.

Paul a mormăit ceva, era probabil foarte beat, dar l-am ţinut la telefon până a prins măcar o idee despre ce se întâmpla.

Prima întâlnire cu FSG n-a decurs atât de bine cum mă aşteptam. Editorul era târşit, văzuse multe la viaţa lui, era chiar directorul de drepturi, cu cel puţin douăzeci de ani vechime, aşa că spre final am schimbat macazul şi i-am spus că vreau să vorbim foarte sincer.

— Ken, what I actually want for my client, who is a brilliant writer, is only what he deserves, and that is a real editor. This is a chance for him and for his publishers: for him to be known outside Romania and to break into the English-speaking world and for you to have the next Stieg Larsson, but on the very literary side.

M-a ascultat în tăcere, vedeam că ştie ce face, dar ştiam şi că sub costumul ăla perfect se ascunde acordul de a da avansuri cum nu visasem noi vreodată. Mi-a spus că-mi dă răspunsul până la sfârşitul târgului.

— Ken, I need to know from you if you are ready to offer a significant advance, my next meetings are with Penguin and Grove.

— Yes, Bobby, we are talking real money here, but I am not ready to advance the sum yet.

L-am privit cum se îndepărtează printre mesele agenţilor, drept, înalt, cu părul grizonant tuns perfect şi am ştiut că ceva tot o să reuşesc. Următoarele două întâlniri au venit cu oferte pe masă, Penguin cu 150.000, iar Grove cu 280.000. Le-am spus că am primit o ofertă semnificativ mai mare de la altă editură americană şi că vorbim despre „world English rights“, nu doar teritoriu. I-am invitat pe toţi la cina de sâmbătă seara şi am continuat să-l vând în Polonia, Portugalia, apoi am scos un avans foarte bun din Spania, de la Lumen, de 50.000 de euro, şi lucrurile au început s-o ia razna. Un editor din Turcia, de la YapÖ Kredi, mi-a oferit 100.000 când eram gata să bat palma pe mail cu altă editură şi deja făceam mai mulţi bani decât avuseserăm vreodată atât eu, cât şi Paul. Seara mă vedeam cu diverşi cunoscuţi din publishing, la Frankfurter Hof şi multiplicam sumele. Sâmbătă dimineaţa, la prima oră, Gallimard a venit cu o ofertă nu foarte mare, vreo 200.000, dar l-am dat, ştiind că aici numele editurii contează mai mult decât banii. Până seara, Paul era milionar fără s-o ştie. Nici nu i-am spus când

l-am aşteptat la hotel, în lobby. Se făcuse vreo şase, iar cina începea la opt, aşa că ne-am dus într-un Irish Pub unde se fumează şi am băut câteva whisky-uri. I-am arătat lista de 20 de teritorii unde-l vândusem. Am văzut cum îi tremură mâna pe pahar şi am ştiut că aveam în faţă un om rupt, că prinsese ultimul tren din viaţa lui, iar mecanicul de locomotivă eram eu. Am sunat-o pe Ioana din faţa hotelului.

— Tati, am dat lovitura. Dacă merge treaba şi diseară, suntem cei mai tari.

— Tu eşti bine? Ai mâncat ceva?

Nu prea înghiţisem nimic solid în ultimele trei zile, dar eram prea agitat pentru a mesteca ceva. I-am spus că da…

Rezervarea o făcusem într-un restaurant thailandez de pe lângă Hoff, în ideea că după vom mai da o raită printre editorii ameţiţi din lobbyul hotelului de cinci stele, să le arăt scriitorul meu minune. Paul era bărbierit, mirosea a colonie bună şi, deşi eu puteam vedea că-i vine să vomite de emoţie, părea un tip relaxat, cool, un scriitor conştient de valoarea lui.

— Paulică, orice-ar fi, nu te îmbăta, te rog.

I-am strâns mâna.

— Bobiţă…

— Lasă, vorbim după, te las să mi-o şi sugi dacă eşti cuminte.

Am stat într-un băruleţ de alături, până pe la opt şi un sfert, ca să creştem puţin miza, apoi am intrat, ca Bonnie and Clyde, eu în costumul meu din bani împrumutaţi, el cu deja celebra cămaşă albă şi o eşarfă sinilie în jurul gâtului. Am vrut s-o iau la goană când i-am văzut pe cei zece editori în jurul mesei rotunde, cu un ceainic imens în centru. Erau acolo oameni pe care în timpul carierei mele de editor îi priveam doar de la distanţă, pe care-i pomeneam cu respectul pe care-l acorzi unor idoli de piatră în discuţiile cu angajaţii lor de a zecea spiţă. Paul s-a prezentat pe rând, a acceptat felicitările fiecăruia cu demnitate şi mai că-mi venea să izbucnesc în râs auzind aceleaşi texte pe care le foloseam şi eu când voiam să impresionez un autor, când îi vedeam cu temele făcute, cu romanul citit din scoarţă-n scoarţă şi cu citatele memorate. Ne-am aşezat cu toţii şi am început să le povestesc despre cariera lui Paul, despre greutăţile pe care le întâmpină un scriitor gay în România, despre copilăria lui grea şi cum ne cunoscuserăm noi în editura unde lucrasem, editură pe care o ştiau foarte bine. Paul completa relaxat, zâmbea, per total eram ca într-o mare familie, de Crăciun sau de bar-mitzvah, când copilul preferat al familiei se pregăteşte să devină bărbat. Spre final, după ce au adus cafelele, am

ieşit să fumez o ţigară, puţin ameţit, privind spre luminile din Hoff, ceaunul în care fierbe mămăliga publishingului mondial, când Ken m-a bătut pe umăr. Îşi pusese parpalacul lui elegant, de designer, care ar fi putut hrăni o lună o redacţie de editură românească şi ne-am luat la revedere pe cât de afabil putea el. Mi-a făcut cu ochiul şi mi-a aruncat peste umăr, îndepărtându-se spre apartamentul lui de hotel:

— You know, you should check your mail!

— But I did, Ken!

— Then do it again!

Era acolo, oferta. Discuţiile s-au încheiat.

*

Mama fetiţei cu sindrom Down e o femeie în jurul a 40 de ani, blondă, cu o voce plăcută, îmi place s-o ascult cu ochii închişi în timp ce-i vorbeşte copilului, are o blândeţe pe care n-am mai simţit-o de mult venind din partea unei femei, chiar dacă e adresată altcuiva. Stau cu ochii închişi, întins pe şezlong, cu Macul pe burtă şi-mi imaginez că-mi vorbeşte mie. Simt un tremur care-mi urcă din piept în gât, îmi aprind o ţigară şi privesc spre cele două fiinţe blonde, una care ispăşeşte probabil păcatele unei alte vieţi, când a fost soldat în Wehrmacht, cealaltă pe cele ale unei tinereţi agitate. Îmi construiesc scenarii în minte, îmi imaginez olandeza sau norvegiana adolescentă, o fată subţire, blondă, rebelă, crescută în boomul economic al Europei, capabilă să se concentreze exclusiv asupra libertăţii ei de om care intră în viaţă. O văd la concerte Iggy Pop, în anii ’90, cu mintea praştie de speed şi haş şi probabil prafuri, o văd în cortul ei sau în camera din Ibiza, aşteptând să intre în cameră şi s-o fută următorul tip din grupul cu care plecase de acasă, un Ingmar sau un Alfons pletos, înalt şi blond. O văd apoi mergând spre prima ei slujbă, pe o bicicletă subţire, prin Amsterdam, Haga sau Oslo, prima ei căsnicie, primul divorţ scandalos, prelungirea tinereţii în coffee-shopuri, apoi al doilea mariaj, cu Gunar, şi vestea cumplită ce urmează bucuriei de a fi însărcinată, lupta ei pentru a păstra copilul, apoi îl văd pe Gunar, părăsind apartamentul în a cărui sufragerie e aşezat pătuţul de copil de unde zâmbeşte fiinţa cu capul mare şi dinţi ca de rechin.

Simt o atingere rece şi umedă pe piept şi, când deschid ochii, văd lângă mine, mare, ca de peşte ce trăieşte în adâncuri nesondate, o fosilă vie. Fetiţa îmi zâmbeşte şi vorbeşte folosind acea limbă guturală pe care n-am identificat-o încă.

Mama vine în grabă şi o ia de mânuţă, spunându-i ceva pe limba vikingilor, căreia vocea ei îi adaugă enormă blândeţe, apoi, către mine, serioasă:

— I'm sorry, were you sleeping?

— No, no, its OK, I have a daughter about the same age!

Iau mâna fetiţei şi o mângâi, destul de reticent încât să nu dau naştere vreunei susceptibilităţi materne exagerate.

— How old are you, Laura?

Mă priveşte cu seriozitate, apoi se uită spre mama ei, care-i vorbeşte blând în ceea ce hotărăsc că e norvegiană sau suedeză, apoi răspunde în locul ei:

— She's 9. Is your daughter here, with you?

— No, she's back home, with her mother. We're divorced.

— Oh, sorry!

— It's OK, you get used to it in time…

Îmi surâde şi realizez că e încă foarte frumoasă. E genul de femeie care pare tânără mult după 40 de ani, cu tenul alb, ochii albaştri şi cu amprenta de neşters a unei suferinţe îmblânzite pe chip. Mă întreabă ea prima, în timp ce fetiţa apasă la întâmplare pe tastele laptopului, iar eu îi fac semn că e în regulă:

— Where are you from?

— Romania, îi răspund şi văd aceeaşi încruntare plină de concentrare de care mă izbesc mereu, oameni binevoitori care ar vrea să spună ceva despre ţara mea, dar care nu se uitau la fotbal în anii '90 şi nici nu erau pasionaţi de gimnastică în '80. What about you? Let me guess: you are Dutch…

— No, râde şi se aşază pe şezlongul de alături, ţinând mijlocul fetei în braţe. Guess again!

— Swede?

— No! One more try!

— Norwegian!

— Bingo!

Povestea ei nu prea seamănă însă cu scenariile din capul meu. E din Oslo, lucrează ca asistentă de director, adică secretară, într-o firmă mică spre mijlocie de transport, e, într-adevăr, divorţată, o cheamă Siri, ca pe vocea Apple – mă abţin să fac gluma, probabil o aude de ani de zile –, iar ăsta e primul concediu în afara ţării, cu fetiţa, de la divorţul de Agnor. E genul de om care scapă informaţii despre sine cu naturaleţe, aparent fortuit. Mă întreabă de ce am divorţat, iar la privirea ei curioasă dau din mână a lehamite, apoi scap printre dinţi, scurt:

— I have a drinking problem…
— Well, who doesn't?

Râdem amândoi, începe să râdă şi Laura, zgomotos, mimetic, cu o veselie care a izbucnit de undeva dinăuntru, din nişte peşteri inundate de ape sărate. Mă întreabă de ce am ales locul ăsta de familişti şi-i spun că e un cadou de la fosta soţie şi de la un partener de muncă, dar că sunt pasionat de istorie, e singurul meu hobby stabil. Îmi cere o ţigară şi o fumează acolo, lângă mine, sorbind dintr-o sticlă de breezer. Are stilul afectat al nefumătorilor, care dau mare importanţă actului în sine. Are mâini grosuţe, făcute parcă pentru o mamă, mâini practice, cam nepotrivite corpului ei alungit. E un om plăcut, dar nu am chef de oameni, aşa că le las acolo, mă scuz şi plec spre cameră. Îi scriu Ioanei un mesaj imbecil, dar ea înţelege sigur ce vreau să spun: „Ce faceţi voi? Sunteţi bine?". Intru în duş şi stau acolo vreo zece minute, cu capul sprijinit de faianţă. Se înserează, iar cerul Cretei, atât de jos în mod obişnuit, pare să coboare şi mai mult, ca un capac albăstrui. Mă aşteaptă încă o noapte lungă, în care voi urmări luminile avioanelor care aterizează la fiecare 20 de minute pe aeroportul din Iraklion. Ies şi citesc mesajul Ioanei: „Totul bine. Mara e în tabără, la Moeciu, îşi primeşte cravata de cercetaş mâine. Tu eşti bine?". Totul pare copiat din manualul familiilor perfecte, dacă închid ochii, mă pot vedea în casa noastră de lângă parc, cu grădiniţa în care plantasem trandafiri, trandafiri pe care boram câteodată, spre dimineaţă, când stomacul nu mai putea primi alcool, dimineţile lungi de sâmbătă, cu durerile de cap şi greaţa care aproape nu mai trecea cu nimic, doar cu alte doze de alcool, euforia iniţială, dansurile mele cu Mara, bucuria ei de-a mă vedea fericit şi privirile pline de reproş ale Ioanei, care ştia că totul nu e decât spoială şi că în interior cresc un animal sălbatic, care se trezeşte noaptea şi dărâmă cu coada lui ţepoasă toate încercările noastre de a ordona piesele de şah pe tabla unei vieţi care risca uneori să fie normală.

*

Noaptea de după oferta FSG a fost lungă şi albă. Am băut în toate barurile posibile din Frankfurt, apoi, pe la 3, am mers în acele hrube din zona gării, bărulețe cu travestiţi şi păcănele, unde am băut tequila şi ne-am îmbrăţişat. Înăuntru era întuneric şi urla muzica, o selecţie cretină, latino, iar Paul şi cu mine nu puteam face altceva decât să ne uităm unul la celălalt şi să dăm din cap. La un moment dat au venit la noi două mulatre urâte, foarte sumar îmbrăcate, şi ni s-au aşezat

în poală. Am izbucnit în râs şi i-am spus celei din braţele unui Paul exasperat că e gay. La care tipa s-a ridicat şi a spus cu voce groasă că e în regulă. Apoi a lăsat marginea pantalonului scurt în jos până am putut vedea o pulă neagră, groasă, aşezată cuminte pe o pereche de coaie cât pumnul. Am izbucnit în râs, iar Paul a ridicat din umeri, i-a spus tipului ceva la ureche, ăla s-a dus la bar, a vorbit cu şeful, un italian bondoc de vreo 60 de ani, cu faţă de mafiot, care ne-a analizat, apoi ne-a făcut cu ochiul. Au plecat amândoi pe o uşă din spate, care ducea la veceuri. Eu am rămas să vorbesc cu a mea, după ce m-am asigurat că nu are o sculă asemănătoare în pantaloni. Era cubaneză şi o chema Alazne, miracol. M-am gândit că are un nume foarte potrivit pentru tot ce se întâmplase în zilele alea. Paul a apărut într-un sfert de oră sau mai mult, cu o expresie de beatitudine pe chip, ţinându-se de mână cu noul lui prieten şi mi-a spus că vrea să se mute în Frankfurt. Au început să-şi ia limba-n gură lângă mine, aşa că i-am spus să aibă grijă de el, i-am lăsat o sută de euro, am achitat la bar totul şi am plecat la hotel. A doua zi am pierdut avionul pentru că Paul n-a apărut la timp, ba chiar avea telefonul închis. A venit livid la faţă şi cu un ochi tumefiat, spre seară, când eram deja disperat şi achitasem încă o noapte de hotel. Banii începeau să se termine şi mi-era dor de fetele mele. Ioana deja se supărase pe mine şi la birou mă aşteptau teancurile de oferte care trebuiau sortate, facturile care trebuiau emise şi comunicatele de presă. A apărut în lobby, umflat de băutură, emoţionat, preocupat de un gând pe care atunci nu l-am ghicit, dar care ştiu acum că era îndreptăţit. Am hotărât să nu-i mai fac şi eu capul calendar, să-l las să respire. S-a dus la bar, a cerut un Glenfiddich şi s-a aşezat lângă mine, pe canapeaua din holul hotelului.

— Bobiţă, tu ştii, nu-i aşa, că abia acum s-a terminat totul, nu? Şi pentru mine, şi pentru tine…

— Paulică, din contră, abia acum începe. Ce-ai păţit la ochi?

Avea incoerenţa aceea enervantă a beţivului cu un gând fix.

— Ce-am păţit eu contează mai puţin.

Venise din noapte cu un tic nou, îşi umezea buzele uscate cu o limbă la fel de uscată, ca o şopârlă, era foarte enervant şi scârbos.

— Ce contează e că de acum… şi a făcut gestul prin care imita un avion în picaj. Tot farmecul, tot farmecul…

L-am cărat în cameră şi l-am băgat în pat. Era duminică, toţi editorii plecau spre casă, mai puţin americanii, care

vindeau cărţile din stand şi cu banii ăia trăgeau nişte beţii memorabile prin centrul vechi al Frankfurtului. I-am făcut un ceai, am tras repede un duş şi am ieşit în oraş să beau o bere. Din piept auzeam un hârâit puternic, mi-era greaţă şi-mi tremurau mâinile cumplit. Frankfurtul era încă scăldat în soare, un soare cu dinţi, friguros, mai mult o fantoşă de soare. M-am gândit la cuvintele lui şi am fost, în seara aia, aproape de a înţelege ce voia să spună, dar am dat totul la o parte cu un gest. I-am cumpărat Marei un costum bavarez din piele şi o pălărie. Mi-am spus că în viaţă cele mai bestiale clipe sunt începuturile, că totul e o aventură şi trebuie luat ca atare, bla-bla.

*

Primul lucru pe care-l observi când renunţi la o dependenţă e cantitatea imensă de timp care se desfăşoară în faţă, zilnic, concomitent cu scurtarea lui la nivel general, filosofic. M-am trezit cu enorme cantităţi de timp pe cap, pe care a trebuit să învăţ să le umplu cu ceva. Abia după vreo două luni de abstinenţă mi-am dat seama că înainte, chiar şi când munceam, iar de muncit, am muncit ca un salahor toată viaţa, nu făceam altceva decât să beau sau să anticipez momentele când o să beau. Discuţiile mele, munca mea, tandreţea şi prieteniile mele erau băutură. Odată cu dispariţia ei, a trebuit să-mi restructurez toate relaţiile, să-mi renegociez atitudinea faţă de amănuntele vieţii, am devenit, dintr-un tip locvace şi mobil, concentrat, absurd de concentrat asupra celor mai mici detalii, orientat spre interior, atent până la manie cu cele mai mici senzaţii. Mi-am făcut procese de conştiinţă care ţineau zile întregi, timp în care zăceam într-o aparentă letargie, întins pe pat, şi-mi priveam mâinile, degetele de la picioare, descopeream un corp pe care-l mai văzusem cu asemenea luciditate doar în adolescenţă. Nopţile au devenit teritoriul coşmarului, fie al insomniei cu faldurile ei nesfârşite, din mătase neagră, fie al viselor absurde, premonitorii sau anamnezice. Am început să-mi rememorez fiecare clipă decisivă a vieţii şi modul în care am acţionat atunci, să-mi dau bile albe sau, majoritatea, bile negre.

Nopţile în Creta nu sunt altfel, le petrec în balconul apartamentului privind la beţiile monstruoase din barul de vizavi, la turiştii care se aruncă îmbrăcaţi în piscină spre miezul nopţii, la dansurile, la tinereţea lor care nu e cu mult diferită de a mea, pe cale să dispară. Am încercat să citesc, dar din păcate nu am la mine decât un roman de mistere al lui

Durrell, *Cefalû*, pe care l-am luat pentru că ratasem cumva să-l citesc până acum, şi o ediţie elegantă, pocket, pe foiţă de Biblie, din Istoriile lui Herodot. Durrell mi se pare acum enervant de preţios, descrierile lui par copiate din cărţi, dialogurile dintr-o piesă de Crăciun pusă în scenă de copii, iar personajele au aceeaşi artificialitate ca în cărţile prietenului său, Miller, pe care am încetat să-l mai citesc de ani buni. Herodot merge mai bine, dar scrisul acela mărunt e imposibil de citit în lumina chioară a becului din tavan. Cartea însă mi-e dragă, de fiecare dată când o deschid îmi amintesc acea lună ianuarie când am cumpărat-o din Budapesta, de la un anticar bătrân de pe străduţele cetăţii, în timp ce afară ba ploua, ba burniţa, ba ningea, iar eu şi Ioana mergeam deja de câteva ore în căutarea lui, pentru a-mi satisface mie mica obsesie de a cumpăra câte o carte ciudată din fiecare oraş prin care trec. Asta se întâmpla după ce aflase că am înşelat-o, după săptămâni chinuitoare fără somn, cu urlete înfundate, ca să nu ne audă Mara, cu pălmuiri isterice şi negocieri ale unei vieţi care păruse bună până atunci. Atunci a apărut pentru prima oară discuţia divorţului, iar eu am luat-o *á la légère*, spunându-mi că totul va trece, mizând pe farmecul meu de beţiv, care nu trebuie să facă nimic pentru a fi indispensabil celorlalţi. Atunci tot Ioana a venit cu ideea asta a excursiei noastre în doi, o excursie ca o bucată de tifon înmuiată în Rivanol, menită să spele toate coşmarurile, să şteargă rana, s-o spele şi s-o lase curată. Nu-mi amintesc mare lucru, pentru că am băut încă din ziua plecării, am băut înainte de decolare, am băut în avion, am băut după ce ne-am cazat, am băut până am adormit. A doua zi ne-am plimbat printr-o Budapesta pustie, friguroasă, am avut câteva clipe de normalitate când a trebuit să ne cumpărăm câteva pulovere, dar tot timpul între noi a existat o jenă, o ruşine care rodea din cele mai mici gesturi. Ioana era în mod vizibil rănită şi nu putea ascunde asta, iar eu refuzam cu frenezie să cedez vreun pas în jocul ăsta, îmi hrăneam orgoliul în continuare, spunându-mi că totul va trece de la sine. Ne-am trezit unul în faţa celuilalt fără nimic de spus, am făcut sex poate pentru că aşa trebuia, deşi în mod evident nici unul dintre noi n-avea chef. Eu eram un automat care mergea, mânca şi bea. O mare maşină de melancolie autoindusă, care se bălăcea în propriul jeg, un fel de bivol scufundat în nămol.

Mă ridic de pe patul dublu, matrimonial şi-i trimit Monei un mesaj în care-i spun că aş vrea să particip la excursia din Knossos de a doua zi. Nu-mi răspunde, oricum cred că e prea târziu. Probabil că adorm privind şirul de

furnici care vin şi pleacă dinspre coşul de gunoi sau stau treaz, într-o stare de amorţeală vecină cu nebunia, aşa cum stăteam în anii din urmă ai căsniciei mele, în curtea din spatele casei noastre cumpărate din banii câştigaţi atât de triumfător, privind fix în geamul ferestrei de la parter, în ochii unui om îmbătrânit înainte de vreme, cu cearcăne, gras şi cu părul rărit. Stăteam aşa, cufundat în scenarii care mai de care mai fanteziste, din care nici unul nu se mai realiza la trezie, aşa cum se întâmpla înainte. De fapt, succesul meu cu Paul n-a fost altceva decât un asemenea scenariu la beţie, când vedeam în cele mai mici detalii tot ce se va întâmpla, construiam ca un Împărat aztec piramidele sacrificiale, iar a doua zi puneam în practică tot ce plănuise mintea mea scufundată în visare.

Probabil, însă, că am dormit, pentru că a doua zi am găsit mesajul Monei, care-mi reproşa că m-a aşteptat autocarul în faţa complexului, dar că, supriză!, n-am apărut. Fumez o ţigară cât îi răspund şi-i spun că mi-a fost incredibil de rău, apoi îmi iau *Istoriile* şi cobor la piscină, hotărât să zac acolo toată ziua. Îmi cumpăr două cafele de la bar şi mă instalez într-un baldachin liber, deşi îmi dă o senzaţie nasoală, mi se pare că duhneşte a alcoolul transpirat de cuplul britanic care a stat acolo ieri toată ziua. Citesc despre concursul de răpiri dintre fenicieni şi greci, dintre greci şi persani şi mă pufneşte râsul.

— Are you reading something funny?

N-am realizat că cele două norvegiene, mama şi fiica, s-au aşezat pe două şezlonguri din apropiere. Siri poartă un costum de baie dintr-o bucată, poate pentru a ascunde ravagiile maternităţii, poate urma operaţiei de cezariană, şi pe cap are o pălărie mică, din pai, şi ochelari de soare. Laura stă la picioarele ei şi aranjează nişte cărţi de joc cu personaje mitologice, după o ordine pe care doar ea, cu căpşorul ei de peşte preistoric, o cunoaşte. E concentrată, cum numai copiii pot fi, dar îmi face cu mâna fără să mă privească.

Îi povestesc lui Siri de ce râd, de ce mi se pare fermecător să pui ura, rivalitatea istorică permanentă dintre două civilizaţii atât de diferite în cârca răpirii unor femei. Mă corectez apoi, bâlbâindu-mă, şi adaug că aş fi fost la fel de amuzat dacă ar fi fost vorba de furtul unor averi sau de…

— Stop it, mă atinge pe braţ, I am not that kind of a girl… So, you decided to spend your day by the pool?

Îi povestesc aventura mea cu Mona şi insomnia, la care ea îmi spune că şi-ar dori să vadă ruinele de la Knossos, dar îi e frică să se aventureze de una singură prin Creta, cu Laura. Iau decizia spontan şi-o întreb dacă n-ar vrea să

mergem toţi trei, pe cont propriu. Simt că ezită şi-i spun că a început să mă sufoce cadrul piscină-masă-cameră şi că, din câte ştiu, la şoseaua principală e o staţie de autobuz care duce în Iraklion, unde opreşte o maşină din 20 în 20 de minute, dacă nu chiar mai des. Priveşte spre Laura câteva clipe, apoi o întreabă ceva în limba aceea guturală, care în gura ei devine o înlănţuire destul de simpatică de sunete, consoanele se înmoaie şi se leagă într-un dans uşor, ca un vânt de primăvară. Laura se ridică în picioare şi începe să bată din palme, apoi vine la mine şi mă ia în braţe. Prima mea pornire e să-i dau un brânci în apă, să îndepărtez de mine tandreţea aceea spontană, de copil. Întorc capul şi strâng ochii, devin tot un corp de muşchi încordaţi, o fiinţă dementă. Apoi totul trece.

Hotărâm să ne vedem în faţa complexului în jumătate de oră şi deja mă întreb dacă e bine ce fac. Urc în cameră, fac un duş, apoi îmi pun o cămaşă veselă, de turist, cu mici veliere în voltă pe valuri, cadou de la Ioana, înainte de una dintre excursiile noastre în Sulina. Îmi iau aparatul foto, îmi bag *Istoriile* într-un buzunar larg al pantalonilor şi cobor la bar, unde-mi mai iau o cafea şi-mi aprind o ţigară. Fetele apar şi ele în scurt timp, Siri într-o pereche de pantaloni din in, largi şi o cămaşă albă, de croială bărbătească, şi care contrastează cu pielea ei bronzată şi face pereche bună cu părul ei blond, Laura într-un tricou cu Bart Simpson pe board şi pantaloni scurţi. Facem un trio galactic, alcoolicul, divorţata şi fetiţa cu sindrom Down. Urcăm dealul alb, însorit, pe nişte serpentine punctate de smochini în care au fost agăţate tăbliţe care ne interzic să culegem fructele. Le povestesc fetelor poemul lui Edward Hirsch despre smochine, despre smochinul alungat din grădina Edenului, plămădit din acelaşi lut ca şi Adam. Deci smochinele sunt mătuşile noastre dinspre tată, îi spun Laurei, iar Siri e nevoită să-i traducă şi, când înţelege, fetiţa se distrează cumplit, apoi cere lămuriri. Ajungem în staţie, care e un acoperiş din lemn încins, vedem că autobuzul vine în cam 15 minute şi ne aşezăm pe o bancă. Peste drum se înalţă un deal stâncos, iar în vârful lui e o adevărată hacienda cu palmieri. Apoi observ cum pe mijlocul şoselei se îndreaptă spre noi un miriapod cam cât palma, cu mişcări nervoase, agitate. I-l arăt Laurei, care începe să urle necontrolat, să plângă isteric la vederea acelei fiinţe cu care, fără s-o ştie, sau poate de aceea, seamănă atât de mult, cu care semănăm toţi trei, gângănii preistorice încurcate de prea multe picioare, încercând să treacă o stradă care nu se mai termină. Siri o ia în braţe şi-i ascunde capul la piept, în timp ce eu, cu un băţ lung, împing creatura aia spre iarbă. Ajunsă acolo, pare să se

liniştească, apoi dispare într-o gaură din pământ, trăgându-şi după ea picioarele şi nervii.

Stăm acolo pleoştiţi, sub umbrarul prin care pătrund raze ascuţite de soare, o saună cu acoperişul ciuruit, printre localnici care fac naveta, până când se apropie autobuzul verde-închis, cu retrovizoare ca nişte urechi de căţel. Ne urcăm şi ne aşezăm undeva în spate. Îmi scot Herodotul şi reiau prima pagină, cea a răpirii. De data asta nu mă mai amuză, mai curând mă irită justificările pe care le caută Herodot războiului, felul lui de a raţiona mereu acolo unde nu există raţiune, ci doar sete de sânge şi de avere. Laura şi-a scos cărţile de joc şi le înşiră în poală, cu grija pe care o au fetiţele de a păstra întotdeauna ordine în joc. Cam ca Herodot. Siri repetă cu ea fiecare figură mitologică, îi spune câte o poveste pe care-mi pot da seama că i-a mai spus-o, apoi îmi arată o carte cu o femeie văzută din profil purtând un chiton alb, cu mâna dreaptă sprijinită lejer pe greabănul unui taur alb, imens.

— Do you know who this is?

Îi spun că mai mult ca sigur e Pasiphae, regina Cretei, fiică a Soarelui, mama Ariadnei şi a Fedrei, arhetipul femeii nefericite, îndrăgostită de taurul alb dăruit de Poseidon lui Minos. E, pentru mine, fiinţa cea mai tragică din mitologia greacă, victima pasiunii ei nefireşti, mama monştrilor, sclava sexului zoofil. Ca să-şi vadă dorinţa împlinită, îi porunceşte lui Dedal să-i construiască o vacă din metal, goală pe dinăuntru, în care s-a aşezat şi şi-a proptit curul divin fix în pizda presupusei vaci, apoi s-a lăsat futută de taurul alb până la leşin, ca în cel mai îngrozitor film snuff făcut vreodată. Din împreunarea lor s-a născut Minotaurul. Îmi dau seama că perorez, am uitat cu cine vorbesc, şi, când o privesc, Siri şi-a întors capul, şi-a întors umerii, oarecum defensiv şi probabil că-i spune Laurei varianta pentru copii, pe care o construieşte pe loc. Nu ştiu cum reuşeşte, pentru că aici mitul e în stare pură, e violent, întunecat, e atât de uman în perversiunea lui, încât nu l-au putut edulcora, ca în miturile care-l arată pe Zeus coborându-se sub formă de rouă, lebădă sau alte poezii din astea. Când se întoarce din nou spre mine, mă priveşte direct în ochi şi mă întreabă, pentru prima oară, ce meseria am, ce fac pentru a trăi. Îi spun fără să gândesc că mă ocup cu vânzarea talentului altora, că sunt un negustor de talente.

*

Imediat după Frankfurt a urmat o perioadă de continuu bairam şi de muncă frenetică. Paul aproape că se mutase la

noi şi citeam împreună, fără să ne vină a crede, contractele pe care le scriam şi facturile emise. Noaptea făceam planuri în curticica mea, înfiinţam conturi, vorbeam despre veliere, case de vacanţă şi beam. Au fost câteva luni în care mi-am abandonat beţiile solitare, reveriile melancolice cu ochii-n geam: noaptea scriam comunicate de presă, ceream declaraţii din partea editorilor străini şi încercam să exploatez isteria naţională care se născuse. Eram oamenii momentului: aşa cum se întâmplă în ţara asta, totul era meritul vânei româneşti care trecea prin noi doi, eram ca două boabe de strugure atârnate în ciorchinele geniului mioritic, crescut pe butucul care izvora din rădăcinile lui Eminescu. Aproape că eu nu trebuia să mai fac nimic, articolele imbecile curgeau de la sine şi în curând Paul a căzut în partea cealaltă a euforiei, a devenit obsedat de faptul că nimeni nu vorbeşte despre carte, ci doar despre bani, teritorii de vânzare, turnee de promovare. Atunci a avut loc acel incident care a stabilit turnura nefericită a vieţii noastre, interviul televizat luat de marea doamnă a emisiunilor de cultură, celebră pentru că-şi intervieva invitaţii cam 5-6 ore până să fie mulţumită de materialul brut, pentru ca apoi să monteze o oră, din care jumătate era ocupată de faţa ei cu ochi mijiţi, care sugerau inteligenţă, perspicacitate, sensibilitate, şi de vocea ei pătrunzătoare, care-i întreba despre copilărie, despre greutăţile vieţii şi alte asemenea lucruri nemaiauzite. Camelia Străjeru, marea doamnă a emisiunilor de cultură, ne-a aşteptat la intrarea în televiziune, cu un teanc de foi la subraţ şi o afabilitate lucrată în cei 20 de ani de experienţă:

— Marele nostru scriitor şi omul său din umbră!

Şi eu, şi Paul eram incredibil de mahmuri, ceea ce n-ar fi fost o problemă, dacă Paul n-ar fi tras în mod regulat dintr-un flask pe care-l ţinea în buzunarul interior al gecii lui de motor, care-i pătase deja cămaşa, legendara cămaşă albă.

— Da, am răspuns repede, ca să nu aibă timp Paul s-o facă, Pat şi Pataşon, Iţic şi Ştrul, Bonnie and Clyde…

Mi-a zâmbit acru, dar şi-a recuperat instant compoziţia. Era genul de cutră care trece cu aparentă uşurinţă peste orice eveniment neconform cu planul. Mi-o imaginam căzând în noroi în plină Piaţă Romană, apoi ridicându-se şi prefăcându-se că se uită în vitrina unui magazin. Pentru Paul au fost, probabil, cele mai chinuitoare ore din viaţă. Avea o reacţie naturală împotriva jargonului pseudointelectual, îi venea să se scarpine pe faţă şi pe mâini şi tot timpul mi-a fost frică să nu-i recidiveze psoriazisul de pe corp în timpul emisiunii. Apoi n-am mai putut controla nimic: îi răspundea în răspăr, căuta parcă răspunsurile care s-o irite cel mai mult, iar asta a

dat naştere unui duel verbal în care amândoi îşi pierduseră parcă controlul.

— Cum răspundeţi acuzaţiilor de pornografie care vi s-au adus? E adevărat totuşi că romanul dumneavoastră abundă de scene cel puţin piperate…

N-a lăsat-o să continue. E un om foarte talentat, cu un simţ deosebit în a detecta stilul celui cu care vorbeşte, vânează clişeele şi le haleşte ca o hienă. Atunci şi-a dat seama că, dacă-i taie diareea verbală, nu mai rămâne nimic din autocontrolul ei celebru:

— Da, observaţia e mai mult decât corectă. Eu am intenţionat să scriu un roman erotic, de tipul *50 Shades of Gray*, dar încă nu am talentul necesar. Mi-au scăpat printre scenele alea şi câteva fraze care nu se încadrează în genul porno. O altă piedică a fost faptul că eu sunt poponar, iar personajul meu e hetero. Vă garantez însă că următorul roman va atinge perfecţiunea şi voi ajunge să vând chiar mai bine, o să devin regele neîncoronat al literaturii erotice est-europene.

Şi tot aşa. Apoi a început să tragă din flask fără să se mai ascundă.

— S-a mai spus, apoi, că nu aveţi un stil foarte cizelat, nu scrieţi ceea ce s-ar numi „romane intelectuale“. Sunteţi un prozator frust, un Esenin al romanului…

— Nu mi-a plăcut niciodată Esenin. Da, aşa, evit să afişez în proză toate lecturile mele din ultimii ani şi, de altfel, poate se simte chiar faptul că nu sunt absolvent de Litere…

— De altfel, dacă nu mă înşel, nu aţi urmat cursurile vreunei facultăţi…

— Ba am urmat, cum se zicea în cartierul unde-am copilărit eu, academia vieţii. Dar compensez prin faptul că agentul meu literar e doctor în literatură. Ce-ar trebui să răspund aici? Că am citit rafturi întregi de literatură criminalistică, am petrecut săptămâni întregi, clandestin, la IML, că mă documentez şi că citesc, în general, mult? Acceptaţi doar prozatorii care citează fără ghilimele?

— Ah, nu, începând cu anii 2000, literatura noastră abundă atât de erotism frust, cât şi de aşa-zisul minimalism. Încă unul…

— Nu cred că sunt un prozator minimalist. Cine a citit romanul şi-a dat seama de asta. Pe mine m-a interesat foarte mult să descriu râul acela subteran care curge pe sub vieţile noastre, un râu cu debit infernal, de căcat. Am avut intuiţia faptului că, aşa cum sub Dâmboviţa curge un râu mai mare, dar similar din toate punctele de vedere, sub căcatul vizibil se ascunde unul mai gros, pe care nu-l observăm pentru că

privim mereu în sus, spre stele. Şi uităm că stelele nu sunt altceva decât lumină, că sursa lor e moartă. Atunci mi-am dat seama că privirea asta, spre subteran, are poate o doză mai mare de luciditate. Am devenit pasionat de monştri, de sexualitatea deviantă, de crime, de incesturi, malformaţii, mi-am construit propriul cer mânjit cu căcat, prin care lumina moartă a stelelor nu poate intra.

Au ţinut-o aşa timp de patru ore. Sincer să fiu, am admirat-o pentru tenacitatea ei de dinozaur bătrân, pentru masca ei compusă. Ştiam că nu are material pentru emisiune, dacă se hotărăşte să taie toate ieşirile lui, aşa că m-am relaxat şi am ieşit la o ţigară.

Surpriza noastră a fost că n-a tăiat nimic, l-a lăsat aşa, uşor coafat, inclusiv gesturile prin care-şi ducea flaskul la gură, cu un avertisment prin care emisiunea nu-şi asuma nimic din părerile eventual ofensatoare pentru public ale nonconformistului scriitor. Reacţiile au fost cele aşteptate: a devenit un mic cult printre tinerii scriitori, dar în rest atacurile au început să se ţină lanţ, în special din partea revistelor conservatoare, a presei generaliste şi a criticilor trecuţi de o anumită vârstă, cât şi a celor mai tineri, dependenţi de bunăvoinţa celor din urmă. Din mândrie naţională s-a transformat în anomalie naţională, un arhetip al prostului-gust şi al inculturii Occidentale, care vânează exclusiv senzaţionalismul şi exotismul est-european. Paul şi-a cumpărat căsuţa de la Krapets, unde s-a retras, iar eu am continuat să lucrez pentru el, dar şi să ţin piept atacurilor din ce în ce mai virulente, direct la jugulară, inclusiv din partea altor autori de pe lista mea, care se simţeau nedreptăţiţi. Era încă un bun naţional, iar vânzarea lui, în mintea lor, ar fi trebuit să deschidă ţeava de scurgere spre vest, pe unde să intre literatura lor lipsită de imaginaţie, săracă, scrâşnită şi plină de clişee.

Nu ştiu când a avut loc declicul, însă în mod evident ceva s-a rupt în mine. Probabil a fost vorba de epuizare nervoasă şi fizică, dar am început să mă îndepărtez de toate, inclusiv de propria familie, să nu mai răspund la telefoane sau mailuri, să zac în curte pe şezlong, cu un pahar în mână, de data asta însă fără a mai construi scenarii sau planuri. Mi se mişcau dinţii din faţă ca nişte beţe abia înfipte în nisip, îmi crescuse o burtă caraghioasă, aveam guşă şi, în general, mi-era rău, de când mă trezeam şi până leşinam, pentru că asta se întâmpla. Simţisem că Paul nu va mai putea scrie prea curând ceva, dar în acelaşi timp în mine apăruse şi o altă frustrare. Creştea înăuntrul meu o mânie, transformată rapid în orele nopţii în autocompătimire, în milă sfâşietoare pentru

cel în care mă transformasem, pe care o simţeam faţă de lejeritatea cu care-l părăsisem pe acel tânăr slab, abia ieşit din facultate, plin de talent, sau de presupus talent, de o sensibilitate bolnăvicioasă şi de planuri care poate-i depăşeau puterile. Mă irita tot ce avea legătură cu banii, cu realizările mele de agent, de editor, de soţ sau de tată. Totul ar fi trebuit să arate altfel, pusesem toată energia pe care eram capabil s-o recoltez din mine într-o direcţie care se arăta acum pustie, ca drumul învelit în praf fin care ducea dinspre sat spre plajă, în Sulina. Nu mai ştiam dacă tot ce făcusem între 25 şi aproape 40 ţinuse vreo clipă de voinţa mea sau de vreun orgoliu cumva născut în mine, dar rezultatul era trunchiul putred al unui copac, care stătea în picioare doar din inerţie. După ore întregi de milă înmuiată în alcool, ieşeam pe poarta casei şi mă înfundam în baruri de noapte sau mă aşezam la vreo terasă din centrul turistic al oraşului, printre tineri români şi străini, unde căutam prilej de scandal sau, când eram destul de beat, încercam, fără succes, să agăţ. Rondul ăsta de noapte se încheia fie cu vreo bătaie, cu umilinţe, fie cu pierderea cunoştinţei: mi se întâmpla din ce în ce mai des să mă trezesc înapoi, în faţa porţii, fără să ştiu ce făcusem, purtând însă pe corp fie o hartă misterioasă a traseului meu, fie obiecte care nu-mi aparţineau. Atunci au apărut primele discuţii despre divorţ, pe care-l contemplam însă fără vreo remuşcare şi fără a încerca să fac ceva pentru a-l împiedica. Eram atât de absorbit de Eu, de un eu pe care-l construisem în interiorul acelui trunchi putrezit de copac, încât tot balastul sentimental mă irita. Căpătasem un egoism atroce, care nu mai dispărea nici în momentele de trezie, dimineaţa, când Mara venea şi-şi punea capul pe mine, înainte de a pleca la grădiniţă, cu acea afecţiune discretă a ei, o tandreţe pe care n-o verbaliza niciodată, însă o transforma în gesturi mici, poate emoţionante pentru un martor tăcut, ascuns după uşă. Eu nu eram însă acolo. Într-o după-amiază, când era rândul meu s-o duc la cursurile de engleză, am plecat să beau câteva beri în Parcul Carol, aşa cum făceam de obicei, şi am uitat s-o mai iau. Când am ajuns acasă, Ioana mă aştepta în hol şi din privirea ei am înţeles că de data asta era cu adevărat hotărâtă. Am plecat chiar din seara aceea, iar a doua zi am trecut pe acasă, mi-am făcut bagajele şi m-am mutat definitiv la biroul din centru, mult mai aproape de locurile prin care-mi pierdeam minţile noapte de noapte. Divorţul a decurs rapid şi civilizat, ştiam amândoi că asta e unica soluţie rămasă, după care renăşteau parcă nişte posibilităţi. Când s-au mai liniştit un pic treburile, am plecat în Bulgaria, la Paul, unde-am ţinut-o împreună într-un colocviu alcoolic timp de-o

săptămână şi am avut senzaţia că-mi revin un pic, aşa că m-am întors la birou mai optimist decât plecasem. Acolo însă am revenit foarte repede la vechile obiceiuri, iar într-o noapte pilotul automat nu m-a mai dus acasă, ci m-am trezit într-o firidă dintr-un bloc vechi, căzut cu capul în piept, cu o durere ascuţită la maxilar, cu urdori uscate la ochi, înfrigurat şi mirosind a urină şi a fecale, incapabil să mă mişc. Nu mai aveam portofel, telefon, chei, bani şi am zăcut acolo până când a răsărit soarele, apoi s-a făcut cald, rănit de priviri şi de propria nemişcare, ameţit, adormind şi trezindu-mă succesiv şi repetat, până când cineva a chemat în sfârşit poliţia, apoi salvarea şi am ajuns la urgenţă. Am stat acolo pe o targă, cu perfuzii, şi tot Ioana a fost cea care m-a recuperat, mi-a adus schimburi, m-a ţinut de umeri până la baie, unde m-am spălat pe cât am putut, apoi m-a urcat în taxi şi m-a dus acasă. Am zăcut aproape o săptămână, cu un bolovan încins în piept, plângând şi răsucindu-mă în toate direcţiile, bântuit de ideea sinuciderii. Câteva zile n-am putut mânca nimic, mi-era greaţă, iar mâinile îmi tremurau prea tare pentru a ţine o lingură. Stăteam ascuns sub pătură, fără să mă gândesc la nimic, ascuns ca un animal hidos, muribund, într-o peşteră. Paul a venit de urgenţă la Bucureşti şi a avut o discuţie lungă cu Ioana, deşi nu era el omul cel mai potrivit s-o consilieze. Ştiu însă că ţinea la mine şi că era dotat cu un instinct de supravieţuire superior, avea un psihic mai robust decât al meu şi era de multe ori molipsitor cu optimismul lui, chiar atunci când îl mima. Au reuşit amândoi să mă scoată din criza aceea şi, oarecum surprinzător, la capătul ei m-am găsit un pic mai liniştit, ca o barcă fragilă, veche, care a supravieţuit furtunii, iar acum pluteşte pe apele nu mai puţin ameninţătoare, nu mai puţin adânci ale oceanului, dar pluteşte.

*

Intrarea în palatul-muzeu e îngustă, dar umbrită de viţă-de-vie, aşa că trebuie să stăm cam jumătate de oră la coadă, printre grupuri de turişti cu ghid şi familii blonde sau asiatice. De fapt, şi noi părem o familie, simt privirile celorlalţi asupra noastră, observ zâmbete forţate când le surprind privirea plină de curiozitate pe care o aruncă Laurei. Îmi dau seama că mi-e dor să fiu din nou tată şi că excursia asta mă nelinişteşte, dar o face cumva plăcut, e ca o ploaie răcoroasă. Siri e obişnuită cu privirile, e autentică în comportamentul ei cu Laura, nu pierde timp observând reacţiile din jur sau privirile lor de animale speriate. Fata

vorbeşte, râde, nu dă semne să fie speriată de mulţime. Încep o poveste adaptată despre civilizaţia minoică şi uşor deviez iar spre mine, aşa cum făcusem cu Pasiphae, numai că de data asta vorbesc despre Arthur Evans, arheologul care descoperise ruinele şi-şi dedicase toată viaţa lor, acolo, în insula aia stearpă. Le spun că după mine ruinele alea nu există, sunt creaţia minţii lui rătăcite, un vis dezgropat, că n-a fost altceva decât un poet nebun. Siri mă priveşte pentru prima oară direct, după scena Pasiphae, şi-n ochi i se reflectă o frunză de viţă-de-vie, iar atunci cred că văd în ea fata de 20 de ani care s-a îndrăgostit de Agnor, care a hotărât să-şi lege viaţa de un bărbat înalt şi blond, acolo, printre fiorduri. Mă priveşte cu atenţie şi cu o îndoială caldă şi brusc mă năpădesc o ruşine şi o frică pe care nu le-am mai simţit de atunci, de când zăceam în propriile excreţii. Îmi jur să le sun pe Ioana şi pe Mara după ce ajung la hotel, să le povestesc despre fresca aceea cu delfini albaştri şi despre prinţul cu crini în mână, adormit timp de câteva mii de ani pe un perete al palatului, sub pământ, până ce mâna şi creierul lui Evans l-au scos la lumină. Mi-l imaginez venind direct din arena unde sărise peste taurul enorm, o specie dispărută acum, un erou al mulţimii, apoi păşind transpirat în sala de baie. La intrare îl aşteaptă o fată cu părul negru, cu gâtul lung şi ochii la fel, care-i oferă acel mănunchi de crini, apoi fuge ruşinată. Îmi imaginez un artist, un pictor de curte care surprinde scena, iar în el încolţeşte ideea acestei fresce, apoi se succedă rapid, ca-ntr-un documentar istoric, imaginile potopului, ale incendiilor, cutremurele apocaliptice care-au măturat civilizaţia Thera, valurile de pământ care s-au aşezat deasupra lor, apoi cadrul devine larg şi totul se află sub fruntea unui bărbat alb, mustăcios, în uniformă de ofiţer al Imperiului. Pe lângă toate aceste poeme vizuale, realitatea arheologică e săracă, înghesuiala turiştilor distruge orice posibilitate de a putea înţelege cu adevărat tremurul pietrelor. Îi spun lui Siri că nu mă simt bine şi mă retrag la o terasă dinspre intrare. De când am renunţat la reveriile nocturne şi la tonele de alcool scurse pe gât, am căpătat, pe lângă acuitatea simţurilor, o intensitate stranie a trăirilor interioare. De multe ori rămân paralizat, ca acum, ţintuit, incapabil să vorbesc sau să acţionez. Sunt clipe în care am senzaţia că totul se opreşte în loc, că aerul încremeneşte, că lumea ia o pauză pe care eu o declanşez şi la care totuşi asist neputincios. Mă simt adesea ca un copil care învaţă să citească iar lumea.

Fetele termină conştiincioase turul palatului şi se aşază la masă, Siri îi comandă Laurei un fresh de portocale, iar

mie-mi face cinste cu o cafea, „for your guided tour, dear“. Îmi cer scuze că n-am fost un ghid prea bun şi stăm acolo, sub umbrarul din viţă-de-vie care filtrează lumina criminală a insulei. Facem drumul spre Iraklion în tăcere, însă una lipsită de orice tensiune, ca nişte vechi prieteni care comunică fără cuvinte. În autocar, Laura o roagă pe Siri să mă întrebe ce s-a întâmplat cu miriapodul. Îi aud vocea gângavă, răguşită, o văd gesticulând şi înţeleg fără ca mama ei să-mi traducă. Îi spun că s-a ascuns sub pământ, într-o scorbură unde n-o poate ajunge nici un duşman şi că va sta acolo foarte mult timp, pentru că are atât de multe picioare şi fiecare dintre ele trebuie să se odihnească acum, după ce a traversat şoseaua aia plină de pericole.

Apoi îi povestesc lui Siri întâmplarea aceea din facultate, când veneam de la o noapte albă petrecută cu un prieten bulgar care fuma marijuana, apoi picta, pentru ca a doua zi să încerce să aplice diverse metode hermeneutice pe acele tablouri, care-i păreau a fi ieşit din mâinile altui om. Am fumat cu el, deşi iarba îmi făcea rău şi atunci, am băut şi ne-am uitat la filme, iar dimineaţa am plecat spre casă. Am intrat în apartamentul de două camere unde locuiam cu Mama, am aruncat geanta în hol, m-am dus la baie apoi, când am revenit în sufragerie, pe mochetă, în faţa pragului dinspre balcon, am văzut-o. Avea o ţinută imperială, ţinea capul acela de extraterestru drept şi mişca domol din cangele lungi, ca un criminal din desene animate care-şi freacă mâinile. M-am aşezat pe covor, tremurând, şi ochii mi s-au umplut de lacrimi. M-a trecut un fior care urca de-a lungul şirei spinării, apoi cobora la loc, spre gaura curului, mi-au transpirat palmele şi am rămas acolo, privind în ochii ei mari, două ecrane negre, curioase, până a trebuit să-mi feresc privirea şi să strâng pleoapele, să cad la loc, în mine, în încercarea disperată, animalică, de a rămâne om. Când i-am deschis, nu mai era acolo: am căutat-o, cu genunchii tremurând, gata să fiu consumat, să mă acuplez cu ea apoi să mă roadă os cu os, cu delicateţea pe care o are un animal de pradă faţă de victima lui. Mi-am amintit documentarele acelea în care o antilopă e mâncată de vie de câţiva pui de leu, tandreţea pe care o depun felinele în actul lor doar în aparenţă crud, dar care-şi arată adevărata calitate în gesturile blânde ale carnasierilor. M-am convins în curând că nu era decât o halucinaţie a creierului meu obosit sau aşa încercam să-mi setez mintea, dar altfel nu puteam explica dispariţia unei *mantis religiosa* cât antebraţul dintr-o sufragerie minusculă. Mi-am aprins o ţigară şi am băut un nes rece până când am încetat să tremur şi atunci, după prima gură din lichidul amar,

a sunat telefonul fix. Am răspuns şi am auzit vocea nesigură, cu accent puternic, a lui Ivan:

— Deschide televizorul! Acum!

— Pe ce canal?

— Oriunde, deschide dracului televizorul!

Prima imagine a fost cea a turnului în flăcări, apoi l-am văzut prăbuşindu-se, şi cel de-al doilea turn a fost lovit de un alt avion, iar eu nu mă puteam gândi decât la capul plecat într-o parte al insectei, la dispozitivele negre din mijlocul capului şi la posibilitatea ca prezenţa ei acolo să fi fost un avertisment.

Restul drumului l-am parcurs în linişte, printre dealurile pietroase ale insulei, fiecare privind pe geamul lui. La un moment dat, când autocarul urca undeva deasupra mării, am simţit mâna lui Siri pe braţ, o atingere calmă, reconfortantă, ca o bătaie pe umăr. Am luat-o de mână, în semiîntunericul apusului, şi am închis ochii. Probabil că ne gândeam fiecare la vieţile noastre futute, care se îndreptau printr-un tunel lung, spre un final cert, dar încă luminos.

*

Am simţit că trebuie să le evit pe cele două, mamă şi fiică, şi cred că Siri avea să procedeze la fel. Era ca şi cum ne-am fi arătat unul altuia nişte răni ruşinoase, pustule ascunse sub bandaje sau urmele lăsate de nişte boli sexuale vechi. În noaptea aia, în plină insomnie, am încercat să scriu un poem despre Pasiphae. Era pentru prima oară în zece ani când făceam asta. Am scris un poem foarte lung, întins pe două pagini dintr-un caiet A4 pe care-l adusesem cu mine şi în care-mi notam strategiile de marketing pentru Paul. L-am scris dintr-o suflare şi nu l-am recitit, a fost ca o vomă care te lasă liniştit, un act terapeutic. Apoi m-am îmbrăcat şi am ieşit din apartament. Am ezitat la etajul lui Siri, am vrut să-i bat la uşă, apoi m-am gândit că s-au culcat şi că oricum nu aş fi ştiut ce să-i spun. Pe vremuri aş fi invitat-o să bem ceva. Aşa, era destul de ciudat să oferi cuiva o cafea la 1 noaptea. Am coborât în strada prăfuită şi am luat-o spre plajă, pe lângă casele pătrăţoase din calcar şi barurile pline de turişti zgomotoşi, luminaţi de becurile care atârnau deasupra capetelor, cu pielea feţei reflectând apa piscinelor. Am coborât până pe plajă şi am stat acolo, pe un şezlong strâns, am fumat o ţigară, apoi am intrat într-un bar deschis, unde toată lumea urmărea un meci de fotbal la un televizor mare agăţat de perete. Barmanul era un tip bărbos, cam de vârsta mea, care mi-a făcut un frappé mare, şi mi-a dat o apă plată

din partea casei. M-am uitat la meciul dintre o echipă englezească şi una spaniolă, alături de un grup de britanici gălăgioşi, fără să văd nimic, apoi mi-am dat seama că, pentru prima oară în ani buni, în fundalul acelui panou năclăit care era mintea mea începusem să-mi fac planuri. Care nu includeau nici agenţia literară, nici pe Paul şi nici măcar propria mea familie. Sau fostă familie.

— Say what, mate, where you from?

E în mod evident foarte beat, blond, puţin mai înalt decât mine, are buzele nefiresc de roşii şi de umede şi poartă un tricou cu Manchester United. Îi răspund scurt că sunt din Slovacia şi încerc să-mi reiau gândurile alea asemănătoare reveriilor alcoolice de mai an, dar atât de nefiresc de proaspete, de lipsite de iluzii şi cu atât mai ciudate. Se aşază la masă, lângă mine, şi-şi aprinde o ţigară rulată cu bricheta mea. O aprinde şi apoi bagă bricheta în buzunar. Mă uit la el cu coada ochiului, apoi simt că nu mă pot opune unei porniri care pleacă de undeva din acele vise derulate în fundal.

— Listen, mate, you just took my lighter.

Se uită la mine cu o privire goală, îşi dă într-o parte părul blond, ca un mănunchi de paie arse de soare, şi ridică din umeri:

— I have no lighter, mate, don’t know what you’re talking about.

Răspund iarăşi fără să vreau şi simt cum creşte în mine o furie pe care o cunosc atât de bine:

— You took my fucking lighter and put it into your fucking right pocket.

Se uită iarăşi la mine cu privirea aia ca un ecran gol, apoi zâmbeşte ghiduş şi sare brusc în picioare. Îşi desface braţele, ca Iisus pe cruce, sare scurt şi-mi aruncă:

— Wanna search me, you bloody Serb?

— I don’t want to search you, limey, I just want my lighter back.

În jur se făcuse linişte, cu excepţia vocii comentatorului grec, iar la auzul poreclei de la masa lor s-au ridicat încă doi tipi. În câteva clipe eram înconjurat, îi vedeam cum zâmbesc tâmp, gata să ardă un necunoscut pentru că echipa lor lua bătaie. M-am tras încet în spate, deşi, ciudat, nu-mi era frică deloc, nici de ei, nici de eventuala bătaie pe care-aş fi încasat-o. Am început să-i provoc, nedezlipindu-mi privirea de figura tipului cu bricheta. Apoi au intervenit angajaţii terasei care i-au liniştit, iar pe mine m-au sfătuit să-mi beau cafeaua în altă parte. Mi-am luat frappé-ul şi m-am îndreptat din nou spre plajă, mergând încet spre Malia, fără ţintă. L-am simţit după prima sută de metri, i-am auzit paşii înfundaţi în

nisipul ud, scrâşnind şi pleoscăind. Mergea cu discreţia unui dinozaur. M-am aplecat şi am ridicat de pe nisip o piatră cu colţuri neregulate, pe care am simţit-o poroasă, rece, dar care păstra înăuntru căldura zilei. Am încetinit, în întuneric, departe de orice lampion, departe de orice terasă, doar cu zgomotul valurilor în fundal. M-am întors spre el şi i-am văzut umbra masivă profilându-se pe fondul luminos al teraselor îndepărtate. Avea părul răscolit şi în întuneric arăta ca o insectă uriaşă. Când i s-au obişnuit ochii cu bezna şi a început să mă vadă, a încetinit şi am simţit cum zâmbeşte.

— Wait up matey, I got your lighter right here!

— I don't want it anymore, man, am intrat în joc, deşi ştiam foarte bine că ar fi fost o şansă să aplanez conflictul.

Ştiam însă că un individ beat, pus pe bătaie, nu dă înapoi decât în faţa unei dovezi de laşitate, de supunere.

— You don't want it now, ha? Oy, why did you call me limey, man? Where did you learn that word from, boy?

— From Faulkner, limey!

S-a repezit spre mine cu toată greutatea lui de animal masiv, furios şi l-am aşteptat acolo, fără să mă feresc, cu toată vulnerabilitatea expusă. A fost un placaj ca la carte: am zburat împreună cu el prin aer şi am aterizat cu spatele pe nisipul tare, ca o placă de beton, am simţit cum îmi explodează plămânii şi tot aerul din piept iese din mine şuierând, ca dintr-un furnal. A încercat să se ridice, greoi, probabil vrând să mă calce-n picioare sau să mă lovească de sus în stomac. L-am agăţat de picioare şi şi-a pierdut echilibrul, a căzut într-un cot şi a început să blesteme cu accentul lui exagerat. I-am văzut dinţii albi, i-am simţit respiraţia râncedă sub mine şi atunci am realizat că în mâna dreaptă ţin piatra aceea zgrunţuroasă. Am ridicat braţul, l-am ţinut o clipă foarte lungă deasupra noastră şi am coborât-o apoi cu forţă. El tocmai încerca să se ridice, aşa că nu l-am putut izbi în plin, l-am şters doar în tâmplă, apoi l-am auzit urlând, spunând ceva ce nu puteam înţelege, pentru că-mi ţiuiau urechile şi eram foarte concentrat la reacţiile propriului meu corp, îmi interiorizam fiecare senzaţie într-o masă amorfă, tumultuoasă de fericire. Îşi pusese mâinile la faţă şi a doua lovitură l-a lovit peste falange, pe care le-am simţit trosnind ca nişte beţe de chibrit, mâinile alea cu care probabil jucase rugby, cu care mângâiase sânii femeilor din viaţa lui, mâinile lui mari şi grăsune. Apoi am început să dau rece, calculat, de la înălţime mică, din dreptul capului meu. Piatra lovea acum în plină faţă, întâlnind la început obstacolul oaselor, apoi căzând pe o formă din ce în ce mai moale, mai docilă, modelând, sculptând în carne. Nu ştiu cât timp l-am

lovit, în orice caz nu mai mişca de mult când m-am oprit gâfâind şi m-am lăsat să cad alături de el, aruncând piatra pe spate, spre valuri. Am auzit bufnitura în apă şi am rămas aşa, cu o mână pe pieptul lui larg, puternic, cu cealaltă pe coşul pieptului meu. M-am gândit la tinereţea lui Siri, la pedeapsa pe care o ispăşea fără a fi vinovată, la Agnor cel blond şi înalt, la ochii trişti ai Marei, la capul subdimensionat al Laurei. Mi-am analizat ritmul respiraţiei, l-am simţit domolindu-se, apoi am simţit cum mă copleşeşte oboseala, cum mi se relaxează toţi muşchii, cum se apropie de mine un somn odihnitor, de care nu mai avusesem parte de ani buni. În spate se auzeau valurile stingându-se ritmic pe nisip, din depărtare veneau zgomotele înfundate ale vocilor unor oameni prinşi în capsula de lumină a terasei. Am închis ochii şi am stat aşa, urmărind prin pleoape caleidoscopul trasat pe cerul înstelat de un avion care tocmai ateriza în Iraklion. M-am gândit la Pasiphae, vrăjitoarea îndrăgostită de taurul alb al lui Poseidon, şi la curajul ei de a-şi asculta sângele, la picioarele ei mici, delicate, prinse în carcasa de lemn a unui aparat gigantic de reproducere. M-am gândit la poemul pe care l-am lăsat pe masa din cameră, în care ritmul poetic îl reproduce pe cel sacadat, duduitor al acuplării dintre regină şi amantul ei cu coarne albe şi mândre, sculptate-n spuma mării.

Mulţumiri

Această carte s-a născut în Kosovo, în luna iulie a anului 2016. Le mulţumesc celor de la Quendra Multimedia şi Fundaţiei TRADUKI pentru că m-au răpit de la birou timp de o lună. Iarăşi, Kaspar Hauser ar fi fost mult gângav fără răbdarea şi lecturile succesive ale prietenilor mei Alin Croitoru, Dan Croitoru şi Oana Doboşi-Potcoavă, cărora nu ştiu cum să le mai mulţumesc. Le mulţumesc prietenului Lucian Dan Teodorovici pentru că a susţinut cartea asta de pe vremea când nu era decât o idee, lui Adrian Botez pentru lectura finală şi lui Silviu Lupescu pentru întruparea copilului crescut de lupi.

Table of Contents

Tătuţu
Ion Maiorescu
Balkan
Barbut
Crematoriul
Spre Ciocănești, Călărași
Duhul din lampă
Scriu despre Ashbery
Popa Mihai
Ninge în Tyria
Playing it hard
Knossos
Mulţumiri

Table of Contents

Tătuţu	5
Ion Maiorescu	22
Balkan	31
Barbut	37
Crematoriul	43
Spre Ciocăneşti, Călăraşi	53
Duhul din lampă	60
Scriu despre Ashbery	79
Popa Mihai	89
Ninge în Tyria	120
Playing it hard	133
Knossos	141
Mulţumiri	173